

Jászárokszállás és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden vasárnap.

1. szám.

1909. május 29.

1. évfolyam.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 8 korona.
Félévre 4
Negyed évre 2
Egyes szám ára 18.6 lér.

Felolós szerkesztő:

DR. ÜRMÉNYI JÓZSEF
Szerkesztő:
MELEGHEGYI MIKLÓS

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL

Jászárokszállás, könyvnyomda.

Kéziratokat nem adják vissza.

Pünkösöd.

Mély áhitattal és igaz bensőséggel ünnepli ma az egész keresztény katolikus világ a Szentlélek Ursten eljövételének örömnepét. Ezen a napon szállott le a Szentlélek az apostolokra „eloszlott nyelvek jelené- nek meg nekik, mint a tűzláng, mely leszállt mindenikre közülük kiki saját nyelvén hallja vala őket szólni.

E szép ünnepnap reggelén templomba haza a harang a hívők millióit az egész világon, hogy e nagy ünnepe minden keresztény katolikus ember igaz és isteni szíjjel kérje a Szentlélek Ursten felvilágosító kegyelmét és ajándékait, mert ezekre — különösen napjainkban — mindenkinek szüksége van. Felhangzik az Isten házában ajátoskodók ajkáról az egyház szép éneke: „Jőjj el Szentlélek Isten, eressz reánk kegyesen, menyből fényességedet!” És erre a fényességre különösen azoknak van szüksége, akik szívesen szeretnek a sötétben lenni, akik a vallást,

az ünnepet felesleges dolognak tartják.

Sajnos, — sokan vannak olyanok, akik így gondolkoznak s mellüket verve a világbölcseinek kiáltják ki magukat. Minnek a vallás — mondják, — az anyagi jólét és függetlenség a fő, a vallás csak a tudatlan s egyszerű embernek való. Hideg „tudós” ne bánts az, amit Isten alkotott!... Okosabban tennéd, ha gyöngeségedet felismerve, Julianussal felkiáltanál: „Győztél, oh Galileai!”

Nagy bűn, sőt nagy oktalanságot követ el az, aki, mert azt hiszi-meg tudott valamit a dolgok valóságáról, „tudását” arra használja, hogy a vallás tanait kigunyolja, s annak dogmáit „bírálat” alá veszi. Oh nagy tudós! hidd el az a néhány sor a bibliában többet ér, mint összes tudásod, bölcsességed. Olyan a te beszéded és azt eredményezi, mint mikor a csecsemő agyát dajkamesék helyett felsőbbfoku egyenetlekkel töltik meg... hiába való.

Midőn pünkösöd ünnepe ezekkel a gondolatokkal foglalkozunk, valami ellenállhatatlan érzés azt mondja ne-

künk, hogy imádkozzunk a „felvilágosított” emberekért, hogy a Szentlélek Isten árasza rájuk „világosság”-át... s még így elgondolkozom, a templomból kihallik az ének: „Jőjj el Szentlélek Isten!” Nagy áhitattal hajtja meg fejét a sok hívő, a pap az oltárnál az Urat mutatja, alakját a tömjén füstje nem földi fátyollal fedi. Vágyó sóhaj kél a kebelből, a csegetyű éles, tiszta hangja a szívekig hatol. Pillanatnyi némóság és esend alatt ut nyílik a végtelen Istenhez... — Megszólal az orgona, hangzik az ének, s a feltek alkotjukhoz emelkednek... Szánlak boldogtalan, ha a tied itt lenni tudott maradni.

Beköszöntő.

A midőn városunkban egy társadalmi hetilap megindítását elhatároztuk, már a kezdet kezdetén is sokan rossz szemmel nézik vállalkozásunkat.

Mindennek dacára mi nem harci riadóval köszöntünk be. A béke olaj-

rok után, aztán jól felpakkolva lovuk szá- mára, odébb álltak.

A község háza tanteremben borzalmi s izzadtak esküdt uraimnak koponyái.

A menykőcsapas elhatározása fel-vagyon találva a villámhárító, hanem az asszony ep-ségének megilletni zisára ki talál fel villám-hárítót? Ez szörnyű fogas kérdés volt, a melyre feleletek csak fákóvalarás alapján következtek.

Mert ugyan ki merne egy állig fe fegyver-zett katonát megtámadni, ha az a leányt vagy feleséget ölgetti halállal trefezdik az. Pedig héj, de szép asszonyok, de szép lányok vannak Mezőberényben. — Ramosolyog azokra a faluvegi szent Vencel is, pedig az kőlől van.

Hát még egy eleven katona.

Baj van itt! Nagy baj! Azt az aszaltszál-ván hizott gölyalábu, rezesorru, pocokos ha-su, berevált pofájú mindenségét ennek az ar-mándiának. De majd segítünk a bajon — ordítá egy borizuhang — a mi Urunk Jé-zus segélyével.

Az esküdtök a hang irányába tekintve nem csekélyebb perszónális atyafit pillantának meg, mint Réz Pál uramat, kiknek legszebb asszo-nyja vala a járásban.

TARCA.

Reéz uram hordói.

Történt vala pedig, hogy az Urnak 1848-ik esztendőjében német vasasok érkezének Mezőberénybe. Szépen, lassan jöttek a városba a szőlők felől. Ném zavarta őket senki.

A csapat élén egy hórihorgas kapitány lovagolt félálomban s a többi vitézek is lovaták a fejüket.

Nagyon megviselte őket a szolnoki csatározás, honnan néminemű, kék foltokat is hozának emlékebe, ki a képes felén, ki meg a testének azon részén, amelyet soha nem is lát meg életében.

Miután nem küldtek követeket előre, még csak nem is trombitáltak, jövetelükről csak a hosszúszerű komondorok vettek tudomást. Hanem ezek igen hangos szóval fogadták őket s félő volt, hogy a hosszabb talabakkal megáldott sva izserek pantallonjai áldozatul esnek a komisz dögök kíváncsiságának. A kapitány a faluba érve megállította lovát, azt tartván, hogy lassan, de biztosan.

Nem bizonyos azonban, miszerint nem atól tartott-e, hogy a szolnoki püfölés itt meg-sméllődhet.

... A bíró éppen a csuszás tálat fosztotta meg a töpörtüktől, midőn beállítottak hozzá a vasasok. Ijedtében majd leszáadt a villa a torkán. Kékült, zöldült, azt gondolta, hogy a tavalyi vasasok ezek, akikre órászabadították a huszárokat.

No szent Péter, aki a sülyedő hajból kimenekültél, most szabadíts meg engem, fo-háskodott s ugyancsak forgatta szemét az ég felé. A felesége ijedtében egy kukkot sem birt szólni, különösen mikor egyik katona egy kötelet vett elő.

Azt hitte, rögtön felhúzzák az urát a mes-tergerendára. Csak akkor könnyebbült meg, mikor az ügyefogyott német elkezdte jelekkel magyarázni, hogy nekik széna kéilene. No. Hogy a sístergő Istennyila látogassa meg a csákótok hegyét, fo-háskodók a természetes as-szonyság, azzal felkászalódik az asztal mellől s méne, hogy felszénázza nyámmnyila némét-jeit.

Hogy megtisztult a levegő, bíró uram láb-szárában is elállott a remegés, fölemelkedék s legelőbb is az ablakhoz méne.

Kiszáradt rajta, vajjon nem-e tesznek va-lami kegyes trefát szépséges öltömborájával a vasasok.

Azok bizony nem is néztek az asszonyra. A vezetőjük dühöngve adakozódott a huszá-

Agával, meleg szeretettel jöve, s kérünk mindenkit, hogy ne ellenséget, hanem jó barátot lásson bennünk. Amint a felkelő nap eloszlatja az éj sötétjét, úgy a nyilvánosság eloszlatja, megszünteti a minden irányban való közönyösséget.

A halálos betegnek, midőn már szivverése gyöngül, éthert adnak az orvosok, hogy vére felpezsdüljön. A közönyt, amely társadalmi téren a haldokláshoz hasonló, csak a kérdések nyilvánosságra hozatala, — azoknak nyilvános tárgyalása ébreszti fel.

Mi csak a közügyek iránti közönyösséget akarjuk megszüntetni. — Esméket szívesen elfogadunk. Ok nélkül soha senkit nem támadunk. De ott, ahol roszakarató, a közérdeknek magánérdekért való háttérbe tolását látjuk, harcolni fogunk, s nem fog bennünket semmi tekintet visszariasztani az igazság hirdetésétől.

Tudjuk, hogy ósdi ellenvéleményekkel sok küzdelmünk lesz, de békésen fogunk harcolni. Olyan dolgot, amelynek valóságáról biztos meggyőződésünk nincs, sohasem fognak e lap hasábjai látni.

Az igazság mellett pedig állunk sziklaszilárdan. Nekünk mindegy, szegény vagy gazdag, ur vagy paraszt, a mellett állunk, akinek igazsága van. „Szólj igazat, betörök a fejed”, ezt tudjuk, de azt is tudjuk, hogy meg tudjuk magunkat védelmezni. És ha mégis betörnék, akkor is gyógyírként fog hatni sebünkre a nagyközönség

elismerése, mert abban bizonyosak vagyunk, hogy becsületes munkánkért a közönség mindenkor rokonszenvezni fog velünk.

Kérjük a közönség pártfogását! Legyen róla meggyőződve mindenki, hogy ezt a pártfogást nem fogja érdemtelenségre pazarolni, — mert teljes szívvél-leléssel fogjuk szolgálni a közérdeket.

Jászárokszállás, 1909. május 30.

A szerkesztő.

Közegészségügyi értesítő.

— Közli a gőzfertőtlenítő. —

A kanyarójárvány csak nem akar szünetelni. Naponta két-három eset még mindig jelentkezik. Nem győzőm a betegeket látogatni, a járási tekintetes főorvos ur megjelentette nekem, hogy illetőleg szigorúan zárjam ki a családot a házból, ha ott valami gyerek ragányos betegségbe fertőződik, mert megfertőzdi az az anyját is, az meg szét-hordja a ragányt a piacon s ha a kofák közt is elmérgesedik, akkor aztán nem bírok vele megbirkózni. — A kis kanalam, amivel a gyerekek torkát szoktam néznyi, már egészen elkopott, pedig meg se törültem a használat után. A multkor a cigányszögbe egy asszony avval sértett meg, mikor a családra a zárlatot kihirdtettem, hogy az ő házában én nem parancsolok. Hát hogyne parancsolnék én, mikor most én vagyok a közegészségügy.

Mondtam is neki, hogy megállj Julis, ha cethalott leszel, oszt kimenek kémléni, kiadom rólad, hogy meg vagy halva és eljaven temetnek el. — Én velem nem lehet kibábrálni. — Sok a kellemetlenségem, evvel a buta néppel. A multkor meg egy másik asszony azt akarta rám fogyni, hogy én va-

gyok én, tehát ennek is megmondjam, hogy nem irtó a törvényt, mert én most nem én vagyok, hanem hivatalos hatalommal való viszálylás. — Nem bánom azért, akárhogy rugdalózik az egész város, még a tekintetes doktor ur jobban nem lesz, addig én vagyok a város doktora, nekem engedelmesskednyi köteles minden élő és halott. — Sok visszaélés történik én velem is azért. Itt van a többek között a himlőelleni gyerekkötés. Megmondtam a tekintetes doktor uraknak, hogy elvégeztem én azt is, de nem bízták rám azt, mondták számám vagyok én ahho. Hát hiszen jó van és azt elhiszem, ha mondják, de azért mégis kevéssé bajjal ment volna, ha én csipálom. — A multkor azért is meg szidott a járási tekintetes főorvos ur, hogy egy 12 éves lányra ráparancsoltam, hogy fektüdjön le — azt mondja, hogy az nem i beteg, hát minek fektetem le, hát monddok ha most nem is beteg, de az lehetett volna. Sok-sok ilyen kellemetlen ségim vannak na pont. De hát csak az igazságtal, hogy csak kiérdemlem én a diplomát.

Hiszen még a képviselő urak is hozzám jönnek tanácsért. A napokban is egy képviselőnek négy forint hiányzott az adójából, hogy virilis lehessen és bennem kérdezett hogy mit kéik tenni, hogy ki ne maradjon a lájstromból; hát mondtam, hagyjon a kutyája alatt, ha megfárad még két kölköt, azért felveszik 8 koronára és így meglesz a virilismus. Utóvégre mindegy az, ha kutyából van is az ember, csak virilis legyen.

Előfizetési felhívás.

A Jászárokszállás és Vidéke ezennel előfizetést nyitunk.

Előfizetési ára:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4
Negyed évre	2

Azon t. előfizetőink, kik most egy félévre

Nagyot bölintottak fejükkel. Ugy van, majd regélünk!

Hogy hogyan, azt rábízták Réz Pál uramra. Illendő, hogy az törje a segítségem a fejét, akinek legszebb felesége van a járásban.

A szónok nem is késett a villámhárítóval. — Tudják kendtek, az én öregapám ezermester volt.

Amnár szent ugyse igaz. — Sok mindenfélét kitalált az. — Ugy, ugy. — Olyan hordókat is, amelyeknek dupla feneké van.

— Hát oszt! — kiálta közbe a törvénybíró.

— Hát oszt! — tartsa kend a száját, majd meg tud mindent rendin. Két csap van ezen a hordókon. Az egyik rövid, a másik hosszabb, a hordó hátsó részéhez.

— Hát tudják kendtek, a hordó előlő részébe olyan bort öntenek, mint a hátulsóba, csakhogy a hátsó borhoz mákhajnak a levit keverik.

Abban aztán kortyonthatnak a nimetök. Elalszának attól mint a tejfől, aztán nem lesz semmi baj.

Van ilyen hordóm tizenöt: jut belőle mindenhová, ahol katonák lesznek. Adni én bort is, mákhajat is, csak aztán csitt!

Az esküdtek rábölintották, csitt! csitt! A mákbor keverésével legjobb volna a

Matyi pógárt, megbizni! Helyes! Nagyon jó lesz! — dörögte a gyülekezet.

Esküdtek uraimék nagy könnyebbséggel kerítették a subát a nyakukba s hatalmasan megrázták egymás tenyerét, hazaszedelődtek. Nem lesz man baj Mezőberényben.

Matyi pógár meg vigyorgott a suba alatt: Hm, hm! No, ugyan megöntözöm a torkom! No de csitt! meg meghallják.

Történt pedig, hogy Matyi barátunk nem hagyta üresen a kebelét, lévén bőrféle nedvekkal doiga. Ennek osztán az lett a következménye, hogy a vasasok egy csöppet sem álmosodtak el, sőt nagyon is hangosak lettek s alaposan kirúgtak a katonai regulák szűk országából.

A mezőberényi polgárok pedig olyan jót aludtak a kérdéses éjjelen, aminőt még életükben soha.

Az asszonyok keveset ittak, nem álmosodtak el, hogy pedig a maguk jószántából el ne aludjanak, arról gondoskodtak a vitéz urak.

Olyan dárídót csaptak, hogy fűtstelendő Morvai páter egész éjjel egy szikrányit sem tudott aludni. Bezzeg teccsgett most a trombita. Majd táncba kezdtek.

Látván a menyecskék, hogy nem olyan komisz a nimöt, mint amilyenre festik, ök is

belemelegedtek a mulatságba. Azt tán mondanom sem kell, hogy a tanács villámhárítója, ilyenként szörnyűségesen belecsapott a sietgős istennyila.

Hajnaltájban a vasasok tovább mentek, a menyecskék pedig nekiláttak az uraik költögetéséhez, ami nem ment minden fáradság nélküli.

Feltápaszkodván gazd'uraimék, látván feleségeik rendezetlen állapotját, irulását-pirulását, szörnyű gyanujuk támadt.

Szaladgáltak Ponciustól Pilátusig, de bizony hiába. A vasasok ki tudja merre robogtak, hagyván hátra olyan helyrehozhatatlan hibákat, amire még Gombás uram, a falu legvénebb csizmadiája is rázogatta a fejét.

Pedig ő sok hibát kiterperált már, talpálván egy télen által 800 beteges bagariát. Szörnyűséges melegük volt esküdtek uraiméknak, de legkiváltkép Réz uramnak, mivelhogy a fekete leveles az ő számára csak ezután következett.

Kimondotta a nemes tanács, hogy Réz Pál az ő ördögös tanácsáért két hónapi kóterfogságra ítélteik, kenyerén és vizen.

Történeti tény, hogy Réz uram két egész hónapig hűsült a kóterben s holtbizonyos, hogy ezidő alatt mindent kívánt az öregapjának, csak jót nem.

ZAIRE.

üzemek el, úgyig, a az hét hónapig kapják a munkát. — Előfizetéseket kérjük a kiadóhatalom (Gyöngyös) kiadni.

Az általános óhaj indította meg e lapot, s mi azon reményben teljesítettük ezt, hogy általános lesz az előfizetésekké váló támogatás is, mit már azért is kérünk, mert hát pusztapör nélkül nem igen lehet löni.

Tisztelettel a kiadóhatalom.

HIREK.

Lapunk előfizetőinek és olvasóinak boldog és kellemes pünkösti ünnepeket kíván a szerkesztőség.

Személyi hir. József főherceg öfenése 28-án, pénteken reggel 8 órakor gépkocsin Vámosgyörk felől Jászberény felé városunkon keresztül utazott. Kíséretében csak két gépkocsi vezető volt.

Községi orvosunk egészsége utban. Mint örömmel értesülünk, Dr. Margonyai Gyula községi orvosunk egészségi állapota javulóban van. — Bizony jó is lenné már, ha újra megkezdhetné tevékenységét.

Gazdasági szakértők kijelölése. A földmivelésügyi m. kir. minister az 1908. XXXIX. t.-c. végrehajtása tárgyában a birtok rendezési ügyekben gazdasági szakértőként Jász-Nagykúu-Szolnokmegye területére községünkben Póthos Mihályt jelölte ki.

Hymen. A manó vigye el ezt a vidéki embereket! Már megint egy szép kis leányt — a legszebbek közül valót — ragad el városunkból Majercsik Ferenc maglódi asztalosmester. Kókai Mariska, Kókai Émán és Szántó Angyél leánya a boldog menyasszony, akinek sok szerencsét kívánunk!

Mulatság. A jászárokszállási iparoskör május 31-én Pünkösd másnapján Cabarett estélyt rendez. — Az erkölcsi siker, tekintve a szereplők ismert tehetségét, egészen bizonyos. — A kis Gere Lajostól sokat várunk. — Ami az anyagi sikert illeti, az lenne a meglepő, ha nem sikerülne. A mulatságon ott leszünk s majd jövő számunkban beszámolunk a történetekről.

Sertésvész. Adáson az Olga Majorban 66 drb sertés, sertésvész betegségben elhullott, s ezért a tapya zár alá helyeztetett.

Községi mézszárszékek haszonbérbe adása. A községi mézszárszékhelyiségek az 1-ső és 12-ik kivételével, f. évi június hó 3-án fognak árverés útján haszonbérbe adatni.

Halastó létesítése városunkban. Somogyi Ignác helybéli lakosnak életre való ész-

meje lámadt. — Az artézi kutak vízőnek lévezetésénél a vasút melletti villyőgyverő gödörökben halastavat létesít. A községtől már nyert is erre a célra egy megfelelő területet. Most dolgozik a tó elrendezésén, — s aqint ezzel készen lesz, ponty, süllő és csukával fogja azt bényesíteni. — Artézi kutajaink vize már vegyi összetételénél fogva is nagyon alkalmas a haltenyésztésre, csak az a baj, hogy kis terület természetes táplálékkal nem lehet nagy mennyiségű halat tenyészteni. — Ezen a bajon azonban úgy segít a vállalkozó, hogy mesterségesen fogja táplálni a halakat. — Amiből viszont az az előny lesz, hogy hamarabb nő a hal. — Rokonszenvés várakozással néz-zük ezen egyszerű ember vállalkozását. Mert aqint vállálata sikerével magának is jövedelmet szerez, ugy a közönségnek is előnye lesz, ha friss halat kaphat, amidőn arra szüksége van.

Feleséggyilkos földbirtokos. Vasas András előkelő jászladányi földbirtokos külvánltan élt feleségétől, ki Budapestben tartózkodott. Az asszony ma hazajött Jászladányra a bérmlásra s találkozott férjével, akit megkísérelt magához visszaesdgetni. A férj hajlott a szóra s ott maradt az asszonynál. A midőn azonban azzal az ürügygel, hogy holmiért hazamegy és elhozza, távozni akart, hirtelen kést rántott és az asszonyt agyonszurta. A gyilkost letartóztatták.

Uj takarékpénztár. A Gyöngyösi Bank Részvénytársaság nálunk egy fiókin-tézetet létesített. Az uj takarékpénztár működését jövő hó 15-én kezdi meg. Az intézet a Gyöngyösi Bank Részvénytársaság felügyelete és ellen-örzése mellett működik. — Egy részvénynek az ára 700 korona, eddig 100 drb részvény jegyeztetet. Az uj pénztézet a Nagy Sándor féle házban (Pö-lyca, V. ker., 2.) van.

Országos vásár. Hatvanban június hó 1. és 2. napjain országos vásár lesz. Az első napon kedden állatvásár, szerdán pedig a kirakodó vásár.

Jegyzőválasztás. Két évi luza-vona után a közigazgatási jegyzői állás tegnap délután végre betöltetett. Az állásra pályáztak: Dr. Ürményi József, Magyar Béla, Dohnál Gyula és Nagy Lalos helybeli születésű okleveles jegyzők, Szele Ambró az eddigi helyettes jegyző és Perheg István hon-gykerennei, Tankó József pankotai, Sirják Sándor temespaui, Gere Lajos abádszalóki és Csösz József kö-telki lakos okl. jegyzők. Varga István főszolgabíró első helyen Szele Artur, továbbá Magyar Béla, Dohnál Gyula, Dr. Ürményi Józsefet jelölte. A jelöl-tek közül Szele Ambró 5, Magyar Béla 20, Dohnál Gyula 16, Dr. Ür-

mnyi 4 szavazót kapott. Ezek szerint Magyar Béla és Dohnál Gyula mint legtöbb szavazatot kaptak között uj szavazás rendeltetvén el, Magyar Béla 25, Dohnál Gyula pedig 15 szavazatot kapott, így tehát 10 szavazattöbbséggel Magyar Béla választották meg, s mivel megválasztott jegyző jelen volt, a hivatalos esküt is azonnal letette.

Adolf ur jótanácsai.

Közli: Medgyesi Ernő.

Minden kezdet nehéz; azért ha valamihöz fogsz, kerüld a kezdetet.

Ha nősülni akarsz, ne tedd vasár- vagy ünneppnap, de még kevéssé hétköznapon.

A tapasztalás egy igen jó professzor, hanem az ember egy igen rossz tanuló.

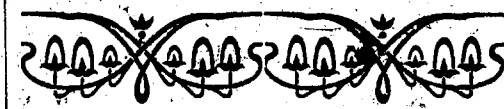
Ha koldus jön lakásodba, ne fordítsd el tőle arcodat, mert elcsen valamit.

A házaset gyönyörűség volna, ha nem tartoznék hozzá a feleség is.

A legjobb barátunk az, aki ezer mérföldre lakik tőlünk.

Inkább menj be egy vad tigris ketrecébe, mintsem egy asszonyt figyelmeztessél első öszhaja szálára.

Ha 100 koronára van szükséged, Kérjél 100 emberből 1—1 koronát acél „E” húr-ra.

ad. 3764. 909. tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A jászberényi kir. jbiróság mint tkvi hatóság Tóth P. Balázs. végrehajtónak Farkas D. Ferenc végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében Szepesi Takács József és neje utóajánlata folytán az újabb végrehajtási árverést 600 kor. tőke ennek 1907. évi június hó 14-től járó 8 százalékos kamatai, 5 kor. 04 fill; bekebelezési illeték 98 kor. 26 fill. per és végrehajtási mar megállapított, valamint a még felmerülő költségeknek, továbbá a csatlakozottak kimondott özv. Nagy K. Alajosné javára 550 és 550 kor. az egrl egyházmegyei alapítványok javára 1000 kor. követelés és jár. kielégítése végett, 1881 évi 60 t. cz 27. §-a értelmében a szolnoki kir. törvényszék és a jászberényi kir. jbiróság területén lévő, a jászárokszállási 3689 sz. betétben A 1/4677.; 4678., 4679., 4680., 4681., 4682., 4683/1 és 4683/2. hrsz. a felvett ingatlanra 9800 kor. kikülfaltási árban a következő feltételek mellett elrendeli.

1. Az árverés megtartása hatánapul 1909. évi július hó 12 napjának d. e. 9-óráját tűzi ki Jászárokszállás község házához.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikülfaltási árnál alacsonyabb árban nem adhatók el.

3. Az utóajánlati akció is kötelező, ha az ajánlattevő az árverésnél meg nem jelen.

4. Ha az árverésnél az utóajánlatnál nagyobb ígértet nem tétetik, az ingatlan Szepesi Takács József és neje Tóser Amália ajánlattevők által megvettnék jelentetik ki.

Kelt Jászberényben, a kir. járásbiróság, mint tkvi hatóságánál 1909. május 18. án.

Dr. Baráth kir. járásbíró.

Anyakönyvi értesítő.

Az állami anyakönyvi hivatal kimutatása szerint 1909. év jan. 1-től május 25-ig bejárólóg Jászárokszálláson született 249 gyermek. Ebből fiú 121, leány 128, — meghalt 182. egyén. Ebben az évben a szaporodás tehát eddig 67. — Házasságot kötött 24 pár.

Adomák.

I.
Még Thaisz Elek főkapitánysága idején történt ez az eset.
Nem voltak még akkor olyan cifra uniformis rendőrök, mint manapság. Az igaz, nem is követeltek tőlük annyit, mint ma.
Két hatalmas ököl, meg egy csillag a foltos katonai zubbonyon, elég protekció volt.
Az öreg legénység jórésze tájékozatlan volt az olvasás és írás mesterségében s e miatt gyakran keveredtek galibába.
Egy napon a kolera elleni védekezésről szóló hirdetményeket ragasztották a falakra.
Thaisz idejében ez még a rendőrség tisztje volt.
Egy öreg rendőr megfordítva ragasztotta fel a fekete, ákom-bákomokkal telt papirost egy emeletes ház kapuja mellé.
Arra megy egy csizmadia inas és rászól:
— András bácsi!
— No, mi lett fiám?
— Hát'szen fordítva ragasztotta fel a papírt!
Az öreg megvakarta a tarkóját azután rámondult.
„Nem hiába nyehó vagy ecsém, de nyehó az eszed járása is.”

— Oszt miér?
— Hát csak azért te csizmázó, mert ha meg nem fordítom a papírost, hát hogyan olvassák el azok, akik az emeleten laknak?”

II.

Vásárra ment a szolgabíró egy olyan helységbe, ahol sok volt a lókötő. Mikor tehát beállt a fogadóba, meghagyta a kocsisának, hogy nyitva legyen a szeme, nehogy elkössék a két csikót! A kocsis persze ráümmögött, hogy minden rendben lesz, de a szolgabíró nem tudott megnyugodni, úgy éjfél tájban kinéz az istállóban s megkérdezi a kocsisat:
— Mit csinálsz Miska?
— Gondolkozom nemzetes uram, hogy abból a sok kéményből ami a világon van hova lesz a füst?
— Nohát gondolkodjál Miska, legalább nem alszol el, oszt vigyázol a csikókra — válaszolt a szolgabíró.
Ugy egy óra múlva megint kinéz a szolgabíró és bekiált az istállóba:
— Mit csinálsz Miska?
— Gondolkozom nemzetes uram, hogyha egy vastag karót levernek a földbe hova lesz a föld?
— Nohát gondolkodjál csak Miska legalább nem alszol el, oszt vigyázol a csikókra — nyugtatta meg a szolgabíró.
Egy óra múlva megint kinéz a szolgabíró, de most meg így kiált be Miskához:
— Hát most meg min gondolkodol Miska?
— Hát azon, nemzetes uram — kiált vissza kétségbeesetten a kocsis, — hogy hát hová lett a két csikó, mert istenuccse nem látom őket! . . .

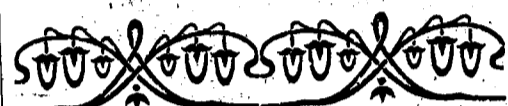
III.

Mátyás király egyik szolgája egyik nagy udvari vendégség alkalmával egy üveg vörös bort ivott ki, mely az udvari asztalra volt használtatandó. Ezt azzal árulta el, hogy a vörös folyadék egy részével leöntötte fehér libériáját. Azonnal elkellet volna távoznia, de ő megvárta a királyt, térdre borult előtte, és bocsánatot kért. A király megbocsátott neki és mondá:
— Ostobafikő, mért nem ittal a fehér borból.

IV.

Régen volt már, Viszéken vagy hol olvastam a következő szövegű halottkémi jelentést:
Családi állapota: Házfentartás.
A halál oka: kocsi gomorolás.
A kór neve: halálos betegség.
Az orvos neve: doktor Senfeld.

Lapkiadótulajdonos: **Nigrinyi Ferenc.**

Hirdetéseket

lapunk részére
jutányos árért felvesz
a kiadóhivatal.

NIGRINYI FERENC

KÖNYVNYOMDÁJA

Jászárokszállás, Fő-tér.

KÉSZITI A LEGSZEBB ÉS LEGIZ-
LÉSESEBB NYOMTATVÁNYOKAT,
A LEGOLCSÓBB ÁRAK MELLETT.

KÉT- ÉS HÁROMSZINNYOMÁSOK
TERVEK VAGY MINTÁK UTÁN.

ÜZLETI ÉS IRODAI LEVÉLPAPIROK
BORÍTÉKOK A LEGNAGYOBB
VÁLASZTÉKBAN.

GYÁSZJELENTÉSEK EGY ÓRA
ÁLATT ELKÉSZÍTETNEK.

Jászárokszállás és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden vasárnap.

2. szám.

1909. június 6.

1. évfolyam.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	8 korona.
Félévre	4
Negyedévre	2
Egves szám ára 16 fillér.	

Felelős szerkesztő:
DR. ÜRMÉNYI JÓZSEF
Szerkesztő:
MELEGHEGYI MIKLÓS

SZERKESZTŐSÉG
Jászárokszállás, V. ker. 2.
KIADÓHIVATAL
Jászárokszállás, könyvnyomoda.

Jegyzőválasztás.

Lapunk első száma ép a jegyzőválasztás napján jelenvén meg, ebben a számban röviden közöltük a választás eredményét. Ennek az állásnak a betöltése azonban nem olyan kis jelentőségű dolog, mint amilyennek azt sokan gondolják, s ezért megérdemli, hogy e tárggyal bővebben foglalkozzunk s lapunk olvasóit is tájékoztassuk a választás lefolyásáról és az állással járó köteleességekről.

A főszolgabíró az állásra négy okleveles jegyzőt jelölt ki, az első szavazásnál a jelöltek közül egyik sem nyervén el a szavazatok abszolút többségét — a jelenlévő képviselők szavazatainak felét — elnöklő főszolgabíró a 2 legtöbb szavazatot nyert Magyar Béla és Dohnál Gyula között az újabb névszerinti szavazást elrendelte s ennél a döntő szavazásnál a jelenlévő képviselőtestületi tagok a következőképen szavaztak:

Magyar Bétára szavaztak:

- Agocs János
- Csikós Balázs
- Csikós József
- Csuka Bálint
- Demény István
- Dósa Alajos
- Farkas Béla
- Farkas F. Ferenc
- Farkas Ferenc
- Farkas József
- Kovács K. Ignác
- Magyar István ifj.
- Magyar István id.
- Márkus József
- Meleg b. Ferenc
- Móczár Andor.
- Móczár István
- Móczár Lajos dr.
- Nemoda Ignác
- Pap Ferenc ifj.
- Pádár Lajos
- Szikra Alajos
- Terjék János
- Terjék Sándor
- Tóser Alajos.

Dohnál Gyulára szavaztak.

- Bordás András
- Faragó Antal
- Faragó Ferenc
- Faragó Sándor
- Farkas F. Alajos
- Farkas Pál (I. ker.)
- Fehér Mihály
- Ferenczy Sándor
- Horváth Ignác
- Ivony Emán
- Kovács Mátyás
- Márkus János
- Papp Ferenc id.
- Pethes Ferenc
- Pethes Mihály
- Tóth Ferenc

A képviselőtestületi közgyűlésen nem voltak jelen, illetve szavazati jogukat nem gyakorolták a következő képviselők:

Bagi Emán, Bazsó Gábor, Bobák Ferenc, Budai András, Brúnauer Albert, Farkas Antal, Farkas Pál (II. ker.), Kóczián Géza dr., Margonyai Gyula dr., Pethes Balázs, Schwarcz Armin, Sipos Géza és Szele Ambró.

Ezek szerint a választást vezető főszolgabíró Magyar Béla jákóhalmi adóügyi jegyzőt megválasztott közigazgatási jegyzőnek jelentette ki. — A megválasztott jegyző a választást elfogadván, a képviselőtestület előtt a hivatalos esküt nyomban letette, amely után rövid beszéd keréében megköszönte úgy a főszolgabírónak, mint a képviselőtestületi tagoknak bizalmát. Ennek végeztével a főszolgabíró az új jegyzőt köszöntötte fel s kérte, hogy tudását szülővárosának javára igyekezze gyümölcsöztetni.

Az új közigazgatási jegyzőre terhes és fontos hivatali teendők várnak, amelyeknek szakszerű és lelkiismeretes elintézése sok tudást kíván. — A családügyek, — munkásügyek, — iparügyek, — katonaiügyek, — mezőrendőri ügyek, — építkezési ügyek, rendészeti ügyek, járületveléi kezelés, — közegészség és állategészség-

ügyek és kíváncsi ügyeket mind az új közigazgatási jegyzőnek kell el látni, mivel pedig a közigazgatási teendők ellátásának jónak, gyorsnak, alaposnak és praeventivnek kell lenni, a fent felsorolt dolgok elintézése és ellátása „egész ember-t kíván, s így a fentemlített hivatali kötelességek ellátása körül felmerülő törvényeknek és rendeleteknek alapos és szakszerű tudása elsőrendű és elengedhetetlen kellék arra nézve, hogy új jegyző hivatali kötelességeinek megfelelni tudjon.

Mi, akik az új közigazgatási jegyzőt közelebbről ismerjük, úgy szak-képzettségét, mint munkaerőjét tekintve feltétlen biztosítékok látunk arra nézve, hogy hivatali kötelességeit mindig úgy látja el, hogy az e város polgárainak hasznára váljék. Tudjuk nagyon jól azt is, hogy e hivattalal járó sokféle és sokoldalú teendők nem olyanok, hogy annak elintézésére az új jegyzőnek tanácsokkal szolgáljunk, mert ezekre reászorulva egyáltalában nincs. Azt azonban nem mulasztathatjuk el, hogy meg ne kérjük őt arra, hogy hivatalos működésében és más alkalommal is az igazságosság mellett a méltányosságot soha szeme elől ne tévessze s hogy sokoldalú kötelességeit mindenkor, minden körülmények között és mindenkiel szemben letett hivatali esküjéhez hiven, lelkiismeretes pontossággal teljesítse, hogy ezáltal méltó legyen arra a bizalomra, amellyel őt a képviselőtestületi tagok többsége kiténtette s igyekezze arra törekedni, hogy e város polgárainak szeretetét, rokonszenvét kiérdemelje, a maga számára pedig a polgárok bizalmát, tiszteletét és ragaszkodását megszerezze.

Dr. Ürményi József.

Közegészségügyi értesítő.

— Közli a gőzferőtlenítő. —

Már meg az orvosi állás rendezve nem lesz, vagy a tekintetes doktor ur egészsége helyre nem áll, minden héten befogok számolni a közönségnek. Nem keresem, hogy tetszik-e vagy nem, mert nekem fő a kötelesség! (Ami igaz is a szerk.)

A tekintetes Szűz Márja patikás ur házi tantója jelentette nekem, hogy a gazdája a patikát eladta és Miskolcra (ahol olyan sok csizmadia lakik.) másik patikát vett. Hát egyrészt sajnálom a tekintetes patikás urat, ha eltaná menni, mert nagyon jó ur volt hozzám, de másrészt az vigasztal, hogy az új patikás, aki a Szűz Márjas patikát megvette — hát ha arra a recére is ad orvosilag, amit én írok; mert akár milyen jó ur is a régi patikás tekintetes ur, az én becsület és jószándékkal megirt recémet semminek se nézte, — pedig a haláfejet is rárajoltam a levelre. Azért van aztán, hogy régi fajta házi orvosokat kell rendelni a betegeknek.

A multkor is a cigányszögbe egy asszonynak fájt a foga és én a következő orvos-ságot ajánlottam neki: Mondok, no Julis! Erigy körül háromszor a házon, aztán ül le a pitarszögbe háttal kifelé, oszt onnan meg ne mozdulj még cigányszögbe nem jön a portádra. Akkor kelj fel oszt köpj a szeme közé, a fogfájásod akkor arra ragad. Ha az nem használ, olvassass rá Sipos Pannival, — vagy pedig buzdá ki a szegény megboldogult Bobák Jóska valamelyik maradványát, — ha apjuk tudott fogat húzni a gyerekei is tudnak tán?

Egy másik esetem is volt. Ugyanek a cigányszögben egy öregember megerőltette a derekát a vasut építésnél. Annak meg azt komendáltam, hogy kenje be a derekát Irén krémmel, mert a tekintetes Szentháromság patikás ur ajánlára ki van írva, hogy az a legjobb.

Nem is bánom már Isten bizony, ha rendezve lenne ez az orvosi állás. A sok gyűvés-menésbe a lábaim is fáznak. Tudok ugyan rá egy jó orvosságot, de az a baj, hogy — nem használ.

Enni barátiságról nem ilyen csekély fizetést érdemelnek én meg. (Szent igaz! A szerk.) De hát a képviselőtestület is a Viszkenen felállítandó Julius Cézár szobrára megavazsá a 20 korona adományt, — de becsületos, hűséges kutyáitól sajnálja még a csontot is.

A kormány rendezte az orvosok fizetését és engem onnan is kihattat. — Most már igazán nincs lelkenek hova lenni.

No azért miadegy, ne ijedjen meg a közönség, végzem én a dolgomat továbbra is. Én meg az Ur Isten; ketten, — a Dósi ember tekintetes doktor ur közbenjárásával majd csak rendbetartjuk a közegészségügyet.

Tekintetes Szerkesztő Uri!

Én vagyok az a bizonyos Mindig szomjas. Lehet, hogy nem hallotta híreimet, vagy hogy nem vett észre, az itt lakó sok mindig szomjas ember között, mert hisz én is csak olyan ott volnék mint a többi — ha véletlenül most nem Dávid bácsira gondol, —

csak az különbség van köztem és a többi szomjasok között, hogy szeretek s azt hiszem, hogy tudok az újságba írni. — Ezen nidelem (bár sokan mondják rá, hogy balhiedelem) folytán riporternek ajánlkozom én, ottannak, mint például a Kakas Mártonnak, — bár, bár becsületesebbnek, mert ő mindig iszik, a szerkesztő meg riportíroz, míg nálunk én riportírozok, a szerkesztőm meg iszik.

Igényeim nincsenek, de ha támad olykor, miként a szélvész, egy-két üveg sörrel úgy el lehet kegyetűli, miként a zápor kergeti el a szélvész.

Az én szomjomban ringatózom tehát, hogy feltétlenül alkalmi fog-szerkesztő ur, s én biztosítom, hogy sokoldalúságomnál fogva örömet fogja bennem lenni.

Hogy egyebet ne mondjak — ha szükség van rá, — én vagyok a földön a legszerencsésebb ember, s ha úgy hozza a sor, én vagyok a legszerencsétlenebb fótás. Ezeket példákkal illusztrálom.

Itt van az első eset: Szállástadó gazdának 8 lánya van. Ezek közül az egyik képep az én volt menyasszonyom. Csak volt. Merthogy keblemben a túlfűtött boldogságtól reaszántam magamat egy szűz lányra, amivel majd elözönlök a menyasszonyom arcáról azokat agondokat, hogy mitől él meg, ha én elveszem, ha azóta nincs többé. Hát egy kellően részletfizetésre kapott gramofont sikerült megszerezniem. Vegtelen boldog volt menyasszonyom meg a többi hét lány. Ezeket a holdvilágos esteiken, ha az udvaron zenéltettük, hol Velencében, hol a Margitszigeten, s hol az operában képzeltek magunkat. Így tartott ez addig, míg a sok hűség hallgató közül ki nem került 8 fiatalember, akik ma már megkérték mind a 8 leányt, köztük az én volt menyasszonyomat, akit én el gramofonoztam egy gazdag kőröshöz.

Szállástadó gazdát pedig megúván kis tartozásomat vární, felmondott.

A második eset elmondása helyett a jegyzőválasztás egy-két epizódjának leírásával figyeltatom képességemet.

Edecsám már régen megmondta, hogy az írói tehetségéből csak az iszikkosságot bírom. De ebbe a művészetbe aztán keféltő mester vagyok. Amint hogy igaz is, mondóm rá gőzferőtlenítő közhégám szavajárásával. Nem szeretem az ellenmondásokat, hát így szoktam én bizonyítani öregemnek apai jogai gyakorlásánál, ami aztán odafutaj, hogy már én kezdem magamat szidni, mint a bokrot, az öreg meg jó tanácsokkal vigasztal és bátorít a helyzetből megannyagot szivem a jóvalas fejte.

Most pedig szeretete adta ambícióval riportírozom tehát szombaton a jegyzőválasztás híradásánál. Hej, kedves Szerkesztőm, ha eszembe jut, még most is úgy ugrál a szívem a kéjtől, mint egy partra dobott cigányhár. A sör és bor versenyt folyt a kín zúgó záporcsővel, — a tarhonyás úri szaga a turóskaphoslépény szagával kekvótot járt, — a pezsgős poharok durrogása elnyomta L. Jóska baritonját, pedig ugyancsak énekelte, hogy zilke-ne-zakc-ne stb.

Lelkemre mondom, hogy vendéglátó kitett magáért.

Egy sajnálatos esemény is történt azonban az estélyen. Egyik indiszkrét munkatársunk azt mondta L. bácsinak, hogy az öregé-

rtesszük az újságba. Hát az öreg algha értette meg, hogy ez megtiszteltetés, mert megharagudott, mikor pedig azt mondták, hogy a jelenlévő Ú. rajzolta le, olyan dühbe gurult, hogy b. bőrömet veszélyben látva ott — megugrottam

Tisztelettel

Mindig szomjas.

HIREK.

Személyi hir. Dr. Wildfeuer Káro országgyűlési képviselő a keresztény szövetkezetek országos központjának igazgatója a helybeli keresztény fogasztási és értékesítő szövetkezet megvizsgálása céljából 3 napig városunkban időzött.

Kinevezés. Vármegyénk főispánja d. Muhoray Kornél jászberényi lakó vármegyei közigazgatási gyakorakol nevezte ki s szolgálatra a jársági felső járás főszolgabírójához osztotta be.

Cabaret. A jászárokszállási „Ipari kör“ pünkösd másodnapján cabare estélyt rendezett, amelynek keretében „a miniszterelnök bálja“ című eg felvonásos vígjáték is színrekerült. A mulatság nagyban, egészen elé sikerültnek mondható. A szereplők közül elsősorban Szabó Erzsike tűnik ki, aki ügyes játékaival, kedves modorával, szabatos előadásával s szerepének kifogástalan tudásával a közönség elismerését minden tekintetben kiérdemelte. A közönség soraiból valaki egy szép élővirág csokor-lepte meg. — Gere Lajos a tő megszokott ügyességgel játszott, s ki lényesen a szinadarabban tűnt ki talál alakításaival. — Cselkó Margitka elég sikerreltlen adta szerepét, bár nem mindenben kifogástalanul. Minden nyilvános szereplésnél az a fő, hogy az ember szerepét jól tanul meg, mert egymagában már ez a körülmény a fél sikert biztosítja. A előadás, bár esti 8 órára volt hirdelve, csak 10 óra után kezdődött el, ez azonban nem a rendezőség hanem a közönség hibája. Érthetetlen dolog, hogy valaki nálunk 10 órakor jöjjön előadásra, amikor a tóvárosban is az előadások 8 órakor kezdődnek, pedig a pestiek később vascsorálnak, mint mi.

Vásár. Országos vásárunk f. hó 13-án lesz. Tekintve, hogy az a nagy nyári dologidő elé esik, látogatói-sága kétségtelen.

Verekezés. Mult hó 30-án este 10—11 óra között Csuka Alajos helybeli legény André Antal leányánál időzött.

Írásab Sándor. 4 társával u. m. Méseley József, Nagy István Sándor, Faragó József és Csúki Ignác helybeli legényekkel bement s minden előzetes szóváltás nélkül Csukát megverték. — A fején 4 sebhely van, amely 12—15 nap alatt gyógyul. A csendőrség nevezetteket súlyos testi sértés vétségéért a jászberényi kir. járásbíróshoz feljelentette.

Megüresedett jegyzői állás. Magyar Béla jákóhalmi adóügyi jegyzőnek jászárokszállási közigazgatási jegyzővé történt megválasztása folytán a jákóhalmi adóügyi jegyzői állás megüresedik. Az állásra az egyedüli komoly jelölt Nemoda János földink ottani községi ellenőr, okl. jegyző, — aki 5 évi működése alatt a közönség szeretetét és elismerését minden tekintetben kiérdemelte, s így megválasztása kétségtelen.

Majális. A jászárokszállási „Polgári kör“ ma este a Faragó Sándor-féle kávéház kerthelyiségében jótékony célú nyári táncmulatságot rendez. — Ennek kapcsán megemlítjük, hogy a „Polgári Kör“ gyatra kinézést meghívóját, melyen még városunk neve sincsen rendesen kihívomtatva, s a rendezők nevei alig olvashatóan gummi betűkkel vannak rátéptázva, Gyöngyösön készítette. A „Polgári Kör“ nek ehhez fejtellen joga van ugyan, de viszont mindenkinek erkölcsi kötelessége a helyi ipart, különösen pedig a helyi nyomdát támogatni, mert hisz a nyomda különösen a kisebb városokban közvetve kulturálisziót teljesít. — Nem tudjuk, kinek az érdeke kívánta e nyomtatvány más városhoz való készíttetését, azt azonban mondhatjuk, hogy itthon külön meghívót állítottak volna elő.

Mulatság. A „jászberényi negyven“ tegnap délután a Margitszigeten tombola, cabaret és táncal egybekötött jótékony célú kerti mulatságot rendezett.

Gyűlés. A gyöngyösi bank részvénytársaság jászárokszállási fiókjának részvényesei vasárnap délután gyűlést tartottak, amelyen felolvasták a gyöngyösi bank részvénytársaság nagy részvényeseinek kötelező nyilatkozatát, amely abban áll, hogy az itteni részvényesek, ha 3 év-eltelevel a jegyzett részvényeket továbbra megtartani nem hajlandók, azokat tőlük 700 koronáért visszaváltják s az öt százalékos kamatot is megfizetik a részvények ára után mind a három évre.

Az új vasut. Rohamos léptekkel halad a jászapáti — vámosgyörki helyier-

dekü vasut a befejezés felé. A sínpárok már mind levannak rakva, az állomásepületek és órházak is majdnem teljesen készre vannak. A Tarna folyón a híd építési munkái vashid van építve. Az építést vezető mérnök nyilatkozata szerint a vasut f. év augusztus elejére teljesen készen lesz és a közforgalomnak átadatik.

Második évfolyam bérbeadása. F. hó 3-án délután adta ki az előjáróság a városháza mellett lévő húscsarnokokat használatra. Az árverezés eredménye a következő: II. sz. húscsarnokot bérbevette Boros Alajos évi 140 korona hasznabéri összegért, a III. számú Mudris Lipót 81 kor., a IV. sz. id. Hegedűs Alajos 72 kor., V. sz. Kovács K. Sándor 62 kor., VI. sz. Csúki Noé 55 kor., VII. sz. ifj. Hegedűs Alajos 53 kor., VIII. sz. Makos Béla 50 kor., IX. sz. id. Magyar István 41 kor., a X. sz. Szabó József 31 kor., — a XI. sz. húscsarnok bérbevételére árverező nem jelentkezett.

Utánálló hernyók. A jászapáti — vámosgyörki új vasutvonalon a jászapáti határon a hernyók annyira ellettek a sineket, hogy az anyagszállítótehervonatnak meg kellett állni és csak a sinek behomokolása után folytathatta útját.

Tanítói gyűlés. A jársági alsó és felső jársok egyesült tanítói köre f. hó 3-án tartotta évi rendes közgyűlését Jászapáti. Reggel fél 9 órakor „Veni sancte“ előzte meg a gyűlést, melyen az iskolás fiúk és lányok énekeltek, szépen betanult egyházi énekeket Fekkes Sándor jászapáti tanító vezetése mellett. Szent mise után az iskola egyik tantermében tartott meg a gyűlés. Elsősorban is az egri bíboros érsek ur leírata olvastatott, melyben az elnöki teendők megvitatásával főt. Bárdos Pál jákóhalmi plebános urat bizza meg, ki is előadja az elnöki széklet, magyarázatot és a gyűlésről meg a közgyűlést. A gyűlés utáni gyűlés jegyzőkönyvét a gyűlés utáni gyűlés megvitatta, melyen az elnök a következőket mondta: „Mint értesülünk, a közeli napokban. Halász Ferenc min. osztálytanácsos dr. Okolicsányi László országgyűlési képviselő kíséretében, a miniszter megbízásából, az utjonnan felállítandó állami iskolák ügyében, városunkba érkeznek.

Ellopott fényképkirakat. Beck Jenő fényképésznek fényképkirakatát az iskola sarkáról ellopták. Fényképészünk az ismeretlen tolvajok ellen nem tesz a csendőrséghez jelentést, hanem 3 fényképpel fogja azt megajándékozni, ki visszalopja az neki

felolvastatván, a híd építési munkái 20 koronás jutalmat kapt. Janos jászberényi tanítónak ítélte oda. — Jövő évre két 20—20 koronával és egy 10 koronával jutalmazandó pályatétel fogadtatott el. Az indítványok során Legeza Mihály jászberényi tanító indítványozta, hogy a vidéken tanuló tanítók gyermekeinek segélyezésére 1000 korona alapítvány létesíttessék. Az indítvány elfogadtatván, az alapítvány évi kamata egyelőre a kör tagjainak 2 gyermekének segélyezésére fog kiadatni. A jövő évben tartandó közgyűlés helyéül Jász-dóza jelöletett ki. — A Jásznagykunszolnok vármegyei tanítótestület jársági járskörre tartotta meg ezután közgyűlését, melyen Egri György jászberényi állami iskolai ig. tanító Eötvös K. Lajos tanfelügyelőnek, a tanyai iskolák részére az inductio foglalkoztató módszer alapján írt olvasókönyvből, részleteket mutatott be. A gyűlés d. u. 1 órakor az elnök elttetésével végződött. Gyűlés után a Casino helyiségében 150 teritkü közébdél volt, melyen jászapáti község előjárósága s több vendég is részt vett. — Poharköszöntőt mondtak főt. Bárdos Pál jákóhalmi plebános, elnök a királyra, Szabó Ferenc jászapáti tanító a vendégekre, Bogárdy Antal s. tanfelügyelő a tanítókra, mint kártársaira és a helybeli plebános Dr. Markovich Pál vendég tanítókra. Ebéd után a szép, anyas udvaron a fiatalság táncra perdült, mit, hogy meddig folytattak, biztosan nem tudjuk, de a jókedvről következtetve, a mellyel kezdték, napvilágon alig ha lett vége.

Iskoláinkról. Ipariskolánk évrő vizsgáinak rendjét a felügyelőbizottság mult hó 30-án tartott gyűlésében június hó 20-ra a következőképpen alapította meg: Reggel fél 9 órakor szent mise, utána az előkészítő, első és második oszt. és 11—12 óráig az összes kath. tanulók hittan vizsgája: d. u. 2 órakor a III-ik osztály vizsgája, s ezután a tanulók munkakiállítására fog megartatni, végül a jutalmak kiosztása lesz. — Mint értesülünk, a közeli napokban. Halász Ferenc min. osztálytanácsos dr. Okolicsányi László országgyűlési képviselő kíséretében, a miniszter megbízásából, az utjonnan felállítandó állami iskolák ügyében, városunkba érkeznek.

Ellopott fényképkirakat. Beck Jenő fényképésznek fényképkirakatát az iskola sarkáról ellopták. Fényképészünk az ismeretlen tolvajok ellen nem tesz a csendőrséghez jelentést, hanem 3 fényképpel fogja azt megajándékozni, ki visszalopja az neki

Táncmulatság. A jászárokszállási iparos ifjúság 1909. június hó 10-én a Jókoma vendéglő kerthelyiségében zártkörű nyári táncmulatságot rendez. A rendezőség elnöke Szántó Lajos. Pénztáros ifj. Szántai János, Jegyző Malinák Károly. Cigánybírók: Surányi Sándor, Herczeg Vencel.

Kellemetlen éjjeli látogatók. Kellemetlen éjjeli látogatók tisztelték meg hétfőn éjszaka Görbe József helybeli lakos takarékpénztári főkönyvelőt. Ugy 10 óra körül arra ébredt fel, hogy elzárt udvarán gyanus alakok settenkednek, fegyvert ragadvá a kellemetlen éjjeli látogatók fogadására sietett, midőn lakásából kilépett, vette észre, hogy egy sötétalak a tyukólba mászik be, kefépedig a feltört utcaajtón menekülve futásnak eredt. Nem lévén sok ideje a

meggondolásra, a látogatókra sütötte fegyverét, azonban a 16-os göbecsével töltött patron a vastag csizma száron megakadva nem tett kárt a látogatókba, a zajra a tyukólba mászott harmadik is a gáton átugorva elmenekült. — Jóhelyen kereskedtek a tisztelt látogató urak, ha máskor is megjelenni kedvük kerekedne, el lehetnek reá készülve, hogy kilyuggatott börrrel fognak eltávolozni.

Tűz. Földi Ferenc V. ker. 151. sz. a. házának udvarán mult hó 31-én, hétfőn délben fél 12 órakor eddig ismeretlen okból tűz támadt. Egy szalmaboglya gyúladt ki, de mielőtt a tűz kitörhetett volna, azt — a Noltész István fűzőltő alparancsnok vezetésével kivonult tűzoltóság a lakosság segítségével elnyomta. A kár 20 korona.

Lapkiadótulajdonos: **Nigrinyi Ferenc.**

Hirdetéseket

lapunk részére
jutányos árért felvesz
a kiadóhivatal.

Piaciárkimutatás az 1909. június 3-án tartott

hetivásárról.

	Magasabb	Alacsonyabb					
Sertés kilója	124	110	Burgonya kilója	20—	19:50	Marhahus (levesnek) kó	1:12
Életre kiengedve 25 és 30 kiló.			Széna mázsája	10—		(pecsenyének)	1:20
Állaljabán legnagyobb	1:02		Bükköny	8—		Borjúhus kilója	1:36
Állaljabán legkisebb	—96		Szalma	6—		Vesepecsenye	1:40
Gyenge malac drbja	6—	5—	Burgondia mázsája	—		Sertésus kilója	1:36
Bárány	—60	—55				Juhhus kilója	1:20
Juh	—56	—54	Pulyka egyenként	3:20	2:60	Zsir kilója	1:90
Tiszta buza mázsája	29—	28—	Hízott liba egyenként	8—	7—	Szalonna	2—
Kétszeres buza	20—	19—	fáradt liba	—	—	Tej literje	0:18
Rozs buza	20:50	20—	Tyuk	3—	2:00	Tejföl	0:30
Árpa	18—	17:50	Csirké párja	2—	1:80	Turó csomója	0:06
Zab	20—	19:50	Kacsa	—	—	Tojás párja	0:10
Kükörca	18—	17—	Galamb	0:80	0:60	Vaj drbja	0:28 kisebb
						Sajt kőnjja	1:20
							1:10

Rovatvezető: **WEIVOLD GYÖRGY.**

NIGRINYI FERENC

KÖNYVNYOMDÁJA

Jászárokszállás, Fő-tér.

KÉSZITI A LEGSZÉBB ÉS LEGZÉSESEBB NYOMTATVÁNYOKAT, A LEGOLCSÓBB ÁRAK MELLETT.

KÉT- ÉS HÁROMSZINNYOMÁSOK TERVEK VAGY MINTÁK UTÁN.

ÜZLETI ÉS IRODAI LEVÉLPÁPIROK BORITÉKOK A LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN.

GYÁSZJELENTÉSEK EGY ÓRA ALATT ELKÉSZÍTETNEK.

Nigrinyi Ferenc könyvnyomdája, Jászárokszállás.

Jászárokszállás

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden vasárnap.

3. szám.

1909. június 13.

1. évfolyam.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 8 korona.
Félévre 4 " "
Negyedévre 2 " "
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
DR. ÜRMÉNYI JÓZSEF
Szerkesztő:
MELEGHEGYI MIKLÓS

SZERKESZTŐSÉG
Jászárokszállás, V. ker. 2.
KIADÓHIVATAL
Jászárokszállás, könyvnyomda.

Helyi iparunk.

Csecsemő korát élő, elhanyagolt helyi iparunk érdekében emeljük fel szavunkat. E kérdés felvetésénél a személyi érdekeket teljesen mellőztük s tisztán általános szempontok szerint közöljük mondanivalónkat. Ezt pedig azon általános érdeknél fogva tesszük, mert az ipari pálya a foglalkozások, élethivatások középtája s így akár a hivatalnokok, akár a kisbirtokosok fiai előtt mindenkör nyitva áll.

Városunk ipara meglehetősen elhanyagolt állapotban van s joggal azt hiheti az ember, hogy a mi iparosaink nem is e gazdag város, hanem valami felvidéki tót falucska ipari szükségleteinek ellátására vannak hivatalva. Az élénk ipari élet nálunk csak halvány fogalom, mert az ipari munka egyedül a közvetlen megrendelések elkészítésére, vagy esetleg javításra van szorítkozva.

Természetszerűleg és önkéntelenül felmerül tehát a kérdés, vajjon mi az oka annak, hogy a mi helyi iparunk nem virágozik, hanem pang, s

hogy ennek ki az oka, az iparosság-e vagy a nagyközönség? Mi rögtön megadjuk reá a választ, hogy a helyi ipar pangásának ugy a közönség, mint maga az iparosság is oka. Állításunkat készek vagyunk be is bizonyítani.

Ami közönségünknek java része földmivelő. Földjének terményeit s állatainak legnagyobb részét nem itthon adja el, hanem a szomszédos városok valamelyikébe viszi s azokat ott igyekszik értékesíteni. Ezt az alkalmat azután felhasználja arra, hogy ipari szükségleteit is ugyanott szerzi be. — Nálunk az valóságos mánia, hogy mindent kivisznek a városból, a mi természetesen a mi piacunk árúit teszi drágává. Buza és általában a mezőgazdasági termények és haszonállatok mind olyan világtorgalmi cikkek, amelyeket számottevőleg magasabb árban, mint itthon, másutt sem lehet eladni, mert ha néhány fillérrel magasabb árat lehet is elérni a szomszédos városok valamelyikében, az még korántsem nevezhető nyereségnek, mert ehhez a szállítási költség

és a beszállító egyén díjai hozzászámítandók, illetve az áruért kapott értékéből levonandók. — Az árokszállási ember bárhová elmegy, étel, ital nélkül nincs meg, az mind pénzbe kerül. Tehát ha ezeket a költségeket, illetve kiadásokat számításba veszi az ember, akkor az ipari cikkekét is feltétlen drágábban veszi meg, mint itthon, s a maga mezőgazdasági terményeit és állatait is olcsóbban adja el, mint itthon. Ez az oka azután annak, hogy a gazda részére jutó pénz nem a helybeli iparosok pénztárcáját duzzasztja, hanem más városbeli iparosét, mert mi azt gondoljuk, hogy Gyöngyösön vagy Jászberényben külön csizmát tudnak csinálni, mint itt nálunk. — Meglehet arról győződve várni, hogy a mi iparosaink is csinálnak olyan jó cipőt, kalapot vagy ruhát, mint a más városbeliek, vagy talán még kalotvel is.

Helyi iparunk elhanyagolt voltának azonban iparosaink is okai. A régi jó öreg iparosok, azt hiszem, rögtön megadnák erre a választ, hogy miért? Mi azonban egy kicsit bővebben fej-

TÁRCA.

A gyógyszerészet története dióhéjban.

Közl: SZÜCS DEZSŐ gyógyszerész.

Már a legrégebb időben megvolt az emberekben a védekezés ösztöne a betegségek ellen, s számos tapasztalási tényből indulva ki, ismerték már néhány növénynek és ásványnak gyógyhatását.

A mythologia Aesculapot teszi meg első gyógyszerésznek, ki a gyógytudományokat utódainak az Asclepiadoknak hagyta örökül, kik azt egész Hypocratesig kezökben tartották.

Az orvostudomány és gyógyszerészet kezdetben egy tudomány volt, az orvosok maguk gyűjtötték, készítették és árulták gyógyszereiket, mint Empedocles, Heraclitus stb., később azonban a betegek sokasága nem hagyott az orvosoknak elég időt az esetleg messzefekvő vidékek gyógyfüveinek összegyűjtésére, azt és a gyógyszerek elkészítését másokra hagyták, kik a gyökerek és növények gyűjtésével rendszeren foglalkoztak s herbáriusoknak vagy rhizotómoknak neveztették; ezek voltak tulajdonképen a legelső gyógyszerészek.

A rhizotómokat Aristotelés idejében pharmacopolesnek nevezték egy Pharmacopoles nevű böics természetűdős, gyökérásról, ki talán saját nevét is a Pharmakon (gyógyszer) szótól nyerte.

Később a gyógyszerek gyűjtése és elkészítése külön-külön egyének kezébe került, az előrusítók pharmacopolesoknak, kik egyuttal gyógyítottak is, pharmacopoeusoknak, akik gyógyszerekkel csupán kereskedtek, pharmacopoiáknak neveztettek.

A gyógyszerek kiszolgálása Galenos haláláig az orvosok kezében volt, ámbar Celsius sürgette a különválást. Gyógyszerekről számottevő munka már 1552-ben Kr. e. volt s a szent könyvek sorába tartozott. Ezen munkák közül sikerült Ebersnek több példányt felfedezni.

Itt elhagyva az általánosítást, lássuk, kik voltak a legrégebb kornak azon férfiai, hölgyei, kik urok parancsolóik és királyok patronátusa alatt fejlesztették és cultiválták az orvos gyógyszerészeti tudományt, sőt magukat a fejedelmeket is, kik művelői voltak ezen tudománynak.

Aurelian császár Demetrius halálakor megbizta Galenust, hogy készítse el a híres Theriacot. Galenust a császár a legnagyobb tiszt-

eletben tartotta és e megbízatás az ő barátóságának volt a jele.

Avicenna a bokiharai szultán orvosa, barátja a hercegeknek és korának leghíresebb orvosa volt. — Menekrates Tiberiusnak orvosa találta fel a Diachylon-t — a deakflustromot — mely nyolc évszázadon feljártotta csorbítlan hírnévét és valószínű fenn fogja tartani továbbra is.

Anazarbai Dioscorides e korban a „Materia medica“-ra nagy tekintély, Néro császárnak volt orvosa. Musa ennek utódja a császárt bállobból gyógyította ki. E jeles orvos hideg fürdőket és salátákat rendelt.

A Crotonai Democedes a nagy Dariusnak meghitt barátja volt és a crotonai híres orvosi iskolának alapítója lett. Eleitörténetét Herodotos következőkben beszéli el:

Democedes fiatal korában elhagyta szülői házát és Aeginában telepedett meg. Azonban oly szegény volt, hogy szükséges eszközeit sem tudta megszerezni, mégis 4 év alatt ügyességével annyira haladt, hogy az ötödik évben a mi pénzünk szerint 20 ezer korona évi jövedelemre tett szert. Polykrates a számosi bitóli védura és barátja lett. Azonban Polykrates Örekes legyőzve, Democedes is fogságba került. Örekest Darius kiútvén or-

Jók ki. Nem hiába szokták azt mondani, hogy régen szakképzettebb iparosok voltak, mint ma. És ez teljesen igaz. A céhrendszer idejében az, aki önálló iparos akart lenni, „remek“-et kellett neki kiállítani.

A remekbe készített munkát egy bizottság vizsgálta meg s csak abban az esetben lehetett a segédből mester, ha a bizottság a munkát teljesen jónak és kifogástalannak találta. Persze utána néztek ám annak is, hogy a mesterjelölt maga készítette-e a munkát, mert az öregeknek is volt ám észük.

Ma azonban az iparossegéd, alig hogy eléri 18-ik életévét, nagykorúsítja magát és önálló iparos lesz. Az ilyen iparostól bizony nem sokat lehet kezdetben remélni, mert az a néhány évi tanonc- és segédi gyakorlat nem elég ahhoz, hogy az illetőből szakképzett iparos váljék, pláne az olyan iparágban, amelynek elsajátítása nehezebb és huzamosabb időt vesz igénybe. De van még egy másik fontos ok is, és ez a tapasztalás hiánya.

A mi iparossegédeink legnagyobb része megelégszik azzal, hogy itthon tölti el tanonc és segédeit. A félvilágért sem menne az ország más részébe, vagy pláne a külföldre, hogy ott tudását növelje, ipari ismeretét szaporítsa, pedig mindannyian tudjuk, hogy mennyivel fejlettebb a külföldi ipar, mint a magyar. Ennek oka a fent említettekben leli magyarázatát. A gyakorlat és tapasztalás hiánya eredményezi azután azt, hogy a se-

gédidő alatt elmulasztott, el nem sajátított ismereteket, már mint mesternek kell megszereznie, a mi a munka gyakori elrontásában jut kifejezésre, vagyis egyszerűen kifejezve a magyar iparos nem a más, hanem a maga kárára tanul. — Az újabb iparos nemzedék nem igen tudja azt, hogy mi az a „vándorlás“. Kérdezzék meg az öregektől s ha azok tanácsát meghallgatják, megszívlelik s a szerint cselekszenek, legyenek meggyőződve, hogy nemcsak a helyi, hanem a magyar ipar is alaposan felvirágozik, s az a tömörkedés itt marad itthon, itt marad a magyar hazában.

Közegészségügyi értesítő.

— Közli a gőzferőtlenítő. —

Ha kijön a járási tekintetes főorvos ur, nagyobb hatalmat kérek majd tőle, mert az öregebb fajta asszonyok ipenségesen nem akarnak tölem finni. — A napokban is a serházszögbe egy öregasszonyhoz hittak, oszt mikor oda meuek, oszt kérdezem: no mi baj Julia néni? aszongya gyűjűn rám a nehésség, oszt avval csak meghalt. Hát ha most nagyobb hatalmam lett volna, kicsittem volna az egész törvényezeket Birinyből, oszt felboncoltattam volna. De így mikor elmentem a városi tekintetes doktor urhoz, oszt mondom neki, hogy a Julia nyakazírtmeredekbe halt meg, aszontá, hogy tán magvagyonok bolondulva.

A magam asszonyával is bajba vagyok. A kereszt most olyan kisasszony furnákokat küld ki a pesti gyermekeket ellenőrizni, oszt nekem is járni kell velük a városon. — Az asszony meg azóta nem szól hozzám, mert fét túllök. Mondtam neki, hogy varrjon az ingem ujára is olyan veres keresztet, mert ha icsaka hínak, meglehet, hogy nem

tanálom hirtelen a kabátomat, hát lássák az ingemről is, hogy ki vagyok, oszt még azt se varrta fel, aszongya, hogy varrassam fel a pesti gyerekes kisasszonnyal, ugy is azon van eszem-kedvem. — A tekintetes főjegyző urtól is azért kértem az új plajbászt, hogy azok előtt akarok feszíteni vele. — Megállj asszony! csak legyél beteg, majd ki bánok veled. Tudd meg, hogy a hivatalos hatalom előtt mindenki egyfurma.

Másik kellemetlenségem is volt. Az újsoron egy ember felakasztotta magát oszt azok a buta szomszédok levágták, mielőtt én odaérkeztem volna. Nem tgyák, még most se a törvény, hogy a hullához nem szabad nyunyti, addig míg a hatóság meg nem érkezik. — Aszongya a felesége, hogy nagyon kapállódzott. Hát akárhogy kapállódzott, mi közöd hozzá mondok. Azt csak nekem van jogom konstatálni. Mit értesz te ahhoz.

Nagyon sok a dolog egymagára, eddig hárman is voltunk, most meg egymagam vagyok, oszt amellet még oszlopot festonyi is kiharancsol a főbíró ur, mintha bizony nem vóna a városházánál elég napló, aki befesthetné.

Hallom, hogy a Rókus kórházból jön tán egy fiatal doktor melém kiségitőnek. Hát jó, — ha szelid ember lesz, majd beoktatom, de ha valami vadas lesz, biz' ön hozzá sem szólok, majd meglátom oszt, hogy mire men!

Gazdaközönségünk figyelmebe.

A földmivelésügyi m. kir. miniszter a „Magyar kölesönös állatbiztosító társaság“-nak feladatává tűzte ki, hogy községi szövetkezetek útján az állattenyésztést emeljék s az esetleges elhullásnál a gazdának az okozott kárt megtérítsék. A magasabb mező-

Ambrosiának is. Mithridatest ezen ellenszergyakori használata annyira megövtá minden méregtől, hogy midőn magát megakart mérgezni, nem sikerült és kénytelen volt megkérni egyik barátját, hogy szurja őt agyon.

II. Juba Mauritania királya több munkát írt a természetudományokról.

Evax Arábia egyik királya egy orvosi munkát szerkesztett, melyet Neró császárnak ajánlott. Neró maga is jártos volt az orvostudományban. Ezen hírdet császári elveteműltnek szokása volt éjjel álmában Róma utcáin barangolni és nem egyszer verekedésbe keveredett. Ilyen alkalmakkor áz után a két foltok mindenféle nemeivel ellátva került vissza palotájába. Természetes, oly kínözés nem császárhoz illő és ezért botjában elrejte egy kenőcsöt hordott, mellyel az ütések nyomát bekené, reggelre eltűntek a megérdemelt lakolás két nyomai. Ezen kenőcs állott thapsia gyökérből myrhával, tömjénnel és viaszszal keverve.

Hadrianus császár mérgeket és ellenmérgeket készített. — Diodorós Siculusnál olvassuk, hogy a hercegnők is értették az orvosgyógyászati tudományt.

(Folytatjuk.)

gazdasági és állattenyésztési fejlettséggel bíró államokban községi állatbiztosító szövetkezetek mindenütt elvannak terjedve. — Szövetkezet alakuló oly községben, melyben legalább 20 állattartó gazda a szövetkezet létesítését óhajtja. — A szövetkezet ügykezelése olyan egyszerű, hogy azt minden irni és olvasni tudó gazda elvégezheti, mert a fontosabb dolgokat mind a központ végzi el teljesen díjtalanul. Biztosítások egyelőre csak szarvasmarhákra vétetnek fel 3 hónapos kortól kezdve.

Oly községben, ahol nagyobb a lóállomány — mint pl. nálunk is — később a lovak is biztosíthatók lesznek. Beteg állatok azonban nem biztosíthatók, csak teljes kigyógyulás után.

Minden szövetkezeti tagnak legalább egy részvényt kell jegyezni, amelynek az ára 4 korona, azonban ezt sem köteles egyszerre kifizetni, hanem 4 egyenlő részletben, vagyis évenként 1—1 koronát. A szövetkezet jogositva van tagjaitól felvételi és becselési költség fejében minden darab állat után 20 fillért szedni, e díj szedésétől azonban az igazgatóság el is tekinthet.

Biztosítási díj fejében minden tag minden év elején állatai értéke után 1 százalékot fizet, vagyis minden 100 korona után 1 koronát.

A biztosítási feltételek az állattartó gazdától jóhiszemű eljárást, az állatok kellő gondozását, ápolását és bármily megbetegedés és káreset bejelentését kívánják. Ha valaki ezeknek a feltételeknek eleget tesz, feltétlen joga van a kártérítéshez. — A kártérítés az állat értékének 80 százaléka. Pl. egy 300 korona értékű tehén kártérítési díja elhullás esetén 240 korona. Az itt elősorolt dolgok bővebben lesznek ismertetve a legközelebbi képviselőtestületi közgyűlésén, miert is e dolognak komoly megfontolását gazda képviselőink szives figyelmebe és jóakaratu támogatásába ajánljuk.

A közönség köréből.

Tehtetes Szerkesztő Ur!

Bécses lapjának legutóbbi számában „Utonálló hernyók“ cím alatt az a csodaszámú menő hír jelent meg, hogy az épülőben lévő jászapáti—vámosgyörki vasut jászózsai állomásán körül a hernyókat megállították a vonatot. Azt már hallottam, hogy a pályatestre kitett csecesmő kedvéért megállt a vonat, azt is olvastam, hogy a vonat kerekéi elé fektetett szarvasmarha párok életének megmentéséért megállították a vonatot, arról is értesültem, hogy a tovaszáguló keleti ex-

presset a Balkánon tanyázó bivaly csordák utjában feltartóztatták, azt azonban csak most hallom, hogy a hernyók is olyan hatalmas teremtményei a nagy természetnek, hogy ők is megállíthatják a vonatot. — Először azt gondoltam, hogy a tek. Szerkesztő ur csak viccel, azonban én személyesen meggyőződtem arról, hogy a jászózsai határban oly nagy mértékben vannak az „utonálló hernyók“, hogy még a vonat is képesek megállítani. Igazán nagy hatalom! Uglátszik, hogy a jászózsai hernyók nem hogy nem respektálják a vasuti pályaszabályzatnak azt a rendelkezését, hogy a pályánjárkál nem szabad, sőt mi több, öknél is tovább mennek s a pályatesten „kupak tanácskozás“-t tartanak. Uglátszik, hogy a dózsaiak a mezőrendőri törvényben előírt halálos ítéletet a tavasszal nem hajtották végre a hernyókon.

Vigyázzunk, hogy a mi határunkba a jászózsai hernyókat ne másszanak, nehogy a mi állomásunk körül is hasonló katasztrófa történjék.

Tisztelettel
Medgyesi Ernő.

HIREK.

Személyi hir. Dr. Küry Albert vármegyei főjegyző a vasuti állomáshoz vezetendő mút építési ügyében tartandó tárgyalásra f. hó 19-én ide érkezik.

Búcsú. Folyó hó 6-án, Szentháromság vasárnapján volt az itteni búcsú. A délelőtti isteni tisztelet előtt Erdős András jászberényi plébános tartott magas szárnyalású egyházi beszédet, amelynek végeztével Bozóky János jászózsai plébános fényes segédlettel szentmisét mondott. — Délben egy órakor plébánosunk ebédet adott, amelyen részt vettek a patronátus képviselőiben Nemoda Ignác főbíró, Bazsó Gábor főjegyző, Tóth Ferenc templombíró, Márkus József, Pethes Mihály, Dr. Móczár Lajos egyházközségi tagok. Jelen voltak továbbá dr. Úrményi József, Szele Ambró, Megó László, Kóczyán Andor. A szomszéd papok közül Erdős András jászberényi, Csomór Gyula György viszneci, Bozóky János jászózsai, Kubicza Lajos vámosgyörki, Horváth János nagyrédei, Sikorszky József adácsi, dr. Bertók István csányi plébánosok és Kiss János jászberényi segédlelkész jelentek meg.

Alakulógyűlés. A gyöngyösi bank részvénytársaság jászárokszállási fiókja e hó 10-én d. u. 3 órakor tartotta alakuló gyűlését Makra Géza igazgató elnöke alatt, dr. Kálmán Ignác intézeti jogtanácsos részvételével. Az alakuló gyűlésen megállapították az új intézet ügyrendjét és megválasztották a tisztikart. Igazgató lett: Nemoda Ignác, pénztáros: Nemoda Alajos, könyvvezető: P. Nagy Lajos. Az anyaintézet ezen kívül még egy ügyvezetőt fog küldeni, aki állandóan itt működik a fióktintézetnél. — Makra igazgató szép beszéd keretében buzdította a tisztviselőket, hogy hivatásukat úgy töltsék be, hogy minden tekintetben méltók legyenek a részvényeseknek egyhangú és kitüntető bizalmára. Az új pénzintézet működését július 1-én kezdi meg. Banknyitás — vasár- és ünneppnapot kivéve — mindennap lesz.

Vármegyei közgyűlés. E hó 28-án lesz a vármegyei közgyűlés. Ezen a közgyűlésen tölti be a törvényhatósági bizottság a m. kir. belügyminiszter ur által újonnan rendszerezett aljegyzői állást is. Az állásra több pályázna, közöttük dr. Pethes László vármegyei tb. aljegyző is, aki városunk szülője. Nem kételkedünk egy percig sem abban, hogy városunk megbízottsági tagjai mind ott lesznek a választó közgyűlésen és a jászok jelöltjére, dr. Pethes Lászlóra szavaznak, aki 2 évi gyakoromoki ideje alatt minden tekintetben elismerésre méltó buzgalommal és tudással látta el hivatali kötelességét. Itt lesz az ideje, hogy a szorgalom és tehetség honoráltassék.

A Jászárokszállási takarékpénztár, mint értesültünk, elhatározta, hogy ezután minden délelőtti 9—12-ig hivatalos órát tart. Nagyon helyes dolog, mert így a nagyközönség nem lesz bizonyos napokhoz kötve, hanem ügyeit mindennap akadálytalanul elvégezheti.

Mulatság. A jászárokszállási iparosifjak asztaltársasága f. hó 20-án a Hazám-kávéház kerthelyiségében nyári táncmulatságot rendez. Rendezők: Boros Lajos, Kókai Máttyás, Fehér Alajos, Andrékovits Béla, Gere Lajos, Szabó Pál, Bobák Manó, Nemoda János, Szlepká Géza, Szántó Alajos, Kolonics Sándor, Szántó János, Nyitrai József.

Szerencsétlenül járt fiú. Sándor József szövetkezeti rőfös tanuló kedden délután szarkatójászedés közben az erdőben egy fáról leest s felső láb-szára eltörtött.

Szerkesztői üzenet.

Vad rózsá H. Névtelenül beküldött cikketek — bármilyen jók legyenek is — nem közölhetünk. Ha a beküldött tárca a lapban névtelenül, vagy esetleg „vad rózsá“ név alatt jelennek is meg s így a szerző neve a nagyközönség előtt ismeretlen maradna, a felelős szerkesztőnek akkor is tudnia kell a beküldő nevet.

Használt lisztes és korpászsák olesó árban kapható
WEIVOLD GYÖRCY
lisztüzletében, Fő-tér.

— Gramofon havi 4 korona 50 fillér részletfizetésre megrendelhető a könyvnyomdában.

szagából, Democedest a többi rabszolgákkal együtt magával hurcolta. Történt, hogy egy vadászat alkalmával a királynak lábtörzűlete kifoccamodott. Ő az egyptusi orvosokat hívtatta, kik hazájok szokása szerint a durva gyógymódot alkalmazták, s a láb dagadt mindinkább, nem hogy enyhült volna. Végre Democedest hívták, ki is enyhe gyógymódot alkalmazván, a baj mindinkább gyógyult, míg végre tökéletesen megszűnt. Jutalmul Darius egyik feleségétől egy serleget kapott telve arannyal. Nemsokára egy háznak a birtokába jutott és állandó vendég volt a király asztalánál. Az egyptusi orvosokat pedig Darius fanyársakra huzatta.

Később Democedest sikerrel gyógykezelte Darius egyik feleségét. Artóát ki emlídegnatban szenvedett. Nemsokára azután elhagyta a király udvarát. Krotonában letelepült és a krotonai híres orvosi iskola alapítójává lón. Pflavius Józsefnél olvassuk, hogy Salamon király természetudományáról volt nevezetes. Tanulmányozta a völgyben termő iszapot, cedrust, nardust és ezekről könyvet írt. Sajnos, hogy ezen könyv, s vele együtt némely töredék a bűvészetről Alexandriának Julius Caesar által ostromolt városban a lángok martaléka lett.

Emlékeztünk egy régi orvosi rendelvényre, mely 3800 éves és. Nikoleus Alexandriños szerint e vényt nem más írta, mint maga szent Dávid király és zsolttáros. Amit „erre vonatkozólag tudunk, az, hogy Dávid király gyakran szenvedett melancholiában és tanácskozott orvosaival, kik részére egy vénytszerkesztettek. Állott pedig ez opiumból, aloéből, sáfrányból, myrhából és különféle fűszerekből mázzel electuariummá] keverve. Előszámlált tulajdonságai közül az, hogy enyhíti a kedélybajt, melyben a királyi zsolttáros elég gyakran nem kis mértékben szenvedett.

Antiochus király feltalált egy szert mérgezések ellen, melyeknek hatását elült gonosztegyükön próbálta ki.

Attalus Pergamus utolsó királyi híres volt ásvány, orvosi és gyógyszerész tudományáról, különféle mérgeket és ellenmérgeket talált fel.

A mai „fehér olón“ kenőcsünk is az ő találmánya, mely a magyar gyógyszerkönyvben mai nap is hivatalosan fel van véve. Mithridates Pontus királya találta fel a Confectió Mitridatist.

Mondják, hogy néregyikre nélt gonosztevők, kik itak ebből, meggyógyultak, míg a kik nem ittak, elhaltak. Neveztek ezen szert

A jövőmondó. A jászszentandrásiak nem azt tartják, hogy „a régi proféták meghaltak, az újaknak meg nagy bot a kezükbe”, hanem még most is hisznek a jövőmondónak, különösen ha az a templomi előénekesek közül kerül ki. — Bata Miska szentandrási ember „istenes ember” hírében áll fatornyos hazájában s mint a faluban szokás, jövőmondással is foglalkozik. Legutóbb azt jövendelte, hogy Jászszentandrás is Messina sorsára jut, ha csak öt és valami őrsi ember kolégáját meg nem bízzák az Ur Isten-nél való közbenjárással. — Természetes, hogy az ilyen közbenjárások költés nélkül nem mennek, összeadokoztak hát az Istenhez küldendő deputáció részére a jó keresztény hívek s mint illő, nagy imádkozások és énekek

lések között utnak bocsájtották őket. — Hogy aztán hol, hol nem jártak, azt nem tudja senki, — de az való, hogy haza jöttek és Jászszentandrás ma is áll. Bata Miskának és kollégájának az Ur Isten szavát adta, hogy csupán az ő személyük iránti tiszteletből — Jászszentandrás nem fogja elszűlyesíteni, sőt a katasztrófával fenyegetni sem. Legalább addig nem, míg Bata Miskának újra nem lesz egy kis pénzmagra szüksége.

Uj zászlóalparancsnok. Ranzendorf Gyula m. kir. honvédelezredes, a jászberényi honvédszázalaj parancsnoka Nagyszébenbe helyeztetett át különleges alkalmazásu törzstisztté, helyébe Eszékrol zászlóalparancsnokká Krecsarovits Ernővezetett ki.

Lapkiadótulajdonos: Nigrinyi Ferenc

Hirdetéseket

lapunk részére
jutányos árért felvesz
a kiadóhivatal.

Piaciárkimutatás az 1909. június 9-én tartott hetivásárról.

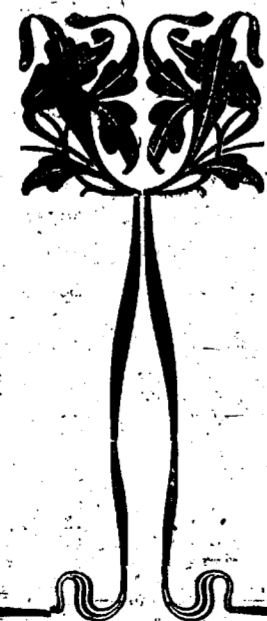
Megsebb	Alacsonyabb							
Sertés kilója	1.24	1.10	Burgonya kilója	20.—	19.50	Márhahus (levesnek) ko	1.12	1.12
Életre leengedve 25 és 30 kiló.			Széna mázsája	10.—		(pecsenyének)	1.20	1.20
Általában legnagyobb	1.02		Bükköny	8.—		Borjúhús kilója	1.36	1.36
Általában legkisebb	—96		Szalma	6.—		Vespecsenyé	1.40	1.40
Gyenge malac drbjá	6.—	5.—	Burgondia mázsája	—		Sertéshus kilója	1.28	1.28
Érány	—60	—58				Juhhús kilója	1.12	1.12
Juh	—56	—54	Pulyka egyenként	3.20	2.60	Zsir kilója	1.80	1.80
Tiszta buza mázsája	29.—	28.—	Hizott liba egyenként	8.—	7.—	Szalonna	2.—	1.90
Kétszeres buza	20.—	19.—	Sovány liba	—	—	Tej literje	0.16	0.12
Rozs buza	20.50	20.—	Tyuk	3.—	2.80	Tejföl	0.60	0.50
Árpa	18.—	17.50	Csirke párja	2.60	2.40	Turó csomója	0.05	0.04
Zab	20.—	19.50	Kappan	—	—	Tojás párja	0.10	0.10
Kukorica	18.—	17.—	Kacsa	4.20	4.—	Vaj drbjá	0.24	0.20
			Galamb	0.80	0.70	Sajt kgmja	1.20	1.10

Rovatvezető: WEIVOLD GYÖRGY.

NIGRINYI FERENC KÖNYVNYOMDÁJA Jászárokszállás, Fő-tér.

KÉSZITI A LEGSZEBB ÉS LEGIZ-
LÉSESEBB NYOMTATVÁNYOKAT,
A LEGOLCSÓBB ÁRAK MELLETT.

KÉT- ÉS HÁROMSZINNYOMÁSOK
TERVEK VAGY MINTÁK UTÁN.

ÜZLETI ÉS IRODAI LEVÉLPÁPIROK
BORITÉKOK A LEGNAGYOBB
VÁLASZTÉKBAN.

GYÁSZJELENTÉSEK EGY ÓRA
ALATT ELKÉSZÍTTETNEK.

Nigrinyi Ferenc könyvnyomdája, Jászárokszállás.

Jászárokszállás és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden vasárnap.

4. szám.

1909. június 20.

I. évfolyam.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 8 korona.
Félévre 4
Negyedévre 2
Egyes szám ára 16 fillér.

Felolós szerkesztő:
DR. ÜRMÉNYI JÓZSEF
Szerkesztő:
MELEGHEGYI MIKLÓS

SZERKESZTŐSÉG
Jászárokszállás, V. ker. 2.
KIADÓHIVATAL
Jászárokszállás. — Könyvnyomda.

Alakuló ipartestületünkről.

Iparosaink nagy része most azon fáradozik, hogy nálunk ipartestület legyen. Az erre vonatkozó hatósági eljárás ezelőtt körülbelül egy évvel indult meg, azonban ezideig még nincs ugyan befejezve, de gyors lépésekkel közeledik a befejezés felé. Iparosaink közül néhányan akadályokat gördítettek az ipartestület létesítése elé, valószínűleg anyagi okokból, mert azt hiszik, hogy az ipartestület megalakulása által őket tetemes anyagi kár éri, úgy gondolják, hogy annak fenntartása ezekre kerül. — Ez a feltevésük azonban nagyon tulzott, mert, amint az alapszabálytervezetből ismerjük, a tagsági díjak az egyes iparosok által fizetett állami adó arányában lesznek kivétve, úgy azonban, hogy a legmagasabb tagsági díj 6 korona, a legkisebb pedig 2 korona lesz. Láthatjuk tehát, hogy iparosaink egyáltalában nem lesznek magas tagsági díjjal meg róva. — Az a kérdés szükséges-e nálunk az ipartestület s ha igen, miért?

Mielőtt erre a kérdésre a választ megadnók, olvasóink figyelmét a következőkre hívjuk fel: Köztudomásu dolog, hogy az elsőfoku iparhatósági teendőket városokban a rendőrkapitány, vagy a városi tanács, községekben pedig a főszolgabíró látja el. A törvény megengedi, hogy olyan helyeken, ahol kellő számú iparos van, önt ipartestület létesüljön s az első foku iparhatósági teendők jelentékeny részét az ipartestület lássa el. A törvénynek ez a rendelkezése azt célozza, hogy olyan városokban, ahol sok az iparos, az iparügyek helyben végeztessenek el s lehetőleg gyorsan.

Ezekután könnyen beláthatja mindenki, hogy nálunk az ipartestület feltétlenül szükséges és pedig azon oknál fogva, hogy az iparosok ügyei helyben és gyorsan végeztessenek el. — Az elsőfoku iparhatóság székhelye tőlünk 18 kilométer távolságra van, itthon az iparügyekből mindössze annyit tudunk elvégezni, hogy a tanoncszerződést az előjárás előtt köztjük meg, többet semmit. Ha az iparos tanonc felszabaful munka-

könyv elnyerése végett Jászberénybe kell mennie. Ha a mester és a segéd között valami surlódás támad, ismét az elsőfoku hatóság intézkedésének szükségessége áll elő. A segédnek a munkaadó iparhoz való belépése minden alkalommal 20 fillérbe kerül, egy segédváltozás tehát 40 fillér, ha valamelyik iparosnak 4-5 segédje van s ezek gyakran változnak ez az összeg már körülbelül annyira rúg, mint az ipartestületi tagsági díj. Alig van iparos, akinek egy évben egyszer be ne kellene menni Jászberénybe az első foku iparhatósághoz, már magában ez az egy ut felül haladja a legmagasabb ipartestületi díjat, a 6-koronát. Ezek a leggyakrabban előforduló mindennapi esetek igazolják tehát, hogy nálunk igen is szükséges, hogy ipartestület alakuljon.

Még olyan helyeken is van ipartestület, ahol az elsőfoku iparhatóság helyben van pl. Hatvanban, Mezőkövesden stb. Vármegyénk területéről szép példát nyújt nekünk Hegyvernek község, amelynek csak 6200 lakosa van s képesítéshez kötött ipart-

TARCA.

A gyógyszerészet története dióhéjban.

Közl: SZÜCS DEZSŐ gyógyszerész.
Hecató Perses leánya tanulmányozta a mérleg készitést. Feltalálta a farkas ölő sisak virágot. Kísérleteket tett minden készítményével. Idegenek ételébe kevervén azt. Szokás volt ugyanis minden idegent elpusztítani, aki a szigetre vetődjött. De megmérgezte apját is és bitorolta annak koronáját. Diodorus szerint két leánya volt, Circe és Medea. Circe megtanulta nagy szorgalommal a gyógyszerkészitést. Felfedezte különböző növények ható anyagát. Utánzóván jeles anyját, megmérgezte férjét s bitorolta annak koronáját, azonban kegyetlenkedése miatt országából elűzetett. — Medea ellenben tudományát emberies célokra fordította.
Cleopatra Aegyptus királynéja értekezést a gyógyszerésztől és női bájokról. Szépió szöveget talált fel.
A koronás főkön kívül az ő kor többet számít a gyógyszerészetet üző kitűnő bölcsék közül.
Pythagoras és Demokritos beutaztak egész Ázsiát, Arábiát, Egyiptomot. Értekeztek a böl-

csekkel és mindegyik képzetten jött vissza hazájába. Pythagoras könyvvalakjában be is mutatta tudományát a világnak. Miután utazásából visszatért Crotonában telepedett meg hol külön orvosi és bölcsész felekezetet alapított. Az ő gyógyszere híressé vált. Ezen vényt ő barátainak rendelé, kik gyomorbajban szenvedtek.
Pythagoras találta fel a Csilla ecetet, mely hivatalos a magyar gyógyszerkönyvben ma is.
Democritos igen külön ember volt, úgy, hogy örültek tartották. Hipotézist állított fel a parányokról gyógyított. Ványe a következő: Vedd a hiéna gerincagyát, keverd annak epéjével és avas olajjal főzd együvé. Ezen elegy mindenfélé bajok ellen használatott. Könyvében, melyet kiadott, egy olyan recept foglaltatott, mely képessé teszi az embert, hogy szép és erényes gyermekei legyenek. Ezen vény és könyv elégett.
Chrisippus és Dieuches könyvet írtak, mely a kelkáposzta gyógyító erejét tárgyalja.
Esdrás proféta a babyloni fogság idején saját találmányu gyógyszerre készitásával mutatott meg. — Er állott 150 alkotásból. Ezen vény megtalálható Nicotus Praepositus munkájában.
Szent-Pál a gyógytannak kedvelője és mű-

velője volt. Az ő vényei részletesen megvannak Nicolaus Praepositus munkájában. Szent Lukács, mint tudjuk, orvos volt, de sajnos, praxisáról bővebbet nem tudunk.
Kr. u. 1 században Celsus, Andromachus, Ceribomus voltak az orvosi és gyógyszerészi tudományok művelői. A II. század jeles botanicusa és orvosa Dioscoridos, a leghíresebb volt Galenus, kinek idejében Rómában számosan foglalkoztak szépitőszerek és festékek előállításával, de nem nagy tekintélynek örvendettek.
Galenus halála után az orvos gyógyszerészi tudomány stagnált, s csak az arabok uralmával lendül fel ismét, s uralkodik a XII. századig.
Az arabok állították fel Bagdadban a legelső gyógyszerertárt Kr. u. 754-ben. A gyógyszerertárak hatósági felügyelet alatt állottak s a kalifa orvosa által irt Dispensatórium szabályhoz kellett alkalmazkodniok.
A gyógyszerertárak felállításáról egy időben keletkezett a receptírás tudománya. Az arab orvos gyógyszereszek között leghíresebb Giber. Ő találta fel a lúpis, infernalis, corrosivust. Nem kevésbé fontos működése van Phvareznek, ki a bagdadi gyógyszerész iskola tanára volt. Ő ismeri és tanítja az alcohol és

üző iparosainak a száma nem éri el a törvényben előírt iparosok számának legkisebb számát, vagyis a százalékot, azért mégis ipartestület létesítéséért folyamodott.

Szakítsanak végre a mi iparosaink is az ódsíggal, ne késleltessék megokolatlanul az ipartestület megalakítását, mert ennek csak önmaguk vallják kárát. A személyi érdekeket félre kell tenni minden iparosnak egyértelműleg az ipartestület létrehozására kell törekednie. — Nem szabad kiesnyes dolgok miatt a haladást megakadályozni, amire különösen nálunk, mindenkinek nagy szüksége van.

Közegészségügyi értesítő.

— Közli a gőzfertőtlenítő. —

Megint nagy méltatlankodás esett rajtam. Elmentem a tekintetes doktor urhoz, hogy mondom én úgy gondoltam el, hogy legjobb volna, ha Peetről az operaházból hozatnánk egy helyettes doktort, mert a belső gyógyítást valamennyire én is értem, — de olyan doktor kellene, aki operálni is tud. — Hát: én csak jót akarnék a közönségnek, oszt a tekintetes doktor ur meg előttem, aztán meg megpiszkolt. Aszongya, hogy az operaház az nem kórház, hanem színház, én mindig ilyen bolondokat beszélek. — Én elhiszem, ha a tekintetes doktor ur mongya, hogy színház, de sehogyse fér a fejembe, hogy mir híjják akkor operaháznak. A héten nem irkeztam a betegetek látogatni, mert a főbíró ur kipurancsolt az orgonabokrokat nyírni. Hát igaz, hogy ez is közegészségügyi szempontból történik, mer ha így Urnap hetibe meg nem nyírógyk, hát meglepi a kórös hogár, azt meg a gyerekek összeszegyk oszt haza viszik, oszt beletaná keveredni valami itelbe —

még nagy baj is lehet belüle.

Olyan halálos beteg most ugy sincs a városba aki engem igényelne, letfejjebb egy pár öreg asszony, az meg már ugy is oda való.

Nagy gondságba vagyok most a fell, hogy lettekipen kieresztenek-e aratnyi. Hát igaz, hogy addig is jobb volna itthon doktorolnyi, de ha nem aratok, a csalárdomnak nem lesz a télen kenyere, — mer a doktorkodásból csak a dolog az enyim, a gyövedelem meg a pápé. Igaz, hogy a mostanyi világba mindentelyü ilyen félreprofaju az igazság.

Ha a helyettesem, az a pesti doktor — akkorra meg nem gyttna, ugy kénytelen leszek a Bumbum kollégámat, a hivatalba állítani. Ó a fékezivel ugy se tud még markot szédnyi se, a doktorságra pedig már én tanítottam, hát valamennyire irti is.

Agyig jó lesz ó is, még én bearatok. Hát figyelmeztetem a közönséget, hogy ha valakinek olyan baja lesz, hogy ráni lesz szükség, akkor a bakterok majd megmondják, hogy hun aratok, mer még most magam se tudom.

A gyerekekre különösen vigyázni kell, hogy valami ragadály meg ne lepje őket. Gyümölcsöt vagy valamit nem kell nekik adni, mer attul kapják még lehamarább a ragadós tüdőtagulást.

Többi jelenteni valómat a jövő hétre hagyom, mert most van itt a járási tekintetes fődoktor ur nagy vizsgáttartani és a fejém majd el sül a sok értelmezésbe.

HIREK.

Személyi hir. József főherceg öfenése f. hó 15-én városunkon keresztül gépkocsin Jászberényben utazott. Dr. Viszneký Béla járási tiszti, vármegyei tb. főorvos a törvényszéki orvosi vizsgát kitünő eredménnyel letette.

Hogy világi gyógyszeraink már a 14-ik században voltak, igazolják a következő adatok:

Egy 1303-ban kelt oklevélben az esztergomi szent István kórház Péter budai gyógyszerészt s orvost felmeccs a szőlője után fizetendő tízed alól.

Egy 1346-ban kelt okirat. Magister Gekminus — apothecarius Domini regis — nevet említi 1375-ben Synoch. és Baranoch nevű gyógyszerészek vannak Budán. 1392-ben Baucher Zsigmond és Péter budai gyógyszerészek, mint háztulajdonosok vannak említve.

A budai jogkönyv, mely 1144-től 1421-ig vezetett követező köteleességeket ír elő: a gyógyszerésznek füstert és röffel mérhető anyagokat tilos árulni, csak azt árulhat, mi régi időtől fogva a gyógyszerárakba tartozott, a gyógyszerért vasárnap és ünnepnapokon egész vecsernye harangozásig tartása zárva, szeszalatt csakis a sürgösen kért gyógyszereket szabad kiadni, — de egyebet semmi másat.

Ónálló s némi társadalmi étellel bíró nagyobb forgalmu városok fejlődésével szaporodtak a gyógyszerárak is, legtöbbször a kormány vagy az illető város kezdeményezésére, úgy hogy minden nagyobb városnak

Athelyezés. Csathó Lajos gyöngyösi kir. közjegyzőt a m. kir. igazságügyi minister Nagybecskerekre helyezte át.

Orvos várméztás. A jászberényi munkásbiztosító pénztár Jászárokszállásra dr. Hajdu Mihályt választotta meg pénztári orvosnak. Dr. Hajdu Mihály már egy ízben volt gyakorló orvos nálunk, amely idő alatt szak-képzettségével és suri modorával a nagy közönség szeretetét és elismerését minden tekintetben kiérdemelte. Megválasztásához amidőn gratulálunk, kérjük, hogy mielőbb jöjjön közénk, mert 14.000 lelket számláló városunk lakóinak égető szüksége van egy olyan orvosra, aki éjjel-nappal mindig a közönség rendelkezésére áll, s hogy dr. Hajdu ilyen orvos, azt az ellensége is elismerheti.

Hymen. Weisz Géza f. hó 28-án tartja esküvőjét Vámsögyörkőn Deligát Aranka urleánnyal Kosztolnáfaluról.

Évzáró vizsgák. Róm. kath. elemi népiskoláink évzáró vizsgálatai a következő sorrendben fognak megtartani: Junius 21-én d. e. Járossy Ferenc és Kócián Margitka; — d. u. Stipula Bertalan; — 22-én d. e. ifj. Raesko János és Bathó Ilona; — d. u. Szabó János; — 23-án d. e. Paál István; d. u. Kócián Gábor; — 24-én d. e. Csuka István, d. u. id. Raesko János; — 25-én d. e. Kovács László, d. u. Bárdos István; — 26-án d. e. Szűdek Karolina tanítók és tanítónők osztályaiban. — 29-én reggel fél 9 órakor „Te Deum“ mal végződik a tanév.

volt már gyógyszerára.

Ha a jog a városé volt, úgy az állította fel a gyógyszerárt annak vezetésével szakembert biz meg, kiknek fizetését ad. Így Szébenben 20 ft, Brassóban 1495-ben 25 ft fizetést élvez a gyógyszerész.

Bárfu 1442-ben Ivanics volt a gyógyszerész. Körmöcbányán Kristóf der Apotheke. Azonban ezen gyógyszerárak nagyraest elpusztultak, s kevés azok száma, melyek ezen korból felmaradtak. Mint légrégiibek említhetők Bazin 1600, Pozsony 1511, Lőcse 1508, Nagyszében 1580, Kolozsvár 1610. Ezen gyógyszerárak mai napig is fenn állnak. Linczbauer szerint 1747-ben 42 gyógyszerára volt Magyarországnak. (Máskelül 1400.)

Azonban a magyar gyógyszerészek minden tekintetben fejlebb állottak a németországi kartársaknál, kik közül az egyik a Thieri chronica szerinti az érdemes szakács testületből került ki. Annnyira idegenkedtek a pályától, hogy olyan városok is mint Nürnberg, Kénytelenek voltak fizetést adni a gyógyszerészeknek, habár gyógyszerárak az ő magán tulajdona volt is.

(Folytatjuk.)

Hymen. Rónay László volt itteni, — je enleg székesfehérvári elemi iskolai néptanító eljegyezte Bathó Ilona itteni elemi iskolai tanitónőt. — Gratulálunk.

Kirandulás. Járossy Ferenc ipariskolai tanitót a m. kir. iparoktatási főigazgató Szegeden, a felső ipariskolával kapcsolatosan szervezett ipariskolai rajztanítói tanfolyamra kirendelte.

Felebbzés a közigazgatási jegyzőválasztás ellen. Múlt hó 29-én megtartott közigazgatási jegyzőválasztás ellen Faragó Ferenc községi képviselő felebbzést adott be a vármegye törvényhatósági bizottságához. — Az új jegyző tehát még nem foglalhatja el hivatalát. Kiváncsiak vagyunk a felebbzés okaira.

Mulatságok. A jászárokszállási önkéntes tűzoltóegyesület f. hó 29-én az Iparoskör kerthelyiségében jótékonycélú nyári táncmulatságot rendez, a viszneki önkéntes tűzoltók f. hó 29-én szintén táncmulatságot rendeznek.

A „Gőzfertőtlenítő“ figyelmébe. A közbirtokossági háznak — a Győző József mézárszékével szemben lévő kapujában a szolgálók légytenyészete rendeztek be. A tenyésztes céljára rendkívül alkalmas és mosogató léből létesített posványban az eserszámra tenyésző legyek a mézárszékbe tódnak — ami bizony nemcsak hogy nem valami étvágykeltő dolog, — hanem közegészségügyi tekintetben is kifogásolandó. — Felhívjuk a Gőzfertőtlenítő urat, mint ezidőszert az itteni legfőbb közegészségügyi hatóságot, hogy ezen szolgálók között csapjon szét — és a közbirtokosságot kényszerítse, hogy egy alkalmas emésztő gődröt készíttessen a mosogató lé és egyéb fertőző tisztátalan-ságok betogadására.

Új levélhordó. Örömmel értesültünk, hogy „Feri bácsi“ ismét felesapott levélhordónak. Bizony jó dolog, hogy ismét az ő kezébe kerül a postai kézbesítés, mert ő azt tartja, hogy a közönség pontos kiszolgálása a fő. 21 esztendeje, hogy levélhordó, az apja meg 18 évig volt alaposan megtanult halta tehát a „mesterség“ét. — Istén hozta Feri bácsi!

Vérlekedés. Folyó hó 6-án este 8 órakor Ballagó Bálint itteni gépész a Pádár-féle vendéglőbe tért be, ahol akkor éppen táncmulatság volt. — A nagy sokaságban valaki Ballagót leütötte, de hogy ki, azt a sértett maga sem tudta megmondani. — Csendőrségünk a nyo-

mozást bevezetvén, a tettet ifj. Budai János helybeli legény személyében ki-nyomozta s testi sértést a jászberényi kir. bírósághoz jelentette. Hiába, csak nem akar alább hagyni az a nagy virtuskodás!

Vizsga. Bazsó Mancika főjegyzőnk kis leánya folyó hó 17-én tette le a jászberényi érseki leánynevelő intézetben a polgári leányiskola második osztályáról a magánvizsgálatot kitünő sikerrel. Midőn Mancikának a kitünő vizsgálatához gratulálunk, kedves kötelességünk tartjuk arról is megemlékezni, aki őt a vizsgálatra előkészítette, t. i. Bathó Ilonka tanitónőről, aki sajnos, rövid idő múlva eltávozik közülünk, hogy a nő „igazi“ hivatásának útjára lépjen. — Folyó hó 19-én délelőtt szintén kitünő eredménnyel tették le a vizsgálatot Ferenczy Gabriella az elemi iskola negyedik osztályáról, Thurzó Lilike pedig az első osztályról.

Lopás. A Schwarz és társai gőztéglagyárában dolgozó munkások közül Nagy Lajos és Kis János munkások észrevették, hogy ladájukat valaki fel-törte s abból egy ezüst órát Jánccsal, kalapot s egyéb apróságot elvit. — Az esetet bejelentették a csendőrségnek — s az a tettet Tabi Károly téglagyári munkás, gyöngyösi lakos személyében ki is derítette.

Halálhöz. Részvétellel értesültünk, hogy Bozóky János jászdozsai plébános édes anyja elhunyt. Temetése f. hó 18-án délelőtt volt a község közönsége nagy részvétele mellett. — Áldás és béke poraira!

Barna beteg, gyümölcsöt nem szabad neki adni! Kiadónk Barna nevű kis fia, habár még csak másfél éves, apja kószáló természete azonban már is észrevehető rajta. A seprőn gyakran a nyomdába „Jovagol“ s a szomszédokat sorra látogatja. Ilyenkor azután a kis fiut gyümölcsessel ajándékozzák meg, aminek természetesen az lett a következménye, hogy megbetegedett. Ötletes kiadónk most úgy segített e bajon, hogy a fiu nyakába egy táblácskát akasztott, amelyen ez a figyelmeztetés áll: „Barna beteg, gyümölcsöt nem szabad neki adni!“

A jászárokszállási takarékpénztár egy-sülete — mint lapunk múlt számában jeleztük elhatározta, hogy ezután mindenköznapon hivatalos órát tart, mert az egyesület ügyköre a fenállás óta eltelt 25 év alatt annyira megszaporodott, hogy az eddig hetenként tartott három fél nap nem elegendő az

ügyletek lebonyolítására. Ezt a változást most az igazgató, Dr. József utján hozza a nagyközönség tudomására. — Egyben em is a rimmel üdvözöljük a takarékpénztár derék vezetőit az intézet fenállásának negyedszázados jubileumán.

A gyöngyösi bank r. t. jászárokszállási fióktézetében a re-nóválási munkálatok gyors léptekkel közelednek a befejezés felé. — Az új bank működését folyó év július hó 1-én okvetlenül megkezdí. Banknyitás minden nap lesz — vasár- és ünnepnapok kivételével. — Igazán boldogok lesznek városunk lakói, hogy ezután minden nap két bank nyitja meg előttük ropogós ezres bankókkal megrakott Wertheimjét, azonban szem előtt kell tartanunk az irás szavait: „sokan vannak a hivatalosok, de kevesen a választottak“ vagyis: sokan kének pénzt, de kevesen kapnak.

Előjáróságunk szives figyelmébe. A jászberényi uti gyalogjárón a piaci furott kut csatornája keresztül fut, a csatorna teljesen szabadon áll, befödve nincs, a mi különösen setét este a járókeleket útjokban akadályozza. Tisztelettel felkérjük előjáróságunkat, hogy ennek a csatornának befödése iránt mielőbb intézkedni sziveskedjék.

Templomfestési munkálat. A jászberényi róm. kath. főtemplom festési munkálatainak elvégzését az egyházközség egyhangulag Jurena Antal templomi díszmestertől itéte oda. Gratulálunk a testvérváros egyházközségének, mert Jurena Antal mindenütt kifogástalanul pontos és lelkiismeretes munkát végzett. A jászágban eddig Jászárokszállason, Jászapatin, Jászfényszaruon, Monostoron végzett templomfestési munkálatokat mindenütt a közönség legnagyobb megelégedésére.

A komédiások kérélmé. A piacon lévő komédiás csoport nagy tisztelettel felkéri az előjáróságot, hogy a Mária-szobor és marhatatókuttól a nagyvendégő sarkáig épített kőjárdát most a jóidőkre emeltesse fel, — mert ők országgot-világot összejártak, de ilyen esülyvedt járdát sehohsem láttak.

Szerkesztői üzenetek.

S. M. Bpest. Lapunk első számával sajnálatunkra — már nem sz. lálhat a kiadóhivatal, mert ha még annyi lett volna is, elfogyott volna.
T. T. H. Cz. E. ostroma vagy F. I. szerelme nem közölhető, ha tetszik nyiltezní lehet.

Vásári statisztika. F. hó 13.-án megtartott országos vásárunkra a felhajtás a következő volt: 16 2070, szarvasmarha: 1981, sertés: 452, juh: 619. — Eladott: 16: 208, szarvasmarha: 937, sertés. 84. juh: 47. — A vámosgyörki vasúti állomásról 43 waggon szarvasmarhát szállítottak el.

Szónidő tanítás. Id. Racsco János tanító értesíti a szülőket, hogy az iskolai nagy szünet alatt az iskolás gyermekek tanítását elvállalja. A szülők, kik gyermekeiket taníttatni akarják, értekezhetnek vele.

Gramofon havi 4 korona 50 fillér részletfizetésre megrendelhető a könyvnyomdában.

Szenzáció. Két ur sétál a Nagy-utcán és következő párbeszéd folyik le közöttük:

— Barátom! Kalapot emelek a Szűcs-féle Irén-crém előtt, az a legjobb szépitőszér a világon.

— Nagyszerű, hát te ezt csak most tudod?

— Az anyósom vett egy tégely Irén-crémet és használta, folyton fiatalodott, s képzeld egy huszárezredest annyira elragadt, hogy ma a reggeli gyorsvonattal Bécsbe szöktette az anyósomat.

— No barátom! szervusz! Szaladok a Szűcs patikába és veszek egy Irén-crémet, s remélem, hogy a feleségemet meg egy honvéd-főhadnagy fogja megszöktetni annyira meg fog szépülni. Akkor azután Magyarán mulatunk. Szervusz, szervusz, sietek Szűcs-höz.

Lapkiadótulajdonos: **Nigrinyi Ferenc.**

Hirdetéseket

lapunk részére
jutányos árért felvesz
a kiadóhivatal.

Piaciárkimutatás az 1909. június 17-én tartott hetivásárról.

Megsebb	Alacsonyabb								
Sertés kilója	1 24		Burgonya kilója	20—	19 50	Marhahus (levesnek) ko	1 12	1 12	
Életre leengedve 25 és 30 kiló.	1 10		Széna mázsája	10—		(pecsenyének)	1 20	1 20	
Általában legnagyobb	1 02		Bükköny	8—		Borjúhus kilója	1 36	1 36	
Általában legkisebb	— 96		Szalma	6—		Vesepecsenye	1 40	1 40	
Gyenge malac drbja	6—	5—	Burgondia mázsája	—		Sertés-hus kilója	1 28	1 28	
Bárány	— 60	— 58	Pulyka egyenként	3 20	2 60	Juhus kilója	1 12	1 12	
Juh	— 56	— 54	Hízott liba egyenként	8—	7—	Zsir kilója	1 80	1 80	
Tiszta buza mázsája	30—	29—	Sóvány liba	—		Szalonna	2—	1 90	
Kétszeres buza	22—	20—	Tyuk	3—	2 80	Taj literje	0 14	0 12	
Rozs buza	20 50	20—	Csirke párja	2 40	1 60	Tejföl	0 60	0 50	
Árpa	18—	17 50	Keppan	—		Turó csomója	0 04	0 03	
Zab	20—	19 50	Kacsa	4—	3 20	Tojás párja	0 10	0 10	
Kukorica	18—	17—	Galamb	0 80	0 70	Vaj drbja	0 22 kisebb	0 20	
						Sajt kgmja	1 20	1 10	

Rovatvezető: **WEIVOLD GYÖRGY.**

NIGRINYI FERENC

KÖNYVNYOMDÁJA

Jászárokszállás, Fő-tér.

KÉSZITI A LEGSZEBB ÉS LEGZÉSESEBB NYOMTATVÁNYOKAT, A LEGOLCSÓBB ÁRAK MELLETT.

KÉT- ÉS HÁROMSZINNYOMÁSOK TERVEK VAGY MINTÁK UTÁN.

ÜZLETI ÉS IRODAI LEVÉLPAPIROK BORITÉKOK A LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN.

GYÁSZJELENTÉSEK EGY ÓRA ALATT ELKÉSZÍTTETNEK.

Nigrinyi Ferenc könyvnyomdája, Jászárokszállás.

Jászárokszállás és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden vasárnap.

5. szám.

1909. június 27.

i. évfolyam.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 8 korona. Félévre 4 Negyedévre 2 Egyes szám ára 16 fillér.	Felelős szerkesztő: Dr. ÜRMÉNYI JÓZSEF Szerkesztő: MELEGHEGYI MIKLÓS	SZERKESZTŐSÉG <i>Jászárokszállás, V. ker. 2.</i> KIADÓHIVATAL <i>Jászárokszállás, könyvnyomda.</i>

Vezéreikk.

Eljött a kiadó hozzám, hogy írjak vezéreiket.

Ugyan az Isten áldja meg mit akar velem? Én írjak vezéreiket? Tudja meg édes kiadó uram, hogy én mióta élök, semmiféle vezérek dologba sem avatkoztam, — de hát most ez egyszer az ön kedvéért megteszem, csak azt mondja meg, hogy miről írjak hát?

Ön nem bánja, ha Jeruzsálem pusztulásáról írok is, — jó!

Hát ami azt illeti, volna itt elég írni való, de ha arról írok, hogy drága a hus, megharagszanak a mészárosok; ha a zsemlyéket kicsinylem, megharagszik a pék; ha arról írok, hogy a fürdő rossz helyen van, megharagszik az előláróság. Arról se írhatok, hogy orvos nincs a városban, mert akkor meg a fertőtlenítő kérdezi, hogy hát ő kicsoda? Egyszóval akármilyen igazságokat írok az ember, mindég szembe talál egy vagy több haragos képtű embert, aki találva érzi magát

Nincs tehát más hátra, minthogy erről az újságról írjak valamit. — Dicsőírné ezt sem lehet, mert akkor meg az öndicsőretről szóló német közmondást vágják a fejemhez; — aztán meg különben sem lehet a cseccsemőt dicsőírné, mert még nem tudja senki, hogy mi lesz belőle.

Társadalmunk egyik ur tagja ugyan már megjövendölte, hogy — „az amugy is tartalmatlan hírlapocská minél előbb meg fog szűnni.“ — De hogy miért jósol ilyen sötét jövőt, azt is megmondom itt azonnal: Azért, hogy nem ő találta ki és alapította meg; mert szorinté csak azok az intézmények és alkotások a bölcsök és halhatatlanok, amelyek az ő agyában fogamzanak meg.

Nem azért említem itt meg ezt a profétáskodást, hogy talán valami sulyt helyezzen rá lapunk szerkesztősége, csak annak a megvilágítására, hogy azok is elienszenvesen nézik működésünket, akiknek elsősorban volna erkölcsi kötelessége bennünket támogatni.

De ilyen apró csipések és akadé-

koskodások nem fogják kezünkben a tollat megakasztani! Nem, a világért sem!

Mi nem az „intelligencia“ egyes nagyhangu tagjai kedvéért csináltuk az újságot, — s annak támogatása és fenntartása tekintetében nem is rájuk, hanem az egyszerű értelmes népre támaszkodunk. Az értelmes „intelligencia“ így is támogat minket, mert látja, hogy becsületos szándékkal csakis jót akarunk.

Azt pedig csak nem kívánhatja még a legszörszálhasogatóbb kritikus sem, hogy a „Jászárokszállás és Vidéke“ a „Times“-al votélkedjék.

Mi, a mi egyszerű olvasóinknak, a magunk nyelvén, egyszerűen írunk. Ha azonban a „kritikus“ versenyezni akar, tessék járni a piacra, lapunkban helyet talál, — s mutassa be, hogy ő szebbet és jobbat csinál, mint mi. Meglehet győződve róla, hogy mi leszünk a legelső, akik fejet hajtunk tudása előtt.

Most pedig mielőtt cikkemet bevégezném, egy történetet mondok el: Kisgyermek koromban a szülőfalum-

TÁRCA.

A gyógyszerészt története dióhéjban.

Közl: SZÜCS DEZSŐ gyógyszerész. (Vöge).

P. O. Johann Magister Apothekarius egy-negyedévenkint hat font heller fizetést kapott s csak jó idő múlva maradt el a fizetés, midőn a jövedelem szaporodott.

Sok német történet író a középkori gyógyszerészt úgy tünteti fel, mintha tudománya csupán édességek és cukorsütemények készítéséig terjedne. De ez csak részben igaz. Nem állott ugyan valami magas fokon a gyógyszerészet, mert gyógyszerek nagyrészt Olaszországból hozatta, otthon csak a leg-egyszerűbbeket készíti el; — de még is több, mint egy cukrász, jóllehet a kor izléséhez képest sok cukrot fogyaszt el, mivel candiroz; morsulákat, lepénykéket készít. De ezek tényleg gyógyszerek s nem élvezeti cikkek, s a középkori gyógyszerkönyvekben hivatalosak voltak.

Honi gyógyszerésztáraink meglehetősen szegények voltak, a mirek főoka az, hogy sem

orvost, sem gyógyszerészt nem ismer a közpép; majdnem a babona hatalmában volt s bajában inkább fordult borbélyhoz és furdós-höz, mint orvoshoz vagy gyógyszerészhez.

Meglehetősen szegény volt akkori gyógyszerésztárak készlete is, amit bizonyít a nagyszombeni gyógyszerésztár 1431-ben felvett leltára, melyben mindössze 29 fajta készítményt találunk.

Egy-egy gyógyszerésztár értéke is alig tesz ki valamit. P. o. a nagyszombeni gyógyszerésztár készletét András gyógyszerész özvegyétől 190 forintért veszik meg, 1598-ban. A brassói gyógyszerésztárt 1562-ben Pantaleon veszi át 450 frt és 40 dinár becseréltékben.

Érdekes, hogy Nürnbergben ezen időben hasonló viszonyokat találunk. Így veszi meg s csukja be 6 gyógyszerész a 7-iknek gyógyszerésztárát, hogy megélhessenek 1578 február 3-án 394 frt és 7 schillingért. Száztizenegy évvel később 1689-ben újra megvesznek és csuknak be egy gyógyszerésztárt, hogy a többiek megélhessenek, de ezen gyógyszerésztárért már 3200 frtot adnak, mi azzal indokolható, hogy abban az időben sok drága kővekből készült keverék szerepelt fontos gyógyszerként. Augsburgban a viszonyok teljesen olyanok, mint Nürnbergben. Itt is kap a gyógyszerész fizetést — 5 forintot negyedéven-

kint. — Ezen fizetés folytán jutottak egyes gyógyszerésztárak ugy nálunk, mint Németországban a „városi gyógyszerésztár“ címhez, mert vagy magok a városok állították fel a gyógyszerésztárt, vagy segítették a tulajdonost. Ezen elnevezés manapság csupán pusztán cím és semmi más.

Ami a középkori gyógyszerésztárak berendezését illeti, nagyon hasonlított holmi sarki fűszerüzlethez, s azzal kümbüzdött, hogy a helyiség közepén álló 3 lábú mozsár volt.

A falak mentén elvonuló polcokon phantastikus alakú kőcsövekben állítottak a növényi eredetű ecetek, szörpök, porkeverékek. Az edényzetben nem volt felírás, hanem a város vagy a tulajdonos címere. Később azonban már számot kapott az edény, mely egy jegyzékre utalt, hol az illető gyógyszer neve bejegyezve volt. Minél drágább volt a gyógyszer, annál értékesebb edényben tartották.

A gyógyszerésztári helyiségek ezen korban nem voltak szilárd épületekben elhelyezve, hanem nyílt bódékban, élénkebb forgalmu helyeken, hidak mellett a többi vásáros bódék között. Csak a 15-ik század végén kezdenek elhelyeztetni szilárd boltelhajtásos épületekben. A gyógyszerek — mint említettem — leg-

HÍREK

ban lakott egy Palatinszky nevű öreg koldus. — Valami lengyel menekült lehetett. Hosszu cofba font haját viselt. — a mi arra volt jó, hogy Bora nevű hárpia felesége a tulipános láda tetejét rácsukta, a ládára ráült és így a hajánál fogva megpányvázott öregét egy mángorló sulyokkal elverte, ha az elegendő alámizsnát nem vitt haza. — Ezért aztán a szegény öreg rendkívül utána volt, hogy minél többet összekolduljon, s ha bármit adtak is neki, mindég volt valami kéri valója.

Közegészségügyi értesítő.

— Közli a gőzfertőtlenítő. —

A héten a járványepidémia kiragasztásával kétféle is volt bajom.

Kaptam a multkor egy sorsjegyet Pest-ről, — mer ott is tudják, hogy ki vagyok, — és a kufertába épen olyan piros papíros volt, mint a járványepidémia, csak hogy az volt rá írva, hogy: Huzás ma. — Ez a piros levél közé keveredett a példányaimnak, oszt ahogy a cigányszögbe egy ragadályos cigánygyerek lett, azt ragasztottam tévedésből az ajtójokra. — Nagy baj lett oszt ebből, mer hogy az öreg cigány sose szokta huzni — nincs is begedülje — a többi cigány megharagudott rá, hogy éppen most akarja huzni, örül, hogy beteg a gyereke, oszt megverték.

De engem is megvert az ajtómobil vele, mer ahogy elgyűlt a tekintetes doktor urhoz látlevelért, — hát engem küldött a tekintetes ur a patikába orvosággá, — oszt tévedésből elcsereítte a recept a látlevellel. A patikába meg asszonyok vártak, oszt szigyettem előttük, hogy doktor segéd lettemre irásbul olvasom a mondani valót, hát kigyűltem, oszt elolvastam a látlevelt, mer mondok ez orvoságnak beje kell írva lenni, azért látlevel. Hát a legcifrább szó volt benne, hogy „folytonossághiány“, mondok biztosan ez az orvoság. — Visszamentem a patikába, oszt azt kértém. A patikás tekintetes ur nagyon nevetett, oszt aszongya, hogy a folytonossághiány nem orvoság, hanem semmisse. Hát ha semmisse, akkor minek írják a látlevelbe, mondok, avval bígyűltem.

A gyerekötást most befejeztük, de sok elmaradt róla, meg is mondtam az elmaradt anyáknak, hogy ha az ősszel el nem

gyűlnek az ótásra, hát majd a Bijnnyi hatóság ótja he ökök.

A napokba egy délután nagyon melegen volt, — bemenek a kocsnába, mondok megiszok egy üveg szódavizet, — mer hogy más itallal nem szoktam élni kérem szépen — a kocsnáros meg a felesége az ajtó mellett ültek kötfelül, oszt aszongya a kocsnáros, hogy ó nem kel fel egy üveg szódájér, hát maga? mondok a feleségének, ó se aszongya. Ejnye de jó tilókéjük van mondok, de majd csinálók velök egy peteket.

Este osztán a bejáró ajtóra ragasztottam egy ragályos példányt, így oszt senki se mert másnap bemenni, míg észre nem vették, hogy ott a levél oszt le nem kaparták. Most oszt beakarnak adni, de majd ott leszek, mer igazságot ragasztottam ki. A levélre az van írva, hogy „it ragadály van“, hát ök meg a székhöz voltak ragadva.

A tekintetes jegyző ur azt mondta a minap, hogy a ragadályos nyilvántartás könyve már tele van írva, letfejjebb tíz-tizenkettő tér bele. Mondok ne vegyen másikat, mer nekem meg csak nyole járvány példány papirosom van, azt még kiragasztom, oszt akkor megszüntetem a ragadályt, — majd aratás után újra megkezdem. Akkorra lehet rendelnyi könyvet is, meg piros példányokat is.

Képviselőtestületi közgyűlés.

Képviselőtestületünk f. hó 24-én d. e. 9 órákor közgyűlést tartott, melyen a tárgysorozaton lévő ügyek a következőképen intéztettek el:

A gőz- és kádfürdőhöz hőlégmotor beszerzésével Faragó Antal gőzmalomtulajdonos bizatott meg.

A vármegye törvényhatósági bizottsága az 1907. évi összes számadásokat jóváhagyta. A vármegye törvényhatósági bizottsága a képviselőtestületnek azt a határozatát, amelyben az

inkább a növényvilágból kerültek ki.

A virágzásnak indult gyógyszerészetet nagy csapás éri a könyvnyomtatás fellalásával. Miatán a könyvek terjedésével olvasottabbá lesznek az emberek, a régi orvosok művei terjednek s az abban leirt diatheticus gyógymód, melyek kevés gyógyszer igényelnek. Ennek fogva a gyógyszerész rozsz üzletet csinál, a sok készítmény romlani kezd, s kénytelen fűszert árulni, hogy megélhessen és kezd gyógyszerertárával keveset törödni.

Erre vall V. Károlynak 1548-ban kelt rendelete, mely szerint a gyógyszerertárak évenként legalább egyszer hatóságilag megvizsgálandók, s kényszerítették a gyógyszerészeket a régi és romlott gyógyszereknek újjákkal való felcserélésére.

Később a hatóságoknak is feltűnik a gyógyszerész nehéz megélhetése, s 1551-ben Nürnberg városa azt határozta, hogy több gyógyszerertár nem engedélyezhető, s ha valamelyik bármely oknál fogva megszűnnék, helyébe új nem nyitható.

Nálunk 1552. I. Ferdinánd uralkodása alatt történik intézkedés gyógyszerertárak vizsgálataira vonatkozólag. A Bécsben kiadott Polizej ordnung feltételei alapján, s 1576-tól a szerint végzik (?) mai napig is a gyógyszerertár

vizsgálatot. A gyakornok képzés céh szerű volt. A szükséges előképzettséggel bíró ifjú felvételtet discipulusnak, 4—5 évig practicanskodván segédde lett s megkezdhetette működését valamely üresen álló gyógyszerertárban, minthogy Demkó szerint gyakran megesezt e korban, hogy egy-egy gyógyszerertár éveléig zárva volt. Az 1564-iki Bépsben kiadott Apotheker ordnung szerint csakis vizsgázott gyógyszerész vezethet önállóan gyógyszerertárt. Vizgára csak az bocsátható, ki törvényes születésű, s római katholikuss vallású. Vizgázni a bécsi orvosi kar előtt kell. S a vizsga után fogadalmat tenni, hogy tudományát mindenkor a szenvedő emberiség javára fogja fordítani, s mindenkor el lesz látva simplicitas, purgancia és compositával, nem különben a patikában használt más szerokkal.

A hivatalos legelső taxa Drezdában 1550-ben jelenik meg. Addig ki-ki saját tetszése szerint számított ki a gyógyszer árát, mi sok panaszra adott alkalmat.

Ezen taxában a füvek nem súly, de marokszámra méreteknek. 1 marok ára 1-filler. A sublimát latja 1 garas 6 filler. 1582-ben kiadott taxában már munkadíjak is foglaltatnak. — A 16. században Theophrastus Bombastus Parocclus theorájának felállítása

után nagy változás éri a gyógyszerészei tudományt. Az ő tanai alapján kezdik a gyógyszereket egyszerűsíteni S habár gyógymódja nem is vált be, mégis sokat köszönhet neki a modern orvostudomány. Ezen időben volt ugyanis szokásban — az undorító és kellemetlen gyógyszerel használata. — Melyeket manapság legfeljebb-kuriosum gyanánt említünk és mosoljunk rajta.

Ezen korban kapott lábra az a hit, hogy az emberiség leghatásosabb gyógyszere magából az emberből állítható elő: p. o. ember bőrből készült szij csillapítja a szülési fájdalmakat, akasztott ember kötéle szívbaj ellen használtatott. Fiatal, nem természetes halállal kimúlt ember koponyájából készült egy destillátum, s mentő-fatalabb volt az áldozat, annál jobban megvoltak agyában az összes principia aktiva. 1863-ban Ulmban megjelent Parnassus-Medicinális mustratus szerint az emberből 24-féle gyógyszer volt előállítható.

Nem kevesebb szerepet játszottak az időben az állati gyógyszerek, melyeknek sokaságából alig maradt fenn manapság egy pár.

P. o. Elhamvasztott békából készült egy híres szépitő szer az Aqua Tufarum cosmetica. A szibériai szarvas lágy agancs állománya a kéjenceknél nagy keresetnek örven-

ovodai eselédet bérfelemelés. iránt benyújtott kérésével elutasította — felülkötve és utasította újabb határozathozatalra; a képviselőtestület ez alkalommal sem teljesítette a kérélmel.

A vármegye törvényhatósági bizottsága Aczima Pál és tsai által beadott felebbezés folytán a képviselőtestületnek azt a határozatát, amely szerint az új házhelyek vételára 5 év alatt 5 százalékos kamattal mellett fizetendő be az érdekeltek által a közpénztárba, — megsemmisítette és újabb határozathozásra utasította. A képviselőtestület azonban régebben meghozott határozatát most is megtartotta.

A vármegye törvényhatósági bizottsága Csáki Béla és tsai felebbezését elutasította, ök ugyanis azt kérték, hogy részükre a Móczár Andor kertje mellett lévő közterület engedjessék át házhelynek.

Oláh Károly, Lakatos Viktória, Hajdú Mátyás, özv. Kóczyán Ignác, Sós G. István részére havi 3—3 korona segélyt utalványozott a közgyűlés.

Faragó Balázs havi 5 kor, Dékány András havi 4 kor. segélyt kap a szegénypénztárból.

Az 1848/9-iki ereklye muzeum és Kossuth muzeum igazgatóját segély iránti kérésével a képviselőtestület elutasította, mert a mult évben már kapott segélyt s egyébként is ilyen muzeum fontartásáról az alapító köteles gondoskodni.

A mészárszékek bérbeadását a képviselőtestület jóváhagyólag tudomásul vette.

A vasuti állomáshoz vezető műút építési költségeinek egyharmadát, vagyis 1755 koronát a képviselőtestület magára vállalt. Egyben elhatározta, hogy az ut melletti úrkot beton csatornákkal látja el.

A községi szolgák, éjjeli örök, utkaparók 20—20 korona, a mezőőrök 40—40 korona drágasági pótlékokot kaptak. (A gőzfertőtlenítő is. Fel. szerk.)

A Kókai József és Ördög Rozália-féle ház kisajátítási ügyében az építészeti bizottságot küldte ki a képviselőtestület javaslatával végett.

Éliás Vendel, Pallagó Antal, Kis István, Nagy P. Ignác és Kovács m. Pál házhely kiadás iránt benyújtott kérvényei kedvezően intéztettek el.

A községi állatbiztosító szövetkezet létesítését a képviselőtestület mellőzendőnek találta abból az okból, mert állategészségügyünk — különösen a szarvasmarha állományt tekintve — igen jó.

Nóltész István kérésére a képviselőtestület a kistanyai dűllütak kiigazítására Agocs János, Csikós József, Faragó Sándor és Farkas Pál (II ker.) képviselőkből álló bizottságot küldte ki. A képviselőtestület ezután mint egyháztudósnak Berécz Mihály orgonafujszót részére 20 kor drágasági pótlékokat szavaz meg. — Kovács L. Istvánnak megengedi, hogy földjén egy köből készült keresztet állíthasson fel megfelelő alapítvány letétele mellett, végre a Faragó Antal gőzmalma előtt lévő kőkeresztet renováltatja s a régi tarnaörsi ut melé egy megfelelő magaslatra áttenni s bekeríttetni rendeli.

Mulatság. A jászárokszállási iparos ifjuság által a „Hazám“ kávéházban rendezett mulatság ugy anyagilag mint erkölcsileg jól sikerült. A legtöbb képes lapot kapta s így az I-ső díjat nyerto Szleпка Erzsike, a II-ik díjat pedig Szabó Erzsike.

Virágtolvajok. Sajátságos szokás kezd lábrakapni a legények között — nagy előszeretettel keresik fel a virágos kerteket viráglópás céljából. Legutóbb Nagy Emánuel építési vállalkozó kertjét látogatták meg hasonló célból, azonban számításuk nem sikerült, mert a házigazda erélyes fellépésére a virágtolvajok a gátou elmenekültek.

Iparos tanoncok kitüntetése. A debreceni kereskedelmi és iparkamara, Palócz Ignác és Nyitrai István jászárokszállási iparostanonc-iskolai tanulókat jeles előmenetelükért czüst éremmel tüntette ki. Milyen nagyszerű dolog az mikor a szorgalom és jó magaviselet ilyen szép elismerésben részesül. Példát vehetnek róla azok a tanoncok is, akik az utcán való rendetlenkedésükért a rendőr pálcajával vannak kitüntetve.

Lólopás. Erti Mózes jászberényi tanyájáról 25-en reggel ismeretlen tettes egy világossárga kanca, jobb szemére vak lovat ellopott s azzal Budapest irányában elmenekült. — A lopással valami veres haju szökött eseléd van gyanusítva.

dett. A róka tüdő borban főzve tüdőbaj ellen használtatott. — Kik részletesen akarnak ezzel foglalkozni, megtalálhatják Pápai Páriz Ferenc a nagyenyedi collegium híres Professora által írt „Pax Corporis“ című munkájában ezen kornak különleges állati s növényi gyógymódját. — Nagy becsben állottak az u. n. Bezoir vagy epekövek, melyeknek darabja nem ritkán 2000 forintba került.

Ezek egy némelyikét átvette az 1765-ben Mária Terézia uralkodása alatt kiadott Dispensatorium Pharmaceuticum Viennense, sőt meg is töldött egy csonó állati százmazékkal, mint rántott béka, égetett béka, stb. — Összes vadállataink százmazékai szerepelnek e könyvben. A praeparatumok között ott találjuk a drága kövek egész sorozatát.

A kristályozas művelete is a gyógyszerész foglalkozásához tartozik. Az a gazdagnál 20 kr., a gemenne fizet 15 krt, szegényeknek ingyen. (Tehát akkor is volt in Theoria országos alap.) Különlegességek gyanánt említhetők. Kigyó bőr ára 2 kr. Vipera bőr 6 kr. Olasz vipera 40 kr. Stineus marinus 36 kr. sfb.

A vegytan fejlődésével azonban vége szakad e sajátóság gyógykezelésnek. A vegy-

gyári technika előhaladása kizsorit minden idegen és undorító gyógyszert. — Thomas Fowler 1786-iki közleménye alapján kezd használatba jönni az arsen és sói.

Azonban a XX. évszázad helyreépítőja jindant, mit hibáztak az elmúlt századok. E században kerülnek gyógykincseink közé számos gyógyszerek. Chinin atropin a század elején ismertekké lesznek. 1872-ben felfedezik a jodoformot. 1836-ban a salicylsavat. S folyton fejlődven a technika vívmányait értékesíti a gyógyszerészi technika és mai napság már a gyógyszerészet a modernitás legmagasabb fokán állván, mint ilyen a tökéletesedés legmagasabb jótékonyaságával szolgálja a közegészségügyet az emberiség javára.

Céglírat.

A cigányszögben egy házon a következő céglírat olvasható: Csaszulik Flori. Morva Disznó. Mis Károly.

A vegytan fejlődésével azonban vége szakad e sajátóság gyógykezelésnek. A vegy-

ban lakott egy Palatinszky nevű öreg koldus. — Valami lengyel menekült lehetett. Hosszu cofba font haját viselt. — A mi arra volt jó: hogy Bora nevű hárpia felesége a tulipános láda tetejét rácsukta, a ládára ráült és így a hajánál fogva megpányvázott öreget egy mángorló sulyokkal elverte, ha az elegendő alamizsnát nem vitt haza. — Ezért aztán a szegény öreg rendkívül utána volt, hogy minél többet összekolduljon, s ha bármit adtak is neki, mindég volt valami kémi valója.

Történt egyszer, hogy egy tréfakedvelő uriaszonymál nagyobb társaság ült az oszonnánál, mikor Palatinszky beállított az udvarra. No most megpróbálom, hogy ha mindent adok az öregnek, vajjon mit fog még a „Bora kéretni“, mondja az urnó és adott Palatinszkynek: pénzt, lisztet, sót, zsírt, szalonát, babot, tarhonyát, pálinkát, szóval minden elképzelhető élelmi szert.

Az öreg nagy boldogsággal pakolta tele elül-hátul lógó tarisznyáit s szűrűjait, s midőn ezzel kész volt, egy kis gondolkodás után felemeli jobbkeze mutató ujját, s a nagyasszony felé bökődve vele így szól: „Tisztelt a Bora a nemzetes asszonyt, adjon egy ülős tyukot is.“

Hát tisztelt közönség mi is így vagyunk most: Lapunkra már eddig is szép számmal fizettek elő, — de ez még mindég kevés arra, hogy a lap hosszú tennállása biztosítva legyen.

Tehát mi is azt mondjuk Palatinszkyval, hogy: *tisztelt a kiadó a közönséget: fizessenek minél többen elő.*

Ez szerint én bevégeztem a kívánt vezércikket s vagy három hétig nem fogom a közönséget untatni újabb vezércikkkezetésekkkel.

Közegészségügyi értesítő.

— Közli a gőzfertőtlenítő. —

A héten a járvány példányok kiragasztásával kétszer is volt bajom.

Kaptam a multkor egy sorsjegyet Pest-ről, — mer ott is tudják, hogy ki vagyok, — és a kufertába épen olyan piros papiros volt, mint a járvány példány, csak hogy az volt rá írva, hogy: Huzás pa. — Ez a piros levél közzé kévéredett a példányaimnak, oszt ahogy a cigány szövegbe egy ragadályos cigánygyerek lett, azt ragasztottam tévedésből az ajtójokra. — Nagy baj lett oszt ebből, mer hogy az öreg cigány soha szokta huzni — nincs is hegedtje — a többi cigány megharagudott rá, hogy épen most akarja huzni, örül, hogy beteg a gyereke, oszt megverték.

De engem is megvert az ajtó mobil vele, mer ahogy elgyűlt a tekintetes doktor urhoz látlevelért, — hát engem küldött a tekintetes ur a patikába orvoságnak, — oszt tévedésből elcserele a recét a látlevellel. A patikába meg asszonyok vártak, oszt szigyltettem előttük, hogy doktor segéd lettemre irásbul olvasom a mondani valót, hát kigyűttem, oszt elolvastam a látlevelt, mer mondok ez orvoságnak bele kell írva lenni, azér látlevel. Hát a legcifrább szó volt benne, hogy „folytonosság hiány“, mondok biztosan ez az orvoság. Visszamentem a a patikába, oszt azt kértem. A patikás tekintetes ur nagyot nevetett, oszt aszongya, hogy a folytonosság hiány nem orvoság, hanem semmisse. Hát ha semmisse, akkor minek írják a látlevelbe, mondok, avval elgyűttem.

A gyerekötást most befejeztük, de sok elmaradt róla, még is mondtam az elmaradt anyáknak, hogy ha az ősszel el nem

gylünnek az ótásra, hát majd a Birinyi hatóság ótja be őket.

A napokban egy délután nagyon melegem volt, — bemenek a kocsnába, mondok megiszok egy üveg szódavizet, — mer hogy más itallal nem szoktam élni kérem szépen — a kocsnáros meg a felesége az ajtó mellett ültek kétfelől, oszt aszongya a kocsnáros, hogy ő nem kel fel egy üveg szódájér; hát maga? mondok a feleségének, ő se aszongya. Ejnye de jó tilókéjök van mondok, de majd csinálók velök egy peteket.

Este osztán a bejáró ajtóra ragasztottam egy ragadályos példányt, így oszt senki se mert másnap bemeni, míg észre nem vettek, hogy ott a levél oszt le nem kapartak. Most oszt beakarnak adni, de majd ott leszek, mer igazságot ragasztottam ki. A levélre az van írva, hogy „itt ragadály van“, hát ok meg a székhöz voltak ragadva.

A tekintetes jegyző ur azt mondta a mi nap, hogy a ragadályos nyilvántartás könyve már tele van írva, letfeljebb tíz-tizenkettő tér bele. Mondok ne vegyen másikat, mer nekem meg csak nyole járvány példány papirosom van, azt még kiragasztom, oszt akkor megszüntetem a ragadályt, — majd aratás után újra megkezdem. Akkorra lehet rendelnyi könyvet is, meg piros példányokat is.

Képviselőtestületi közgyűlés.

Képviselőtestületünk f. hó 24-én d. e. 9 órakor közgyűlést tartott, melyen a tárgysorozaton lévő ügyek a következőképen intéztettek el:

A gőz- és kádifűrdőhöz hőlégmotor beszerzésével Faragó Antal gőzmalomtulajdonos bizatott meg.

A vármegye törvényhatósági bizottságna az 1907. évi összes számadásokat jóváhagyta. A vármegye törvényhatósági bizottsága a képviselőtestületnek azt a határozatát, amelyben az

inkább a növényvilágból kerültek ki. A virágzásnak indult gyógyszerészet nagy csapás ért a könyvnyomtatás felalálásával. Miatán a könyvek terjedésével olvasottabbá lesznek az emberek, a régi orvosok művei terjednek s az abban leirt diatheticus gyógymód, melyek kevés gyógyszert igényelnek. Ennél fogva a gyógyszerész rossz fizetlet csinál, a sok készítmény romlani kezd, s kénytelen fűszert árulni, hogy megélhessen és kezd gyógyszerésztárával keveset törődni. Erre vall V. Károlynak 1548-ban kelt rendelete, mely szerint a gyógyszerésztárak évenként legalább egyszer hatóságilag megvizsgálandók, s kényyszerítették a gyógyszerészeket a régi és romlott gyógyszereknek újjakkal való felcserélésére.

Később a hatóságoknak is feltűnik a gyógyszerész nehéz megélhetése, s 1551-ben Nürnberg városa azt határozta, hogy több gyógyszerésztár nem engedélyezhető, s ha valamelyik bármely oknál fogva megszűnnék, helyébe új nem nyíltható.

Nálunk 1552. I. Ferdinánd uralkodása alatt történik intézkedés gyógyszerésztárak vizsgálatára vonatkozólag. A Bécsben kiadott Polizei ordnung feltételei alapján, s 1576-tól a szerint végzik (?) mai napig is a gyógyszerésztár

után nagy változás éti a gyógyszerészet trdományt. Az ő tanai alapján kezlik a gyógyszereseket egyszerűsíteni S-habár gyógymódja nem is vált be, mégis sokat köszönhet neki a modern orvostudomány. Ezen időben volt ugyanis szokásban az undorító és kellemetlen gyógyszerek használata. — Melyeket manapság legfeljebb kuriosum gyanánt említünk és mosoljunk rajta.

Ezen korban kapott lábra az a hit, hogy az emberiség leghatásosabb gyógyszere magából az emberből állitható elő: p. o. ember bőrből készült szij csillapítja a szülés fájdalmakat, akasztott ember kötele szímbaj ellen használtatott. Fiatal, nem természetes halállal kimült ember koponyájából készült egy destillátum, s mentő fiatalabb volt az álkozat, annál jobban megvoltak agyában az összes principia aktiva. 1663-ban Ulmban megjelent Parnassus Medicinalis mustratus szerint az emberből 24 féle gyógyszer volt előállitható.

Nem kevesebb szerepet játszottak ez időben az állati gyógyszerek, melyeknek sokaságából alig maradt fenn manapság egy pár.

P. o. elhamvasztott békából készült egy híres szépítő szer az Aqua bufarum cosmetica. A szibériai szárvas lágy agmics állománya a kéjenceknél nagy keresetnek örvén-

ovodai cselédet bérfelemelés iránt benyújtott kérésével elutasította — feleltett és utasította újabb határozathozatalra; a képviselőtestület ez alkalommal sem teljesítette a kérését.

A vármegye törvényhatósági bizottsága Aczima Pál és tsai által beadott felebbezés folytán a képviselőtestületnek azt a határozatát, amely szerint az új házhelyek vételára 5 év alatt 5 százalékos kamat mellett fizetendő be az érdekeltek által a közpénztárba, — megsemmisítette és újabb határozathozásra utasította. A képviselőtestület azonban régebben meghozott határozatát most is megtartotta.

A vármegye törvényhatósági bizottsága Csáki Béla és tsai felebbezését elutasította, ok ugyanis azt kérték, hogy részükre a Móczár Andor kertje mellett lévő közterület engedjessék át házhelynek.

Oláh Károly, Lakatos Viktória, Hajdú Mátyás, özv. Kóczyán Ignác, Sós G. István részére havi 3—3 korona segélyt utalványozott a közgyűlés.

Faragó Balázs havi 5 kor., Dékány András havi 4 kor. segélyt kap a szegénypénztárból.

Az 1848/9-iki ereklye muzeum és Kossuth muzeum igazgatóját segély iránti kérésével a képviselőtestület elutasította, mert a mult évben már kapott segélyt s egyébként is ilyen muzeum fentartásáról az alapító köteles gondoskodni.

A mészárszékek bérbeadását a képviselőtestület jóváhagyólag tudomásul vette.

A vasuti állomáshoz vezető műút építési költségeinek egyharmadát, vagyis 1755 koronát a képviselőtestület magára vállalt. Egyben elhatározta, hogy az ut melletti árkot betonszatornákkal látja el.

A községi szolgák, éjjeli örök, utkaparók 20—20 korona, a mezőőrök 40—40 korona drágasági pótlékokat kaptak. (A gőzfertőtlenítő is. Fel. szerk.)

A Kókai József és Ördög Rozália-féle ház kisajátítási ügyében az építészeti bizottságot küldte ki a képviselőtestület javaslatfétel végett.

Éliás Vendel, Ballagó Antal, Kis István, Nagy P. Ignác és Kovács m. Pál házhely kiadás iránt benyújtott kérvényei kedvezően intéztettek el.

A községi állatbiztosító szövetkezet létesítését a képviselőtestület mellőzendőnek találta abból az okból; mert állategészségügyünk — különösen a szarvasmarha állományt tekintve — igen jó.

Noltész István kérésére a képviselőtestület a kistanyai dallóutak kiigazítására Agocs János, Csikós József, Faragó Sándor és Farkas Pál (II ker.) képviselőkből álló bizottságot küldte ki. A képviselőtestület ezután mint egyházbiztosító Berezcz Mihály orgonafujszató részére 20 kor. drágasági pótlékokat szavaz meg. — Kovács L. Istvánnak megengedi, hogy földjén egy köből készült keresztet állithasson fel megfelelő alapítvány letétele mellett, végre a Faragó Antal gőzmalma előtt lévő kőkeresztet renováltatja s a régi tőnaörsi ut melé egy megfelelő magaslatra áttenni s bekerítettetni rendeli.

dett. A róka tüdő borban főzve tüdőbaj ellen használtatott. — Kik részletesen akarnak ezzel foglalkozni, megtalálhatják Pápai Páriz Ferenc a nagyenyedi collegium híres Professora által írt „Pax Corporis“ című munkájában ezen kornak különleges állati s növényi gyógymódját. — Nagy becsben állottak az u. n. Bezoár vagy epekövek, melyeknek darabja nem ritkán 2000 forintba került.

Ezek egynemélyikét átvette az 1765-ben Mária Terézia uralkodása alatt kiadott Dispensatorium Pharmaceuticum Viennense, sőt meg is toldotta egy csomó állati származékkal, mint ráptott béka, égetett béka, stb. — Összes vadállataink származékai szerepelnek e könyvben. A praeparatumok között ott találjuk a drága kövek egész sorozatát.

A kristályozas művelete is a gyógyszerész foglalkozásához tartozik.

Az a gazdagnál 20 kr., a gemme fizet 15 krt, szegényeknek ingyen. (Tehát akkor is volt in Theoria országos alap.)

Különlegességek gyanánt említhetők. Kigyóbőr ára 2 kr; Vipera bőr 6 kr. Olasz vipera 40 kr. Simex marinus 36 kr. stb.

A vegytan fejlődésével azonban vége szakad e sajátosság gyógykezelésnek. A vegy-

gyári technika előhaladása kizorít minden idegen és undorító gyógyszert. — Thomas Fowler 1786-iki közleménye alapján kezd használatba jönni az arsen és sói.

Azonban a XX. évszázad hejyrepótolja mindazt, mit hibáztak az elmúlt századok. E században kerülnek gyógykincseink közé számos gyógyszerek. Chinin, atropin a század elején ismertekké lesznek. 1872-ben felfedezik a jodoformot. 1836-ban a salicylsavat. S folyton fejlődven a technika vívmányait értékesíti a gyógyszerészi technika és mai napság már a gyógyszerészet a modernitás legmagasabb fokán állván, mint ilyen a tökéletesedés legmagasabb jótékonyágával szolgálja a közegészségügyet az emberiség javára.

Cégfelirat.

A cigány szövegben egy házon a következő cégfelirat olvasható: Csasztrulák Flori. Morva Disznó. Mis Károli.

Kinevezés Szabó János tanyai helyettes tanítót a Zsigmond Lőr. állami gyermeknevelő tanyának neveztek ki. Ezt az állását azonban csak ideiglenesen foglalja el, mert a szerény és jómódú tanítónak kilátása van arra, hogyha városunkban tanítói állás trespedésben lesz — megválasztják.

Hymen. Beck Jenő fényképész eljegyezte Brünauer Rebuskát.

Villámcsapások. F. hó 19-én estofelő nagy vihar vonult el városunk felet. A villám több helyen lecsapott. A többek közt a toronyból levezető tűzjelző teletonba, továbbá Pethes Mihály földbirtokos tanyáján a verandára. — Érdekes, hogy Pethes Mihálynak épen vendégei voltak, — a vármegyei főjegyző, műszaki tanácsos és még több uri ember, s kedélyes beszélgetés közben zavarta meg őket a nagy csattanás. Ugy látszik, szereti az isten az urakat, mert semmi bajuk sem történt.

„Gőzfertőtlenítő figyelmébe“ című s lapunk mult számában megjelent közleményre a közbirtokosság elnöksége annak a kijelentésére kért felbentünket, hogy a közbirtokossági épület szabályszerű szemégtödörrel van ellátva. Egyéb kommentár nem szükséges.

Mulatság. A jászárokszállási iparos ifjuság által a „Hazám“ kávéházban rendezett mulatság úgy anyagilag mint erkölcsileg jól sikerült. A legtöbb képes lapot kaptas így az I-50 díjat nyerto Szlepká Erzsike, a II-ik díjat pedig Szabó Erzsike.

Virágtolvajok. Sajátságos szokás kezd lábrakapni a legények között — nagy előszeretettel keresik fel a virágos kerteket viráglópás céljából. Legutóbb Nagy Emánuel építési vállalkozó kertjét látogatták meg hasonló célból, azonban számitásuk nem sikerült, mert a házigazda erélyes fellépésére a virágtolvajok a gátou elmenekültek.

Iparos tanoncok kitüntetése. A debreceni kereskedelmi és iparkamara, Palócz Ignác és Nyitrai István jászárokszállási iparostanonc-iskolai tanulókat jeles érdemtelükért ezüst éremmel tüntette ki. Milyen nagyszerű dolog az amikor a szorgalom és jó magaviselet ilyen szép elismerésben részesül. Példát vehetnek róla azok a tanoncok is, akik az utcán való rendetlenkedésükért a rendőr pálcájával vannak kitüntetve.

Lólopás. Erki Mózes jászberényi tanyájáról 25-én reggel ismeretlen tettes egy világossárga kanca, jobb szemére vak lovat ellopott s azzal Budapest irányában elmenekült. — A lopással valami veres haju szökött cseléd van gyanusítva.

Jászárokszállás és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden vasárnap.

6. szám.

1909. július 4.

I. évfolyam.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Egész évre	8 korona.
Félévre	4
Negyedévre	2
Egyes szám ára	16 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MELEGHEGYI MIKLÓS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Jászárokszállás, könyvnyomda,
hova a lap azelőtt emel részét illő közlömények, valamint előfizetők és hirdetésajánlók küldendők.

Köztisztaság. A belügyminisztériumban előkészületek tettek arra nézve, hogy a törvényhatóságokat utasítani fogják olyan szabályrendelet elkészítésére, amelyben gondoskodás történik a köztisztaság szigorú fenntartására. Köztudomású dolog, hogy ezidőszent a községekben a köztisztaság követelményeinek nem szerez érvényt a közigazgatás. A legtöbb község még annyira sem jutott, hogy az utcákat legalább egyszer kisöpörnék. Ezen tervet gondoskodik arról is, hogy a lakosok az udvaraik kisöprésére kényszerítenek. A belügyminisztérium úgy tervezi, hogy az utcáknak hetenkint való kisöpréséért a községi előjáróság lesz felelős, az udvar söprésének elmulasztásáért pedig a tulajdonos vagy bérlő. A mulasztást első ízben 10 koronával, ismétlés esetén legalább 25 koronával fogják büntetni. Az ellenőrzést a csendőrség fogja teljesíteni. — Nálunk ugyan a lakosság a tisztaságra törvényes rendelkezés nélkül is sokat ad, azonban legalább a csekély kivétel is kényszerítve lesz udvarán rendet tartani.

Beck Jenő fényképész pár hét múlva városunkból eltávozik. Kéri mindazokat, kik fényképeket akarnak készíttetni, hogy itt léte alatt szíveskedjenek azt megrendelni.

Lábatlankodó kerékpárosok. Pár év óta divattá vált, hogy ünnepnapokon a község a templom és városháza közötti járdán sétáljat. — A rendőrség tőle telhetőleg rendben is tartja ezt az utvonalat, mert már a járdán ácsorgó „beszélgetőket” leszkotta a lábatlankodásról. Mostanában azonban, magukat gavalléroknek képzelő suszterinasok — kölcsönke. Kerékpárokat tolvajok előtt kurizálnak a kisasszonyokká maszkírozott konyha tündéréknek, és — udvariasságról halvány fogalmuk

sem lévén — ki nem térnek senki emberfia előtt. — Mint értesültünk, a rendőrség ezentúl szigorúan fog eljárni ezen alakokkal szemben. — A piac téren is az újabb időben holmi ráerő emberek bicikli tanfolyamokat rendeznek. Természetes, hogy a látványosság a gyermekeket össze csóditja. 22-én délután is egyik biciklista tanonc Küntler Fülöp kisgyermekét elütötte s szerencse, hogy a kicsinek baja nem történt. Jövőre ennek a sportnak a tanulására a városvegen teret kijelölni.

Borzasztó dolog, hogy a kormányválság még nincs elintézve. Ha Wekerle miniszterelnök úr Szücs-féle Irén-szappannal mosdik, bizonyosan elintézte volna a kormányválságot. Eppen most ment férjhez Dósán egy leány, kit vőlegénye azért vett el, mert az Irén-szappan és Irén-crém olyan üdév és széppé varázsolta, hogy a legszebb leány lett Dósán. Ez azután a nagyszerű. Rajta leányok és asszonyok vásárolni Irén szappant és crémet! Egy tégely ára 1 korona! — Csakis a Szücs patikába kapható ezen csoda — kenőcs és szappan.

Hová, háová? Megyék a Nigrinyi Ferenc nyomdájába és megrendelem az öv. Szücs Antalné által írt „Eredeti alföldi szakácskönyvet, melyből eddig 4000 példányon felül fogyott el. A legkötönyebb szakácskönyvek egyike. Ára 3 K. 20 fillér. Ebből lehet igazán magyaros jó elkedeleket főzni. Megrendelhető Nigrinyi Ferenc könyvnyomdájában.

Gramofon havi 4 korona 50 fillér részletfizetésre megrendelhető a könyvnyomdában.

Lapkiadótulajdonos: **Nigrinyi Ferenc.**

Surányi Sándor

Jászárokszállás, Temető-ut.

A templommal szemben.

Ajánlja a nagyérdemű közönségnek nyári cipő különlegességeit a legdivatosabb színekből s a legújabb divat szerint készítvén s kéri szíves megrendelésüket.

BOR nyilvántartási nyomatvány kapható a könyvnyomdában

Finom szappanok végeladása.

Egy drb		
Tearóza szappan	most 90 f.	azelőtt 1,20 f.
Virág szappan	egy drb 30 f.	—40 f.
Vazelín-glycerin szappan	30 f.	—40 f.
Ibolya-glycerin szappan	50 f.	—80 f.
Glycerin-gyöngyvirág sz.	40 f.	—60 f.
Legfinomabb ibolya sz.	80 f.	—1 f.
Mágnás szappan drbja	50 f.	—60 f.
Tojás szappan drbja	30 f.	—40 f.

A míg a készlet tart kapható:

Szücs Dezső gyógyszer-tárban Jászárokszálláson.

Hirdetéseket

lapunk részére
jutányos árért felvesz
a kiadóhivatal.

Piaciárkimutatás az 1909. június 24-éntartott hetivásárról.

Megnagyobb	Alacsonyabb						
Sertés kilója	1,24	Burgonya kilója	—32	—20	Marhahús (levesnek) ko	1,12	1,12
Éltre leengedve 25 és 30 kiló.	1,10	Széna mázsája	10—		(pecsenyének)	1,20	1,20
Általában legnagyobb	1,02	Bükköny	8—		Borjúhús kilója	1,36	1,36
Általában legkisebb	—96	Szalma	6—		Vesepecsenye	1,40	1,40
Gyenge malac drbja	6—	Burgondia mázsája	—		Sertés hús kilója	1,28	1,28
Bárány	—60				Juhhús kilója	1,12	1,12
Juh	—56	Pulyka egyenként	3,20	2,60	Zsír kilója	1,80	1,80
		Hízott liba egyenként	8—	7—	Szalonna	2—	1,90
Tiszta buza mázsája	32—	Sovány liba	—		Téli literje	0,14	0,12
Kétszeres buza	22—	Tyúk	3—	2,80	Tejfél	0,60	0,50
Rozs buza	20—50	Csirke párja	2,40	1,80	Túró csomója	0,04	0,03
Árpa	18—	Keppan	—		Túrós párja	0,10	0,10
Zab	20—	Kacsa	4—	3,20	Vaj drbja	0,22	0,20
Kukorica	18—	Galamb	0,80	0,70	Sajt kgmja	1,20	1,10

Rovatvezető: **WEIVOLD GYÖRGY.**

Nigrinyi Ferenc könyvnyomdája, Jászárokszállás.

Iparosaink és az iskola.

(R. J.) Lehet-e aktuálisabb dologról irni ma valamit, mint az iskoláról? Most, mikor a 10 hónapi szorgalmi idő után minden iskola kapui bezártak. Mi is írunk tehát a mi iskoláinkról, amely legközelebből érdeklő közönségünk tekintélyes számu iparosait.

Az iparos-osztály egyik része örvendetes mozzanatnak vette azon intézkedést, mely az inasiskolák felállítását célozta, míg a másik része, különösen az öregebbek, ellene zúgolódtak és zúgolódnak. Nem volt még inasiskolának híre-hamva se az én időmben — szokják mondani — mégis megtudtam élni. Akik így gondolkodnak, azok a maradiság hívei, akik nincsenek tisztában az inasiskolák célja- és rendeltetésével, nem gondolják meg azt, hogy a mai korban az iparos nem boldogulhat csupán a műhelyben szerzett gyakorlatával, de szükséges az általános műveltségéből is annyit elsajátítania, amennyit a társadalom tőle megkíván. A társadalom pedig sokat kíván.

TÁRCA.

Néhány szó a közigazgatásról.

Közl: Szücs Dezsőné, Ilyefalvi Gödri Irón.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Legyenek ösztintek és mondják meg nekem, hogy mit gondolnak azon vakmerőség felől, amelylyel én most önök elé lépek, hogy néhány szót szóllak a közigazgatásról? Vajjon önhittségnek vagy túlbátorságnak nyilvánítják-e ezt?

Higyjék el kérem egyik sem. Csupán az ösztön, vagy ha szabad magam így kifejeznem — a jó indulat — melylyel pár év óta városunkban előforduló minden mozgalmat szerény tehetségemhez képest pártolni igyekszem, s a mely ma sem akar aludni egészen. Hogy azután mennyire sikerült e jó akaratú törekvésem a múltban, s mennyire sikerül most, annak megítélését Önökre bízom.

Hogy őszinte legyek, be kell vallanom, miszerint, ha a főlegző ur kedves barátunk, nem kritizálná oly nagyon az asszonyok főztjét és nagy kalapját, talán nem is lett volna bátorságom e tárgyhoz hozzáfogni.

Igy azonban, mikor látom, hogy ő, ki

egyébként úgy közéletünk, mint társadalmunk egyik oszlopos embere, s nagyon sokoldalú tehetség, az asszonyok főztjével és nagy kalapjával kibékülve nincsen; asszonyi természetem, mely a revanchra mindég kész, elhárítottam, hogy átlépem az ő megyémet és beszéljek a... közigazgatásról. Így, hogy ahhoz én még annyit sem értek, mint ő a főzéshez, de azért mégis megkísértem egy kis revanche-ot adni.

... Beszéljünk hát a közigazgatásról! Azonban ne ijedjenek meg, hogy felakarom ujtani azon pártvitákat, melyek az országgyűlés legutóbbi szakában oly elkeveredten állították a pártokat egymással szembe. Isten ments, hogy állást foglalnék akár egyik, akár másik párt mellett, csupán azt akarom bizonyítani, hogy a közigazgatás még mireánk, hölgyekre sem érdektelen, és nem közömbös dolog, sőt ellenkezőleg belejártszik egész életünkbe, vagy inkább mondhatjuk, már születésünk előtt gondoskodik rólunk: Hát még a gyermekeinkről, Alig töltük be harmadik évüket, már óvodába kényszerítik őket; azután hat éves korát betöltvén, szigorúan ügyel arra, nehogy valamelyik gyenge ánya elaludhasson csak egyetlen évet kényeztetett gyermeke számára az iskolakötelezettségből,

mely tart egészen 15 éves korig. Hát még azután a 18—19 éves korban... Ekkor jön a mi anyai keserűségünk kezdete. — Már akkor beveszik fiainkat a népfelkelők közé. Huszonegy éves korban azután rendes sorozás alá kerülnek fiaink. De erről jobb hallgatni, mert felidézni azon könyveket, melyeket egy-egy sorozás alkalmával az anyák hullatnak fiaikért, a lányok kedveseikért.

De hát mit is mondjak még a közigazgatásról, mely minden ügyünkbe belekontárkodik. Beszéljek az ipar, vagy a cseléd ügyek mizeriáiról. A vízügyekről — vagy az adókról. Egy világról sem! Mert ha erre gondol az ember, azonnal ott terem a végrehajtó, már pedig ezen kellemetlen vendégnek még a mi magyar vendégszeretetünk is szívesen ajtót mutat. — Vagy az árva ügyekről szóljak? Oh ezek nálunk jól állanak, mert rendszerben van az árva atya szénája.

Es ez igen nagy hiba!

Nem szabad volna az iparos pályának menhelynek lenni, hová mindenki menekül, a ki másutt nem boldogul; nem szabad a gyermek ijesztőjének lenni, amellyel fenyegetni szokták, ha nem tanul. Választott pályának kell annak lennie, melyet keressen fel az, aki hajlammal bír reá, a gazdag gyermek ép úgy, mint a szegény, a tanult úgy, mint a kevésbé képzett, szóval életelő legyen az ipari munka.

Ha így volna, az iskola is könnyebben teljesíthetné felette nehéz feladatát.

Nézzük csak most már, hogy pl. egy asztalos tanonc, aki IV. elemi osztályt végzett, ha elvégzi az inasiskolát, milyen általános ismerettel is megy ki? Az első osztályban gyakorolja a helyes írást és megtanul csinosabban írni; a számtanból a saját iparába tartozó példakörből tízedes számokkal ki tudja számítani egy szoba területét, a területhez hány száll deszka szükséges a különféle méretű deszkákból, mennyibe kerül a kipádimentumozás stb; az olvasmány-

mely tart egészen 15 éves korig. Hát még azután a 18—19 éves korban... Ekkor jön a mi anyai keserűségünk kezdete. — Már akkor beveszik fiainkat a népfelkelők közé. Huszonegy éves korban azután rendes sorozás alá kerülnek fiaink. De erről jobb hallgatni, mert felidézni azon könyveket, melyeket egy-egy sorozás alkalmával az anyák hullatnak fiaikért, a lányok kedveseikért.

De hát mit is mondjak még a közigazgatásról, mely minden ügyünkbe belekontárkodik. Beszéljek az ipar, vagy a cseléd ügyek mizeriáiról. A vízügyekről — vagy az adókról. Egy világról sem! Mert ha erre gondol az ember, azonnal ott terem a végrehajtó, már pedig ezen kellemetlen vendégnek még a mi magyar vendégszeretetünk is szívesen ajtót mutat. — Vagy az árva ügyekről szóljak? Oh ezek nálunk jól állanak, mert rendszerben van az árva atya szénája.

A bagatell intézményt sem emlitem, mert hisz ez meg oly szűk körben mozog, hogy ha az embernek 40 koronán felüli követelése van, már felkeresetre ügyvédnek kell adni.

Szólhatsz még a közlegő bíró választásról is, de Isten ments ily darázs-fészékbe belenyulni. Mert én azt hiszem, hogy igen sok férfi maga sem tudná teljesen megokolni,

tárgyalással tanul történelmet, természetant stb.

A harmadik osztályban már folyamodványokat, szerződéseket stb. készít, s ami reá nézve legértékesebb: készít a saját iparának, természetéből az egyes speciális ágaknak megfelelőleg több költségvetést; a könyvvitel-tanból az egyszerű üzletesemények elkönyvelését, leltárt, mérleget stb.; az olvasmánytárgyalás alapján tanul közgazdaságtant, technológiát, chemiát, fizikát stb.

Ha most már átgondoljuk, hogy mindezen sokoldalú ismeretet egy lelkes tanítótétellet ügybuzgó munkálkodása mellett még a közepes tehetségű iparostanonc is elsajátíthatja, és el is sajátítja, amit az évvégi vizsgálatok, a fogalmazástani, számtani és könyvitelani dolgozatok eléggé bizonyítanak; akkor lehetetlen az iparostanonc-iskolai oktatás eredményéről kicsinylőleg nyilatkozni, s lehetetlen be nem látni ennek szükségességét.

A mai korban ezen ismeretek nélkül alig lehet elképzelni egy iparost.

Ne idegenkedjék tehát az iskolától egy iparos sem, ne csak azért küldje tanoncát oda, mert muszáj, hanem küldje örömmel, buzdítsa, serkentse odahaza is a tanulásra és pedig ne csak a mesterségben, hanem azon ismeretekben is, melyet az iskola nyújthat, akkor könnyebb lesz az iskola munkája is.

Legyen egyúttal minden iparos jó hazafi is, — jó magyar ember, ki érezze át nemcsak azt, amivel magának és családjának, hanem azt is, a

hogyan ragadja kezébe oly jelkesedéssel egyik vagy másik párt zászlaját, s miért igyekszik azt minden áron diadalra juttatni. No de ettől eltekintve, — egy nő és politikusi! Mennyire nem egymásnak való! Valóban egy politikáló asszony egy neveléses figura; neveléses pedig nem akarnék lenni, éppen azért e tárgyról legjobb lesz hallgatni. S jó is lesz elhallgatnom. De előbb még mondok valamit, Dacára azonban, minden panasznak és türelmetlenségnek, mellyel a közigazgatást sokan elátkozzák, nekünk nőnek van okunk védelmezni, talán némileg büszkék lehetünk a mi közigazgatásunkra, annak intézőire. Elkezdve: többször említett főispánunkra, ki maga a kedvesség s jeles főszolgabíránkra, ki mellesleg mondva igen szép és kedves ember, azután kedves kis szolgabíránkra, ki — mint hallom — jeles karingó táncos, s így táncokozó hölgyeink ez alapon is meg lehetnek elégedve közigazgatásunkkal, mivel azt is megmondhatom, hogy sub rosa, hogy úgy hallom, hogy a mi községünk egyike azon községeknek, a melynek ügyei — a vármegyében — a legjobb rendben vannak.

Tehát nincs okunk nekünk asszonyoknak panaszkodni a közigazgatás atyáskodása ellen.

mivel hazájának és nemzetének tartozik; — hogy a maga részéről is járuljon hozzá hazája és nemzete: a magyar haza nagyságának emeléséhez, melynek mindenkor egyik fontos tényezője leendő az erős és nagy nemzeti ipar!

Ennek folytatásaként leközzöljük a múlt számunkból helyszüke miatt lemaradt iparostanonc iskolánk évről-évről vizsgájának eredményét:

Iparos tanoncok vizsgálja.

Az ipariskolai évről-évről vizsgák f. hó 20-án, a már általunk jelzett sorrendben, tartottak meg.

Délután a III-ik osztály vizsgálja után, a tanoncok munkakiállítását tekintette meg a bizottság, s az ott látották felett, teljes megelégedését fejezte ki.

A tanoncok jutalmazására a következő adományok folytak be:

A községi előjárásigól az „Iparosok Olvasótára” című folyóirat diszkótésű 3 példány és 10 kor; — az ipariskortól 10 kor; — a hús-vágók mulatságából 14 kor; a szűcs ipartársulattól 5 kor; szabó ipartársulattól 5 kor; a csizmadia ipartársulattól 4 kor; az 1908 évről ifjak mulatságából 3 kor; egyesek adományából 2 kor, 10 fill; összesen. 53 kor 10 fill.

Fogadják a szíves adakozók a tantesület hálás köszönetét.

A jutalmak, Dr. Móczár Lajos felügyelő biz. elnök ur által, következőképp osztottak ki:

Az „Iparosok Olvasótára” című folyóirat — 1 példányát Klein Gábor III., Nyesó Jeremiás II., és Hermann Sándor I. oszt. tanulók kapták.

Egy igen szép olajfestményű tájkép készítője Töröcsik Andor szobafestő tanonc 2 kor. s még 4 tanuló szép rajzaikért 1—1 kor jutalomban részesültek. Jó magaviseletükért 4 tanuló 1—1 kor, — jó előmenetelükért szintén 4 tanuló 1—1 kor jutalmat kapott.

A munkakiállításban 50 tanuló vett részt, kik mindannyian kaptak jutalmat, és pedig 4 tanuló 2—2 kor, 18 tanuló 1—1 kor, 19 tanuló 50—50 fill, és 9 tanuló 40-40 fillért.

Nem hagyhatjuk szó nélkül, hogy iparosaink, kiket pedig talán első sorban érdekelne tanoncaiknak vizsgálja, évről-évre kisebb számmal látogatják azt, pedig talán büszkék hatna a tanoncokra is az, ha látnák, hogy mestereik érdeklődnek az ő iskolai előmenetelük iránt is. Nem értjük, honnan van ez a közöny.

Vitézt a háboruban lehet megismerni.

Kalapot emelek a jászárokszállási nép előtt! Ez a nép nemcsak hangoztatja, hogy szeresd felebarátodat, hanem, ha arra szükség van, nem tekintve vihart, sarat, vizet, éjjel nappal

siet embertársa életét és vagyonát oltalmazni.

Látni kell ezt a népet akkor, mikor tüzet jelez a vészharang. Ilyenek lehetnek a legedás magyar hősök, mikor még kard kard ellen harcolt a háborukban.

Az embernek a keble feszül a lelkesedéstől, midőn látja, hogy a gyermektől az aggastyánig milyen fáradhatlanul küzd ez a nép, hogy embertársa vagyonát védelmezze.

Folyó hó 28-án délután fél 1 óra körül óriási felhőszakadásban lecsapott a villám Pethes Ferenc III. kerületi házába. A ház leégett s Pethes Ferenc Erzsébet nevű 13 éves leánykáját eszméletlenül hozták ki az égő házból.

Az esőszakadásban, folytonos villámlás és csattogás között száz és száz ember sereglett össze s rövid félóra alatt a tűz el volt oltva.

A kis Pethes Erzsike sápadt arccal, pihegő kebelrel fekszik egy pokrócon, sópánkodó asszonyoktól körülvéve. Orvos nincs. A nép zugolódik. Két postát küldök, az egyik jön valami orvosszággal, a másik, — a tűzoltó — jelenti, hogy dr. Kóczián Géza azt mondta, hogy nem jön, mert sár van, az eső esik.

Hát ennek a kétszáz mesterembernek és parasztnak nincsen sár? Ezek nem gondolnak arra, hogy átázva agyonfázva talán a halál csiráját viszik haza a vészhelyéről. — Annak meg, akinek egy szavára kényelmes kocsiba fognak s szalomba, lakkcipőbe mehet ha úgy tetszik, anélkül, hogy csak egy csepp sár is érne, — annak sár van és víz! . . .

Isten! Hol az emberi szív? Ott annak a kétszáz mesterembernek és parasztnak a keblébe! — Akik csak vagyont menthetnének, de az emberi élet megmentésére tehetetlenek. Azoknak a keblébe, akik szikrázó szemekkel, sápadt arccal állják körül a vonagló gyermeket, de tenni semmit sem tudnak, csak zugolódni, hogy: hol az orvos? Mért nem jön az orvos.

Közegészségügyi értesítő.

— Közli a gőzfertőtlenítő. —

A héten, nagy csendességbe vótam, mer a ragadály is kezd szűnni, amugy is kevés a beteg, oszt ráértem a kukoricámat bekapányi.

A mérsárszékekbe is rendbehozattam a közegészséget, mer fűnájcsos festékekkel befestettem a falakat, meg mebbádokoltattam a hűtő kőst mirik. Ezekbe ugyan az volna a legnagyobb közegészség, ha olcsóbban annak a húst, — de man ebből nem én parancsolok. — Ez man az állatorvos tekintete

tes ur meg a Pipiris dolga, mer ők az állat-egészségügyek. — A Pipirist ugyan elcsapnam, ha én vónék az állatorvos tekintetes ur, mer mindég káromkogyik oszt szót még nom fogad. Hát kérem szépen az ilyen közegre kár a fizetést vesztegetnyi.

A tekintetes képviselő uraknak nagy köszönettel tartozok, mer 10 forint drágapótlékok megazavaztak nekem a nagygyűlésen. Evvel elismerték, hogy az állam nem volt igazságos, mikor kihagyott a doktor tekintetes urak közül, hát ezt jóvátették. Hát kérem szépen a mejik képviselő ur beteg lesz csak szőljön, egy krajcár nélkül ellátom a baját, ugy, hogy a pesti tanár se külömben, — mer tudom én azt, hogy egyik kéz a másikat mossa. — Nem kell fnyi a tudománytól, mer az urat is csak ugy gyogyitom én, mint a szegényt.

A mutkor is egy részeg csavargót hoztak be az örök, hogy az beteg, — No mondok majd mingyan meglátom én, hogy beteg-e? A kezébe adtam egy üres üveget, — mer a városházánál nagynéha lehet ilyet tanányi — oszt egybe elkezdett dallányi. Akkor oszt az örök is elismerték, hogy tudok én a doktorsághoz többet, mint ők az örökde-hez.

Kezdek egy kicsit szomorkonni, mer az a hir hallik, hogy lesz man csakugyan doktor. — A jövedelem ugyan nem háborgat, mer az így sincs, meg ugy se lesz, de attul tartok, hogy visszacsapódoz utkaparónak. Már pedig aki egyszer ur volt, annak nagyon bajos megint szegénynek lenni.

A napokba majd megjárta. Ahogy a városháza előtt állok, gyün egy uri ember forma utazó — aszongya a szállásbiztos ur, hogy Vigécnek híjják. — oszt aszongya, hogy nem vezetném-e őket el egy bizonyos helyre, azt is megmondta, hogy hova. — Anna a házná meg éppen beteg van, hát gondotam, hogy ez az ur doktor, szóni meg nem mertem neki, hogy kicsoda, mer épen olyan finyes kalapja volt, mint a főurnak, mikor hintón mér valahova. Hát el is mentünk vele ahova monta. Ott már ismerték, mer nagyon megjíjedtek tulle, itt tudtam oszt meg, hogy itazó, oszt tartoznak neki. — Na mondok Vigéc tekintetes ur, engem máskor ne tegyen bolondá. hogy maga doktor, mer én ugyse hiszem el. Aszongya oszt, hogy ő nem mondta, hogy ő doktor. Igaz, hogy nem mondta, de hát minek tesz olyan kalapot a fejére, mint aminőt a tisztességes emberek hurcolnak, azé nem mertem megkérdezni, hogy doktor-e vasse. — Máskor majd megkérdezem én, ha püspöksüveg lesz is a fején.

Sokan vannak ezek a Vigéc urak testvérek, mer a mutkor is vót man itt kettő, a kit úgy hitak, de egyik se hasonlít a másikra. — Aszongyák, olyan is van köztük, aki az életet biztosítja. Hát ez man olyan furma akkor, mint a doktor. — Szép csalárd lehet, mikor mind együtt vannak, szeretném az édes anyjukat ismernyi.

H I R E K.

Választás a vármegyén. Mult hó 28-án megtartott vármegyei közgyűlésen töltötték be a m. kir. belügyminiszter által ujjonnan rendszerezett IX. sz.

oszt. aljegyzői állást. Az állásra 142 szavazattöbbséggel Lippich István vármegyei aljegyzőt választották meg. Az így megüresedett aljegyzői állásra pedig dr. Pethes László tb. vármegyei aljegyzőt választották meg 73 szavazattöbbséggel.

Tanítóválasztás. A megüresedett tanítói állásra való pályázat e hó 10-én lejár. Komoly jelölt csak egy van: ifj. Racsó János, akinek megválasztása valószínűleg egyhangú lesz.

Kugliverseny. Casinó egyesületünk f. hó 11-én délután kugliversenyt rendez. A nyertesek részére 5 értékes jutalomtárgy van kitűzve. Belépődíj személyenként 1 korona, a verseny személyteli díja 50 fillér. A belépődíjban az ozsonna ára is befoglaltatik.

Jégverés. M. hó 27-én az ágói szőlőben jég esett. Az ágói emberek állítása szerint a kár tetemes.

Tűz a levélgyűjtő szekrénybe. Valami gazember a posta ajtó előtti levélgyűjtő szekrénybe folyó hó 1-én egy égő gyufát dobott és ennek következtében négy levél megégett. — A rendőrség nyomozza a tettest.

Elemi iskolai vizsgák. Az összes felekezeti elemi népiskolákban megtartott évről-évről vizsgálatokról szóló tudósítasunkat a jövő számunkban fogjuk közzölni.

Tűzoltómulatság. „Hej csak legjobb mulácsság a lákzsi, mer ott enni is annak oszt fizetni se kell.“ Ezt tartja a mi közönségünk az egyszeri cigánynyal. Bebizonyította most a tűzoltó mulatság alkalmával. — A kis közönség, amely jelen volt, fényes reggelig a legjobban mulatott, csak a tűzoltók nyugodt természetű pénztárnoka elégedetlenkedett, mert csak 16 korona tiszta jövedelem maradt. Vigasztaltuk, hogy ne szomorkodjon, hiszen máskor sem szokott itt valami nagy tulongás lenni, hiszen Jászárokszálláson lakunk a „boros báldok“ hazájában, de ő csak esőváltgatta a fejét.

A tűzoltók már ismerik, hogy kik szoktak a közcélra is áldozni valamit, s egyik tűzoltó előre felsorolta, hogy kik fognak eljönni s tényleg alig tévedett.

Ők azonban nem szomorkodnak. Ők nem kérnek és nem várnak a közönségől semmit. Nekik elég jutalom a saját leki megnyugvásuk, hogy emberi kötelességüket teljesítik, s ha baj van, nem keresik, hogy pártolta-e őket a károsult vagy sem. Mennek és teljesítik magukra vállalt kötelességüket.

A Gyöngyösi Bank r.-t. jászárokszállási fiókja július 1-én megnyílt, a közönség bizalommal fogadja, amit bizonyít az is, hogy az első napon 6000 koronára betéttel zárult a pénztár.

Olcsóbb lesz a hus. Jászárokszálláson 500 drb 5 koronás részvény kibocsátása mellett „mérsárszék“ egyesület alakult. A községi II. számú huscsarnokban fog az üzlet a közel napokban megnyitni. — Ezen egyesület célja a husdrágaságot enyhíteni, s azért érdemes mindenkinek pártfogásba részesíteni a részvényjegyzéssel. Részvényeket Boros Alajosnál, a munkás egyesület elnökénél és Kóczián Sándor gépésznél lehet jegyezni.

Éjfél futtatás. Tegnap éjjel után 6 uri ember titokzatossan, lappangva ment a sertés piac felé. Aki látta őket, félve húzódott a kerítés mögé, mert nem mertte volna gondolni, hogy a futtatás nemes sportemberei bandukolnak ott. Pedig hát azok voltak. S hogy zajtalanul, kissé imbolyogva mentek, azt korán sem valami bűnös szándék, hanem a szobán forgó dícsőség és nyereségért kovácsolt vérmes terv és remény, valamint egy kis főben levő szesz idézte elő, mert a hogy a sertés piacra érnek, katonai rendben, fejlődött vonalban állanak fel és várják az induláshoz a vezényszót. Éppen akkor bukkant elő a hold egy későre maradt felhő mögül és sápadt fényét rávetette a 6 ur arcára. Miért ne örökítenénk meg sport embereink nevét. A vezénylő egy helybeli puhos vendéglős volt, a versenyzők pedig Cs. S. Jóska, P. B. Muszka bögös, Jozsó primás, Csirke Jóska s Csabán műkontras még valami Ladi nevű kutya, aki annyiban játszott ott szerepet, hogy a helyezkedő urak valamelyike a farkára lépett mire Lady elordította magát oly hatalmasan, hogy vezényszónak hívék azt a versenyzők s eszeveszetteen futni kezének a városház felé. Ez volt a versenyfuttatás 10 liter bcr a nyereség. AKB. vezetett, de hamissággal, mert Ladi az ő tulajdona volt s aki gazdáját elakarta hagyni, annak labikrájába harapott. S mégis Muszka a hirneves bögös ért be elsőnek, de szerencse, mert óvást emeltünk volna első futtatásunk ellen.

BÉRBE VESZEK
két szobás lakást
nyomdahelyiségnek alkalmas mellék-
helyiséggel a forgalmasabb utcában
október hó 1-től.

Nigrlinyi Ferenc.

Nyilttér*)

A különkötés rendel.

Egyik helybeli úri ember fia részére cipőt rendelt nálam. Az elkészített cipőt aztán visszaküldi azzal, hogy egy számmal nagyobbat készítessek. Az ilyen „egy szám” tévedés szakmánknál sokszor előfordul, mért, habár a cipő rendszeren el van készítve, vagy a tyulkszeme fája rendelődnek, s akkor kicsi, vagy nőhódító körutra indul s akkor nagy. Szó nélkül fogtam hát egy másik cipőpár kiszabásához. Három nap múlva azonban úzen, hogy nem kell a cipő, mert vett egy párt Budapesten. Mire az előbb készített cipőt elvittem hozzá, hogy hát meggyőződjek, tényleg kicsi-e? Hát biz az éppen jó volt, tagadhatatlanul jó, de ép ez volt a baj, mert ez az úri ember olyan dühös lett erre, hogy kiabált, ugrált, mintha valami bérelessel lett volna dolga.

Szükségesnek tartom ezt azért nyiltterezni, hogy figyelemzetsem ezt az itt meg nem

nevezett urat, hogy rég lettint az ideje annak, hogy egy önálló, mindenféle adóval, segédítéssel, betegsegélyződíjjal megterhelhet iparos olyan szolgáló ember legyen, akivel ugorkafára kapaszkodott emberek gonombáskedjanak.

Az iparos lenyomott munkadíjért jó árut szállít, hogy üzletét fentartsa, beszéljen hát azzal, tisztességesen!

Jászárokszállás, 1909. július 9.

Sebestyén Mór.

*) E rovat alatt közlöttekért nem felelős a Szerkesztő.

Lapkiadótulajdonos: Nigrinyi Ferenc.

BOR nyilvántartási nyomtatvány kapható a könyvnyomdában

Finom szappanok végeladás.

- Egy drb
- Tearósa szappan most 90 f. azelőtt 1.20
- Virág szappan egy drb 30 f. —40
- Vazelin-glycerin szappan 30 f. —40
- Ibolya-glycerin szappan 50 f. —80
- Glycerin-gyöngyvirág sz. 40 f. —60
- Legfinomabb ibolya sz. 80 f. 1
- Mágnás szappan drbja 50 f. —60 f
- Tojás szappan drbja 30 f. —40 f
- Amerikai arckenőcs most 80 f. 1—k.
- Amerikai arcpuder 250 k. 3—k.
- Veluine-francia puder 250 k. 3—k.
- Coryllapsis japán puder 250 k. 3—k.
- Porcellán puder most 80 k. 1—k.
- Berlini arcpuder 1—k. 160 k.
- Kárpáti ibolyapuder 3—k. 4 k.
- Legfinomabbvirágpuder —70 k. 1—k.

Illuzió parfüm, melyből egy csep elég az erős szagosításra, igen finom. 1 üveg 4 kor.

Amíg a készlet tart kapható:

Szücs Dezső gyógyszerteráiban Jászárokszálláson.

Jászárokszállás és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden vasárnap.

8. szám.

1909. július 18.

I. évfolyam.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 8-korona.
Félévre 4
Negyedévre 2
Egyes szám ára 16 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MELEGHEGYI MIKLÓS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Jászárokszállás, könyvnyomda,
hova a lap szerkesztési részét illető közlemények, valamint előfizetési és hirdetésdíjak küldendők.

A kenyér és a tűz.

Ha cipéssel vagy szabóval találkozunk, első tekintetük lábbelinkre s ruházatunkra esik. Úgyvéd ha jön a városba, községbe, első útja a község háza. Áhitatos ügyben társadozó szerzetesek a parochiát keresik. Szóval mindenik a neki való; az őt érdeklő fórum felé hajlik. Igen érthető tehát, hogy egy etnográfus nem a B) tabella számcsoportját lapozza, hanem szerzetesét futó tekintete meglátja a házakat, azok építkezési módját, megnézi a szekeret, ekét, taligát, a munkára igyekvő földmives háti tarisznyáját, az ételhordó csuprot, udvarberendezést, háztáját, milyen a kázzal, boglyaszerűen összehányt a vagy szögletekkel u. n. szarvakkal ellátott e stb. Ezek mind néprajzi dolgok, megittik a szemét az etnográfusnak.

Jászárokszálláson, ezen a jómódu, sok nemes ősi tradícióval bíró tiszta fajmagyar községben járva, az én szememet is megütötte valami, erről akarok írni. S mert, hogy nem etnografiát akarok írni, hanem valami

olyan dologra céloz rámutatni, amit a gazdálkodás szempontjából károsnak látok. A tözegetés ez, a termőföld, a húmus felfrissítésére szükséges trágyának tüzelővé való feldolgozása.

Láttam a halomba rakott vályogszertű tözeget s a maradiságnak, az őskultusznak ezt a minden tekintetben káros megnyilatkozását támadni elhatároztam.)

Földműveléssel foglalkozó gazdáink előtt nem kell magyarázgatnom, hogy Magyarország talaja évről-évre véltettebbé válik, pótlásra, kölesönzött erőre van szüksége. S ezt az erőt neki a módszeres trágyázás nyújthatja. Hazánk földje, de általában egész Európa kulturálmái érzik s geológusok tudják is, hogy földünk a szükséges örökös használat által ép úgy veszt termékenyítő erejéből, mint ahogy az emberi organum a korral fogyatékosává válik. Ez az elév-

*) Ez a támadó cikkirő a „keleti utazó” lesz. Ő szeret támadni, mert a múlt héten elmentetle után 3 napra itt ismét (fel)akart támadni.

Szedőgyerek.

lés természetes módszerén alapul, még csak példákkal sem kellene, hogy támogassam. De támogatom, már csak a végből is, hogy a világ egyetemen minden tünetére egyaránt kiterjedő konzervenciális törvényt segélyemül hívjam. A megerőltetett, sokat igénybe vett agy, a szem, a hangszálak s fizikumunk minden egyes része a kimerülésnek van alávetve. Ez a szabály áll fenn a nagy természet legóriásibb zömére nézve is, a földre. Kiszarad a folytonos turkálás következtében, lazává, erőtlenné válik ásványrészecskéinek a növényi felszívódás soha nem szűnő munkája által való kialakításával, a kergessé vált porszemecskékből ki vesz az élet, akárcsak a vulkanikus talajok égett agyaga, hogy szinte szomorúan bölint felette a belé szórt termény, mert nem táplálkozhatik.

A földnek tehát táperőre, trágyára van szüksége, hogy nevelhessen, mint az anya, aki — ha említeni kívánja szülöttét, magának is jól kell táplálkoznia. Vézna, tejtelen anyának cse nevése a gyermeke, trágyátlan, so-

NIGRINYI FERENC KÖNYVNYOMDÁJA

Jászárokszállás, Fő-tér.

KÉSZITI A LEGSZEBB ÉS LEGIZ-
LÉSESEBB NYOMTATVÁNYOKAT,
A LEGOLCSÓBB ÁRAK MELLETT.

KÉT- ÉS HÁROMSZINNYOMÁSOK
TERVEK VAGY MINTÁK UTÁN.

ÜZLETI ÉS IRODAI LEVÉLPAPIROK
BORITÉKOK A LEGNAGYOBB
VÁLASZTÉKBAN.

GYÁSZJELENTÉSEK EGY ÓRA
ALATT ELKÉSZITTETNEK.

Piaciárkimutatás az 1909. július 8-án tartott hetivásárról.

Magasabb	Alacsonyabb						
Sertés kilója	104	Burgonya kilója	—18	—14	Marhahús (levesnek) ko	1:12	1:04
Éltre-leengedve 25 és 30 kiló.	96	Széna mázsája	10—		(pecsenyének)	1:12	1:12
Általában legnagyobb	108	Bükköny	8—		Borjuhus kilója	1:36	1:36
Általában legkisebb	92	Szalma	6—		Vesepecsenye	1:40	1:40
Gyenge malac drbja	6—	Burgondia mázsája	—		Sertéshus kilója	1:28	1:28
Bárány	—60				Juhhus kilója	88	88
Juh	—48	Pulyka egyenként	3:20	2:60	Zsir kilója	1:80	1:80
Tiszta buza mázsája	31—	Hizott liba egyenként	8—	7—	Szalonna	2—	1:90
Kétszeres buza	—	Sovány liba	—	—	Taj literje	0:14	0:12
Rosa buza	20—	Tyúk	3—	2:80	Tajföl	0:60	0:50
Árpa	18—	Csirke párja	2:40	1:20	Turó csomója	0:04	0:03
Zab	20—	Kappan	—	3:20	Tojás párja	0:10	0:10
Kukorica	17—	Galamb	0:80	0:70	Vaj drbja	0:22 kisebb	0:20
					Sajt kgmja	1:10	96

Rovatvezető: Medgyesi Ernő.

Nigrinyi Ferenc könyvnyomdája, Jászárokszállás.

TÁRCA.

MÓR.

Van már vagy 50 esztendője, hogy a Berényi-úton Mór egy kis szatócs boltban leste napról-napra a szurtos inasokat, mikor jönnek már csizizott vagy jó safrányért. Ezek képezték a főbb vásárló publikumot, mert az csak nem számíthatott, ha egy-két úri ember néha bevetődött szalánit, vagy kisfiának egy kfejcarétt cukrot venni.

Szerette hát szurtos vásárlóit Mór s bizony még goromba tréfiákat is azzal a töle megszokott alázatos mosolygással tűrte, ami a tetszés és jólesést árulhatta el csupán. A lyukas hatosok volt gazdájit ismerte, de azért még akkor sem tudott rájuk megharagudni, ha a csizizásánál nagy csinált orr és fütekkel mentek el boltjából.

Azt pedig e faluban mindenki, de még Mór hölgyközna is tudta, hogy ezek a gazember szennyes fia Muzsának Mór ur orrát és fülét szimbolizálják. Pisszegett is rájuk, de Mór, arcán a megszokott mosollyal, leintette:

— Te bolond, mit bolondozol! . . . Kell-e

még más Jóska? — Hány párt csinál meg az új legény? Ne egy kis krumpli cukor . . . tisztellem az asszonyságot . . . s ahogy ráncos, mosolygós arcával integetve felet a távozó szurtos inasnak, a kabátja zsebéből ágaskodó pipáért nyult s teletömte a puld alól előkötött disznóhólyag zacskóból s a petroleumos hordóra telepelve átadta magát gondolatainak.

Mert nem csak most, hanem régebben is nehéz volt az élet a szegény embernek. De még nehezebb, ha szegénysége mellett még a szerencse is állandóan háttal fordít neki. Arra pedig élő tanu vagyok, hogy Mórral a szerencse soh'se volt jóba.

Talán egyszer mosolygott feléje Fortuna istenasszony, de hogy meglátta Mór csunya, bajusztalan arcát, jó ideig nem mosolygott senkire s örökre háttal fordított Mórnak. Ilyen a szerencse. Ha véletlenül 24 órával előbb néz Mórra, akkor, mikor még szénfekete, pörge bajusza volt, ma az utódlai bárók lehetnének. De mivel ez a 24 óra közbeesett, szegényen halt meg Mór. Az ilyen 24 óra azonban mindenki életében előfordul. Lehet, hogy 20 korona, amelyik szerencsés pillanatban adódik ki, egy gazdagságra válik abból a 20 koronából eredt adás-vetés révén, míg a

legtöbb Fortuna-mosolyát óhajtó 20 koronásunk nyom nélkül megýtölünk szerencsésebb polgártársunkhoz, ki aztán a jól jövedelmző részvényeket vásárolja meg azon.

Mórnak is volt egyszer egy szerencsés 20 koronája, amin különféle szereket és zsirokat vásárolt, mivel azután kísérletezett. Még akkor fiatal ember volt, s ahogy a zsirokat kevergette, pödörített egyet-egyet szép fekete bajuszán. Olyan „szörtelenítő perpentyi” vagy mi nevű kenőcs feltalálásán dolgozott, ami sikerült is neki, de nagyon megjárta vele. Szép bajuszán kísérletezett, amit aztán ez az általa feltalált „szörtelenítő perpentyi” úgy elpusztított, hogy csak egy-két srál maradt ott szégyellteni a régi büszkeséget.

Ekkor fordult el tőle-Fortuna, mert Mór úgy vágta ki a különben értékes találmányt bajusza feletti elkeseredésében, hogy még most is megvan a fogadó falán a helye.

Azóta se volt szerencséje semmihez.

Míg régebben a szatyingot mérte rőffel, akkor is olyan-valamin tört a fejét a püdon üve, hogy többen bemennek az áttellenben levő kocsmába, mint hozzá. A 15—20 percent hasonlú elé átteleni szomszédja még egy egész számtól vagaszki, tehát száz percenttel többet nyer a forgalom ezi megkötözi, az

vány földnek keserves a termése.

De klimatikus viszonyaink csodás, váratlan átváltozása is, esillagrendszertükben most csak néhány, talán két éve beállott abnormis átzökkenés is szükségessé teszi a talaj bőkezűbb trágyázását; levegőnk hűlt, óghajlati állapotunk majd a magas északkelet klímájával azonos, fázós nyár, örökös lics-pocs, hosszú, majd fél éves tél hozzájárulnak a mindinkább hűlő földhöz s a melengetésre szorult növényzet silányan, borzongva vegetál, mint a ruhátlan gyermek, akit szívtelen mostohája utárára lökött, széltorkára.

A földnek humust, erőt, életet, meleget a trágya képes nyújtani s ezt az erőt, ezt az életet, ezt a meleget e község, a jászóid s a nagy termő alföld gazdaközössége elvonja a földtől, a mikor a trágyát, tőzeggé gyurva, füstnek eresztí.

Ez kalkuluss nélküli gazdálkodás magyar gazdáim s ha önök kicsit utánna számíthatnak, hogy minden elégetett vagy 10 krért eladott tőzeggel egy négyszögméternyi szántóföldet lehet feltrisszté tenni, ráfognak jönni, hogy megbeszálhatlan szörnyű vétkeket követnek el önmaguk s nemzetgazdaságunk iránt, csupa könyelemszeretetről, mert könnyebb dolognak látják tüzelővé gyurni a kezük ügyében levő trágyadombot, mintsem szekerbe fogva elfáradna Mátra-Solymos, Markaz vagy Domoszlóra s három usque öt koronáért megvenne egy szeker bot- vagy u. n. esett fát.

Tessék csak megpróbálni azt a Jászárokszálláson évente eltűzött 200,000 tőzeget, mely körülbelül 500

szeker trágyának felel meg, szétosztani azon a jó termő — de már fáradt jászóidön, úgy megfog háromszorosodni a termés produktuma, hogy minden udvarra öbör rakott gyertyán, búkk s cserfa fog bekerülni, melynek tüzelésével ki lesz zárva az is, hogy a tőzeg égetésével fertőzött miazmás levegő belejátszódjon abba a sűrű halálzásba, a mit egy napi ott létem alatt csak sejtve tehettem magamévá, hallván a folyton kongó harangok szomorú moll tónusát.

Zombory Gyula.

Kugliverseny a Casinóban.

Casinónk néhány lelkes fiatal buzgólkodása folytán e hó 11-én „Kugliverseny” tartott. Ennek lefolyását akarnám leírni, amint azt Kló megörökítette; az ő fonala lesz a vezetőm.

Délután 5 órakor kezdődött a verseny 63 érdeklődő jelenlétében, kik közül 47-en a küzdőtérre is kiléptek 115 drb versenyjeggyel. A zsűri, melynek tagjai voltak dr. Móczár Lajos, Sipos Géza, Görbe József, Dósa Alajos s Horváth Ignác, 7 órakor hirdette ki az eredményt. E szerint a versenyben nyertesek lettek: Csuka Aladár 18 egységgel, ifj. Faragó Antal 13 egységgel, Precsinszky Kálmán 13 egységgel, ifj. Faragó Antal 12 és Torba Ferenc 12 egységgel.

Farkas János, mint aki abszolúte nem bolygatta meg a bábuk nyugalmát, babérul 3 osztály szivarral ellátott hamutartót kapott.

A verseny végeztével barátságos vacsorához ültünk, mely alatt több pohárköszöntő hangzott el, éltetve a tagokat, a buzgó rendezőket, Józsi bátyánkat s a legszebb babér részesét, Farkas Jánost. Utána mindenki megtalálta a maga legkedvesebb szórakozását, mert hisz bánatos, csüggedt fejeket nem lehetett látni kivilágos-kiviradtig.

— Ennyit Kló! Ő így szokta, száraz adatokat gyűjt csak.

Hanem szabadjon most néhány subjectív dolgot papi-ra veinem, amely azonban nemcsak az én, hanem edés mindnyájunk benyomása — a közvélemény lesz ez.

Mozgalom vezető nélkül nincs — mint egyik toastmondó említé, Ennek a kugliversenynek is megvoltak a vezetői. Mondjon hát köszönetet a köz lelkes fáradságukért azzal a tanúsággal, hogy kevés ember is sokat tehet kitarással s azzal a buzditással hogy egyrészt e lelkesek ne lankadjanak, hanem mások is nyújtsanak ily kedves szórakozást, másrészt a lankadtak buzduljanak s nyújtásnak segédkezze a kitarítóknak. Hisz „Egységben az erő”.

Ez más tér — a toastok tere. Itt is lát valamit a közvélemény. Az ördögöt nem jó falra festeni, de enlegetni sem. Erdekés — a bor itt nemhogy feloldotta, de lekötötte az egyik toasztzó nyelvét, akinek egyébként jó nyelve van. — No Jani bátyánk az elért babérhoz képest, többet érdemelt volna.

Még egy utólsót szól a közvélemény. — Sok embert bántja, hogy nem veszik észre. Pedig semmi magában az „csak” semmi — mondogattuk kis iskolás korunkban. Megnevezem a gyermeket nevével. A különben zavartalan mulatásunkat ugyanis megzavarta egy embernek, vélt sértett önértetének kiabálása. Csak azt mondjuk, hogy ha szerényebb lesz ez az izgága ur, bizonyára fel fog tűnni, s észreveszik; különben még elmelkedjek a felett, hogy semmi magában az csak semmi. Különbem ez sem zavarta meg a jelenlevők virágos jókedvét. Kedvesen emlékezünk vissza a 11 iki versenyre s azzal az óhajjal vagyunk eltelve, hogy minden évben sikerülne egy ily szórakoztató összejövetellel kiemelkedni a hétköznapiságból.

a — f.

Kupak Lojzi programolása.

— Közlöm éen saljatosán. —

Cfity. Boldog jó napot kívánok! Hehehe. Alyig gyűök száoha. A nagyházna a kipgyülésen saógor urtu nem micsodálhatok. Itt meg az újságbu a duruca vágott elej-

kevés cseprót adott a feketéhez, nem tudni csak azt, hogy elmaradoztak a vendégek és bizony noszokára ismét jöttek a petroleumos bórók.

Azután ismét ott lehetett látni Mór a petroleumos bórón, de már nem mosolygott, hanem komolyan szlvtva vele öregedett pipáját. Beszélni sem beszélt az ő ártatlan dolgairól, csak akkor tiltakozott erősebben, ha a jászóidéről illetlen hangon beszéltek ellőtte.

Napról-napra így telt az öreg élete, míg végre az aggkor ágyba döntötte. Nagyon jó emberem volt s meglátogattam utolsó óráiban. Csendesen haldoklott s hogy meglátott, iniettt, hogy hajoljak le hozzá. — Száraz kiszózt kezével vánkosa alól egy-fényképet huzolt elő, meg egy csinált bajuszt s a kezembé nyomta. A fényképen a jászóidér volt, de az öreg már nem tudta megmondani, mit árt vele. — Mellé fettem hát a koporsóba, a bajuszt meg falragasztottam neki.

Nigrinyi Ferenc.

bém. De duruca mondok, kenek nines olyan sziles főgye mint nekem, hát akko cürükk! Osztt éen tettem le a garast. Cfity.

A nagyházna minden szobába ki ragasztotta a dauten, hogy asszonya nom szabad a fedre köpnyi cfty. Ilyet se pipátam mégl. Hát ezután máu az igre köpjtnek? cfty. Csinaltattunk oszt olyan kis sajkákat cfty. de az csak kisasszonyoknak való, ilyen ember nem bír bele micsodányi cfty.

A héten egy este megbeszittk az asszonval, hogy begyűlök egy kicsit a városba uradzanji. Hát bé is gyűittem cfty. A nagyfogadóba hallottam oszt, hogy valami japány gyűittem programol az urak kaszinójába cfty. Hát mondok, ezt a japányt meg keé micsodányi, oszt oda mentem. — Be mondok nem menek, mer majd pizt kir, én meg azt nem szoktam annyj senkinek, hát az ajtó mellett halgatódzotam, hogy mit beszit cfty.

Hát beszit is, hogy az indijába a feőd kik, az eég meg zeőd, a japányok meg emberen lovagolnak, meg hogy ott kocsi nines, oszt minden ember kerokgyártó cfty, meg hogy a japányok elpusztulnak az erkölestelenségbe, aután meg elfoglalják az egész ejeraópát cft.

De letszebb vaót, mikó azt beszite, hogy a japány országba a papoknak nem fizetnek csak akkó, ha a temetisen táncadónak cfty. hehehe. Hát iszen jó váona azt itt is dívatba hoznyi, minó szip váona itt is a három papos temetisné, ha mind a három pap táncra perdülne, oszt a koporsó körül eljárná a kalamajkát, a kántor meg danóna nekik. Inkább többet kirminek!

Ha így váona, én is táncos temetist rendelni az anyjukomnak, ha mehboldogulna cfty.

Beszit oszt még mindent össze-vissza, hogy a japány asszony a kezivel eszik, oszt a lábával főz. Meghogy a japány, ha elvinnél a felesége, hát elzeveri oszt fjtalt vesz, meg hogy ott a Geéza nevűk külön városba laknak, oszt asszonyok: Mémmeé sok ilyen bolondok.

Hát éen oszt meguntam halgatnyi oszt a ajtó mellett eladudtam, a szeék meg feődött velem oszt beletenyelereltem a köpdősó ládába cfty. cfty. Itt láttam oszt, hogy okos ember a duruca, merha itt is olyan kis csaljka lett váona, nem terenyelhettem váona bel, mer az nem micsoda, ha mellé köp is az ember, csak bele ne terenyeljen. cfty. A nagy esörömpölésre oszt kigyűtt a japány ember, oszt asszonya, mit keresek én it teng. Hogy mit-e? Mondok az anyád kinját heé! Éen városképviselő vagyok iteng, oszt ha be nem migy vissza programolnyi, hát nettagamod az illetőségedet! cfty. Még olyat! cfty. Azt gondaóta ez a japány, hogyha a muszkákkal szavalt, éen velem is szavalhat! Nem olyan kőnyű éen velem beszinyi Iré! azt választottak meg kipviselőnek. Mémmeé asszonya, hogy fizessek. Éen? Mán mint hogy éen? cfty. Hogy éen fizessek? Hát ki hallott még ilyet? Hát azir vagyok éen kipviselő mi? Meég ilyen bolond japányt sose láttam cfty. Mig azt remittenty, hogy éen fizessek? cfty. Hehehe.

Nem is mék éen többet emberek közé, mer mingyán csak a, hogy fizessen az ember. — A nagyházna egy közönségesen kimondjuk, hogy nem adunk oszt movvan! De mán másutt lejársebbitik az embert.

Üzenek is a durucának, hogy írjon éó, ény nem írök, csak majd a tanyáru leveleket.

Nohát Istennek ajánlom cfty!

HIREK.

Kitüntetett iparos. A folyó évben a debreceni kereskedelmi és iparkamara Debrecenben iparkiallítást rendezett. — Erre a kiállításra Smóling Pál helybeli előkelő asztalosmester is küldött fel egy remekül elkészített magyár stílu írőszekrényt. — Magunk is láttuk a gyönyörű szekrényt és részeseültük, hogy elismerésbe fog részesülni és tényleg Smóling ezüst érmet kapott. Ezt a kitüntetést úgy véletlenül tudtuk meg, mert Smóling az ő ismert nagy szerénységével még a kitüntetést is titkolni igyekezik.

Helyreigazítás. Mult heti számunkban „Népiskolai évszáróvizsgák” című cikkünkbe egy hiba esuzott be, amelynyiben Stipula Bertalan tanító ur „igazgató” tanítónak van feltüntetve. Ő u. i. az iparos tanonc iskolánál igazgató, a népiskola igazgatója Sipos Géza plébános ur.

Katonák átvonulása. Szokailanul élénk-ké tette városunkat f. hó 16-án a 2. honvén gyalogezred három zászlóaljának átvonulása. — Délelőt érkeztek be Jászberény felől a fáradt, poros katonák és a piacon felállított tábori konyhákön főzött ebéd elfogyasztása után, tovább vonultak Halmaj és Detk felé, ahol ezred gyakorlatok lesznek. 10-12 nap múlva ugyancsak erre fognak visszatérni Jászberénybe.

Kamatozó bacillus. Nem valami kolera vagy pestis bacillusról van szó, hanem „Bacillus”-ról, a csendőrmester szép szőgsárga hátašováról. Ez a jó már nyolc év óta hordozza a hátán örmesterünket, most tizenhárom éves, de úgy néz ki ma is, mint egy öt éves csikó. Persze ez a jó gondozástól van, amit el is ismertek az örmester felesései és a jó gondozásért minden évben egy 10 koronás aranyjutalmat kap a mi kedves „öregünk”.

Ha minden bacillus így kamatozna, talán még egy kis kolera is inkább eltűrne az ember.

Leányok mulatsága. F. hó 25-én a kápolna melletti berekben, kedvezőtlen idő esetén az Iparos körben jótékony célu táncmulatság lesz. — A rendezők: Papp Annuska, Faragó Mariska, Csikos Mariska, Ficzek Annuska, Csikos Amália, Csikos Erzsike, Dósa Erzsike, Legény Annuska és Márkus Annuska, egytől-egyig válogatott szép leány. — Már magában a rendezők személylye biztosítja a sikert, mert nem képzelünk

olyan fiatalembert, aki ezen szép kis lányok meghívását parancsnak né tekintse, s meg ne jelenjen a mulatásukon.

Tanítóválasztás. A Rónai László lemondásával megüresedett tanítói állást 17-én délután töltötte be az iskolaszék. Megválasztotta ifj. Racsó Jánost egyhanglilag.

Sok szerencsét kívánunk az új tanítónak.

Uj orvos. Dr. Hajdu Mihály a munkásbiztosítópénztár által, mint már jelezttük, pénztári orvossá megválasztott. Állását már elfoglalta s úgy értesültünk, hogy a községi orvost is mig egészsége helyre nem áll, ő fogja helyettesíteni.

Selyemtenyésztés. A selyemtenyésztés városunkban is kezd elterjedni. Olyan családoknál volna igen helyes dolog ezt felkarolni, ahol nagyobb gyermekek vannak, s a hernyóknak szükséges eperfalevelet ugyszólván játszva gyűjthetik össze. — Az ilyen majdnem játszva tenyészté-gubókért aztán egy csomóba szép pénzt lehet kapni. A napokban Faragó Andor is 1 és fél kgr. gubóért 3 kor. 78 fillért kapott.

Csaló cipész. Panyisz János helybeli suszter, f. hó 10-én Banka Sándor munkástól, a vasutepítésnél kapott nap-számját megolvadás végett elkeré és abból 5 kor. 40 fillért elcsaklított. A csendőrség család végett a kir. járásbíróshoz feljelentette ezt a kiténő üzletembert.

Tűzildarma a holdvilág miatt. A multkorában történt itt Jászárokszálláson egyik külvárosi háznál, hogy egy kis leányt valami végett felküldtek a padlásra. A padlás ablakon a holdvilág bevilágított s a kis leány azt híven tűz van, kiabálni kezdett. A kiabálásra aztán a szomszédok összeszaldadtak s elkezdték a holdvilág által megvilágított pontot öntözni, — s a nagy ijedtségbe csak akkor vették észre, hogy mit csinálnak, mikor már az egész padlás tele volt vízzel. — Ezután ha valaki szükségtelen dolgot nagy zajjal csinál, rá lehet mondani, hogy „öntözik mint az ujsoriak a holdvilágot.”

Lapkiadótlajdonos: Nigrinyi Ferenc.

Egy csinosan butorozott utcai szoba kiadó.

Bővebbet Kókai József kötelesmesternél.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy a helybeli vasúti állomástól, a teherárak befuvározására vállalkoztam.

A szállítási díjak következők: az első megkezdett mm. 24 fill minden további megkezdett mm. 16 f.

Égész vagon befuvározása 10 kor. Kérem tehát a n. é. közönséget, hogy a vasutforgalom megkezdése után a szállító leveleket bizalommal

hozzám küldeni sziveskedjenek, s én naponként többször fogom az árukat beszállítani.

Tisztelettel

Csáky József

II. ker. 281. sz.

Finom szappanok végeladása.

Egy drb Tearósa szappan most 90 f. azelőtt 1.20 f. Virag szappan egy drb 30 f. —40 f. Vazelin-glycerin szappan 30 f. —40 f. Ibolya-glycerin szappan 50 f. —80 f.

Glycerin-gyöngyvírág sz. #0 f. —60 f. Legfinomabb ibolya sz. 80 f. —1 f. Málnás szappan drbja 50 f. —60 f. Tojás szappan drbja 30 f. —40 f. Amerikai arckenőcs most 80 f. —1—k. Amerikai arcpuder 2.50 k. —3—k. Velutine francia puder 2.50 k. —3—k. Coryllapsis japán puder 2.50 k. —3—k. Porcellán puder most —80 k. —1—k. Berlini arcpuder 1—k. —1.60 k. Kárpáti ibolyapuder 3—k. —4—k. Legfinomabbvirágpuder —70 k. —1—k. Illuzió parfüm, melyből egy csepp elég az erős szagositásra, igen finom. 1 üveg 4 kor.

Amíg a készlet tart kapható:

Szüics Dezső gyógyszer-tárában Jászárokszálláson.

Értesítés.

Van szerencsénk értesíteni, hogy működésünket 1909. július hó 1-én megkezdük.

Üzlethelyiségünk a Fő-téren, Nagy Sándor-féle házban van.

Üzleti órákat naponként d. e. 9—12 óráig, birálatokat pedig hétfőn, kedden, csütörtökön és szombaton tartunk.

Foglalkozunk a banki számlába vágó minden üzletággal. Különösen folyósítunk kölcsönöket váltóra, kötvényre, folyó számlára, értékpapírra stb., stb.

Nyújtunk jelzálogkölcsönöket és pedig úgy kamatozó, mint törlesztéses kölcsönöket.

A hitelnyújtásnál a legelőnyösebb feltételeket szabjuk. Elfogadunk betéteket a legmagasabb kamatozás mellett. Ez idő szerint 5%. A betétkamatadót intézetünk fizeti.

Anyaintézetünk 22 év óta áll fenn. Alapítókéje 300.000 korona, a tartalékok pedig az 500.000 koronát meghaladják. A fiók az anyaintézet felelőssége alatt áll. A fiókintézet vezetősége:

I. A helyi vezetőbizottság, melynek tagjai: Agocs János, id. Budai Andor, Csuka István, Ebneht Dezső, Kemény Ödön, Nemoda Ignác, Nemoda Alajos, P. Nagy Lajos, Paál István, Terjék Sándor.

II. A helyi választmány, melynek tagjai: Bartók Béla, Budai Sándor, Ballagó József, Dösa Mátys, Fehér Emánuel, ifj. Faragó Antal, Kóczán Sándor, Kiss Ignác, Mogyoró Bálint, Móczár István, Nagy Emánuel, Ossik Ignác, Pléh János, Reisinger Béla, Tóser Ferencz, Smóling Pál.

A fiókintézet tisztviselői. Igazgató: Nemoda Ignác. Pénztárnok Nemoda Alajos. Könyvelő P. Nagy Lajos, továbbá az anyaintézet által kiküldött ügyvezető: Hegedüs János.

Főelőrelvőségünk lesz üzletfelcünk minden jogos igényét kielégíteni, miért is kérjük bizalommal hozzánk fordulni.

Tisztelettel

Gyöngyösi Bank r.-t. Jászárokszállási fiókja.

Piaciárkimutatás az 1909. július 15-én tartott hetivásárról.

Megnevezés	Magasabb	Alacsonyabb	Megnevezés	Magasabb	Alacsonyabb
Sertés kilója	1.04	96	Burgonya kilója	—18	—14
Életrre leengedve 25 és 30 kiló.			Széna mázsája	10—	
Általában legnagyobb	1.08		Bükköny	8—	
Általában legkisebb	—92		Szalma	6—	
Gyenge malac drbja	6—	5—	Burgondia mázsája	—	—
Bárány	—60	—58	Pulyka egyenként	3.20	2.60
Juh	—48	—44	Hízott liba egyenként	8—	7—
Tiszta ó buza mázsája	30—	29—	Sovány liba	—	—
Kétszeres buza	—	—	Tyuk	—	2.80
Rózsa buza	19—	18—	Csirke párja	2.40	1.20
Árpa	17.80	17.40	Keppan	—	—
Zab	20—	19.50	Kacsa	—	3.20
Kukorica	17—	16—	Galamb	0.80	0.70

Rovatvezető: Medgyesi Ernő.

Nigrinyi Ferenc könyvnyomdája, Jászárokszállás.

Jászárokszállás és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden vasárnap.

9. szám.

1909. július 25.

I. évfolyam.

ELŐFIZETÉSI ÁRANK:		FELELŐS SZERKESZTŐ: MELEGHEGYI MIKLÓS.	SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: <i>Jászárokszállás, könyvnyomda,</i> hova a lap az eloml részét illető közlemények, va lamint előfizetések és hirdetésdíjak küldendők.
Égész évre	8 korona.		
Félévre	4 "		
Negyedévre	2 "		
Egyes szám ára 16 fillér.			

Jászárokszállás és a tan-ügy.

[Sz. M.] Figyelemmel kísértem helyi lapunkat, s legnagyobb örömemre szolgált az a tapasztalat, hogy közleményeiben az elemi népoktatásügyet érintő külső jelenségekkel is foglalkozik. E tény hatása alatt bátorságot vettem magamnak e méhkas, illetve tanügyünk belsejét is feltárni a tisztelt olvasóközönség előtt azon reményben, hogy közönségünk elég óvatos és józan lesz annak méze és nem fullánkjá után nyúlni.

Méhkasnak jeleztem, de valóban az, mert ha valaki figyelemmel kíséri azt az emberfeletti munkát, azt a méh szorgalmat, melyet tantestületünk minden egyes tagja egészségének és életének veszélyeztetésével 150—180 gyermekkel becsüfolt tanteremben tesz, hogy a tudatlanokat a legszükségesebb ismeretek körébe bevezesse, amidőn megveti azt a rettegétt bajt, a tudóvést, mely különösen községünkben a halandók számát 90%-al szaporítja, s melynek csiráival az ókori

szisztéma alapján berendezett iskoláink bővelkednek, mert az óriási, megmozdíthatatlan padok között, honnan a port s szemetet eltávolítani lehetetlen,— nem csak a tudóvész, fekete himlő, kanyaró és differiát beoltó bacilusok találnak éltető és szaporító telepekre,— de még a krokodilus tojás is kikelne ott.

Aki mindezeket látta, s egyszer esős időben valamelyik osztályba lépett amikor a megázott gyermekek ruháiból az esővízzel együtt különféle illatok, u. m. fog- és vöröshagyma, istálló trágya, s hasonló, úrhölgyeink által még el nem fogadott illatszerek tárháza párologásnak indulnak, ez bizonyára elismeri s jóváhagyja jelzésemet, mert ennyi élőlényt egy terembe bezsűfölni, s a veszélyt megvetve vas akarat, kitartó szorgalommal egy kitűzött nemes s hasznos cél felé sietni csak egy állatfajnál láttam, s az a méh. De mint jelzém én a tanügy belső értékével akarok foglalkozni és thémám eddigi részében az úttörőket követtem, amennyiben szintén külsőségeket vázoltam, tehát célokat még

nem értem el, s hogy azt elérhessem szükségesnek tartom egy néhány talán untató, de sajnós, az igazság legszigorúbb keretében mozgó megfigyelést a t. olvasóval megismertetni.

Hallottam, láttam és meggyőződtem is, hogy évek óta községünk elemi népiskolája osztályait befejező ifjak a középiskolába lépve, azoknak alsó osztályában csak óriási küzdelemmel vagy egyáltalán sehogyanszem boldogulnak, de azok kiket a gondviselés éles memóriával áldott meg, vagy kik vas szorgalom, rendithetetlen kitartás révén az alsó osztályokon átcusztak, a felsőbb osztályokban mindig jobban, könnyebben és szebb eredménnyel haladnak olyannyira, hogy az érettségi vizsgákon, amikor más községbeli diákok, kik az alsóbb osztályokban jeles tanulók voltak, elégséges rendűek, vagy ami elég gyakori eset, hogy megbuktak,— ifjaink jó és jeles bizonyítványokkal kitüntetve bizonyosságot tesznek a mellett, hogy az alsóbb osztályokban nem értelem vagy szorgalom hiány miatt szenvedtek, hanem az előképzettség hiánya

TÁRCA.

Föld és levegő.

A világ azon része, hol mi élünk, földnek nevezetlik. A föld 1'08 billió köb kilométer gömbölyű égi test. E képzelhetetlen nagysága mellett mégis a világosságot s éltető meleget kölcsönző napot körülvevő csillagok közt a legkisebbek közé tartozik.

A nap körül földünkön kívül 7 nagyobb 216 kisebb planéta képzelhetetlen gyorsasággal, különböző távolságban forog. A nap másfélmilliószor nagyobb és 350000-szer nehezebb a földnél. A föld vagy 949 millió kilométernyi utat fut be 365 nap, 6 óra alatt a nap körül s így minden órában 111000 kilométer utat fut meg. Expresszvonat óránként száz kilométer utat fut be, földünk anynyi idő alatt 1100-szor többet a csodás természet által megjelölt pályáján.

Századokkal ezelőtt még a tudósok sem tudták, hogy a föld gömbölyű, mi abból is kitéltük, hogy Columbus 1490-ben komolyan figyelmeztette levén, hogy él ne induljon Amerika felfedezésének célbavett útjára, mert

hajóit a világ végén a semmiségbe zuhan. A föld tekealakú volta csak a 16-dik század elején vált kétségtelenné. Sok idő kellett ahhoz, míg a meggyőző felfedezések a természeti erők és törvények ismeretére vezeték a népeket s innen van az, hogy a régi kor magas műveltségű népeinél is a legkülönbözőbb felfogásokat találnak a föld alakjáról.

Nélkülözhetetlen alkatrésze a földnek a levegő. Levegő nélkül nincs élet s a légüres térben a meglévő élet is kihal. Levegő teszi lehetővé az emberiség társas összeköttetését mert a levegő hullámai viszik tova a hangot: az emberi szót, melylyel az emberek összefüzdnek.

Táplálkozásunkra szolgáló eledelék is tulajdonképpen részben légüreműkből vannak összeállítva és a tömöranyagok mellett az élely, légeny, könny játszik a főszerepet, melyek a levegőnek is főalkatrészei. Az ember test-súlyának nagyobb részét is légüreműk s gázok képezik, mert egy hetven kilogramm súlyu, szabályos alkotású ember teste áll: 44 kilogramm oxigén, 7 kg. hidrogén, 1'12 kilogramm-nitrogén, 0'80 kilm. klor, 0'1 kilm. fluor, 22 klg. szén, 80 gr. foszfor, 100 gr. kén, 1750 gram mész, 80 gram kállum, 70 gram nátrium, 50 gram magnézium, és 45

gram vasból. Így az emberi testben található három gáz s szilárd anyagok sulya a testben levő légüremű sulyánál kevesebb.

Levegő adja a természet változó színjátékát s ennek közvetítése folytán veszi át a növényzet a nap változatos színezetét. Az égboltozat kék színe is a levegő tulajdonsága, melynek parányi vízpárái a nap kék sugarait visszaverik. Minél nagyobb vízpárákon, vagy vastag levegőrétegen kell a napsugaraknak áttörniök, annál halványabb az ég kék színe s végre pirossá válik. Hajnalban és alkonyatkor sűrű, vastag levegőrétegen szűrődnek át a nap sugarak, innen van az, hogy kék és fehér szín-helyett piros szín takarja a láthatárt. A levegő által eszközölt napsugarak megtörésének köszönhető, hogy szobánkban a világosság a nap felkelte előtt, lenyugta után jó ideig tart, míg besötétodik, vagy ha nappal a napot sűrű levegő takarja.

Azt tartjuk, hogy a tiszta levegő teljesen átlátszó és alkonyatkor a távolabb fekvő tárgyak homályos feltűnését csak megszokott-nak véljük, pedig a levegő nem tiszta állatosságá okra ezen tünetnek. A felettünk álló nap sugarai világosságának ötöd része, alkonyatkor a láthatáron levő nap világosságának csak hatvanad része jut hozzánk.

az alap, mely elégtelen volt a további képzéshez, az gátolta meg őket a haladásban és a kidőlt társakat az társította a mélységbe.

Ilyenek az itteni tapasztalataim s aki érdeklődik, aki e jelenségeket megfigyeli, az jó eredményt fog elérni.

Most miután e konkrét példákkal bebizonyítható tényeket az olvasó közönséggel megismertettem, illetve azokat összefoglalva valódi színökben bemutatam, párhuzamot vonok iskoláink berendezése és ezen jelenségek között.

Azt hiszem mindenki tisztába van azzal, hogy ifjaink az atyák vétkei miatt bűnhődnek, az atyák vétkei mulasztásainak áldozatai, kik az aranyborjú imádatában elmerülve nem képesek a szükséges és magasztos tényezőt, a tanügyet kellően értékelni s azok, kik értik tudják, hogy az ismeret nélkülözhetetlen eszköz gyarló életünk fenntartásához, azok vagy nem apák, vagy pedig olyan apák, kik gyermekeik részére e nélkülözhetetlen ténytet, más uton-módon beszerezhetik és nincsenek reá utalva gyermekeiket e romlott levegőjü, betegség és halált osztó iskolákban jártni, hol az önzetlen tanítótestület ereje, egészsége és élete feláldozása mellett sem képes magas hivatásának eleget tenni.

Ez a mai szomorú, de a valóságnak megfelelő állapot. Itt az ideje, hogy e túrhetetlen miseria ellen mindenki, de különösen azok, kiknek vezérszerrep adatott társadalmi életünkben actióba lépjenek, s hiszem, reméllem is, hogy a közel jövőben amidőn a miniszteri kiküldött községünket meglátogatja, hogy a népoktatás terén üdvös intézkedéseket fogantatosítson, a hivatott tényezők segítségére sietnek, úgy hogy e vajúdo problém közsé-

günk polgárai javára megoldást fog nyerni.

Közegészségügyi értesítő.

— Közli a gőzfertőtlenítő. —

Most csak nagyon rövidet jelentek kérem szépen, mer annyi sokféle jelentenyi valóm van, hogy nem tudom, honnan kezdjem. Sokat meg hiába írnék most, mer a kiadó tekintetes ur nem bír nyomtatni, mer nagyon megijesztettek a Kúpak Lujzi atyáifjai, a segédje, meg mióta él, mindig sztrájkol.

Mémmeg a kiadó tekintetes urnak meg a feleségének fia is lett, oszt iccaka mindig sivalkogyik. Így osztán a közönség se ki-vánhatja, hogy sokat jelentek, mer iccaka dajkányi, nappal meg nyomtatni sok egy embernek.

A gyűvő héten oszt majd sokat jelentek, mer vagy három embert meg is akarok sértenyi mer én velem ne henczeget senki kérem szépen ha én nem bántok senkit, mer keresztet vágok a potfáján Isten uscae.

HIREK.

Ágó-hegyközség. Az ágói szőlőbirtokosok még a mult év június 8-án ki-mondották, hogy a bortermelés, illetőleg a szőlőművelést okszeritlen eszközöshessék, hegyközséggé alakulnak. Az érdekelteknek ezt a minden törvényes alakítások betartásával hozott határozatát Mózsrá István és társai ágói lakosok annak idején felebbezéssel támadták meg.

Most a vármegyei törvényhatóság 7350/kgy. 1909. számú határozatával a felebbezést elutasította és a hegyközséggé alakulást jóváhagyta. A to-lebbezőknek joguk van azonban még a végzésük kézhezvételétől számítva 15 nap alatt a földmivélségügyi miniszterhez felebbezni.

Iparosok figyelmébe. A jászberényi kerületi munkásbiztosító pénztár a munkaadó iparosoknak „figyelmeztést” küldözget arra nézve, hogy a járulékot a fizetési jegyzék kézhezvételétől számított 8 nap alatt fizessék be a helyi megbizottnál. Hát ez nem áll, mert a multkor, hogy a pénztár központi főtisztviselője itt járt, úgy rendelte, hogy a díjak 14 nap alatt fizetendők. Ugy van tehát a dolog, hogy fizetések a fizetési jegyzék vételétől számított 14 nap alatt, minden hétköznapon délelőtt, a be és kijelentés pedig hétfőn, szerdán és pénteken délután eszközlelendők a helyi megbizottnál. — Vasár- s ünnepnapokon hivatalos óra nincs.

Czakó Elemér postatiszt ur felkéri azon becsületes megtalálót, ki az általa elvesztett tárgyat folyó hó 20-án visszaküldötte, hogy jelentkezze, mert illő jutalomban akarja részesíteni.

Vizbefultak. Gulyás József 18 éves jászárokszállási legény Gulyás Eimán szücsmester fia — Jászberényben, hol a kórházban mint beteg ápolás alatt volt, f. hó 18-án a Zagyvába fullt. — Bodó Mihály viszneki lakos Mihály nevü fia folyó hó 20-án a viszneki határ Erk felé eső részén lévő téglagödörbe esett és belefullt.

Tűz. Folyó hó 18-án délelőtt fél 11 óraker Márkus János birtokos tanyáján egy szuppal fedett kocsi felszer kigyult és leégett. — A tüzet Márkus János József nevü 8 éves hülye unokája okozta, ki a felszer mellett tüzet rakott. — A gyufához úgy jutott, hogy édes anyja éppen akkor meghalt és apja meg nagyszülői a halottal lévén cfloglalva, nem ügyeltek az együgyü fiura, ki apja lett kabátja-zsebéből vette ki a gyufát.

A régiak a levegőnek csekély, vagy semmi súlyt sem tulajdonítottak; de a 17. század közepén véletlenségből azon meggyőződésre jutottak, hogy a levegő négyzetméterenként óriási nyomást gyakorol a földre, vagyis olyat, mintha a földet 10'08 mtr magas vízréteg borítaná. A földet körülvevő levegő sulya körülbelül 55000 billió mtrmázsza.

A Torricelli által feltalált légmérő szintén a levegő sulyának ismeretén alapszik, mely nélkül a hegyek magasságát meghatározni nem tudnánk, sem a léghajós légmérő (barometér) nélkül meg nem határozhatja, hogy mily magasságban lebeg léghajója!

Földünket körülvevő levegő magasságát 60 kilométerre tesszik, de a hulló csillagok állásából következtetik, hogy jóval magasabb lehet, mert a hulló csillagok kell, hogy levegő által legyenek körülveve, melyek földünkötől, háromszor annyira vannak. A hulló csillagok azon parányi égi testek, melyek ha a föld vonzó erejének hatása alá esnek, leullanak s estükben nagy sűrűdés következtében a levegőben meggyulnak. Több tudós szerint

lesz s mint könnyü test a szomszédos hidegebb, nehezebb levegő által helyéből kiszorítatik, vagyis a meleg levegő magassá- szál, mit szőznek nevezünk.

Közel az egyenlítőnél átmelegedett meghigitott légáramlat bizonyos magasságba tör s eloszlik, a sarkoktól jövő hűvös, alant húzó- dó áramlat által helyéből kitolatva. Ezen alant húzódo áramlat képezi a pásztás szeleket, melyek rendszeren észak és délkeletiek.

A levegő állandó mozgása a mocsarak, lapályok kipárologását, falvak és városokban fejlődő egészségtelen gőzök és párákat tova viszi, vagyis a légtört tisztán tartja.

A levegő teszi lehetővé a felhők képzését is azáltal, hogy nagy mennyiségű vizet bír meg, melyek a levegőben uszálkva cseppké- ké verődnek össze s áldást hozó eső alakjában hullnak alá a földre.

S. S.

Krumpli tolvaj. „Ki volt itt, ki járt itt, kinek a pipája maradt itt? Raílik e nóta az alábbi hirre: Több jászdósai lakos feljelentést tett a helyi csendőrségen, hogy krumpliföldjükről valaki a krumplit lopkodja. A csendőrök a helyszini szemle alkalmával a krumpli földön egy selmeci pipát találtak, a melyről kisült, hogy Zsidai Sándor jászdósai lakos tulajdona, minek alapján aztán az is kiderült, hogy a pipa gazdája volt a krumpli tolvaj. Máskor jó lesz hasonló alkalmakra a pipát otthon hagyni Sándor!

A Gyöngyösi Bank R.-T. f. évi június 30-iki állománya. Vagyon oldalon. 1. Váltó állomány K 2728569-29, 3. Folyó számla K 516632-10, 3. Jelzálog 894950-26, 4. Kötvény 90065-52, 5. Lombard 7389—, 6. Kereskedői sz. K 1279-05, 7. Értékpapir K 273950-25. Teher oldalon: 4. Betét számla K 1858526-26, 6. Viszleszámított váltó 1326369-67, 5. Letét K 43276-02, 1. Alaptőke K 300000; 2. Tartaléktőke K 472000, 3. Nyugdíj K 42388-53, 7. Törlesztéses kölcsön 403145-43. Félévi összeforgalom K 55760108-08.

A „Bacromfityesztők Lapja” kormányilag ajánlott folyóiratot a kiadó orsz. egyesület (Budapest Üllői-ut 16.) az iskolák számára 8 K helyett évi 5 K díjért küldi. E kedvezés a baromfi- tenyésztés nemzetgazdasági-nagy hasznára és iskolai gyakorlati oktatáshoz felette alkalmas voltára tekintettel ajánljuk az iskolafentartó hatóságok, mindennapi és ismétlőiskolavezetők figyelmébe.

Vasut megnyitás. A héten az a hir volt a városban elterjedve, hogy vasutunkat 26-án fogják megnyitni és a forgalomnak átadni. Mi azonban az igazgatórágtól azt az értesítést kaptuk, hogy még maguk sem tudják a megnyitás napját megmondani, annyi azonban tény, hogy az a napokban meg fog történni. — Valószínűleg a menetrend megállapítással nincsenek még rendbe, azért késik a megnyitás néhány napot.

Takáros Őrszi meghalt. Az apró gyermekek jóbarátja „Őrszi néni” az öreg gyümölcsös kofa meghalt. Harminekét évig télen-nyáron osztogatta a gyümölcsöt, cukorkákat a gyermekeknek. Most aztán hiába keresik már a kicsinyek krajeárkáikkal „Őrszi néni”.

A hűség jutalma. Hűséges házörzőjét egy lelketlen valaki elverte a háztól. Szegény kutyuska napokig lézengett a mészárszékek körül sóvárgó szemmel lesve az ajtóra akasztott juh combokat, míg végre a belrendőr két jól irányzott lövéssel elküldte oda, ahol „már nem fáj semmi”. Szegény kutyuska! Látod ilyenek az emberek! Sajnálják téled a kenyérhajat, pedig igaz-e te éhen szomjan is hűséges voltál, míg el nem zavartak a háztól?

Nyiltér*)

Fényt.

A „Jászárokszállás és Vidéke”-be a mult héten „Kugliversey” a Casinóban” címen egy közlemény látott napvilágot, melynek következő fázisára célom rávilágítani ugyan is: „Még egy utólsót szót a közvélemény. Sok embert bántja, hogy nem veszik észre. Pedig semmi magában az csak semmi — mondogattuk kis iskolás korunkban. Megnevezem a gyermekek nevérol. A különben zavartalan mulatságunkat ugyanis megza-

*)E rovat alatt közlöttekért nem felelős a Szerkesztő.

varta egy embernek, vélt sérte önérteté- nek kiabálása. Csak azt mondjuk, hogy ha szerényebb lesz ez az igazga ur, bizonyára felfog tűnni s észroveszik, különben még elmölkedjen a felett, hogy semmi magában az csak semmi. stb.”

Mint kereskedő ember s mint modern ember is hozzávagyok szokva, hogy rövid egyszerűséggel a tiszta igazságot mondjam meg, s habár ezt elhallgattam volna s most el is hallgattam volna, ha az egyoldalúság mellett a cikkírónak kötekedő hangja nem provokál a felszólalásra. — Továbbá elítő- leg említették a kugliversey óta, hogy ott egy asztalnál válogatott csoport a sok idős, komoly és tekintélyes vendégekre való tekintet nélkül magának is ugyancsak hangos- sav élt. Én három barátommal egy sarok- ban a többiekől távolabb egy kis asztalnál foglaltunk helyet s feltűnés nélkül esende- sen beszélgettünk ott. Ekkor a kiválságos asztaltól Aczél József papnövendék aszta- lunkhoz jött, s olyan hangon mintha azt mondta volna, „te jobb sorsra méltó, gyere e helyről asztalunkhoz”, elhívta onnan Utassy Miklós urat. Ezt a tapintatlan eljá- rást helytelenítettem és ezért vagyok én igazga és semmi a papnövendéknek. Mond- ják kedves olvasók ószintén meg, hogy az az Aczél József papnövendék valaki e?

Jászárokszállás, 1909. július 24.

Medgyesi Ernő.

Lapkiadótulajdonos: Nigrinyi Ferenc.

Egy csinosan butorozott ut- cai szoba kiadó.

Bővebbet

Kókai József kötelesmesternél.

NIGRINYI FERENC

KÖNYVNYOMDÁJA

Jászárokszállás, Fő-tér.

KÉSZITI A LEGSZEBB ÉS LEG- LÉSESEBB NYOMTATVÁNYOKAT, A LEGOLCSÓBB ÁRAK MELLETT.

ÜZLETI ÉS IRODAI LEVÉLPAPIROK BORÍTÉKOK A LEGNAGYÓBB VÁLASZTÉKBAN.

KÉT- ÉS HÁROMSZÍNNYOMÁSOK TERVEK VAGY MINTÁK UTÁN.

GYÁSZJELENTÉSEY EGY ÓRA ALATT ELKÉSZÍTTETNEK.

Jászárokszállás és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden vasárnap.

10. szám.

1909. augusztus 1.

I. évfolyam.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egész évre	8 korona
Félévre	4
Negyedévre	2
Egyes szám ára	16 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MELEGHÉGYI MIKLÓS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Jászárokszállás, könyvnyomda,
hova a lap szellemi részét illető közl. irások, va-
lamint előzetesek és hirdetéseknek küldendők.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy a helybeli vasúti állomástól a teherárak befuvarozására vállalkoztam.

A szállítási díjak következők: az első megkezdett mm. 24 fill minden további megkezdett mm. 16 f. Egész vagon befuvarozása 10 kor. Kérem tehát a n. é. közönséget, hogy a vasútforgalom megkezdése után a szállító leveleket bizalommal

hozzám küldeni sziveskedjenek, s én naponként többször fogom az árakat beszállítani.

Tisztelettel

Csáky József
II. ker. 281. ház.

Glycerin-gyöngyvirág sz.	40 f.	—00 f.
Legfinomabb ibolya sz.	80 f.	—10 f.
Mágnás szappan drbja	30 f.	—60 f.
Tojás szappan drbja	30 f.	—40 f.
Amerikai arckenőcs most	80 f.	1—k.
Amerikai arcpuder	250 k.	3—k.
Velutine francia puder	250 k.	3—k.
Coryllapsis japán puder	250 k.	3—k.
Porcellán puder most	80 k.	1—k.
Berlini arcpuder	1—k.	100 k.
Kárpáti ibolyapuder	3—k.	4—k.
Legfinomabbvirágpuder	70 k.	1—k.
Illuzió parfüm, n. e. ből egy csepp: elég az erős szagosításra, igen finom. 1 üveg 4 kor.		

Amíg a készlet tart kapható:

Szűcs Dezső gyógyszer-tárában Jászárokszálláson.

Finom szappanok végeladása.

Egy drb		
Tearósa szappan most	90 f. azelőtt 1.20 f.	
Virág szappan egy drb	30 f.	—40 f.
Vazelin-glycerin szappan	30 f.	—40 f.
Ibolya-glycerin szappan	50 f.	—80 f.

Jászárokszállási Társaság és Cserépgyár, Schwarz és Társai Jászárokszállás.

Telefon: Iroda 6, gyártelep 7. sz.

Táviratcím: Schwarz, Jászárokszállás.

Értesítés.

Van szerencsénk a tisztelt építető közönség szives figyelmét a múlt év folyamán létesített

gőzüzemű téglá és cserépgyárunk

készítményeire felhívni.

Gyártmányaink a legmodernebb gépezetekkel és szabadalmazott égető lörkemencében, igen szép s jó minőségben készülnek és a m. kir. József műegyetem által teljesen fagyállóknak vannak elismerve.

Készítünk:

1. Sajtolt sima tetőcserepet a zombolyai minta szerint, célszerű hófogóval ellátva természetes színben és tartósan kátrányozva.
2. Francia sajtolt tetőcserepet szintén természetes színben és kátrányozva.
3. Gerinc illetve szegélycserepeket ugyanolyan kivitelben.
4. Géppel gyártott téglát fali és díszes kivitelben.
5. Kézzel gyártott téglát egyszerű és díszes kivitelben.
6. Négyszegletes fasztertéglát.

Készítményeinket a legutóbb napok mellett bocsátjuk a tisztelt közönség rendelkezésére. Egyben pedig kérjük a t. közönséget, hogy vállalatunkat jóindulattal támogatni szivesek legyenek.

Tisztelettel

Schwarz és Társai
gőztéglyagyárosok.

GYÖNGYÖSI BANK RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG JÁSZÁROKSZÁLLÁSI FIÓKJA.

Értesítés.

Van szerencsénk értesíteni, hogy működésünket 1909. július hó 1-én megkezdtük.

Üzlethelyiségünk a Fő-téren, Nagy Sándor-féle házában van.

Üzleti órákat naponként d. e. 9—12 óráig, birálatokat pedig hétfőn, kedden, csütörtökön és szombaton tartunk.

Foglalkozunk a banki szakmába vágó minden üzlet-ággal. Különösen folyósítunk kölcsönöket váltóra, kötvényre, folyó számlára, értékpapírra stb., stb.

Nyújtunk jelzálogkölcsönöket és pedig úgy kamatozó, mint törlesztéses kölcsönöket.

A hitelnyújtásnál a legelőnyösebb feltételeket szabjuk. Elfogadjuk betéteket a legmagasabb kamatozás mellett. Ez idő szerint 5%. A betétkamatadót intézetünk fizeti.

Anyaitételeink 22 év óta áll fenn. Alapítókéje 300.000 korona, a tartalékok pedig az 500.000 koronát meghaladják. A fiók az anyaitétel felelőssége alatt áll. A fióknézet vezetősége:

Főelőkeztünk lesz üzletfeleink minden jogos igényét kielégíteni, miért is kérjük bizalommal hozzánk fordulni.

Tisztelettel

GYÖNGYÖSI BANK R.-I. JÁSZÁROKSZÁLLÁSI FIÓKJA.

Piaciárkimutatás az 1909. július 22-én tartott hetivásárról.

Magasabb	Alacsonyabb				
Sertés kilója	104	96	Burgonya kilója	—18	—14
Életre leengedve 25 és 30 kiló.			Széna mázsája	10—	
Általában legnagyobb	108		Bükköny	8—	
Általában legkisebb	—92		Szalma	6—	
Gyenge málac drbja	6—	5—	Burgondia mázsája	—	—
Bárány	—60	—58	Pulyka egyenként	320	260
Juh	—48	—44	Hizott liba egyenként	8—	7—
Tízleves-buza mázsája	30—	20—	Sovány liba	—	—
Kétszeres buza	—	—	Tyúk	3—	280
Rozs buza	19—	18—	Csirke párja	240	120
Árpa	1780	1740	Kappan	—	—
Zab	20—	1950	Kácsa	4—	320
Kukorica	17—	16—	Galamb	080	070
			Marhahus (levcsnek) ko	112	104
			(pecsenyének)	112	112
			Borjúhus kilója	136	136
			Vesepecsenye	140	140
			Sertés-hus kilója	128	128
			Juh-hus kilója	88	88
			Zsir kilója	180	180
			Szalonna	2—	190
			Tej literje	014	012
			Tej föl	070	050
			Turó csomója	004	003
			Tojás párja	010	010
			Vaj drbja	022	020
			Sajt kgmja	110	96

Rovatvezető: Medgyesi Ernő.

Nigrinyi h. arany könyvnyomdája, Jászárokszállás.

Vasút!

Régi árokszállási öregek, akik a hatvan-miskolci vasútvonalat Vámosgyörknek engedték át, tekintetek le csillogókkal kicitrázott hazatökből s nézettek, van már vasútja Jászárokszállásnak!

Azt a megbocsájtathatlan bünt, a melyet a vámosgyörki állomás átengedésével ivadékaik ellen elkövettek — éppen azok igyekeztek némileg jóténni, akiknek korlátolt gondolkozástokkal kárt okozták.

Mi volna ma Jászárokszállás, ha ti öreg vaskalaposok, nem lettetek volna halálos ellenségei a haladásnak? — Mennyivel könnyebb megélhetést találnának földhöz ragadt unokáitok egy pezsgő életű, forgalmas, modern városban.

Ti csak magatokkal törődtek, nem gondoltatok arra, hogy utánaotok is következzenek még a száz köblösök is szétforgácsolódni idők jártával, az öröksök szaporodásának arányában.

Akinek ma száz holdja van, s híres-nevezetes első hangadó, — öt gyer-

mekének már csak husz-husz holdja jut, s ha ezeknek megint öt felé osztlik a hagyatéka, a négy hold mellett az unoka már kubikolhat is. Sőt nagyobb a nyomorúsága, mintha ez a négy hold sem volna, — mert ez le-láncolja, földhöz köti, s mintegy nehéz kolonc, gátolja a szabad mozgás-ban.

Erre nem gondoltak a régi öregek. A haladás, az ipar, a fejlődés fész-közét eldobták magoktól tudatlanság-ból vagy — pillanatnyi anyagi előnyö-kért s unokáknak kubikolni kell áhe-lyett, hogy mint kereskedők és ipar-sok könnyebben, kényelmesebben él-hetnének egy forgalmas, gazdag vá-roshban!

Ez a mostani vasút oly csekély je-lentőségű: az eldobott helyett, hogy egy napon a kettőt említeni is kár, de legalább mégis van és legalább a va-súti állomásokon uralkodban a menet-rendeketolvasgató utasok tudomást sze-reznek arról, hogy Jászárokszállás ne-vű község is van a világon.

Évekig húzódo előzetes tanácskozá-

sok után 1901. év január hó 29-én szavazta meg a község képviselőtestü-lete a vasút építésére felajánlott két-százezer koronát, szem előtt tartva azt a körülményt, hogy a korral való ha-ladásnak ez a legelső eszköze mily hiányt van hivatva pótolni e község életében. Harminchat képviselő szava-ta meg e vasutat. Ellene hét képviselő szavazott.

Szeretném ezen hét ellenzőnek a nevét itt megörökíteni, de egyrésze már elköltözött a régi, minden szépet és jót ellenző vaskalapos öregek közé, akik meg itt maradtak — úgy sem sok vizet zavaró, alakok — hadd legy-nyek nyugton, hiszen a népnek ők is azt beszéltek ma már, miszerint övek az érdem oroslánrésze, hogy a vasút tétessék.

Nyújtunk kezét nekik, hiszen talán ők maguk sem tudták, hogy mit tesze-nek, midőn elleneztek a haladást. A vasút megnyitását ne zavarja mind-nyájunk örömet semmi, az ellenzők is hadd ünnepeljenek. — Mert ünnep a vasút megnyitása, olyan ünnep, mint a templomszentelés.

TÁRCA.

Az értelmes beszéd.

(Történi: Ambrus, bíró gazda házában. Sző-ke Julis bíróné, Jóska legény a bíró öccse, a családtagok s néhány szomszédbeli ifjú és leány dohányt simitának. A kántor.)

Kántor: Dícsértessék a Jézus Krisztus! Adjon Isten jó estét!

Bíró: Mindörökké amen. Adjon Isten kán-tor uram. Isten hozta. Tessék már előbb ke-rülni. Újjon le nálunk.

Kántor: Köszönöm. Othon is csak azt esi-náltam, már meg is untam.

Bíróné: Kántor ur is megunta? — Hat ha egész nap ülne, mint mi, ezzel a fene simi-tással, akkor unni csak meg.

Kántor: Majd nemsokára elvégzik már és kapják érte a sok pénzt.

Bíró: Kapnánk ha kapnánk, de bizony ka-punk is meg ugyan, mert kevés is termet, meg aztan rosszul is szedik. Ami kevés esik érte, abból is mindjárt levonják az előjelet, az adót. Hát bizony marad is meg ném is.

Mi is van a fatuban kántor ur?

Kántor: Nem valami sokat tudok biz én. Hallották-e, hogy most egy harangszókor meghalt Bütykö Laci?

Bíróné: Meghalt? — Nem hallottuk mi. Hogy meghalt szegény! Nyugodjék békében. Legalább a falu is békében lesz tőle, nem lesz már, ki az utcát végig-hosszig kiabálja. Mert bizony ő megette, ha felöntött a ga-ratra, az pedig nagyon gyakran megtörtént.

Bíró: Azt gondolom, hogy jobban is saj-nálják őt a keresztesek, mint a felesége...

(Általános nevetés.)

Kántor: Igaz a. Más újságot is mondhatok. Tudják-e már, hogy az új követ nagyon szé-pen beszélt az országában, még ki is van újságolva.

Többen: Nem tudjuk mi, igazán beszélt?

Kántor: Igazán, igazán! Mondom, hogy már az újságban is benne van amit beszélt.

Bíró: Mindjárt tudjuk, mikor megváltas-toztuk, hogy ott se lesz ő utolsó ember. De szereném hallani, hogy hát mit is beszélt ott abban az országában. Tessék már émon-dani!

Többen: Ugy-ugy kántor ur, tessék el-mondni nekünk is!

Kántor: Így nem tudom émondani. Hanem menj át csak Jóska a kápolnába. Kérd el a feleségemtől a mai újságot, mert abban van.

Kántor! No itt van. Ide hallgassanak! Olvas). Az értelmes beszéd. A költségvetés ál-talános vita! során tegnap délelőtt a vita be-zárása előtt elhangzott egy szűz beszéd, a képviselő ur ajkairól. A beszéddel, sajnos, nem foglalkoztak érdeme szerint az újságok a parlamenti rovatban, ma pótoljuk azt a mulasztást és foglalkozunk vele e helyen.

Közünk belőle egy kis részt. Szórol szóra, ahogy a képviselőházi naplóba beikerült.

Többen: Ejnye be szép! Van-e még több kántor ur?

Kántor: Van bizony. Hallgassák csak! (Olvas). Én a l. nemzetiségi képviselő urak-nak azt felelem az összes magyar testvéreink nevében is, hogyha büntjük ezt az édes la-zát, mely nem felszik Olaszthon balszamos narancslegeteire, nem az új világrész zuhatag-jai mellett, hanem a szép Magyarországon terül el, ott, hol a 18 mérföldig nyújtózkodó Kárpát ezredes medrére, könyököl a szőke Dunának. (A bíró közbeszólt: Hallod-e Juli, a Dunát is szőke-nek hívják, mint teged.)

Általános kacagás.

Bíró: Van-e még kántor ur?

Kántor: Van. Hallgassák hát! (Olvas). és amelyet a világ összes népei ingelnek tö-

A templom az Istennek, a hínek a csarnoka, ahova a lélek megnyugodni tér.

Az a kis vasutállomás pedig az a csarnok, ahova siet a nép, hogy ott-nan röptse a püsszögő masina a világot minden tája felé kenyeret keréssni.

Amint a létért való küzdelemben zaklatott léleknek szüksége van a pihenésre, úgy szüksége van a modern embernek a világban való szabad mozgásra — amélynak első kelléke a vasút.

Képviselőtestületi közgyűlés.

F. hó 29-én a község képviselőtestülete közgyűlést tartott. 34 tárgy felett határozta. A többek közt a két végrehátonak 20—20 K évi fizetésjavítást szavaztak meg. A jászberényi m. kir. földműves iskolába az alapítványi helyet két évre Pethes Alajosnak, Pethes Ferenc birtokos fiának adományozták. — A községi levéltár rendezésének jóváhagyását tudomásul vették. A község részére az irodaszerék és nyomtatványok 1910 évre való szállítást Nigrinyi Ferenc helybeli nyomdász kapta meg. — Juhász András adácsi lakosnak a Földi Ferencnél volt tüzeset alkalmával megsérült lováért kártérítésként 100 koronát szavazott meg a képviselőtestület. A húsmérő helyiségek bérlete tárgyában Kóczian Sándor és Boros Alajos kérelmére elhatározta, hogy az 1-ső számú helyiség hatósági mézszárszék céljára fen-

tartatik és felszereltetik, a 2-ik számú pedig a mézszárszékzövetkezet bérletén hagyatik.

A többi kisebb folyóügyek és segélyezések stb. tárgyban hozott határozatról az idő szerint helyszűke miatt nem referálhatunk.

Leányok mulatsága.

(Lévé a szerkesztőkhöz.)

Kedves Barátom!

A kötelesség mégis csak kötelesség, a parancs pedig parancs még akkor is, ha mulatságról van szó!

Miért nem jöttetek el? Leírni nem lehet azt a jókedvet — vig mulatságot, ami ott volt.

A bál sikeréhez fűzött remények minden téren valósultak. — Kár, hogy a rendező leányok tervezett lovas kivonulása elmaradt! No de ez majd más alkalommal, mint ahogy meg is ígérték a bájos és kedves rendezők.

Tehát a mulatság mindenféle képen sikerült. A pénztárnoknő: Faragó Mariska kedvességével olyan zavarba hozta a befizető férfenyvendégeket, hogy felülfizetni elfeledték volna, ha az eleven Csikós Mariska, a jegyző, vidám mosolygó arcával ezt rögtön észébe nem juttatja.

Piczek Annuska a cigánybíró, az ő megszokott tapintatosságával mindenkinél eltalálta a kedves nótáját és elegans alakjával mindenütt ott volt

látható, ahol a jókedvet fokozni kellett. —

A kedves, ügyes kis elnökő, Papp Annuska, a fáradhatatlan rendező szerepében volt igazi rátermettség!

A többi is mind, egyik kedvesebb, szebb, mint a másik.

Hát ti öreg Mester és kiadó hol voltatok? Hallottam, hogy Jászdósan mulattatok. — Titeket is három szép leány tartott fogva kizárólag nektek rendezvén majalist. (Persze így reátok másfél jutott, ránk meg itthon hatunkra egy.)

Most ez egyszer a rendező szépek nevében is bocsánat nektek, de más-kor aztán nincs kegyelem!

Szervusz

LI. HT.

Öszjuntén sajnáljuk, hogy ott nem lehetünk, de máskor kipótöljük.

A szerkesztő és kiadó.

Közegészségügyi értesítő.

— Közli a gőzfertőtlenítő.

Hát letelő is kérem szépen a nagy haragom elmut, mer azt tölteltem el magamba, hogy a szegény embernek nem érdemes sértetgetni, mer ha erősebb is, mégis ő húzza a rövidet.

Hát bearattam kérem szépen, de nagy a szomorúságom, — hullanak a könyveim, ha rá gondolkok, hogy mit eznek a gyerekek a tilen, — a buza keves, meg nem is jó; kompér az van elég, de attul csak a husa nő a gyerekek, az ereje meg nem. Meglássa bár akarki, hogy a tavasz felé annyi nagy-

bizony. Muszáj lesz neki. Mi is mennyi mentünk, fáradtunk, hogy követ lehessen meg aztán ő amugy is barátságos ember. Jóska: Már pedig én a kántor urat szándékoztam násznagyomnak, mert hogy ő hozzá is jártam iskolába. Ő is tud szépen beszélni.

Bíró: Tudni tud, csak hogy még se úgy. Meg azán szebb is lenne, ha a mi Nagyságos urunk lenne a násznagyunk is.

Bíró: Már hogy a kántor ur ne tudna szépen beszélni. De hogy is nem tud. Hat a halottakat minő gyönyörűséges, siralmasan tudja elbucszatni, hogy igazán majd megbasad még a holtjak is a szíve.

Bíró: Hm. Az még se olyan. Kántor (öngézetesen): Hat bíró ur azt hiszi, hogy én nem tudnék úgy beszélni?

Bíró: Hinni nem hiszem, de csak azt mondom, hogy szebb lenne, ha a követ ur lenne a násznagyunk.

Kántor: Hát hallgassanak ide. Megmutatom, hogy én is tudok olyan beszédet mondani, mint a követ ur.

Mindnyáján: Hallgatnak, hallgatnak, csak tessék mondani!

Kántor: A tisztelőt illemének mélységes nézetével s hódoló közömbösséggel ki kell jelenem, hogy reményem halmát annál is inkább várom kipótolani, mivelhogy amisz szerint, aszerint ebbeli és reménybeli tisztelőt elfogadni óhajtatván. Kívánom, hogy

hasu gyerek jár az iskolába, hogy fel se fer el az osztályba, mint más különben.

Mióta kizartam a lábamat a városul, sokkal több a hárememény; a gyerekek halnak egyre-másra hasmenésbe, ki kellett volna doboltatni, hogy iborkát ne adjanak a gyerekeknek, mert mind elforog tüle. — Az én doktori tudományom nem azt tartja, hogy gyógyicsuk már mikor beteg, hanem agyig oltalmazzuk, míg egészséges kérem szépen. Mán akkor hiába fertőzdi az ember, mikor halálán van!

Mivel hogy kérem szépen elégyt a Hajdu doktor tekintetes ur, én is nyugodtabban nézhetek az utkaparasi hivatalom után, mer a doktorkodás végett ez nagyon elvult hanyagolva.

Mondányi akarnám a főbíró urnak, hogy ehhe való jelvényt is csináltassunk, — letjobb volna olyan hegyes tetejű veres sipka, oszt mikor doktorkodok, felteszem a keresztes szalagot, mikor meg utkaparóskodok, felteszem a veres sipkát, így oszt a nép mindig tunná, hogy mifele járatba vagyok, oszt nem tivesztené össze az egyik hivatalomat, a másikval. — Így oszt az uraknak is eleget tennék, mer mikor a keresztes szalag vána rajtam, a doktor tekintetes urak parancsolnának, mikor meg a veres sipka volna a fejembe, a szállásbiztos ur parancsolna, meg a főbíró ur. — Ünnepen meg feltenném mindakettőt, oszt akkor meg senki sem parancsolna kérem szépen. Ez lenne a leitisztább igazság.

A múltkor egy gazdag asszony nagyon beteg lett, oszt mivel én annyit voltam bevitté magát a gyöngyösi doktorhoz, az meg azt konstatalta neki, hogy menjen el valami fürdőbe, ki is számította neki, hogy 100 forintba kerülne. — Merv-

ezen privát és állami munkálatok, melyeket a dohány mivoltából megfészelt energiával kifirtetek, hozzon jövedelmező kapitálist, minden percent illetőleg rabbat nélkül. Mert mivelhogy a finansialis, essencialis, francialis és kulturális körülmények oda konkludálnak, hogy abbeli és ebbeli határozmányok akceptáltassanak, hanem valamin az okkupált Bosznian anektálták, ugy hasonlóképen parazitáltassanak a nemzetek valamin az indvidiumok. Mert sajnálatos bar, de ki kell jelenem, hogy azok a Dardanellák és Zombornivék mily fenséges ilhetté gyakorolnak az ember emlekezőhütségére.

Bíró: Ejnye fikomat! Nem is hiszem, hogy a kántor ur is tud így.

Kántor: Hogy tudok-e? Meghiszem azt! Hanem érteük-e bíró urnak?

Bíró: Hogy ne értettük volna. Ugyan már mért kérdezi kántor ur?

Kántor: Azért, mert én nem érttem.

Bíró: Nem értette? Mar mint a maga beszédjét ne érteite volna?

Kántor: Nem én bíró ur. Nem érttem én Isten ügyse.

Mindnyáján: Akkor azért nem értünk hat mi a követ urunk beszédjét se, mikor tesszt oivasni, mert az is olyan nagyon urasni volt kicikamoztatni, mint a kántor ur.

Kántor: Adjon Isten jó éjszakát mindnyájuknak!

Bíró: Adjon Isten magának is. Kántor ur. Köszönjük szépen a beszédetést. Ezzel is többet tudunk.

— FALÓC.

várt oszt az asszony, még én hazagyöttem, oszt én tülem is megkérdezte, hogy hát én kommandálom-e a fürdőt. Hát kérem szépen én csak a gyöngyösi doktor tekintetes urat nem páfolom meg, hát én is kommandáltam neki, — de mondot: nem kell azé élmennyi sehova, fürgyön meg itthon a dézsába oszt a 100 pengőt felezzük meg. Aszonta, hogy maj meggondolja, de még egyig nem szolt.

Vasút megnyitás.

Jászárokszállás, jul. 31.

A kereskedelemügyi minisztérium, a m. kir. posta és távirde igazgatóság, a vasútigazgatóság, Jászárokszállás és Hevesvármegye törvényhatóságának és az Ujszász-jászapáti h. é. vasút igazgatóságának képviselői jelenlétében mult hó 20-án pénteken nyitották meg és adták át a forgalomnak az Ujszász-jászapáti vasút jászapáti-vámosgyörki 28 kilométer hosszú vonalát.

A kereskedelemügyi minisztérium képviseletében Náray Aladár vasúti és hajzási főfelügyelő, a posta és távirde igazgatóság részéről Kiss Lajos, a vasútigazgatóság képviseletében Feker Géza főfelügyelő, Hevesvármegye képviseletében Török Kálmán országgyűlési képviselő, Kemény János gyöngyösi polgármester, Mátóffy Lajos szolgabíró, dr. Vass János v. jegyző, Jászárokszállás vármegye képviseletében dr. Küry Albert főjegyző, Kontor György műszaki tanácsos, dr. Pethes László jegyző jelentek meg. A szónoki torgalmi főnökséget Pfeiffer Oszkár ellenőr képviselte, az ujszász-jászapáti vasút-társaságtól Gyöngyösi Miklós enök, Hadzsy Emil vasúti és hajzási főfelügyelő kirendelt miniszteri biztos és Hunyor István dr. ügyész jelentek meg s jelen voltak Varga István főszolgabíró, dr. Malár Sándor szolgabíró Jászberényből, dr. Halász Béla m. v. orvosi tanácsadó, a vasút által érintett községek képviselői, Ruzics Károly szónoki állomásfőnök, Kubinyi Béla, Loblovics Géza m. v. ellenőrök s nagyszámú hivatalos személy és meghívott vendég.

Vámosgyörkön gyűlekezett a társaság s reggel 9 órakor külön vonattal indult a társaság a vasút hivatalos megnyitására, miután Náray Aladár főfelügyelő a hivatalos szentélyek jelenlétében kinyilatkoztatta, hogy ambar a törvényhozástól még nem kapott a társaság engedélyt a vasút építésére, a miniszter azonban a szokásos feltetelek mellett ideiglenes engedélyben részesítette a társaságot, így az még is nyitható.

Jászárokszállásra érve a község ezernyi lak sa várta a külön vonatot. Cigányzene, a község lakosságának lelkes élvezése üdvözölte a vonat utasait, akiknek vezetőjét s a kereskedelemügyi kormány képviselőjét, Náray Aladár Bazsó, Gábor üdvözölte szép, lelkes szavakkal a község nevében.

Az üdvözölt válasza után a vasúti komisszió tagjai Lécler Lajos állomás előjáró katalizáló mellett megzemlétek az állomás épületeket és a hivatalos helyiségeket, majd az összegyűlték lelkes bucsuzása mellett megindult a vonat s néhány percnél ut után Tarnaörsre érkezett.

Itt éri a vasútvonal a ből Hevesvármegye határát, az állomáson tehát Török Kálmán

orsz. képviselő, gyöngyösi főesperes pap, st. plébános mely értelmű lelkes beszéddel köszöntötte a vasútvonal megnyitására megjelent bizottságot s annak vezetőjét Náray Aladár.

A legközelebbi állomás Jászdósa volt. A közleg lakossága zászlók alatt vonult ki a vonat elé és az egybegyűlték a Hymnusz éneklésével fogadták a vonat utasait, akik már ekkor felszaporodván az utközben felszállókkal, csaknem megtöltötték a hét kocsi-ból álló külön vonatot. A zöljögokkal, koszorúkkal és virágokkal díszített állomáson Drávi János rk. kaplán temperamentumos beszéddel köszöntötte a bizottságot, mely után a vonat Jászapáti felé indult, ahova déli 12 órakor érkezett meg.

(Folytatjuk.)

HIREK.

Földadó revisió. Határunk földadó revisiója céljából Pauka Károly m. kir. kataszteri biztos f. évi augusztus hó 12-én városunkba fog érkezni. Iroda helyisége hollétét az előjáróság hirdetmény útján fogja tudomására adni a közönségnek.

Baleset. Móczár Sándor földbirtokost, városunk ur társaságának egyik legrokonszenvesebb tagját egyik hámos lova lábán megrugta, s bizony botra támaszkodva kell járnia néhány napig.

Tartsák meg maguknak. A Mátravidek 30-ik számában „Az arrogans rendőrkapitány” címmel egy közlemény jelent meg, amelynek befejezéseül: Sic tunc ad Jászazsát csatán van adva. — Azt a megjegyzést fűzzük ehhez az átalakított közmondáshoz, hogy a gyöngyösiék — úgy látszik „kedves” — rendőrkapitánya Tard borsodmegyei községben született, ahol az apa b. csületes kovácsmester, ha ugyan még él, s a jász-sághoz csak annyiban van köze, hogy neje idevaló. A férj pedig a neje illetőségét a törvény szerint nem követelhetvén, a rendőrkapitány ur jász voltát megtagadjuk. — Viseljük egészséggel a gyöngyösiék, — hiszen maguk keresték!

Gyilkos merénylet Gyöngyösön. F. hó 26-án délben 12 órakor Gyöngyösön a Fő-téren egy jászberényi tanítónak péklegény fia egyik felehbvalója ellen gyilkos merényletet követett el. Ugyanis: a Gyöngyösi Bank r.-t. helyisége előtt rárohant Hóji pékmester egyik legényére és azt bicskájával összeszurkálta úgy, hogy annak koponyájába kése beletört. A megtámadott összeseroskad, úgy zúrták fel az utcáról. A merénylet oká: bosszu.

Megégett kis leány. Juhász Kálmán csányi birtokos tanyáján f. hó 24-én tűz támadt. Egy kazal szalma égett le. Amidőn a leégett szalma pernyéjét a szomszéd tanyákról összesereglett emberek széthúzták, Bobik Imre tanyai cseléd Ilona nevű 4 éves kis leányának megszzenesedett holttestét bukkantak. A kis leány a szalma tövében aludt és az égő zsaratnok reaszakadván, észre sem vették, hogy ott égett, míg szénné égett holttestére, rá nem találtak.

Kávéházi beszélgetések.

(Déltűn 3 óra. Két ur beszélget. Beszélgetésükből azt tapasztaltam, hogy régi jó barátság fűzheti őket össze, mert egymáshoz intézett minden második szavuk csipős. A kávé jóindulata folytán sikerült beszélgetésüket észrevétlenül meghallgatnom.)

Az egyik (élénk szemhunyorgatással): Mit szól ön a perzsiai állapotokhoz?

A másik (Kálvin Jánoshoz illő nyugalommal): Ha épen-éggel más kérdése nincsennek, úgy leghelyesebb, ha hallgat.

Az egyik: De kérem, de izgult ma a kedélye. Én...

A másik (közbevág): Halkasson! Nekem jobb témám van mint Önnek! Perzsiai állapotok! Kolosszális! Ez csak egy beteges agyra vall! Arra feleljen, hogy mi a véleménye az itteni állapotokhoz? He?

Az egyik: Én semmit, igazán semmit.

A másik: No ezt mindjárt gondoltam, hogy kérdéses; Önnek magas. Halkasson, majd regisztrálom. Mit szól — mondjuk — a Medgyesi contra Aczél ügyhöz? Vagy az orvosi mizé-

riához, hm? Ugy-e van, itt is olyan esemény, melyet boncolgatni lehet?

Az egyik (félénken): Az orvosi mizéria már nem aktuális, miután már jött egy. Az én véleményem szerint ismétlem, ez nem aktuális!

A másik (gunyosan): A kégyed véleménye általában véve nem aktuális. Hát magának arra semmi megjegyzése nincs, hogy egy orvos — kit a lakosság úgy vár, mint izraelitát a Messiást — ne tudjon lakáshoz jutni. Disznóság! Ó, ki már annyi lénynek szerzett csendes lakást, nem tud önönmagának menedéket találni. Helyesen kérdezte mégis az inémt, hogy „Perzsiai állapotok”, ezek igazán azok!

Az egyik: Kérem úgy hallottam, hogy már kapott, különben is szívesen felajánlom részére szobáimat, én inkább összehúzodom!

A másik (gunyosan): Oh a maga önzetlensége megindító. (Feleket). Haha! Azt tudom, maga kis kópé, hogy szeretne együtt lakni az orvossal (sugva) s úgy keitesben mozdítanák elő a halandóságát! He? De hiszen Önnek nincs is üres lakás? Apropos! Nálam van éppen egy kiadó szoba, talán megfelelne ideiglenesen, amíg másik akad. Mit szól hozzá?

Az egyik (félpattanva): Ugyanazt, amit ön mondott az én propositiómra. Engem nem lehet becsapni. Jobb eszmét követeltek!

(Jobb eszme hiányában csendesen gondolkoznak az orvos elhelyezéséről.)
MENDAX.

BÉRBE VESZÉK két szobás lakást

nyomdahelyiségnek alkalmas mellék-helyiséggel forgalmasabb utcában október hó 1-től.

Nigrinyi Ferenc.

Bélyegzők

pecsétnyomók

árjegyzéki minta és árák szerint megrendelhetők a könyvnyomdában.

BOR nyilvántartási nyomtatvány kapható a könyvnyomdában

Jászárokszállás és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden vasárnap.

11. szám.

1909. augusztus 8.

I. évfolyam.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:		FELELŐS SZERKESZTŐ MELEGHÉGYI MIKLÓS.	SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL <i>Jászárokszállás, könyvnyomda,</i> hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetések küldendők.
Egész évre	8 korona.		
Félévre	4 "		
Negyedévre	2 "		
Egyes szám ára 10 fillér.			

Gőzmalom.

„Egyestlésben az erő!” ez az újabb kor jelszava. Egymásután alakulnak különböző vállalkozású részvénytársaságok, s ritka kivétellel felvirágoznak, vagyont szerez valamennyi.

Városunkban mozgalom indult meg egy gőzmalom részvénytársaság megalakítása iránt. Ezt a mozgalmat teljes erőnkkel támogatjuk.

Magyarország agrár állam, népének ugyszólván kizárólagos foglalkozása az őstermelés; minden helyes gondolkozásu magyar embernek pártolni kell tehát az olyan iparvállalatot, amely az őstermelésnek ikertestvére, amely terményeinket feldolgozva magasabb értékre emelve bocsátja a világpiacra.

Itt egy nagy műmalom kell létesíteni, amely ne csak a kis őrlők, a magánosok gabonáinak őrlésére legyen berendezve, hanem a gabonát összevásárolva a világpiacnak dolgozzék. — Így aztán kettős célt fog szolgálni, mert először a termelők terményeiket idehaza, magasabb ár-

ban értékesíthetik, — másodsor a nyerstermény feldolgozásával nemzetgazdasági szempontból, szolgál előnyünkre.

Hazánkban legfejlettebb az összes iparágak közül a malomipar, s mégis óriási mennyiségű gabona vitétik ki megőretlenül. Ha tehát mi egy nagyobb szabásu malmot állítunk fel, ezzel nemcsak községünknek, hanem hazánknak — s így közvetve saját magunknak kétszeresen — teszünk előnyös szolgálatot.

Első pillanatra talán a laikus embereknek úgy látszik, hogy a jelenleg létező gőzmalmainknak kárára lenne az új malom. Ez azonban nem áll, mert ezek a malmok kizárólag a magánöröklőknek dolgoznak s a helyi piacot látják el liszttel, míg az új malomnál ez csak másodrangu dollog lenne; mert annál a főcél a gabona összevásárlása és a liszt nagyban való eladása volna.

Vannak a környéken malomtársaságok; amelyek pangnak, kiülődnak s egészen bizonyos, hogy a malom létesítésének ellenségei ezt fogják

példának hangoztatni a közönség előtt. De csak utána kell nézni a pangás okának, rögtön látható, hogy a szakértő hiánya és a felügyelet hiányossága az oka a pangásnak; — de oka az a körülmény is, hogy csak kis malmok, amelyek kizárólag a magánöröklők kiszolgálására létesítettek. S mint kicsinybe dolgozó intézmények — természetesen a magánmalomoknál nagyobb kiadásokkal, — azokkal nem képesek versenyezni.

A malom létesítésére irányuló eszme okos és életrevaló, ezt eldöbni nem szabad. Aki csak teheti, igyekezzék részvényt jegyezni, az a 100 korona biztosan gyümölcsöző tőkévé válik, amely meghozza a kamatját a gazdának gabonájuk eladásánál. — a részvényeseknek pedig az osztalékban.

Vasut megnyitás.

(Folytatás.)

A jászapáti vasuti állomáson Berente Miklós főbíró üdvözölte a bizottság elnökét: Návay főfelügyelőt, ki az

TÁRCA.

A kamat.

Sok keserűséget okozott már a kamat, különösen ha nem volt azt miből fizetni. — Már pedig kamatot fizetni nagyon ritkán van pénze az embernek. A „pillanatnyi pénzszavár” leginkább akkor tart egynéhány napig, mikor valamelyik napot a rossz máju kölcsönző „dátum”-nak tűz ki, amely időben aztán, ha a föld alól lesz is véve a pénz, fizetni kell, mert jön az „óvás” meg a váltó perlése.

A 60-as években élt itt Móczár Ferenc jó módu földbirtokos, aki egyizben egy nagyobb földbérlethez fogott hozzá. Elelte javában levő aglegény volt, olyan gondolkozásu, milyenek mostani Móczáraink, hogy a barátságot és mulatást ezer asszonytól is többre becsülték. A földbérlet sem okozott neki valami különösebb gondot, mert hisz a magatanyáira sem ment...

Egy bérés gazda kezelt egy birtokot, jobban is ért hozzá, meg nyugodt is lehet az ember, hogy az bizony egy fillérrel sem kár-

rosítja meg. Az aztán fogad cselédet, felméri a neki járó földet, kiméri a konvencióját a termésből, levágja a disznókat s zsírral meg szalonnával is ellátja őket, csak sóért jöttek be néha a gazdához. De már azt is megmondta a bérésgazdának százszor, hogy ilyen dolgokkal neki ne alkalmatlanokuljanak, hanem adjanak el egy-két birgét és vegyenek sót, amennyi kell. Ő ugyan nem nyul a ládafiába azért a sóért. Igaz, hogy ez nem is volt minden veszedelem nélküli, mert nagyon kellemetlen szaga volt a penészes arany meg a zsiros bankóknak. Ment hát vissza a bérésgazda és eladott egy birgét, hogy sóval is ellássa a cselédséget, mert azt már igazán meg kell az egészség szerint tennie.

Igy volt ez még 50 évvel ezelőtt is. Egy berendezett tanyán 8-10 pár cseléd hónapokig elvult, hogy csak egy krajcár kiadásuk is lett volna.

Nem volt hát a bérlettel semmi baj, vigan természet az a konvenciót, s szépen szállítottak be a hambárba is. Hanem ott yolt a baj, hogy egyizben éppen akkor üzent a báró a földbérlet miatt, amikor az öreg bérlet...

csival, a nógrádi híres „csendeselő”-vel, bizony „megkoppaszta” jött két hét után haza. — Üssön a ménkő abba földbérletbezsörtölődik az öreg, ki az örök tartja azt az eszébe. — A mostani világba a sok fizetni valója miatt felejt el esetleg az ember egyegy fizetési kötelezettségének eleget tenni, de Móczár Ferenc még azért felejtette el, mert ő életében sem gondolkozott semmi fizetni valón.

Most azonban a baj itt van, segíteni kell hát azon. Akkorában még takarékpenztárnak híre sem volt. A jobb és baloldali szomszédoknak volt ugyan pénze, de 25 földbérlettel sem alázta volna meg a kéréssel az öreg magát. Nem maradt hát más hátra, minthogy bemegy Aszódra Jóska izraelitához, akinek a gabonát szokta eladni és attól kér. Jóska előtt az urnak nincs mit restelnie. Pénze meg biztos, hogy van neki, mert most vetett el egy fiatal gazdag lányt, Jóska meg ismerve — hözomány nélkül aligha nőstül.

Befogatott hát Móczár Ferenc, s már deléltűn 10 órakor, hz uzsorán Jóska nyugalta Aszódon: Látni lehetett, hogy az uzsorának sohasincs pénze azért, hogy minél magasabb kamatot csikarjon ki. Jóska is esküdzött égre

GYÖNGYÖSI BANK RÉSZVNY-TÁRSASÁG JÁSZÁROKSZÁLLÁSI FIÓKJA.

Értesítés.

Van szerencsénk értesítem, hogy működésünket 1909. július hó 1-én megkezdtük. Üzlethelyiségünk a Fő-terem, Nagy Sándor-féle hában van.

Üzleti órákat naponként d. e. 9—12 óráig, birálatokat pedig hétfőn, kedden, csütörtökön és szombaton tartunk. Foglalkozunk a banki szalmába vágó minden üzlet-aggal. Különösen folyósítunk kölcsönöket váltóra, kötvényre, folyó számlára, értékpapírra stb., stb.

Nyújtunk jelzálogkölcsönöket és pedig úgy kamatozó, mint törlesztéses kölcsönöket.

A hitelnyújtásnál a legelőnyösebb feltételeket szabjuk. Elfogadunk betéteket a legmagasabb kamatozás mellett. Ez idő szerint 5%. A betétkamatadóit intézzük fizeti.

Anyainléteitűnk '22 év óta áll fenn. Alapitőkéje 300 000 korona, a tartalékok pedig az 500.000 koronát meghaladják. A fiók az anyainlétel felelőssége alatt áll. A fiókinlétel vezetősége:

Főtörökvisűnk lesz üzletheleink minden jogos igényét kielégíteni, miyrt is kérjük bizalommal hozzánk fordulni.

Tisztelettel

Gyöngyösi Bank r. t. Jászárokszállási fiókja.

Jászárokszállási Tégla és Cserépgyár Schwarz és Társai Jászárokszállás.

Telefon: Iroda 6, gyártelep 7. sz.

Táviratcim: Schwarz, Jászárokszállás.

Értesítés.

Van szerencsénk a tisztelt építető közönség szíves figyelmét a mult év folyamán létesített

gőzüzemű tégla és cserépgyárunk

készítményeire felhívni.

Gyártmányaink a legmodernebb gépezetekkel és szabaddalmazott égető-körkemenében, igen szép s jó minőségben készülnek és a m. kir. József műegyetem által teljesen fegyállónak vannak elismerve.

Készítünk:

1. Sajtott sima tetőcserepet a zombolyai, minta szerint, célszerű hófogóval ellátva természetes színben és tartósan kátrányozva.
2. Francia sajtott tetőcserepet szintén természetes színben és kátrányozva.
3. Gerinc illetve szegélycserepeket ugyanolyan kivitelben.
4. Géppel gyártott téglát fali és díszes kivitelben.
5. Kézzel gyártott téglát egyszerű és díszes kivitelben.
6. Negyzszögletes flasztertéglat.

Készítményeinket a legutányosabb napitárak mellett locsajtljuk a tisztelt közönség rendelkezésére. Egyben pedig kérjük a t. közönséget, hogy vállalatunkat jóindulattal támoganni szívesek legyenek.

Tisztelettel

Schwarz és Társai
gőzüzemű gyárak

üdvözlést megköszönve, a bizottság tagjait az ezernyi néző közé vegyült. Kis idő után vissza indult a zsűfőlést megőrlő vonatot Vámosgyörkre.

Az ingeny utazó közönség a közbe eső állomásokon elmaradozott s a bizottság és meghívott vendégek 2 óra- kor érkeztek Vámosgyörkre.

Vámosgyörkön a bizottság felvette és aláírta a műtani bejárásról készített jegyzőkönyveket. Návay Aladár pedig a kereskedelmi kormány nevében és megbízásából átadta a vasutat a for- galomnak.

Három óraker a vasúttársaság, a bizottság tagjal és a meghívott vendé- gek tiszteletére ebédet adott a vámos- györki Weiner szállóban. A kitűnő ebéden, — amelyen 111-en vettek részt, Györgyei Miklós elnök először a királyra, majd az új vasutvonal mind- den igaz támogatójára: az államra, az üzletvezetőségre, a járszág két kép- viselőjére: Nagy Emil dr. és Okoli- csányi László drra s végül a jelenlé- vőkre ültette poharát. — Návay fő- felügyelő Heves és Jász-Nagykun- Szolnokmegyék törvényhatósági bizott- ságára, Török Kálmán prépost orsz. képviselő az újszász-vámosgyörki vasút r.-társaságot és annak elnökét Györ- gyei Miklóst, Küry Albert dr. pedig egy remek, szép és nagyhatású be- szédben a jelenlévő Tolnay Lajos min- tanácsost, a magyar vasut nagytekin- telyű szakférfiát köszöntötte fel.

Tolnay a vasut igazgatóságát és el- nökét, Kemény János gyöngyösi pol- gármester az aradi üzletvezetőséget, Fetter üzletvezető az érdekelt vidék lakosságát, dr. Móczár Lajos a gyön-

gyösi polgármestert és Török orsz. képviselőt. Antal Sándor a kereske- delmi kormányt, Petthes Antal dr. Hun- yör István titkárt, dr. Vass János az építő, vállalkozókat, Hunyor István dr. a részvénytársaságot s végül Hild Vik- tor a sajtó nevében dr. Hunyor Istvánt köszöntötte fel.

Az ebéd 6 óra tájban ért véget, a mikor a vendégek a különböző vona- tokon elszéledtek.

Az új vasutvonal, — mely a 31 klm. hosszú újszász-jászapáti vasutvo- nal egyenes folytatása — 30 klm. hosszúságban épült — beszámítva az állomásokon levő 2-ös és 3-as sinle- fektetéseket és 2:100000 koronába ke- rült. Vállalkozója a Magyar Építő r.- társulat volt, az építést Nemes és Me- leghy vasutépítő mérnökök vezették. Aránylag rövid idő, alig 10 hónap alatt készült el. Mindenütt sik felületen halad az egyetlen Tarna folyón ke- resztül, ahol, a dósai állomáson innen egy szép, erős vashíd épült. A pálya végig tökéletes és jó, teherbirása el- sősorú, a legnagyobb mozdonyok is közlekedhetnek rajta. Az épületek csi- nosak és megfelelők.

Hogy a vonal, mely a felvidéket köti össze a járszág s egyenes összeköttetést teremt Gyöngyös és Szolnok közt, hosszas huzavona és sok mindenféle akadály dacára kiépült, ab- ban a főérdem-Györgyei Miklós elnök s Hunyor István társulati titkárá.

Közegészségügyi értesítő.

— Közli a gőzfertőtlenítő. —
Az új doktor tekintetes ural megállapot tunk, hogy ő kezeli a rendezte betegeket, —

én meg a rendetleneket, gyilkosokat, aki meg- hibázik, meg akiket a veszett kutya mem- mar, meg aki fertőzőkődjő a jára esik.

Kiattam oszt a bakteroknak, meg az örök- nek, meg az előjáróság uraknak, hogy a rendetlen betegeket nekem jelentsek. Lett oszt ebből is baj, mer hogy a vásár volt itt most vasárnap. — én meg a vásár Émá- nyal kimentem a vonatot níznyi, hát csak gyűl értem egy bakter, hogy aszongya a vásárba egy plajbác áruló ember mehhibá- zott, mer a plajbácokat szétszórja a nép- köző oszt egyre kiabál mindeaféle bolond- kat. Szaladok oszt a kórházba a nazzub- nyér oszt avval csak ki a vásárba, ahogy csak birtam Aszongya az ember oszt, hogy oda érek, hogy mit akarok? Mondok vegye magára ezt a kényszer zubbonyt, aggyig, míg szépen van. Aszongya, hogy nem ve- szí tiz ő, mer ő nem bolond, mer ő abból él, hogy a palajbácokat széthajgálja. Hiszen a bolondot éppen arrul lehet lejjobbán meg- ismerni hogy ő maga mondja, hogy ő okos, ugy oszt biztos lettem benne, hogy bolond- dal van dolgom. Rárohantam oszt, mer olyan vékony kis zsidó volt, de egyre kia- bált, hogy majd megtanít ő engem, mer őtet Snelfelkanfernek híjják, oszt felad a bíróságnak.

Ráhuztam oszt a zubbonyt nagy nehezen ugy, hogy szuszogni se birt, avval csak fel egy kocsi-ra és bevittük a kórházba. Kisült oszt, hogy nem bolond, hanem okos; most oszt feladott a járási bíró tekintetes urnak.

A tekintetes új doktor ural is összeakaz- tottunk, mer én hogy kimentem aratnyi, beszűntettem a kanyaró-vörheny járványos- ságot, ő meg, alyig teszi be a lábát, annil- kül, hogy engem megkérdezett volna, megint megindította. — Hát mondtam oszt, hogy ez nem való tekintetes ur kérem szépen az én tudtomon kívül a fertőzést megindita- nyi. várhatott volna aratás utányig. — No, de mebbucsájtok neki, mer nem tudja még: a hivatalos törvényt, amit man én elren- deztem itt Árokszállásába.

A jövő héten kidoblatom azt is, hogy akit a veszett kutya memmar, az egybe-

lem azonban mindig ellene szolt az ilvea hu szontalan utnak. Meg hát volt, szép lány itt is elég.

Elmúlt az aratás, mikor Jóska eljött, hogy a kialakott répcét átvegye. A repce ára azonban száz perccenttel magasabb lett azóta, azaz egyszerűnny, mint a Pester Journalban volt. Meg is vakarta az öreg a tarkóját, de akkor sem a 60 perccentes kölcsön bánthatta, mert azt mondja Jóskának:

— Szivesen adom, ha már becsaptál vele, csak azt sajnálom, hogy a nagy szakállam miatt nem öleltem meg Jóska a feleségedet addig, míg Grünzweignél jártál

— Aj nemzetes ur van nekem eszem. Ha akkor nincs az a nagy szakáll, akkor nem Grünzweighez, hanem a szomszédba megyek Löwingerhez pénzért, mert tudom, hogy nem- zetes ur szereti a szép asszonyt, már pedig ez a kamat is csak úgy kóser, ha más ol- dalról sem hagyjuk azt eltréflizni.

Mosolygott az öreg Jóska okoskodásán Jós- ka meg tovább ment kóser üzleteket kötni.

Nigrinyi Ferenc.

gyűjön a városházhoz, oszt majd felviszem Pestre a tekintetes Paste urhoz, mer azt így parancsolyta a törvényes fogalmazás. A kutyát meg nem szabad agyon ütni, ha- nem meffognyi oszt bekötyni egy zsákba, mer azt is fel ké vinni, hogy a Paste ur meglássa, hogy csakugyan veszett-e? Most oszt nagyon, fontos doktorkodások vannak rám bizva, ugy nézzen rám min- denki.

HIREK.

Az új káplán. Mogán Akos karcagi káplánt az egri érsek hitoktató-har- madik káplánná Jászárokszállásra ne- vezte ki. Az új káplán f. hó 9-én ér- kezik városunkba állását elfoglalni.

Fatelepek kihelyezése. A helybeli fa- kereskedők, fatelepeiket a vasut mel- letti pártföldre fogják kihelyezni. En- nek tűzrendészeti szempontból pár év alatt meg kell történni, de kereske- delmi szempontból véve sem lesz hát- rónyes a fakeskedőkre. A képvise- lőtestületnek azonban nagyon meg- kell fontolnia, hogy hol ad helyet ezen telepeknak. Azaz oldal, amelyen a vasuti indóház áll, fatelepek elhelye- zésére egyáltalán nem használható fel, mert szépészeti érdekből oda csakis nagyobb építkezések engedé- lyezendők. A fatelepek a téglagyár felőli oldalon helyezhetők el minden tekintetből leghelyesebben.

Tudomásul. Dr. Hajdu Mihály ideiglenes rendelőszobája a Nagy utcán, Kókai József kötelesmesternél, az udvarban van.

Öngyilkosság. Jászdósán f. hó 4-én este 7 és 8 óra közt ifj. Lőrök József jászdósai birtokos a temetőben, nem- rég elhalt felesége sirján agyonlötötte magát.

Halálözös. A következő gyászjelen- tést vettük: Magnin Elekné született Nagy Gizella és gyermekei Alfréd, Adorján és Elek, Magnin Zoé özv. Juillard Józsefné, Magnin Amélie fér- jezett Uournir Józsefné a maguk, va- lamint az összes rokonság nevében mélyen megsomorodott szívvvel jelen- tik, hogy szeretett, felejthetetlen férje, a legjobb atya, testvér és rokon de gardebois Magnin Elek ur, gazdasági számvevő, f. évi július hó 29-én este 8 óraker, életének 58-ik, boldog há- zasságának 25-ik évében, hosszas szenvedés és a haldokló szentségei- nek ajtatos felvétele után az Urban csendesen elhunyt. A boldogultnak hült teteme f. hó 31-én délelőtt 10 óraker fog a róm. kath. egyház szertartása szerint a ludasi sírkertben örök nyu- galomra helyeztetni. Az engesztelő szertartás kezdődjő f. évi augusztus

hó 2-án d. e. 10 óraker fog az Egek urának bemutatatni. Ludas, 1909. ju- lius 30-án. Áldás emlékére!

Országos vásár. A f. hó 1-én tartott országos vásárra felhajtottak 1316 db lovat, 1613 drb szarvasmarhát, 397 drb sertést, 437 drb juhot és 2 drb bivalyt. — Eladtak 203 drb lovat, 416 drb szarvasmarhát, 86 drb sertést és 128 drb juhot. A vásár általában élénk volt.

Mulatság. A szabó iparos ifjuság ma az Iparoskör kerthelyiségében jótékony- célú táncmulatságot rendez.

CSARNOK.

Látogatás Jánosnál.

(Lapunk és közönségünk közkedvelt alakját, Szajkó Detki Jánost — kitől e helyütt bocsánatot kérek, amiért csak egyszerűen János-nak szólítom — felkerestem és sikerült megintervjuo- lom.)

En: Mendax vagyok a helyi lap ri- portere. Bocsásson meg Mester, hogy zavarom, de olvasó közönségünk óhajt Ön felől hallani. Az utóbbi időben nagy- gon fősvénykedik tetteivel, mi az oka ennek?

Ő (helyet mutatva egy XIV. Lajos korabeli széken): Igen örvendek. Ké- jelgek abban a tudatban, hogy t. kö- zönsége érdeklődik felőlem. Tolmácsol- ja lapjuk utján üdvözetem. Üdvözlöm szerkesztőjét is s mondja, hogy nagyon rokonszenvezek lapjával.

En (egy trabucót nyujtva): Ha sza- bad tudnom min fázadozik most. És mi a szándékai Mester a jövőre nézve?

Ő (elegáns mozdulattal egy alapsza- bályfélélt vesz ki zsebéből): Tudom ki- nevet, ha mondom, hogy egy egyesü- let megalapításán dolgozom. Pedig ugy- van! Szándékom van kartársaim érde- keit is megóvni s e célból megalapi- tom a „Kizárólag helyi enyveskezők egyesülete m. sz.“, „Csak a fejét, hogy meg ne sántuljon“ paradoxon szerű jellegével.

En: ?
Ő: Ön nem érti? Elhiszem. De ha érveimet hallja, Ön is helyeselni fogja tervemet. Először is — sajnos — ta- pasztalnom kellett, hogy nemes tette- inkkal, mellyel a szociálpolitika meg- oldását akartuk előmozdítani, az ugy- nevezett hatóságok nem rokonszen- veznek.

Célunk ugyanis az, hogy egyletünk tekintélye által mintegy korlátot emel- jünk a rosszindulatu beavatkozások ellen, amelyek tetteinket oly feltűnően kísérik. Ön nem ért? No majd képle- tesebben magyarázom el. Mi szük kö- rünkben megvalósítani akarjuk azt az eszmét, hogy „könnyíts a más terhén.“ Vagyis magyarul: kinek egy kabátja van, szerezzen még hozzá attól, aki- nek a sors s a szabó négyet adott. (E közben erősen fixirozza aranylán- comat). És ugy tovább.

En (kifelé húzódjva): De ezt kérem- egy közönséges lopásnak lehet mon- dani. Ennek kár volt demosthenesi szó- noklatot tartani. Sőt még feleslegesebb egyeletet ehhez alapítani. Hiszen magá- nyosan kiki maga hasznára gyaratítja ügyességét.

Ő: Természetes, hogy magányosan gyakoroljuk. De kell egy hely, hová nem dughatja a hatóság közege az or- rát. Mert ez egy egylet. Érti most már. És ez lenne, hogy ugy mondjam, a grincsi pont. Innen indulnának tagja- ink tereptanulmányozásra. Becsületes fázadozásuk gyümölcsét itt elhelyezhe- tik, értékesíthetik stb. Uram, kiszámít- hatatlan elűnyei vannak egy ilyen egy- letnek, föltéve, természetes, hogyha engedélyezik.

En: Nos Isten Önnel mester. Esz- méje fényes — meg kell jegyezmem — de nagyon alacsony gondolkodásra vall. Modern ember így nem beszél! Hogy ugy mondjam — de ezt már az ajtón kívül mondtam — ilyen esz- me csak egy ókori csirkefogó agyában születik. Barátom reneszánsz stílusban kell ma dolgozni. Ma csak Strassnof- fok imponálnak, ki mellesleg mondva 4 nyelven beszél. Ez egy ember bará- tissime! De Ön... haha, fogadjja első osztályu megvetésemet, maga, maga egy közönséges — hogy irodalmi nyelven mondjam — jász.

MENDAX.

LEGUJABB.

Folyamodvány benyújtás. Lapunk zár- takor értesültünk, hogy az omnibu- szos lovak ipar,ársulata nevében az „Öregderes“ mint elnök kérvényt adott be a képviselőtestülethez, az elvénült és a vasut miatt immár kenyerét vesz- tett omnibuszos lovak nyugdíjazása iránt. A kérvény egész szövegét s a reá vonatkozó képviselőtestületi hatá- rozatot jövő számunkban fogjuk kö- zölni.

Egy jó házból való fiut szijgyártó tanonenak felvesz

Papp István

szijgyártó és kárpitos Jászárokszálláson

BÉRBE VESZEK két szobás lakást nyomdahelyiségnek alkalmas mellék- helyiséggel forgalmasabb utcában október hó 1-től.

Nigrinyi Ferenc.

BOR nyilvántartási nyomatvány kapható a könyvtáromdában

Erdélyi regék.

Ita. Szücs Dezső.
AZ ÓRIÁSOK UTÓLSÓ KAPITÁNYA.
A Maros jobb partján erdős hegyek között folydogál a Görvény vize, mely gyéből egy cukorsüveg alakú hegy emeli fel fejét, ezen volt a híres Görvény vára. A kuruc világban a labancok megtámadták a belé vonult kurucokat s keményen ostromolták a várat. Az ostrom ágyuval folyt, de az óriások erősen védtek a várat. Rátóni az óriások kapitánya úgy tartá, hogy a várhoz senki sem férhete, s ha a labanc a hegyoldalán felakart menni, nyársakkal s gerendákkal seperte vissza és lövöldözte agyon. Oly keményen tartották magukat, hogy velök sehogysen boldogulhattak. Egy bűvös vén asszony, mint mindentvé, úgy ide is megérkezett. De minthogy a kapitányt a golyó nem járja, ezt a tanácsot adta:
A kapitány mindennap imádkozni jár a templomba, ott célba lehet venni. Azonban öt csak olyan egyén ejt-heti el, ki anyjának hetedik fia, s mind a hét testvére él. Egy ilyen ke-restek fel a taborban, s ehhez így szólt: Végy buzasalmát, új holdkor, s e szalma lángjánál önts golyót, az megfogja ölni az óriást. S úgy lett, az óriás kapitány elesett. — A vezér nélkül maradt óriások nem védhették

tovább a várat. A lakosok kimentek az állásra, hol a jászok között ma is élnek. A más részben elment széjjel, székely földre, így veszett el Gör-gény vára.
Ez történeti tény. 1708-ban Rabutin tábornok ostromolta Görvény várat Rákóczi hadai ellen. Rátóni százados védte a várat, míg számtalan golyótól találva el nem púszult. Lőpor volt, de golyó nem, tehát mákkal lövöldözött az ellenségre. Rátóni halála után a lovas katonák keresztül vág-ták magukat az ellenében s a mi jászöldünkön telepedtek le. A várat földig lerombolták. (Csérei története után.)

Laphiaóttulajdonos: Nigrinyi Ferenc.

Hirdetéseket

lapunk részére
jutányos árért felvesz
a kiadóhivatal.

Finom szappanok végeladása.

Egy darab	Teafőzsa szappan most 90 f. azelőtt 1.20 f.
Virág szappan egy darab	30 f. —40 f.
Vazelin-glycerin szappan	30 f. —40 f.
Ibolya-glycerin szappan	50 f. —80 f.
Glycerin-gyöngyvirág sz.	40 f. —60 f.
Legfinomabb ibolya sz.	80 f. —1 f.
Magnus szappan darabja	50 f. —60 f.
Tópis szappan darabja	30 f. —40 f.
Amerikai arcpuder	1—k. —1—k.
Amerikai arcpuder	2—50 k. —3—k.
Velatine francia puder	2—50 k. —3—k.
Coryliopsis japán puder	2—50 k. —3—k.
Porcellán puder most	—80 k. —1—k.
Berlini arcpuder	1—k. —1—60 k.
Kárpát ibolyapuder	3—k. —4—k.
Legfinomabb virágpunder	—70 k. —1—k.

Illuzió parfüm, melyből egy csepp elég az erős szagosnásra, igen finom. 1 üveg 4 kor.

Amíg a készlet tart kapható:
Szücs Dezső gyógyszer-tárában Jászárokszálláson.

Bélyegzők

pecsétnyomók
árjegyzéki minta és árak szerint megrendelhetők a könyvnyomóban.

Jászárokszállás és Vidéke

Társadalmi, szepirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden vasárnap.

12. szám. 1909. augusztus 15. I. évfolyam.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:		FELELŐS SZERKESZTŐ: MELEHHEGYI MIKLÓS.	SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL <i>Jászárokszállás, könyvnyomda,</i> Mely a lap szerkesztésével kapcsolatos kérdéseket, valamint előfizetések és hirdetések kiadását intézi.
Felirat évre	8 korona.		
Felirat havra	4 "		
Nagyvendégére	2 "		

Haladunk.

Idegen, aki tíz évvel ezelőtt Jászárokszálláson járt, ma alig ismerne rá erre a városra. A korszellem áthatotta városunk vezető férfait s óvatosan — okosan bár, de gyors tempóban igykeznek pótolni a régiek mulasztásait.
A birtokossági ház, az emeletes szép vendéglő, a hat kitűnő bővizű artézi kut, az újjáalakított faiskola, a széles jó köjárdák, az összpontosított mézarszékhelyiségek, a vasút, a téglagyár, az új bank mind a vezető férfiak észszerű alkotó képességét dicsérik. Tüzoltó szerelvényeink első rangúak. Iskoláink modern állapotba helyezése eljárás alatt áll. Egy nagy és korszerűen berendezendő részvény-gözmalom alakulóban van. Gözfürdők is van, habár ezt helyéről elhelyezni és megfelelően berendezni kellene.
Egyszóval az utolsó tíz év, ötven ezelőtti évvel ér fel haladás tekintetében s be kell látnunk, hogy biztos és egyenes uton — habár nem is szédítő sebességgel, de haladunk — haladunk.

A sok és költséges alkotások azonban községünk pénzügyi helyzetét a legcsekélyebb mértékben sem rázkód-tatták meg. Ebből látni vezető férfaink óvatosságát; helyes, mérsékelt, de korszerű gondolkodását.
Nem akarunk itt senkinek dicshym-nusokat zengeni, mert ismerve embe-reinket, arra nem is reflektál senki, de semmi célja sincs külföldben sem, csupán arra a körülményre akarunk rámutatni, hogy a vezetés ezidőszert jó kezekben van.
Voltak, vannak és lesznek mindég elégedetlenek, mert olyan ember még nem született, akinek működése mindenkit kielégített volna, hiszen erre a legnagyobb hatalom, a mindenható Istenség sem képes; de népünk értel-mes része, — ma már a nagy többség — belátja, elismeri és méltányolja vezetőink tevékenységét.
Múlt számunkban megemlékeztünk már az alakulóban lévő egyik újabb alkotásról — a gözmalomról. Ebben az ügyben vasárnap, f. hó 8-án dél-után a nagyvendéglő emeleti nagyter-mében gyűlés volt, amelynek lefolyá-

sáról az alábbiakban számolunk be.
* * *
F. hó 8-án, vasárnap délután a göz-malom r. t. megalakítása tárgyában, P. Nagy Lajos és társai értekezletet hívtak össze. Ötvennégyen jelentek meg az értekezleten, többnyire birto-kos gazdák és iparosok.
Nemoda Ignác néhány szóval megnyitván az értekezletet, P. Nagy La-josnak adta át a szót, aki aztán meg-magyarázta az értekezlet célját.
Többek hozzászólása után az értekezlet egy előkészítő bizottságot választott, melynek tagjai a következők lettek: Nemoda Ignác, P. Nagy Lajos, Móczár Sándor, Melegh B. Ferenc, Faragó Sándor, Farkas János, Csikós Balázs, Pádár Lajos, Farkas Antal, Smóling Pál, Ballagó József, Reisinger Béla, Ossik Ignác, Meleghgyei Miklós és Östreichner Henrik.
A megválasztott tizenötös bizottság az értekezlet bezárása után azonnal összeült tanácskozássra, melynek során a tervek és költségvetések beszerzése

GYÖNGYÖSI BANK RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
JÁSZÁROKSZÁLLÁSI FIÓKJA.

Értesítés.
Van szerencsénk értesíteni, hogy működésünket 1909. július hó 1-én megkezdtük.
Üzlethelyiségünk a Fő-téren, Nagy Sándor-féle ház-ban van.
Üzleti órákat naponként d. e. 9—12 óráig, bírálatok-at pedig hétfőn, kedden, csütörtökön és szombaton tartunk.
Foglalkozunk a banki számlákba vágó minden üzlet-ággal. Különösen folyósítunk kölcsönöket váltóra, kötvényre, folyó számlára, értékpapírra stb., stb.
Nyújtunk jelzálogkölcsönöket és pedig úgy kamatozó, mint törlesztéses kölcsönöket.
A hitelnyújtásnál a legelőnyösebb feltételeket szabjuk.
Elfogadunk betéteket a legmagasabb kamatozás mel-lett. Ez idő szerint 5%. A betétkamatadót intézetünk fizeti.
Anyaintézetünk 22 év óta áll fenn. Alaptőkéje 300.000 korona, a tartalékok pedig az 500.000 koronát meghalad-ják. A fiók az anyaintézet felelőssége alatt áll.

Főtörzvényünk lesz üzletfeleink minden jogos igényét kielé-gíteni, miért is kérjük bizalommal hozzánk fordulni.

Tisztelettel
Gyöngyösi Bank r. t. Jászárokszállási fiókja.

Jászárokszállási Tégla és Cserépgyár - Schwarz és Társai - Jászárokszállás
Telefon: Iróda 6; gyártelep 7. sz.
Távíratcím: Schwarz, Jászárokszállás.

Értesítés.

Van szerencsénk a tisztelt építők közönség szives figyelmét a múlt év folyamán létesített

gőzüzemű tégla és cserépgyárunk

készítményeire felhívni.
Gyártmányaink a legmodernebb gépezetekkel és sza-badalmazott égető körkemencében, igen szép s jó minő-ségben készülnek és a m. kir. József műegyetem által teljeseen fagyállónak vannak elismerve.
Készítünk:
1. Sajtott sima tetőcserepet a zombolyai-minta sze-rint, célszerű hófogóval ellátva természetes színben és tar-tósan kátrányozva.
2. Francia sajtott tetőcserepet szintén természetes színben és kátrányozva.
3. Gerinc illetve szegélycserepeket ugyanolyan kivi-telben.
4. Géppel gyártott téglát fali és diszes kivitelben.
5. Kézzel gyártott téglát egyszerű és diszes kivitelben.
6. Négyzetletes fasztertéglát.
Készítményeinket a legjutányosabb napirak mellett bocsájt-juk a tisztelt közönség rendelkezésére. Egyben pedig kérjük a t. közönséget, hogy vállalatunkat jóindulattal támogatni szivesek le-gyenek.

Tisztelettel
Schwarz és Társai.
gőztéglagyárosok.

Nigrinyi Ferenc könyvnyomdája, Jászárokszállás.

TÁRCA.

Az aprehensió.
Tapasztalati tény, hogy ezen kifejezést lép-ten-nyomon használjuk. Kifejezést akarunk adni egy sajátosság lelki állapotnak, amely a haragtól ugyan messze áll, de mégis a harag-nak egyik neme. A modern, különösen a kis városi modern társadalom a megharagudás-nak különféle neveit ismeri. A hajbakapástól az aprehensióig mind igénybe veszi, már a milyen a haragra való ok.
Szokás aprehendálni, azért, ha a másiknak szebb kalapja van, vagy szebb ruhát készített a szabó. Ez ugyan nem ok arra, hogy ap-rehendáljunk egymásra, de divat lévén, ilyen csekélységért is marjuk egymást. Aprehensi-óra ok p. o. az, ha valakinek nemesi elő-neve van s a másiknak nincs. De lehet, sőt a mindennapi aprehensiók közé tartozik az is, ha egyik házi asszony jobb turós lepényt vagy izletesebb pörköltöt készít, mint a má-sik. Ez ugyan ismét nem elegendő ok arra, hogy valaki aprehendáljon, de ha a szép asszony főzjét a férfivendég dicséri, a jó ba-

rátó meg aprehendál, mert dicsérni valami szép ruhát, kalapot vagy jó kosztot; pláne a befőzött gyümölcs szépségéről, jóságáról és kitűnő ízéről elismerőleg nyilatkozni, az jász-kiséri szokás.
Más szóval az aprehensió közérdekű szó-lásmód, mely nélkül pláne kis városi társas-életet elképzelni sem lehet.
Pedig ez a latin kifejezés mennyire idegen volt apáink és anyáink előtt. Mennyire mo-solyogtak az öregek — sőt még ma is mo-solyognak — ha egyik-másik holmi csekély-ségért felhuzza az orrát.
Az öregeink szokása az volt, hogy a házi-asszonyt vagy kisasszonyt elhalmozták dicsé-rettel, hogy milyen háziasszony, milyen kitűnően főz, milyen remek kenyeret tud sütni. Sőt volt egy jó kunsági szokás, t. i. a leány csak úgy mehetett férjhez, ha jóvendőbelije előtt feltudta szegni a kenyeret. Mert nem elég megdagsztani, megsütni, hanem tudni kell a kenyeret meg is szegni. Hja, de az idők változnak... a kenyérsütés és jó gazdaasszony teendői helyébe lépett a diplo-ma. Fogadni mennék, hogy ifjú hölgyeink közül az eredeti helyén, a kunság területén sem tudják megszegni a kenyeret, abból nem szereztek diplomát. Hanem minden csekély-

ségért aprehendálni igen rövid idő alatt tud-nak. Ez is a diplomához tartozik különben.
Az aprehensió keletkezése különben egy-idejű a hölgyeknek a tudományos pályára való önzönlésével. Hol a szép háziteendők he-lyett, mint a rántás, kavaráss és transzirozás; latin kifejezéseket sajátitanak el ifjú hölgyeink. A kenyérgasztás helyett geometriát ta-nulnak. Turós lepény és pörkölt készítés he-lyett román és görög írók műveit tanulják, fonás és szövés helyett a divatot és ezzel együtt a külföldi gyárak silány termékeit kul-tiválják. Befőzés helyett pedig megtanulják a férfiak fejét elcsavarítani.
Ha pedig a kisasszony örettségit tett, ak-kor egyenjogositani akarja magát a férfival. Szavazati jogot kíván magának, mert ha nem kap, úgy rövid időn kész a forradalom.
Tehát ami a hölgyeink aprehensióját illeti, annak létjogosultsága csak annyiban van, hogyha az ember akar, a kájkán is talál gör-csőt.
Elfogom ismerni a hölgyeknek egyenjo-gosításra való törekvését akkor, ha olyan ca-ládi életet képesek biztosítani egy férfi olda-lán, mint amilyent öregjeink éltek. Az egy-más iránti szeretet és becsülés sz. rzi meg a boldog családi életet, nem a diploma. Nem

a malom épület részére, — a terület megvétele, — az alapszabályok kidolgozása stb. határozottatott el. Amidőn a bizottság mindezekkel készen lesz és teljes tervet és számvetést lesz képes felmutatni, egy újabb értekezletet hívnak össze, amelyen aztán végleg döntenek a megalakulás tárgyában.

HIREK.

Pénzhullás. Lovag Hübner Péter a járszási h. é. vasút kisajátítási biztosa augusztus 26-án d. e. 9 órakor fog ideérkezni és a városházánál fogja a vasút építés alkalmával kisajátított területek árát kifizetni.

Állatkiállítás. A vármegyei gazdasági egyesület, mint már jeleztük, szeptember hóban városunkban ló és szarvasmarha kiállítást rendez. Ez a kiállítás szeptember hó 12-én vasárnap lesz a vásártéren. — Akinek kiállításra szánt lovai és szarvasmarhái vannak, felvilágosításért forduljon Magyar Béla közigazgatási jegyző urhoz.

Zsidó mint református kántor. Grünwald Sándor hajdusoboszlói illetőségű szentkép és feszület áruló zsidó, f. hó

abstract tudományal, de jó gazdasszonykodással, takarékosággal lehet elérni boldog családi életet. A jó gazdasszony. a háztas nevelés és ügyes feleség sokkal, de sokkal nagyobb kincs, mint egy három diplomával rendelkező urhölgy, ki sok ismeret birtokában van, de a legfőbbet nem tanulta meg, hogy az üres gyomornak nem klassicus műveltség, pedagógia, trigonometria kell, hanem jó példét, mert ha ez nincs, akkor van azután a valódi nagy aprehensió.

MARGIT.

A pletyka.

Olyan rövidre fogta mondókat Margitka, hogy — legalább a negyedik tárcahasáb megteljen — rá kell replikázunk fejtegetésére. Kegyed hölgytársait és pláne a nőket aprehendálja agyon, nekem, mint legényembernek ergo a fiatal és öreg urakat kell végignyujtanom. A roktonhiba is meg van, hogy egyről beszélhessünk, s ez a pletyka. Mert hát nálunk történik ez az újságba való dolog, hogy az uzsonna felett a hölgyek a közgazgatás. városrendészet, egy létesítendő középiskola ügyével foglalkoznak, a templom előtt ülő vénasszonyok a sikátorok járdamizériáit tárgyalják, a kofaasszonyok nagy gyümölcsös kosaraik mellett az önálló vándortület s a Kis Újságban olvasott egyéb politikai dolgok miatt fujják magukat veresre, — a furikosoknak csatornázás s egyéb nemzetgazdasági ügyeken törlik a fejüket, az urak meg — pletykálnak mint az áradat, szenvodélyesen, s mindenhol. Az újabb idők nyavalyája ez, terjedése veszedelem, azért kiáltom a védekezés jelszavát telj tődből, hogy kutyakorbácsot a pletykázónak.

PISTA.

9-én Jászkiséren árulta portékáját. Mivel azonban Jászkiséren sok református lakik, a szentképeket nem igen vették. Az élelmes zsidó gondolt aztán egy merészet, s egy ismeretlen társával hét koronáért kocsit fogadtak s magát református kántornak adván ki, — valami református egyházi alapra könyvrodalmányt gyűjtött. Össze is szedett egy bizonyos mennyiségű búzát és más egyéb alamizsnát, de az osztozkodáson társával összeveszett. Grünwald aztán Jászárokszállásra jött szentképet árulni, de f. hó 11-én a jászkiséri csendőrség megkeresésére az itteni csendőrség letartóztatta a református zsidót, akinél egy nagy csomó r. kath. és görög kath. szentképet találtak. Ez aztán csakugyan mindenféle vallásban utazott, még el nem fogták. — Most aztán majd egyedül a zsidó vallásban — csücsülhet.

Asszonyháboru. André Balázsné sz. Bordás Anna — nyelvesség tekintetében első tekintély — és Kiss f. Alajosné sz. Sipeki Mária f. hó 9-én összekümbözték. A nyelvharc vége az lett, hogy a nyelvvel kevésbé győző Sipeki Mária Bordás Annát hajánál fogva megcibálta, amiért aztán a kir. járásbíróshoz kerülnek.

Nyugtázás. F. évi aug. 8-án tartott szabó iparos ifjak mulatságán felülfizettek: Móczár Sándor 4 k., Antal K. Balázs, Andrékóvics Sándor, Kőrösi János, Barna József, Faragó József 1—1 koronát, Rucska József 50 fillért, Czákó Elemér, Kromlyók József, Makkos Mariska 40—40 fillért, Bordás János 30 fillért, Baráczki Lajos, Tózsér Alajos, Kiss Ignác 20—20 fillért, Füleki Sándor 10 fillért. — A tiszta jövedelem 30 korona volt, mely összeg a helyi jól tanuló iparostanócok jövő évi jutalmazására fordították s evégből az iparostanonciskola igazgatójának átadott. A felülfizetőknek s a mulatságon résztvevőknek szíves pártfogásukért hálás köszönetét fejezi ki a rendezőség.

Veszedelem az éjszakában. Nem Jászárokszálláson történt. Hogy is lehetne ilyet elképzelni? Valahol az afrikai őserdőkben egy csapat kannibál az erdőben mulatott. Járták a tűz körül nemzeti táncukat, itták az embervért, amelytől megrészegedtek és összevekedtek. Kijöttek aztán az erdőből s a tisztáson — mivel az ütlegeket nem egyformán kapták — igazságosan megosztották; vagyis aki kevesebbet kapott, annak az, akinek többet jutottak visszaadogatta. — A nagy zsvajra aztán egy angol expe-

díció katonái, akik a Congó partján felütött sátorbaq szintén részeket voltak a pálinkától — a yerekedés színhelyére rohantak s szét akarták verni a csatározókat, mire aztán ők is kikapták a részüket az ütlegekből. Lassanként aztán elhalt a harci zaj a rengetegben, s a sáros és véres vadak fekhelyükre vándoroltak. — Ez történt az afrikai őserdőkben 1909 augusztus hó 10 és 11-ike közti éjjelen.

Katona szökevények. Habán Mátyás és Nagy M. Sándor jászárokszállási születésű és a cs. és kir. 68. gyalogezredben szolgáló 1908 októberében bevonult katonák a pilisecsbai táborból megszöktek és most országsszerre körözik őket.

Tolvaj csavargó. F. hó 10-én Varga Anna lörcinkátai illetőségű csavargónő koldulás ürügye alatt betért Szundi Sándor helybeli lakos nyitva lévő lakására s onnan 7—8 korona értékű élelmicikket lopott. — Mivel a károsult a bűnvádi eljárás megindítását nem kívánja, közbiztonság elleni kihágásért a főszolgabírói hivatalhoz bekisérték a csendőrök.

Figyelmeztetés. Egy nemzeti szintű embercsoport: egy veres, egy fehér és egy zöld, — kiknek neve nem számít — valami kasziros frajlát megszöktettek. Figyelmeztünk sem lett volna erre a dologra, — táncoljon a három alak a fején ha akar! — hanem olyan féltet beszéltek, hogy ha kitesszük a dolgot az újságba, hát így lesz, meg úgy lesz. Hát tisztelt bratykók sehogys sem lesz, mert ha lenni akarna valami, majd mi is ott leszünk!

Vasut ut nélkül. A jászapáti—vamosgyörki vasutvonalon Tarnaörs község részére is építettek egy csinos kis megállóhelyet. Feltűnő azonban, hogy ezen a megállóhelyen soha sem száll senki se le, se fel. — Utánna néztünk a dolognak, hogy mi lehet ennek az oka, hát uramfia! a vasúthoz semmiféle ut nem vezet. Tovább tudakozódván, megtudtuk aztán, hogy a tarnaörsi tanács elhatározta, hogy utat nem is csináltat a vasúthoz, hanem a Wright testvérek repülőgépgyárábót egy-nagyobbfajta reptülögépet rendel és ezen szállítja az Örsre igyekvő utasokat, — azt tartván, hogy a föld arra való, hogy teremjen, majd kitermi a reptülögép árát.

Tűzoltó mulatság. A helybeli tűzoltók mekedvelői előadást rendeznek f. hó 29-én. — 22-én akarták ezt a mulatságot megtartani, de a birtokossági kör már előbb tervezett nyári mulat-

ságát tarja az napon. — Reméljük, hogy 29-ike már a tűzoltóké lesz és hogy a közönség nagyobb számmal vesz azon részt mint a Péter-Pálkor tartott mulatságon.

Táncmulatság. A jászárokszállási Birtokossági Kör 1909. augusztus 22-én a kápolna melletti téren táncmulatságot rendez. Belépti díj 1 korona. Kezdeté d. u. 6 órakor. A mulatság kezdetlen idő esetén a Nagyvendéglő dísztermében lesz megtartva.

Halnak a gyermekek. F. évi július hó 1-étől augusztus 13-ig. — 44 nap alatt harminc apró gyermek halt meg bélhurutban. — Ennek a betegségnek legfőbb oka, hogy a gyermekeknek uborkát és gyümölcsöt adnak enni, amitől aztán megkapják a hasmenést, mi bélhurutta válik. — A szoptató anyáknak is óvakodni kell a sok gyümölcs evéstől — mert szopós gyermeke is bélhurutot kap a tej elváltozásától.

A közegészségügyi hatóság figyelmébe. Akit az Isten azzal vert meg, hogy a piacról kell a mindennapi élelmi szert beszereznie, igen gyakran tapasztalja, hogy különösen a tej és tejtermékek vásárlása alkalmával egyes rosszlelkű némberek, hogy becsapják. Tejfel helyett olyan fehér színű disznóságot adnak; amibe mindenféle anyag van, csak az nincs, amelynek a nevét viseli. Igen üdvös volna, ha a hatóság néha-néha mintákat venne az árusítóktól és vegyileg megvizsgáltatná. Ha a közönség polgári kötelességeinek eleget nem tesz, megnyuzza a végrehajtó, — a hatóság is tegyen hát eleget kötelességének s büntesse meg az olyan szemtelen népet, aki drága pénzért egészségrontó disznóságot ad. (Beküldetett.)

Szerkesztői üzenetek.

F. I. Kecskemét. B. érdeklődését köszönjük. Az öreg ur ünneplésére vonatkozólag megteesszük a magunk kötelességét, de csak a jövő tavasszal, mert 1811. márc. 2-án született, tehát a jövő év lesz a 100-ik.

M. S. Szolnok. Kis leányod halála felett fogadd őszinte részvétünket. — Levélben többet. — Üdv.

F. I. Jászapáti. D. A. ural beszélünk s a lakást megnézzük. Ha nyomdahelyiségnek is megfelel az, lapkiadónk irni fog Önnek.

CSARNOK.

Szalmaözvegyek.

A lanyha esti szél fuvalata frissíti fel a „Házam” előtt ülő s hőség-

től eltilkadt, gondolataikba temetkezett aglegény csoportot. S hogy Pollák Fricire néz s Lojzira sandit és a társaság nevet, hát Dezső sértve érzi magát s énekel:

„Után feszit a Polák, cilinder, lakkcipő, glacié keztyű, őszí rózsza, láncán sok fityegő, tekinget, jobbra-balra, kegyes mosolyt is foszt, s este Konesek Balázstól, kér kölcsön két hatost.

Pollák (a Dezsőt bosszantó dalt éneklé): Lennék csak egy modern tanbetyár stb. majd így folytatja (szavai): Azért hogy szülő nincs, ne busulj magyaram, habár mind megette is a penész meg a moly, itt van ami nagy Dezsőnk, csak cinőber kell neki s schillerrel lesz a hordó s a pince teli.

Lojzi (énekel): Azért, hogy az aszszony, a fürdön kúr-zál, adót csak úgy fizessen, paraszt s ki urizál... — Fürdőre sok olyan megy, ki az adót nyögi, Aztán meg azt kívánja, hogy én engedjek neki. — Dósa a főfnán-cunk, azt mondja a minap, adót miért nem fizet az árokszállási lap? Én már sokszor olvastam, mondtam én neki, de nem tudtam abba még, semmit foglalni.

Dezső (közbeszól): Micsoda foglaltasokról beszélsz te itt?

Polák (Fricihez): Dezső találva érzi magát, purgót neki.

Frici: Helyzettársak, van egy indítványom!

Mindnyájan: Halljuk;
Frici: Özvegy vagyok, özvegy, de csak szalmaözvegy... mondjátok, mi a fenének vagyunk mi özvegyek... van asszony ezer...

Mindnyájan: Le vele, ennél jobb eszmét ezret tudunk. Feleségeink epedve gondolnak ránk s mi megcsalánk? Nem! Megyünk haza!

S négy felé mennek, de csak Frici ment haza sajnálván leszavazott indítványát.

Finom szappanok végeladása.

Egy drb
Tearósa szappan most 90 f. azelőtt 1.20 f.
Virág szappan egy drb 30 f. —40 f.
Vazelin-glycerin szappan 30 f. —40 f.
Ibolya-glycerin szappan 50 f. —80 f.
Glycerin-gyöngyvirág sz. 40 f. —60 f.
Legfinomabb ibolya sz. 80 f. 1 f.
Mágnás szappan drbja 50 f. —60 f.
Tojás szappan drbja 30 f. —40 f.
Amerikai arckenőcs most 80 f. 1—k.
Amerikai arcpuder „ 250 k. 3—k.
Velutine francia puder „ 250 k. 3—k.
Coryllapsis japán puder „ 1—k. 3—k.
Porcellán puder most —80 k. 1—k.
Berlini arcpuder „ 1—k. 1—60 k.
Kárpáti ibolyapuder „ 3—k. 4—k.
Legfinomabbvirágpuder —70 k. 1—k.
Illuzió parfüm, melyből egy csepp elég az erős szagositásra, igen finom. 1 üveg 4 kor.
Amig a készlet tart kapható:

Szücs Dezső gyógyszer-tárában Jászárokszálláson.

Bélyegzők pecsétnyomók

árjegyzéki minta és árak szeru t. megrendelhetők a könyvnyomdában.

Omnibuszos lovak folyamodványa.

FELZET: A város tekintetes képviselőtestületéhez, Helyben. — Kérélmé az „Öregderes” helybeli lakosnak, mint az omnibuszos lovak társulata elnökének. — Kérdemült társulata és kartársai részére nyugdíj megszavazása iránt.

BELÜL:

Tehtetes Képviselettestület!

„Rosz időket élünk, rosz csillagok járnak, Nincsen már abrakja a vén paripáknak. Megindult a vasút, pihen az omnibusz, Ha-nincsen kereset, elfogy a spiritusz. Jó és rosz időben hordtunk pasasokat, — Göre Gábor szerint, hol keves, hol sokat. S jutalmul a lóra vénségére mi vár? Jól tudjuk! Fájdalom: a pesti virsligyár.

Hej tekintetes urak, jó képviselőim, fájdalmas, keserű sorsa van az ilyen elvénhedt gebéknek, mint amilyen én vagyok és az én derék kartársaim.

Egész életünkön keresztül huzzuk az igát s vénségünkre lebunkóznak bennünket s vén köszvényes csontjainkról lefejtven a húst, virslit csinálnak belőlünk.

Most, hogy a vasut megindult, nincs szükség tovább az omnibuszra, nem keresünk, nincs abrakra való. De-ez még hagyján volna, ha fiatalok volnánk s beállhatnánk katonalónak, — de ez már elmúlt, — vének vagyunk!

Tudjuk, hogy szeretett képviselőink között jó szívű emberek is vannak, ezeknek jó szívére támaszkodunk.

Hiszen ma már minden élőnek van nyugdíja, ha megőregszik. Amerikába a vén kutyáknak is van virágzó nyugdíjintézete, s nem régen egy amerikai öreg kisasszony több millió dollárból álló vagyonát macskára testálta. Hát mi lovak, a legnemesebb állati faj semmit sem érdemelnénk? Egy 70 évig élt kapucinus barát nem tesz annyi értékűt az emberiségre nézve, mint egy 20 éves omnibuszos ló tett életében. Máltányolják ezt uraim, a kórház pénztár terhére állítsanak fel egy nagy istállót, szénával, zabbal és alomszalmával lássanak el bennünket, s mi biztosítjuk az urakat, hogy éle-

Jászárokszállás és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden vasárnap.

13. szám.

1909. augusztus 22.

I. évfolyam.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egész évre	8 korona.
Félévre	4 "
Negyedévre	2 "
Egyes szám ára 16 fillér.	

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MELEGHEGYI MIKLÓS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Jászárokszállás. Könyvnyomda,
hova a lap szellemi részét illető költségei, valamint előfizetések és hirdetések küldendők.

tünk bevégzése után bőreinket a tekintetes képviselőtestületre testáljuk.

Egyebünk nincs, ezt szívesen adjuk, hiszen a lóbor is csak ér valamit, habár nem is becsülik annyira, mint a kutyabórt, pedig a mai demokrata világban éppen ennek nem kellene értéket tulajdonítani.

Kérjük önöket, ne vessék el alázatos instanciánkat, minék előadása után vagyunk

Jászárokszállás, 1909. aug. 14.
a tekintetes képviselőtestületnek bizalmas tisztelői az omnibuszos lovak nevében.

Öregderes.

Felsőmagyarországi Mészmlvek

Schönfeld Lipót és társai
betéti társaság — PÁSZTÓN.

Szállítanak kiváló minőségű Bódvavendégi felér

FALI MESZET

jutányos ár mellett bármely vasúti állomásra.

Árajánlattal szolgálunk

Egy jó házból való fiut

sziogyártó tanoncnak felvesz

Papp István

sziogyártó és kárpitos Jászárokszálláson

BÉRBE VESZEK két szobás lakást

nyomdahelyiségnek alkalmas mellék-helyiséggel a forgalmasabb utcában október hó 1-től.

Nigrányi Ferenc.

Piaciárkimutatás az 1909. aug. 12-én tartott hetivásárról.

Magasabb	Alacsonyabb						
Sertés kilója	104			Marhabús (vesesnek) kö	112	104	
Éltre leengedve 25 és 30 kiló.	96			(pecsenyének)	112	112	
Általában legnagyobb	108			Borjúhús kilója	136	136	
Általában legkisebb	92			Vesepese nye	140	140	
Gyenge malac drbjá	6	5		Sertés hús kilója	128	128	
Bárány	60	58		Juhhús kilója	88	88	
Juh	48	44		Zsír kilója	180	180	
Tiszta ó buza mázsája	28	27		Szalonna	2	190	
Kétszeres buza	18	17		Tej literje	014	012	
Rozs buza	19	18		Tejföl	060	050	
Árpa	17.80	17.40		Turó csomója	005	004	
Zab	20	19.50		Tojás párja	010	010	
Kukorica	17	16		Vaj drbjá	022	kisebb 020	
				Sajt kgmja	110	96	

GYÖNGYÖSI BANK RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG JÁSZÁROKSZÁLLÁSI FIÓKJA.

Értesítés.

Van szerencsénk értesíteni, hogy működésünket 1909. július hó 1-én megkezdük.

Üzlethelyiségünk a Fő-téren, Nagy Sándor-féle házban van.

Üzleti órákat naponként d. e. 9—12 óráig, bírálatokat pedig hétfőn, kedden, csütörtökön és szombaton tartunk.

Foglalkozunk a banki szakmába vágó minden üzlettel. Különösen folyósítunk kölcsönöket váltóra, kötvényre, folyó számlára, értékpapírra stb., stb.

Nyújtunk jelzálogkölcsönöket és pedig úgy kamatozó, mint törlesztéses kölcsönöket.

A hitelnyújtásnál a legelőnyösebb feltételeket szabjuk. Elfogadjuk betéteket a legmagasabb kamatozás mellett. Ez idő szerint 5%. A betétkamatadót intézetünk fizeti.

Anyaintézetünk 22 év óta áll fenn. Alaptőkéje 300.000 korona, a tartalékok pedig az 500.000 koronát meghaladják. A fiók az anyaintézet felelőssége alatt áll.

Földrekvésünk lesz üzletfeleink minden jogos igényét kielégíteni, miért is kérjük bizalommal hozzánk fordulni.

Tisztelettel

Gyöngyösi Bank r.-i. Jászárokszállási fiókja.

Jászárokszállási Téglá és Cserépgyár Schwarz és Társai Jászárokszálláson

Telefon: Iroda 6, gyártelep 7. sz.

Távíratcim: Schwarz, Jászárokszállás.

Értesítés.

Van szerencsénk a tisztelt építető közönség szíves figyelmét mult év folyamán létesített

gőzüzemű téglá és cserépgyárunk

készítményeire felhívni.

Gyártmányaink a legmodernebb gépezetekkel és szabaddalmazott égető körkemencében, igen szép s jó minőségben készülnek és a m. kir. József műegyetem által teljesen fagyállóknak vannak elismerve.

Készítünk:

1. Sajtolt sima tetőcserepet a zombolyai minta szerint, célszerű hófogóval ellátva természetes színben és tartósan kátrányozva.

2. Francia sajtolt tetőcserepet szintén természetes színben és kátrányozva.

3. Gerinc illetve szegélycserepeket ugyanolyan kivitelben.

4. Géppel gyártott téglát fali és diszes kivitelben.

5. Kézzel gyártott téglát egyszerű és diszes kivitelben.

6. Négyzetleges flasztertéglát.

Készítményeinket a legjutányosabb napirak mellett bocsátjuk a tisztelt közönség rendelkezésére. Egyben pedig kérjük a t. közönséget, hogy vállalatunkat jóindulattal támogatni szívesek legyenek.

Tisztelettel

Schwarz és Társai
gőztéglagyárosok.

Nigrányi Ferenc Könyvnyomdája, Jászárokszállás.

Képzeldések.

Minden pálya egész embert kíván és nincs olyan pálya, hol a rátermett ember alkotni ne bírjon.

A magyar embernek az a sajátága, hogy minden téren, minden pályán kiválóan képzelet magát, tanácsot a tapasztaltabbtól nem fogad el, s ezért olyan kevés nálunk a nagy ember. Tanulni nem szeretünk s mégis ha beszélőtehetségünk van, Diogenesnek képzeljük magunkat. Ha aztán el nem ismerik az embernek — sajátmaga által beképzelt kiválóságát, butának tartja a világot s halálos ellenségének azt, aki neki ezt szemébe mondja.

Vannak üresfejű, kis kaliberű emberek, — akik jó beszélőképességgel megáldva, rokon összeköttetésekkel támogatva szép állásokba jutnak, alkalmazkodóképességgel mindég fent a hullámok hátán uszák meg életpályájukat. Ezek a legnagyobb képzeldők. Képzelik, hogy ők mindent tudnak. Pöffeszkednek, mert az üresfejű embernek ez a legfő sajátága — s ha egy igazán eszes, szellemes egyén-

nel kerülnek össze, észreveszik bár kicsinységüket — de egy világerőtel nem ismernék azt.

Vannak univerzális zenek, akik minden dologhoz értenek egy kissé, de tökéletesen egy irányban sem képzeltek, — ezek azt képzelik, hogy övék a világ, — csak az emberiségnek kell oda formálódni, hogy őket megértse. Egyszóval mindenki képzelet valamit a saját személye felel s minden ténykedésében igyekezik ezt bizonyítani.

Hány van ilyen magát nagyknak képzelő törpeség, ki saját agyában megfogamzott számárságait hangos szóval hirdetve — mint a vásári csengetyűsköldus, igyekezik magára vonni a közfigyelmet. Nem veszik észre, hogy a normális gondolkodású emberek megmosolyogják őket, — s ha pöffeszkedő alakjukkal valahol megjelennek, még az utcai gyermekek is számárfület csinálnak a hátuk mögött.

Az ilyen képzeldők a külömbiséget ember és ember között nem az egyéni tisztességben, a tehetségben s más személyes előnyökben keresik, — ne-

kik a vagyon és a társadalmi polc az egyéniség mérlege, — bármily korlátolt gondolkozásu legyen az, aki fent lebeg, azzal szeretnek parolázni, s az egyszerűbbet, habár meg is vannak győződve annak korrektségéről, meg sem látják, feje felett igyekeznek elnézni.

Ez a mai társadalomnak a legsúlyosabb baja, — hogy úgy mondjuk, betegsége. — Orvossága nincs, mert az ilyen hypocondriát gyógyítani nem lehet. De a jövőre nézve lehetne megelőző intézkedéseket tenni, — s az egyedül az lehetne, hogy a gyermeknek adjunk jó nevelést, az a gyermek ne azt tanulja, hogy: ki vagyok, mi vagyok? hanem tanulja azt, hogy a szerénységgel s jó modorral szerezze meg magának majdan az emberek becsülését és szeretetét. Hiszen a kiváló úgy is kiválik az átlag közül, nem szükséges a feltűnést erőltetni.

A korcsma asztaloknál első szóvivő szájművészek, ha vagyonba nem születtek volna, képtelenek volnának maguknak a mindennapi kenyeret megkeresni, de azért tanácsal mindenki-

feleségét, ki egyszermind okleveles tanítónő, küldte be, Midőn dőlben hazaérkezett, feleségét sirva találta. Kérdezte az okát. Felesége elmondotta, hogy amint ő reggel elment, amit a községi jegyző, az iskolászek világi élőke, valószínűleg megesszelt, rögtön ott termett, az iskolába berontott és még csak nem is köszönt. A feleségét megátárasra sem méltatta, hanem durva hangon kérdezte a gyermekektől: „hol van a tanító, hol koncorog?” — Felesége megmondta távolléte okát. A jegyző pedig ráordított: „Kicsoda maga, mit keres itt az iskolában; menjen a konyhába, seperjen és hántson krumpli!” — A felesége megrémülve magyarázta, hogy ő okleveles tanítónő s neki a királyi tanfelügyelő ur a multkori ittjártával megengedte, hogy férjét, akadályoztatás esetén, osztályában helyettesítse. A jegyző rá sem hallgatott, hanem megkapta felesége karját és az iskolából a folyosóra vezette s ott a gyermekek hallatára mindenféle gorombasággal és elcsapató fenyegetéssel illette. Azután bement ismét az osztályba, kihuzta az asztalfiókot, kivette a látogatási jegyzőkönyvet s abba mindenféle megrovásokat írkált. Végre szájdvá, gyalázva a tanítót, a gyermekeket hazakergette az iskolából.

Szánalmasan hallgattam barátom panaszát. Mindnyájan jól ismertük a t. jegyző ur kötekedő, összeférhetetlen, goromba természetét s tudtuk azt is, hogy a tanítót ok nélkül üldözi. Azt tanácsoltam szegény barátomnak, hogy e miatt tegyen ellene feljelentést. Barátom kijelentette, hogy fel nem jelenti, hanem ő maga, mint tartalékos úsz, vesz elégtételt: megvív vele. Én elleneztem a kihívást, de ő ragaszkodott ehhez szándékához s egyuttal egyik segédjének engem kért fel.

Én himeztem-hámoztam, hogy így nem, úgy nem vállalhatom el, de hiába. Gondoltam azt is, talán nem lesz ebből semmi, hogy lerázzam nyakamról, mert már hivatalba kellett mennem, elfogadtam a tisztséget azzal, keressen még más segédet is, és ha talál kettőt, úgy én félreállok; ellenben egyik én leszek. Megállapodtunk, hogy visszajövet beszól hozzám a tudnivalókról. Köszönt és távozott.

Hivatalomba mentem és végeztem munkámat. Vártam egész délután, de nem jött. Már örültem, hogy gondolatom teljesült, vagyis a párbajból nem lesz semmi.

Eljött az este is, még mindig nem jött az én barátom. Untam magam, ezért jó tegényemberhez illőn leküldtettem és szokásom sze-

nek mindenféle ügyben azonnal tudnak és készek szolgálni. — Ezeknek minden vágyuk az, hogy népvézerek lehessenek, s ha ezt egyik vagy másik el is éri, akkor aztán valami földöntúli hatalomnak képzelet magát. — Nélküle közügyben szólni sem lehet, — a más által kitalált dolog — legyen az jó vagy rossz, — elvetni való, — semmi. Képzeld nek, hogy nélkülk megállna a nap, pedig csak lábatlankodnak az igazán hivatott vezéreknek — minden jó és helyes tett végrehajtásánál.

A nagy, ha magánál nagyobbat lát, nem érzi magát kicsinynek, de a kicsiny, ha kisebb találkozik, óriásnak képzelet magát s szinte nyújtózik felé, hogy még nagyobbak lássék.

A pöffeszkedés, a képzelődés tehát az őrsejűek, a kicsinyek sajátja, vagy talán — betegsége.

HIREK.

Ünnepi istentisztelet. Ő felsége a király születésnapja alkalmából aug. 18-án a helybeli r. kath. templomban reggel fél 7 órakor ünnepi istentisztelet volt.

Mértékhitelítés. Kovács Géza m. kir. állami mértékhitelítő szeptember 4-től 11-ig fog Jászárokszálláson tartózkodni a közforgalomban lévő mértékek megvizsgálása végett. Mindenféle mértékek a község házához lesznek felhozandók, mert a vizsgálat ott lesz megtartva.

Halálzás. Vass István Jákóhalma község főbírája f. hó 16-án 61 éves

korában meghalt. F. hó 17-én temették el a község és a szomszédos községek közönsége imponáns részvétele mellett. A temetés előtt a község házában közgyűlés volt, ahol Paraj Imre főjegyző méltatta az elhunyt főbíró érdemeit, melyek jegyzőkönyvileg megörökítették. A temetésen az egész képviselőtestület megjelent. Jászárokszállásról Nemoda Ignác főbíró és Magyar Béla jegyző, — Jásztelekről Kónya János főbíró, Csomor Ferenc bíró és Szabó Gábor községm. — Jászdósáról Béres Ferenc főbíró, Kiss Lehel jegyző s Kiss József voltak a végtisztelet megadásánál jelen.

Diákok mulatsága. A jászárokszállási Kaszinó cége alatt a vakációzó diákok családi jellegű tárcméltságot rendeztek f. hó 21-én. — Csak arra vagyunk kíváncsiak, hogyha a Kaszinó címe használatik, minek a családi jelleg, — vagyha családi jellegű a mulatság, minek a Kaszinó cím.

Zsidó mint „szegény legény.” Weisz Herman 19 éves csecei születésű pásztói lakos e hó 17-én Jászárokszálláson járt szerencsét próbálni. Minden jobb kinezés házba bement s hol ennek, hol annak adva ki magát, csalt, kéregetett, sőt ahol látta, hogy erőszakos fellépés imponál — szegénylegénynek nevezvén magát — követelődött. A csendőrmester éppen a városban járván, meglátta a kaftánba öltött szegény legényt, s mivel most minden kaftános magyar gyanus a fiumei bankrablás végett, erősen megnézte. A csendőr szurós tekintetétől aztán a bátor „betyár gyerek” elke-

hoz ült. Ajkaireszkettek és úgy összéverődtek, pattogtak, mintha tökmagot tört volna.

Mikor kissé kipihente magát, elkezdett beszélni, azaz bsak rikácsolni, mert míg pihent, a torka berekedt. Elrikácsolta, hogy az este felment a vendéglőbe. Ott voltak a jegyző, az orvos, a patikáros, a dohánybevaló tisztek stb. Odament aztán a szomszédfalubeli tanító is, aki beszélt, hogy a jegyzőjüket kihívja párbajra, mert a feleségét nagyon megsértette. Tegedei is vannak már: én és a másik egy huszártiszt K.-ból. (Kálban akkor 2 század huszár telett.) Most reggel lesz a kihívás. Rögtön kiment a szememből az álom. Kollegám elkezdett korholni, hogy mért avatkozom ilyen dologba, ebből még nagy baj is lehet stb. Szurkolni kértem.

Kollegám elment, én pedig lefeküdtem, gondolkodtam, nagysokára elaludtam. Ismét álmodtam. Álmodtam, hogy többmagammal kimentem valami erdőbe. Hullott a hó, hideg volt, mégis csak úgy szakadt rólam a izzadság. Az erdőben voltak: civil urak és katonák; fényes és éles kardok; rövid, hosszú, egy és kétféle puska; halomszámra, sőt még néhány ágy is volt, lövésre felállítva.

(Jövő számunkban folytatjuk.)

dezt laufolni, hogy csak úgy repült a kaftán utána; mire aztán az őrmester sem volt rest, utána lépett és elfogta. Most aztán toloncolás végett a főszolgabírói hivatalhoz kísérték a Mózes vallású Bogár Imrét.

Tisztté avatás. Ifj. Bazsó Gábor, köztisztviselőben álló főjegyzőnk fiát, f. hó 18-án avatták hadnagygyá a budapesti Ludoviceumban. Őszintén kívánjuk, hogy a szép alakú és előzékeny kedves modoru fiatal tisztmágasra haladjon szép pályáján.

Kellemetlen éjjeli zene. Pethes János, közismert részeges csizmadia f. hó 15-én Szikra János helybeli lakos ablakára ment kopogtatni. — A háznál csak az öreg asszony volt odahaza, s bizony előrehaladott korára való tekintettel nem nyitott ajtót a pálinkától és szerelmi vágytól megőrült csizmadianak. De Pethes mester nem azért csizmadia, hogy egykönnyen engedjen a 48-ból, kapta, beverte az ablakot. Az erényes öreg mama férje: Szikra János bácsi aztán kiegyezett Pethes Jánossal 2 koronába, gondolván, hogy leglovagiasabb megoldás, ha a kármegfizetődik; a vén asszonyon ugyanis már mit féltsen az ember?

Karambolzás. Unalmában, ráértében sok mindent kitalál az ember. Így Herceg Sándor helyi borbély azt gondolta ki, hogy a legolcsóbb és mégis mulatságos játék az lesz, ha emberekkel karambolászik olyként, hogy az egyiket meglöki, az a másikhoz ütődik s az, ha az utóbbi az anyaföldhöz vágódik, az egyet pointiroz. Kedden délelőtt próbálta ki találmányát. A Viszkei-uton beszélgetett egy cigánnyal s mikor Brünauer Ignác helyi kereskedő arra ment, hozzálokte a cigányt, mire Brünauer Ignác az árokba gurult. A sikerült lökés után Brünauer és Herceg botokkal tángálták el egymást. — Az új játék híre hamar szétment a városban, Herceg meg a dicsőségre nagyokat ivott, úgy, hogy délután már „bekapott” állapotban ment fel valami ügyben a városháza-hoz. Az új játék izgalmai ekkor már a bakterokat is átjárták, minekfolytán az egyik úgy rugta ki a rendetlenkedő Herceget, hogy az utban levő lajt, létra és vedrekkel való összeütődés folytán a négy golyóval való százás játékánál tizet pointirozott volna.

A tenné má' be. Csütörtök délután egyik kereskedő a városház kapuozsálopára helyezett levélgyűjtő szekrénybe dobott be egy levelet. Az oszlop körül rendőrök és tanyai emberek beszélgettek. A kereskedő azt kér-

dezte egyik rendőrtől; ki kezdtek-e már a levelet el, mire méltatlankodva felel az egyik öreg tanyai ember:

— A tenné má' be, ha még innét is kiszennék!

Padok elhelyezése az iskolában. A képviselőtestület f. évi július hó 20-én 228/kgy. 909. sz. határozatával — az általános közegészségügyi vizsgálat alkalmával kifogásolt — iskolapadok célszerű elhelyezését rendelte el. Az előjáróság az elhelyezést eszközözendő — a községi asztalost elküldte az iskolába a munkálat teljesítésére, az iskola igazgató azonban az asztalost elküldötte azzal, hogy nem kell semmit csinálni, mert ő nem engedi. — Mi azt hisszük, hogy a képviselőtestület saját ügykörébe tartozó rendelkezéseit mindenki respektálni tartozik.

Téglagyárunk sikere. Vámosgyörkön 60.000 korona költséggel az állam egy emeletes népiskolát épített. — Az építéshez szükséges égetett téglát a jászárokszállási góztéglagyár szállítja: amennyiben pedig az építendő iskola falazata nem vakolattal, hanem tiszta szintegla burkolattal terveztetett, a közoktatásügyi minisztérium műszaki osztálya az ezen célra való téglát megvizsgálta, alkalmasnak találta és elfogadta. — Az építést Móczár István és Nagy Emánuel helybeli építévállalkozók nyerték el az árlejtésen.

Értesítés. Mult számunkban a tejtermékek hamisítására vonatkozó felszólalásunknak meg lett az eredménye. Az előjáróság egy új rendszerű tejmérő készüléket hozatott. Akinek a vásárolt teje ezután panaszja lesz, hozza fel azt az előjárósághoz, ahol az megvizsgálattik és a hamisító ellen a megtorló eljárás megindittatik.

Öngyilkossági kísérlet. Nincsen az Istennek olyan szájalomra méltó teremtménye, mint egy bukott leány. — Ki tudja milyen kálváriát járt meg, még az erkölcsi posványba jutott, s a legtöbb esetben nem is saját magaz oka szerencsétlen életének. A gondatlan szülők, a ferde nevelés, a rossz társaság, a nyomor s még száz és száz féle ok a szülőanyja bukásuknak. Az emberek megvetik őket már csak azért is, mert ez így divat. — Pedig akiben igazán van szív, az csak szánni tudhatja őket.

Antal K. Balázs jászárokszállási kávéházában volt Czako Róza 22 éves nagykorúsi leány mint pincérnő alkalmazva. Ez a szerencsétlen valami mi-

att gazdájával összeszólalkozott, minnek az lett a vége, hogy Antal K. Balázs elzavarta. — Ruháját azonban 16 koronára tartozás miatt visszatartotta. Napokig itt lézengett aztán éhen-szomjan, ruhája nélkül elmenni nem tudott s egy szegény ember — Bartók János kerékgyártó adott neki helyet, ahol fejét lehajthatta. Ment fűhöz-fához, hogy ruhácskáját visszakapja, de a magyar közigazgatás közmondásos lassúsága mellett azt már ebben az évben nem is remélhette. Mit volt hát mit tenni szegénynek, minthogy marólugot ivott. És most ott fetreng — iszonyu kínok között vergődve egy piszkos-rongyos vackon, összeégett torkából hörögve tör fel a szó: Anyám! édes anyám!

Balázs, Balázs, 16 koronáért kár volt egy szerencsétlent a halálba kergetni. Isten is van ám, aki kérdőre vonhat még valamikor! S mivel védekezel majd akkor Balázs?

Kutyából nem lesz szalonna. Guba András, aki valamikor Csikós Gábor végrehajtót agyonütötte, még mindig a verekedéssel foglalkozik. F. hó 20-án este a nagyutcán harmadmagával csavargott s egy arra haladó tisztességes mesterlegényt megtámadott és megütött. Addig közsvénykedik ez a kötélre való alak, míg egyszer csakugyan oda kerül.

A részvénnyőzmalom. Az alakuló részvénnyőzmalom tárgyában f. hó 20-án két helyen is volt értekezlet. Délelőtt a birtokossági körben a magyar államvasutak gépgyáranak egyik kiküldött mérnökével tárgyalt a bizottság a malom berendezés tárgyában. Délután a község házában az alapszabályok előkészítése tárgyában volt értekezlet. — A bizottság vasárnap, 22-én délután 3 órára ven összehíva a községi irodába együttes értekezletre. A 2000 drb 100 korona névértékű részvény jegyzése már eddig is biztosítva van, s a tervek és költségvetések szerint a kétszáz ezer koronás alaptőkéből 50—60 ezer korona marad forgó tőkének.

CSARNOK.

Hogyan bontották le Tordán a ref. tornyot?

Írta: Szücs Dezső.

Torda városa, mely legrégebb városok egyike Erdélyben, nemcsak az u. n. tordai hasadékról híres, hanem melyek közszeján forognak. Lássunk ezek közül néhányat.

Tordának egyik nevezetessége volt

a többek között az ócska ref. torony. Ez az ósrégi világból telmaradt épület egy időben annyira rozsdát állapotban volt, hogy a nemes magistratus korlátal vétette körül s szigorúan megtiltotta, hogy arra sem gyalog, sem szekérral járni nem szabad. Jött azután a vármegyei comissió, amely szigorúan reáparancsolt a nemes magistratusra, hogy a tornyot lebontani kell a lehető legrövidebb idő alatt.

Sok gondot okozott ez a parancs a nemes magistratusnak, míg végre ellett határozva a torony lebontása. Megbíztak egy kötélverőt, hogy készítsen erős kötelet. — Amikor a kötélt készen volt, nagy ünnepelességgel kivezették a város 8 bikáját s a község tulajdonát képező két tarackágyut. Egy-két markos kötélverő és kéményseprő legény Istennek ajánlván lelkét, felmászott a torony csónka tetejére, s a vastag kötelet keresztül kötötték a torony felső parkányán, mely a torony hosszúságában a földre lelógott. Ki volt rendelve minden céhtől két ember, kiket beosztottak, hogy a taracklövésre mindenki a maga meghatározott helyén egyszerre huzzza a kötelet.

A kötélt végére azután be lett fogva a 8 bika. Az előkészületek megtörténvén, a tarack nagyot durrant, a bikák megvadulván, huzzák a kötelet. Ilyenformán a kötélt kispánolódván, a céhbéli urak a levegőbe kerültek, s ki-ki a föld vonzó erejénél fogva visszapottyant, a bikák pedig elszakadván a kötélt, elfutottak. A tornyot pedig mégis csak kőművesek bontották le.

A tordai nagy fahid.

Torda egyik nevezetessége a nagy fahid. Ez a hid az aranyos folyón keresztül nagy fagerendákból van megalkotva s befedve.

Ugy néz ki, mintha az ember valamely korcsma kapuhoz közeledne, a midőn a hidhoz ér.

E hidra van felvésvé, hogy: „Épült itt helyben, Tordán.”

Ezen hidon is, mint más hasonló collégáján súlyosabb terhet csak hatósági engedéllyel lehet átszállítani.

Történt egy alkalommal, hogy egy földbirtokos cséplőgépjét kellett át szállítani. A hidór természetesen megtagadta az átszállítást, míg hatósági engedély nincs. Szaladnak tehát a tanácsához és kéri, hogy adja meg az átszállítási engedélyt. A tanács éppen ülésezett, a mikor jön az ispán engedélyt kérni. A tanácsülés hosszan tartott s meguntak már a hidnál vára-

Hogy vagy s személybiztonság
Tolvajfól vigyázatosság.
Eztet megérdemli.

Már hogy nekünk is léghajót,
Vegyén a hatóság,
Oszteg' ha léghajót kapunk,
Akkor aztán szavatolunk,
Lészen közbiztonság.

Szól a másik: Képviselők
Nem hagyják azt helyben,
Várjunk ezzel még sokáig
Legalább a választásig,
Ha mi ülünk ott benn.

És még tovább áll a nóta
A városházi lócán,
Éjfél elmúlt, elaludnak,
A tolvajok meg fosztogatnak,
Szép holdas éjszakán.

DIXI.

Lapkiadótulajdonos: **Nigrinyi Ferenc.**

Felsőmagyarországi Mészművek
Schönfeld Lipót és társai
betéti társaság — PASZTÓN.

Szállítanak kiváló minőségű
Bódvavendégi fehér
FALI MESZET
jutányos ár mellett bármely vasúti állomásra.
Arajánlattal szolgálunk.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy folyó évi augusztus 29-én

vasárnap a Nagyvendéglő
disztermében

tánciskolámat

menével megnyitom, melyre a beiratások a nevezett helyiségben minden dőben eszközölhetők.

Kiváló tisztelettel

Jankovics Sándor
okl. táncitanító.

GYÖNGYÖSI BANK RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG JÁSZÁROKSZÁLLÁSI FIÓKJA.

Értesítés.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az 1831-ben alakult és 346 millió korona alaptőke és készpénzbeli tartalékok felett rendelkező

cs. kir. szb. triesti általános biztosító társulat (Assicurazione Generali)

valamint a Magyar víz- és tűzbiztosító részvénytársaság (alaptőke és készpénzbeli tartalékai 7 millió + korona) és az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság (alaptőke és készpénzbeli tartalékok 22 millió koronán felül) tagi jogát átvettük. Ennélfogva tisztelettel kérjük az előforduló mindennemű tűzbiztosítási be- vagy kiváltásokra nekünk beküldeni. Elfogadjuk továbbá közvetítésre életbiztosítási ajánlatokat minden módozat szerint, ugyanint baleset elleni, valamint víz- és baleset elleni való biztosítási ajánlatokat a lehető legelőnyösebb és legjobb feltételek mellett becses feladványait kérve és várva vagyunk

kiváló tisztelettel

Gyöngyösi Bank r. t. fiókja.

Jászárokszállási Tégla és Cserépgyár Schwarcz és Társai Jászárokszálláson
Telefon: Iroda 6. gyártelep 7. sz.
Távíratcim: Schwarcz, Jászárokszállás.

Értesítés.

Van szerencsénk a tisztelt építető közönség szives figyelmét a múlt év folyamán létesített

gőzüzemű tégla és cserépgyárunk

készítményeire felhívni.

Gyártmányaink a legmodernebb gépezetekkel és szabadalmazott égető körkemencében, igen szép s jó minőségben készülnek és a m. kir. József műegyetem által teljesen fagyállóknak vannak elismerve.

Készítünk:

1. Sajtolt sima tetőcserepet a zombolyai minta szerint, célszerű hófogóval ellátva természetes színben és tartósan kátrányozva.
2. Francia sajtolt tetőcserepet szintén természetes színben és kátrányozva.
3. Gerinc illetve szegélycserepeket ugyanolyan kivitelben.
4. Géppel gyártott téglát fali és díszes kivitelben.
5. Kézzel gyártott téglát egyszerű és díszes kivitelben.
6. Négyzetleges fasztertéglát.

Készítményeinket a legjutányosabb napiarak mellett bocsátjuk a tisztelt közönség rendelkezésére. Egyben pedig kérjük a t. közönséget, hogy vállalatunkat jóindulattal támogatni szivesek legyenek.

Tisztelettel

Schwarcz és Társai
gőztégla- és cserépgyárosok.

Egy jó házból való fiút

szígyártó tanoncnak felvesz

Papp István

szígyártó és kárpitos Jászárokszálláson

Bélyegzők

pecsétnyomók

árjegyzéki minta és árak szerint megrendelhetők a könyvnyomdában.

Nigrinyi Ferenc könyvnyomdája, Jászárokszállás.

Jászárokszállás és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden vasárnap.

15. szám.

1909. szeptember 5.

I. évfolyam.

ELŐFIZETESI ÁRAK:	
Egész évre	8 korona.
Félévre	4
Negyedévre	2
Egyes szám ára 10 fillér.	

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MELEGHEGYI MIKLÓS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Jászárokszállás-könyvnyomda,

hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetések küldendők.

Adjunk vagy ne adjunk?

Napjában többször ajkunkra tolul e kérdés. Ezer címen kérnek tőlünk. A földrengés károsultjai segély kiáltása hallatszik most, aztán meg a fölténygyár felrobbanása sebesültjei jajgatása hallatszik hozzánk. A gyermekliga előkelő vezetői is szépen tudnak kérni s erősen megdolgozza hazafias érzésünket a Kossuth s 48-as ereklyemuseum léte vagy nem léte. A szegény gyermekek felruházása is szép szó, de lelkiismeretfurdalás nélkül az árvizkárosult, vagy a tűzvész által elpusztult, — Istenházáért jajgató tótot sem lehet kidobni.

Jókedvünkől függ aztán, hogy adjunk, mert bizony ha mindenféle kedvében a pénztárcájához nyúlna az ember, a legtöbb adót fizetők is hamar tönkremennének.

Hát bizony ilyen körülmények között alig jut valakinek eszébe, hogy oda is adjon, ahova nem kérnek. S ha mégis eszébe jut, bizonyos, hogy olyan nemes célra adja fillereit, amely cél támogatása erős erkölcsi kötelesség.

Ilyen érzéssel támogataridó intézmény volna a tüzoltó-testület is. S hogyan ágaskodott az erkölcsi érzés ezek pártolásánál, azt legjobban az tudja, aki Péter-Pálkor s a mult vasárnap tartott mulatságon részt vett. Az uri, a kereskedő és a földmives osztály alig-alig volt képviselve, s a multság jövedelme alig-alig fedezte a kiadást.

Sok címen tartanak multságokat erre vagy arra a jótékony célra. Az ilyen jótékony célú jelzők azonban ma már annyira közömböseké válnak, hogy a legcsekélyebb vonzóerejük sincsen, s ettől ugyan csakugy félredobják a kézhez vett meghívót, mondván, hogy: aki mulat, az fizessen.

Ez az okoskodás azonban nem állhatja helyét egy olyan testülettel szemben, mint az önkéntes tüzoltó-testület. Mert ezek a tüzoltók közzjőért becsületből működnek; készen várva fékezni a legnagyobb veszedelmet, akár életük kockáztatásával is. S ezek az emberek, ha esetleg 1 évben kétszer táncmultságot rendeznek, nem a közönség pénzén akarnak mulatni, mert

hisz mindegyik megfizeti a maga beléptidiját, hanem ott is arra törekednek, hogy a közönség vagyonát védő tüzoltó szerszámokat gyarapítsák.

Bajos ennek a nemes célnak jelentőségét itt teljesen megértetni, azért egy olyan várost kell például felhozni, ahol a tüzoltóság intézményét sok kiállott rettegés, sok keserves tapasztalat tanította meg a közönséggel becsülni és szeretetni.

Olyan többek között a szomszéd város, Gyöngyös is. Ott, mig nem volt szervezve a tüzoltóság, 15—20 házat levertek egy ház égésekor, sokszor ezt is 3 forint napszám mellett.

S ahogy a tüzoltóság megalakult, véget ért a fejtelten vagyonrongálás, a gyakori tüzesetek ritkábban fordulnak elő s bámulatos módon elejét veték sok nagy veszedelemnek.

De ott is volt a nagyközönség mindég a tüzoltóság mellett, pártolta azt erejéhez mérten. Így lett aztán a gyöngyösi tüzoltóság becézett kedvence, büszkesége Gyöngyösnek s így lett az mintatüzoltóság az országban.

A mi tüzoltóságunk azonban, ha a

TÁRCA.

A repülő ember.

Összemérték erejüket nyugat nemzetei. A franciát Vaterlő kudarcra ösztökéli a német ellen, a német nyugodt számításokkal dolgozik, az angol az egész léghajó ügygel nem törődik, titokban azonban verejéket hullat nagy munkálkodásában, az amerikai meg kapkod, mert mindegyik előtt az a cél lebeg, hogy az ő nemzeté legyen a léghajó feltalálásának a dicsősége.

A siker kedvű világtudósok már két nemzetet ringatott örömmámorban. A német Zeppelin után a francia Bleriot mutatott fel számbajóhető eredményt. A tökéletes jelzőt azonban még egyik sem vivta ki, s a nagy kérdés, — habár a megoldhatóság látszatával — továbbra is kérdésnek maradt,

Vegyük ki mi is részünket ebből a világtudósok közül. Ne a Magyarországról beszéljünk, habár ebből az országban is meglehetősen sikerrel foglalkoztak ezen probléma megoldásán — sajnos, hogy a pénzhány miatt csak — papíron; hanem a mi szűkebb hazánkban,

Jászárokszálláson történt dologról van szó. Mert Jászárokszállás is a küzdők között volt s ha a léghajó keletkezését valaki megfogja írni, elég hálátlan lesz, ha nem említi meg bennünket.

Egy kis feneket kell elbeszélésemnek keríteni, hogy megértessen magamat.

Gyűlés volt a tavaszon Jászárpáti, tanítógyűlés azon a napon, amikor holdfogyatkozás is volt. A nap nevét és számát nem tudom, mert hisz a fent történetnél egyéb esemény nem történt azon a napon, vagy, ami történt is, most jutott eszembe.

Esti 10 óra lehetett, amikor a porosodni kezdő köves uton hazafelé ballagok. A hold teliképp volt s ugyancsak brillirozott. A tavaszi fuvalat a rétek illatával játszott s az erős akácvirág illat előtt csapott utat nekik, hogy vihesse tovább, elárasztani véle a világot. Szerelmes izű este volt, talán azért is volt oly csendes az utca. Vagy féltek a nem szerelmeseik, hogy szerelmeseikké válnak, vagy elhúgtak a szerelmükkel az ifjak.

A holdféls hirtelen azonban ilyenkor mindenfelé volna kedve menni, csak hazafelé nem.

Egy hirtelen robogása — hallatszik a távolból. Jó messze lehetett még, mert jó sokáig kel-

lett reá várakozni. Egyéb dolga meg ilyenkor úgy sincs az embernek, hát várakoztam. Két elnyúlt gebe vonzolt egy kocsi, látszott, hogy jó ideje szaladnak már a rud mellett.

A kocsiiban két utiköponyegbe temetkezett férfi ült. Az egyik leeresztett feje után itélve átudt, a másik széles gesztusokkal magyarázott valamit alvó társának.

— Ha hó hó hó! János bácsi?! Jó estét János bácsi! Hol voltak? Hát az ki? Szabó?! Szervusz Szabó! Most is alszol! A fogadóba megyünk?

— Oda, megnézzük a holdfogyatkozást, — szolt János bácsi.

— Honnan, honnan?

— A tanítógyűlésről.

S ahogy elhelyezkedtem a kis ülésen, gondolkoztam azon, hogy kicsoda holdfogyatkozást lehet látni a fogadóba, de mivel még egy félórával ezelőtt semmit sem láttam, még csak kinematográfot sem, hát megkérdeztem hogy miről van szó.

— Hát a holdfogyatkozásról. 1 órakor kezdődik. Csodálkozom, hogy magát ez, mivel jogcim a kimaradáshoz; nem érdekli!

— Nem érdekelt, mert nem tudtam, de biz most nagyon is érdekel.

— Attól, hogy 1 óráig vigan ment az idő.

közönség-pártiásán állva, a legutolsó lehetne. Mert míg máshol a mulatságok között a tüzoltók mulatsága a leglátogatottabb s a legszebb, mert oly szépen érvényesül a demokratikus elv, mikor az urnő szobalányával, a gyáros a munkásával egy teremben táncol, addig nálunk a tánc terem kong ez ürességtől.

A jász nemtródomság látszik itt, de sehol sem oly feltűnően, mint itt. Mert adjanak segílyt ide vagy oda, ha kedvük tartja, de ha tüzoltóink pártolásáról van szó, akkor ne a kedvünket, hanem a becsületünket nézzük...

Különösen pedig ne vigyük bele az ilyen kérdésekbe azt, hogy uri mivel tunkat meggyalázza az, ha az iparosokból álló tüzoltók között — kiknek bajtársaik a nyugoti államokban nagyon is szép társadalmi állást töltenek be — megjelentünk. Mert ilyen mulatságon megjelenni erkölcsi kötelesség, melynek eleget tenni ép az intelligens jelző siettet.

Ur pokolban is ur, tartja a nép. A más városi uri asszony nem is fél attól, hogy nem lesz uri asszony, ha a tüzoltók közé megy, urnőink sem gondolják talán ezt, mert hát az ilyen gondolkozásmódot nem kürtölnénk szét a világba.

Egyébiránt Videant consules ne quid Respublica detrimenti capiat.

Közegészségügyi értesítő.

Közlí a gőzfertőtlenítő.

Mán három hét óta nem jelentettem a városnak kérem szépen, mer gondoltam, hogy a helyettes tekintetes doktor ur majd csak jelent tán, de mivel hogy látom hogy nem akar, hát megin csak én jelentek kérem szépen, mer a népnek tunnyi kell, hogy hogy áll a közegészség.

Hát kérem szépen a gyermekökbe megest nagyon benne van a fertő. Be van zagyváva az egész város gyereke. halnak mint a parancsolat. Mindennap nyíról-ótról visszem a ragadvány levelet az új Magyar tekintetes jegyző úrnak.

A múltkor a cigányszögbe egy asszony azt kirdezte tőlem, hogy mitől van a kanyargó a gyereke. — mondok: Julis neked ahho semmi közöd sincs, azi megmagyarázhatom, de tudom hogy te nem irted mer nem tudod a parasztikus elmédrel értelmezni. — Hát az úgy van, hogy a gyomor esetlegbe gyün egymással oszt az a kanyargó.

A tekintetes helyettes doktor ur egyre adogattya a levelet a népnek, hogy csak horgyák ide a pestyi gyereket. Osztt eny meg sose kérdez, hogy miiknek adhat. Azir van oszt, hogy a mutkor is egy cigányszögi asszonynak álniven adott levelet; azaz asszony csak idénylegesen él az urával, — mer az esküdtött ura meg mással él idénylegesen, oszt mégis a tény ura nevére adta ki a levelet. — Hát én azután majd bővebben keresztül nézem majd ezt az asszonyokat. oszt nem engedem becsapnyi a közegészséget.

Kérdeztem a helyettes tekintetes doktor urat, hogy fel megy-e a pesti világ doktor korrepszusra. de asszongya, hogy ő nem megy. No mondok, hát majd fel mék én! Ugyis szeretnék avval a bellinyi doktorral

beszinyi, aki a heptikát ia kiludja gyógytanyi, letalált én is tunnek az én sok heptikás betegempek mit mondanyi. — Aztán meg sohe art, ha az embernek nagy az ismeretsége. Tegyük fel, hogy gyünne ide egy állatsereglet, oszt beteg lenne az oroszleány, meg a szerezseny. — hát ha a korrepszuson az orosz doktorral meg a szerezseny doktorral tanákozok, metudakolom tülük, hogy ok hogy gyógyitanak — oszt mingyán nem akad fel doktor dögábu az állatseregletes ember, — mer itt leszek én! Most már itt a vasut, elverődhet erre még farancia is; — hát oszt ha beteg lesz, oszt nem tuggyuk az orvoságát, hát mit csinálunk vele. Letjobban kíváncsi vagyok a svéd doktorra, mer én azt tartottam, hogy a svéd az mind gyufacsináló, csak most olvastam, hogy doktor is van közte. — A kínai doktorra nem vagyok kíváncsi, mer azt már láttam a Gyuláná a tejas katulyára lepingáva, azt me már tudom, hogy a tejavál a nádhátságot kell gyógyitanyi. —

Asszongyák, hogy még vad doktor is lesz ott, olyan, aki szörős, oszt meztelen jár. Ezt még ha pizi mutatták is mennizem, letaláb itthon eltudom mondanyi az asszonyoknak, hogy minő vót az ősapánk. Az oláj doktorok asszongyák, nem mertek elgyünnyi, mer finek a Kossuth Ferenctül. Jobb is ha otthon maradnak kcsékét gyógyitanyi oszt nem büdösítik el a pesti levegőt, ő tülük ugysis mit tanuhatna az ember? Nem hallottam én még olájt doktor kézen meghalnyi, mer az mind egymást veri agyon, ahho meg csak jó bot kell, nem doktor.

A járási tekintetes fődoktor urtól kérek tizenegy napra szabadságot, oszt mind a 14 napot Pesten töltöm, vasárnap este mindig hazajövök a heti elesigé, oszt hétfőn reggel meg vissza — folytatnyi a korrepszust. Ha csak lehet, a Bumbum kollégámat is felhijom, mer úgy hallom, hogy ta-

nygi közegészséget is rendelnek, akkor oszt a korrepszustól nekí is, meg magamnak is kirtök egy-egy örörős gőzfertőtlenítő levelet, — neki tanyait, nekem meg városit, — oszt úgy osztanánk be magunknak a népet.

A mostanyi óeska járgányos koporsót osztan ő kivinné a tanyára, — nekem meg egy nyjt, divatosabbat csinálna a város, idehazára.

Ha majd haza gyűök a korrepszusról, majd megint jelentek a népnek kérem szépen.

Tüzoltók mulatsága.

Tüzoltóink aug. hó 29-én mükedelői előadással egybekötött táncmulatságot rendeztek. Szinre került a Papa leánya, Molnár Gyula 3 felvonásos bohozata.

A közönség majdnem kizárólag az iparos osztályból került ki, az uri közönség és hirtokos osztály távolmaradásával tüntetett.

A tüzoltók mindent megtettek, hogy a jelenvolt közönség jól találja magát, s így az erkölcsi siker teljes is volt.

A mükedvelők közül a mi aranyos kis csillagunkat, Noltész Ilonkát kell elsősorban kiemelnünk, aki szinpadra természetével s valóságos művészi játékával elragadta a közönséget. De kitűnően, szerepét átérezve játszott a Lilít személyesítő Szabó Erzsike is, s szépen megfelelt nehéz szerepének Noltész Zsenike. — A férfiak közül elsősorban Bordás Alajost, Gesztes Ábris alakítóját kell megdicsérnünk, aki valóságos mintapa; volt; kitűnő volt Gere Lajos és Mogyoró József, de a Tom inast személyesítő Bordás Alajos is megmutatta, hogy tud helyesen alakítani. — A többi is mind jó volt, ugy, hogy az előadás teljesen sikerültnek mondható.

Előre látható volt az erkölcsi siker, mert Noltész István tapasztalt keze irányította az egész rendezést.

Az előadás után tánc volt, amely a hajnali órákban ért véget. Egy sajnálatos körülményt vettünk észre a mulatságon. Az uri osztály, egy-két család kivételével távol maradt onnan. A tüzoltók azonban azt mondják, hogy ok már hozzá vannak a mellőzéshez szokva, fel sem tűnik nekik.

— s —

— s —

Az állomásfőnök ur

basáskodik.

Gyulai Lászlórol, a vámosgyörki vasutállomás bádoggalléros hivatalnokáról szól az ének. Nem követett el világot rengető dolgot, nem is igen

lehet tőle ilyesmit várni. Csak basáskodik szörén-szálán, s ha ugy halljuk vagy tanuf vagyunk egy-egy esetnek néha-néha, ugy szörén-szálán demokratikus érzésünk ágaskodik ez ellen.

A vasuti alkalmazottak nagyobbreszt a médiumok. Olyan is, akinek aranyzinóros gallérja van, olyan is, akinek csak az ezüst zsinór jutott osztályrésztül, de a legtöbb, akik szolgacimen teljesítik a vasutnál a legfontosabb munkákat.

Ezekkel bánik basa módjára Gyulai ur, s nekünk a demokrástaságot jellemző nyugodt gondolkozásunkkal jólesik megmagyarázni ennek az aranybádoggalléros urnak, hogy: uram, ezek az arany, ezüst és semilyen díszszel ellátott galléru emberek is csak olyan Isten teremtményei, mint ön. Ne tekintse magát Isten kegyelméből levőnek, mert nagyon is tudják, hogy az államvasutak tulságos gyors kifejlődése folytán jutott ön az aranybádoggallérhoz s az ezzel járó nagyságos címhez. Mert igen önnek a főellenőri rang után a nagyságos cím is jár, a máv igazgatósága azon logikus gondolkodása folytán, hogy sok embernek csak cím legyen a fizetés az mellékes.

Nem nagyon kell megeröltetni, mint régi vasutasnak a memóriáját s rá fog jönni, hogy Vámosgyörkön is csak olyan ezüst zsinóros ember volt az állomás előjáró, mint például most Jászarokszálláson. A politikába való beleboesájtkozás nélkül nem lehet jobban megvilágítani az okokat, de elég az is, hogy szaporodtak az olyan emberek, akiket pályáján a felülről és alulról jövő nyomás folytán előre kellett tolni, s így Vámosgyörkön is, a nem oly óriási forgalmu falucskába is nagyságos című főellenőr jutott, a régi állomásfőnököt pedig, a legrégebbiket értjük, valószínűleg kinevezték főkalauznak.

Látható tehát, hogy semmi nagyobb fontosságú állás és tevékenységre nem nyilhat tért Vámosgyörkön, a nagyságos tekintélyhez a fényt az aranygallér sem adja hát meg.

Az itt leirt eljárás meg nemcsak hogy fényt nem kölcsönöz az aranygallérnak, hanem egy kis homályt, akkórát csak, mint napnak a bárányfelhő, de ami épen elég arra, hogy a napba tudjon nézni az ember.

Szeptember 2-án 3 utas ment Gyöngyösre s a vasutállomás étkezőjében várták a vonatot. Éppen készülődtek, amikor a vonatvezető kürtölt mire siettek a közben megindult vonat felé.

— Visszatartani, nem kell ökel en-

gedni! — kiabált az állomásfőnök. — De kérem főnök ur — szólt az utasok között lévő vasuti kalauz, — nem hallottuk, hogy a beszálláshoz kiáltottak volna.

— Mit beszél, még maga tüntet! — kiabált kollégájára a főnök ur, majd elmésségét fitogtatta:

— Majd azt várja az a vonat, hogy magát vendégei részegen huzzák ki a korcsmából!...

Hát méltóztassék ide figyelni főnök ur!

1-szor. E sorok írója és egy tekintélyes gyöngyösi polgár a tanu, hogy az állomás vendéglőbe a szolga a beszállás idejét nem kiáltotta be, mielőtt tehát a szabadnapos kalauzzal gorombáskodott, gyöngyösre volna megerről.

2-szor. Nem igaz az, hogy az az altszít részeg volt s nem igaz az, hogy vendégei ötöt huzzák vagy vezették volna! Tehát ne tessék alantasát valótlanságok állításával az utasok előtt megszégyeníteni.

3-szor. Önnek egy szabad napos vasutas ép olyan joggal megmondhatja észrevételét, mint ahogyan egy más utas, mert hisz az illető is jegygyel utazott; de ha ön megakarja korholni az illetőt, ne a nép előtt lármázzon, hanem hívassa be az irodájába.

Ezt kívánja a jó izlés s az egymás megbecsülése.

Nigrinyi Ferenc.

HIREK.

Állathidélítés. — Nemzetgazdaságunk egyik legfőbb tényezője az állattenyésztés. — Hogy használlataink helyes irányban, hasznothajtólag tenyésztésenek, a vármegyei gazdasági egyesületek elsőrendű törekvése. De törekvése különösen a Jász-Nagykunszolnokvármegyei Gazdasági egyesületnek, amelynél az ország egyetlen ilyen egyesülete sem fejt ki e téren élénkebb, buzdóbb tevékenységet. Igaz, hogy ezen egyesület vezetősége az ország legszakképzettebb gazdaszaiból áll, élén hazánk egyik legkiválóbb gazdaszával, főispánunkkal, dr. gróf Almássy Imrével. Igaz az is, hogy talán egyetlen vármegyében sincs olyan tag tere a tevékenységnek, mint a mi nagy részben kiscgazdaktól lakott vármegyénkben.

Az állattenyésztés helyes irányítására legalkalmasabb eszköz a vármegyének különböző helyein időszakonként rendezni szokott tenyészállatdíjazás. — Az értelmes gazda, a kiváló

hallgatok, mert a tarcákat olvasni szerető nők ugysis eleget mondják, hogy: oh azok az emberek; — minek mondják hát többször. 1 óra-
kor aztán az iskola előtti padon élvezték keresztül a holdfogyatkozás nagyszerűségét. A késő éjjel, melyet még pár perccel azelőtt nappallá tett: a hold, most fekete köpönyeget vesz magára, lassan, méltóságteljesen. Egy hűvösebb szélfuvallat csapja meg az embert: barátságatlanná kezd válni az idő. Szemünk olykor keresztül fut az égboltozaton, keresve a felhőt, mely ezt a kiállhatatlan félhomályt okozza. De egy csepp felhő sincs. Feltűnik azonban, hogy a csillagok sokkal élénkebben ragyognak, mint pár perccel előbb. Mintha mondanák, hogy: minden élet nyomán, újabb élet támad.

A hold alakialan pontnak tűnt fel, s sárgás, tompa fényével is inkább magát festette be, mintsem világitani akart.

A léghajóról kezdünk beszélgetni.

— Ilyen tavaszi idő s holdvilágos éjjel volt egy évvel ezelőtt is akkor — beszél János bácsi — amikor itt ültőmben egy nagy testet pillantottam meg a légben, 100—150 méter magasban repülni. Nagy szárnyával kutyaszás tempókat vert a légben, farktoljai meg repülés közben is kihegyezetten állak, mint a szájból kihuzott écses

Mozdulatai a vízben fúdkodó ember mozdulataihoz hasonlítottak, majdnem kövé me-

redve konstátáltam, hogy ember birkózik ott a föld vonzóerejével.

Az itt tartott hosszú szünet végét ismert türelmemmel sem tudtam bevárni, megkérdeztem hát, hogy: No és? — Szabón meg egy irtózatos nagyot csiptem, gondoltam, inert ő alszik, azért nem akar János bá' beszélni.

— Elrepült ősem, mondja János bácsi. Hírét sem hallottuk neki többet, de én azért mégis megtudtam, hogy ki volt. Figyeljen csak.

Becsületes, szorgalmas csizmadia-iparos volt X. (Mivel megtörtént dologról van szó, ki lehetne a mester nevéét is írni, de biz' elfelejtettem azt.) Olyan ember volt, mint a legtöbb, hogy a szépen beosztott munka mellett még újságolvasásra is jutott ideje mindennap. Vett is mindig egy Kis Újságot, aztán meg felolvasta azt a műhelyben, a segédék is hadd hallják a világ eseményeit. Szivesen is hallgatták azok, különösen az egyik segéd, a mester fia, ha Zeppelin léghajósról hallott olvasni, még a kalapács is megállt kezében, pedig a talpszegezés óriási gyakorlottságának semmi szüksége sincs a szellemre.

De megállt az a kalapács azért, mert a fizikum is érezte azt, hogy az ő gazdájuk, a mester fiának esze nem a csizmatálpálás prózai munkájára van teremtve. Lángész az, mely most felülzárnyalni van hivatva azokat

a lángészeket, melyek Ikarosz óta a repülés problémáján zuzódtak agyon.

Természetes tehát, hogy Kálmán, a mesterfiának kerekskéke, egy „kék hétfőt" követő napon üresen maradt. Felment a padlásra és magára zárta az ajtót.

Két hélig volt ott s akkor lesoványodva, sápadtan lejtött onnan s jelentette az apjának, hogy feltalált egy repülőszervezetet, tökéletes, már ki is próbálta s hogy holnap, vasárnap délután a hevesi vásárra repül — árulni.

A család nem igen tudta e találmány nagy jelentőségét megérteni, de azért siettek azt hírtül adni a faluba s másnap már a szomszéd fészerek és disznóolakat a kíváncsiak lepték el.

Kálmán meg szijazta magára a szárnyakat s tíz perc múlva, pont 3 órákor lekiáltott lent álló szüleinek.

— Isten áldja meg mindnyájokat édes szülem!

Sajátszerű suhogas hallatszott, a repülőgép már két méterre emelkedett a fészerek felett, aztán — zsupp, a földre pottyant Kálmán, a repülőgép, meg az eladni szándékoltt csizmak.

Baj nem történt s a repülőgép szárnyait mint kéményspró toltit koptatta el a kéményspró legény.

Nigrinyi Ferenc.

Az emberiség nagy csatái.

Közlő: Zagypartii.

Qodshu-i 1350 Kr. e. II. Ramzessel az élükön, — az egyiptomiak az ázsiai khiták ellen. II. Ramzes győzvé, az egyiptomiak elfoglalták Szíriát.

Marathon-i 490 évben Kr. e. Az atheniek Miltiades alatt Mardonius perzsiai ellen. Miltiades az első perzsa háborút visszaverte. 111000 harcos, 8000 halott.

Szalamisz-i 480 évben Kr. e. Görög hajóhad Themisztokles és Eurybades perzsa hajóhad Xerxes vezérlete alatt. Themisztokles győztes Xerxes elhagyja Görögországot s visszatér Ázsiába. 1338 harcos.

Platea-i 479 évben Kr. e. Egyesült görögök, a perzsák Mardonius alatt. Panzaniusz győzelmével Görögország felszabadult. 218000 harcos, 26200 halott.

Arbéles-i 331. évben Kr. e. Görögök Sándor, perzsák Dárius alatt. Sándor győzelmével perzsa birodalom bukása bekövetkezett. 62000 harcos, 2200 halott.

Ipsusz-i 301 évben Kr. e. Lizimakosz és Szelenkosz Antigonosz ellen. Mindhárman Sándor vezérei. Antigonosz legyőzve, meghalt. Sándor birodalma a két ellenfél közt felosztott. 150000 harcos.

Canea-i 216 évben Kr. e. Hanibál és a karthagoiak, Paulus Aemilius, Vazzo és a rómaiak. Győzött Hanibál és majdnem egész Italia ura lett. — 155000 harcos, 7000 halott.

Zama-i 202 évben Kr. e. Afrikai Scipió és rómaiak, Hanibál és a karthagoiak. Scipió Hanibál utolsó seregét megsemmisíté, Karthagot megmegverte. 20000 halott.

Alesia-i 52 évben Kr. e. Galtok és Vercingetoric. Rómaiak és Julius Caesar. Julius Caesar meghódította Alesiát, Vercingetoric a rómaiak fogságába került. 310000 harcos.

Farzalus-i 48. évben Kr. e. Julius

Caesar párhivei Pompeiusei ellen. — Julius Caesar a legfelsőbb hatalom birtokába jutott. 72000 harcos, 15000 halott.

(Folytatjuk.)

Lapkiadótulajdonos: Nigriayi Ferenc.

Bélyegzők

pecsétnyomók

árjegyzéki minta és árak szerinti megrendelhetők a könyvtármunkában.

**GYÖNGYÖSI BANK RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
JÁSZÁROKSZÁLLÁSI FIÓKJA.**

Értesítés.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az 1831-ben alakult és 346 millió korona alaptőke és készpénzbeli tartalékok felett rendelkező

cs. kir. szb. triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali)

valamint a Magyar jég- és vízontbiztosító részvénytársaság (alaptőke és készpénzbeli tartalékok 7 millió korona) és az Első o. általános baleset ellen biztosító társaság (alaptőke és készpénzbeli tartalékok 22 millió koronán felül) ügynőiségét átvettük. Ennélfogva tisztelettel kérjük az előforduló mindennemű tűzbiztosítási bevételeket épületek, malmok, takarmány- és aratási készletekre, valamint egyéb ingóságokra nekünk beküldeni. Elfogadunk továbbá közvetítésre életbiztosítási ajánlatokat minden módozat szerint, ugyancsak betöréssel szemben, valamint jég- és baleset ellen való biztosítási ajánlatokat a lehető legolcsóbb és legjobb feltételek mellett, becses feladványait kérve és várva vagyunk

kiváló tisztelettel

Gyöngyösi Bank r. t. fiókja.

Jászárókszállási Téglai és Cserépgyár Schwarcz és Társai Jászárókszállás

Telefon: Iroda 6, gyártelep 7. sz.
Távíratcim: Schwarcz, Jászárókszállás.

Értesítés.

Van szerencsénk a tisztelt építész közönség szives figyelmét a múlt év folyamán létesített

**gőzüzemű
tégla és cserépgyárunk**

készítményeire felhívni.

Gyártmányaink a legmodernebb gépezetekkel és szabadalmazott égető körkemencében, igen szép s jó minőségben készülnek és a m. kir. József műegyetem által teljesen fagyállóknak vannak elismerve.

Készítünk:

1. Sajtolt sima tetőcserepet a zombolyai minta szerint, célszerű hófogóval ellátva természetes színben és tartósan kátrányozva.
2. Francia sajtolt tetőcserepet szintén természetes színben és kátrányozva.
3. Gerinc illetve szegélycserepeket ugyanolyan kivitelben.
4. Géppel gyártott téglát fali és díszes kivitelben.
5. Kézzel gyártott téglát egyszerű és díszes kivitelben.
6. Négyzetleges fasztertéglat.

Készítményeinket a legjutányosabb napárak mellett bocsátjuk a tisztelt közönség rendelkezésére. Egyben pedig kérjük a közönséget, hogy vállalatunkat jöndulattal támogatni szivesek legyenek.

Tisztelettel

Schwarcz és Társai

gőztéglagyárosok.

Nigriayi Ferenc könyvnyomdája, Jászárókszállás.

Jászárókszállás és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetlap. — Megjelen minden vasárnap.

I. évfolyam.

16. szám.

1909. szeptember 12.

ELŐFIZETESI ÁRAK:
Egész évre 8 korona.
Félévre 4
Negyedévre 2
Egyes szám ára 16 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MELEGHEGYI MIKLÓS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Jászárókszállás, könyvnyomda,
hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetések küldendők.

Jákóhalmá.

Lapunk címe „Jászárókszállás és Vidéke”, tehát magától értetődik, hogy egyszer-másszor a környékbeli községek ügyével is kell foglalkoznunk. — Ugy tartottuk ezt legelőszertibbnek; hogy látogatást tesszünk hol egyik, hol másik vidéki községben s e látogatásunk alkalmával tapasztalatokat leírjuk itt, hogy ne csak névleg, hanem mindenféleképpen ismerjük egymást.

Folyó hó 5-én Jákóhalmát, a Jászáróknak ezt a minta községét látogattuk meg. Azért kezdtük Jákóhalmán, mert a községnek az tetszik ha valamely munkához fogunk, hogy annak kezdete simán és szépen s ne gáncoskodással kezdődjék. Azt pedig tudtuk, hogy Jákóhalmát csak dicsérni lehet, arról csak szepet és jót írhatunk s így a kezdet a község izlése szerint való lesz.

Vasárnap reggel szakadó esőben indultunk utnak. — Jászdősán a fogadóban megreggelizvén, éppen a misére hívó harangszóra érkezünk

Jákóhalmára. — A községhezánál az ott lévő tisztségviselőkkel kissé elbeszélgetvén, a templomba mentünk, ahol Bozzay István káplán tartotta az ünnepi prédikációt. A tartalmas-szent beszéd elhangzása után Precsinszky Kálmán jászárókszállási segédkántor önkelt a kóruson, amelyről lapunk más helyén fogunk megemlékezni. — A mise végezte után sétát tettünk a községben, s igazán meglepett, habár már hallomásból tudtuk is, — annak szépsége. — A nyílegyenes utcák, a szép modern építkezési mód, az épületek kifogástalan tisztasága egyaránt dicséri a helyes irányt követő előjárókat és az értelmes, okos, tiszta népet.

Amit az ember a községbe ér, az első hársoroknál már látni lehet, hogy ezt a községet modern gondolkozású, jómódu nép lakja, — s ha a magyarosan öltözött férfi és csinnal, izlésesen öltözött nőket látja az ember, büszkén dobog fel keblében a magyar szív, s tünkéntlenül felkiált: „Istenem, nincs párja a magyarnak széles e világon!”

Tagadhatatlan, hogy a Jászáróknak minden községe tiszta és szép, — de bátran kijelenthetjük, — ezt meg nem cáfolhatja senki, — hogy az első helyen Jákóhalmá áll.

Iskolatgye kifogástalan. — A szép, egészséges, tágas új iskolaépületben 8 tanító működik, ami a 4000 lakosú községben teljesen kielégítő szám. Nem mint nálunk a 13000 lakoshoz a zsidó tanítóval együtt 13. — Természetes, hogy az olyan nép, amelyik már az iskolából kikerülve bizonyos tudással lép az életbe, nemesebb szívvel, értelmesebb ésszel jobbat, szebbet és többet alkothat, mint a tanulatlan ösember, — akinek csak saját személyére van gondja, mint az állatnak, s az emberbaráti szeretetről, az egymás iránti emberi kötelességekről fogalma sincs.

Éljen tehát Jákóhalmá népe, — éljenek annak előjárói. A környékbeli községek vezetői pedig menjenek oda, nézzenek körül és okuljanak.

TÁRCA.

A határszélén.

A nap alkonyodóra száll, Utolsó, biborsugarával bearanyozza a montenegrói határhegyek csupasz sziklaormait, szinompás tűndér várakká varázsolva azokat. . . Majd feltámad az alkonyi szellő, végig oson a zord sziklák között s jótékony, hús csókjaival meg-megrezenteli a gyér növényzet sárgás leveleit. . .

A napsugár, a szellő is oly régi kedves ismerős, mégis itt e sivár, vad vidéken oly sajátságos benyomást kelt, szinte félelmet ébreszt. . .

Lenn a bosnyák oldalon emberek mozognak. Kis csapat katona iparkodik feljutni a völgyből a hegyoldalra, a melynek ormán a határ húzódik.

A csapat élén egy káplán jár, kövéssel mögötte, egyháztörvényes az élén firkésző szemek előtt azt a bűntudat, hogy ember vagy állat rejtezik mögötte. . . De a bokorban meghúzódó lény is észre-

veszi, hogy figyelik. . . Hirtelen egy fő bukkan elő az ágak közül, velen egyidejűleg egy puskacsó s a következő pillanatban egy vilámlás, egy éles döbbenés s az egyik katona melléhez kapva tántorogni kezd. . .

„Tűzet!” hangzik e káplár kétségbeesett verényszava. Négy puskacsó dörög el majdnem egyszerre s a bokor mögött egy szálas montenegrói alakja ugrik talpra, majd hirtelen előre bukva végig terül a bokor mellett. . . Vége! . . .

A katonák, nem törődve többé az ellen-séggel, társukhoz rohannak, ki kinos vergődéssel vonaglik a földön. . . A káplár odatérdel mellé, tábori kulacsából vízzel locsolja a sebesült arcát, majd föltépve ruháit jól, rosszul bekötözi a tátongó sebet. A legények ezalatt fegyvereikből s galyakból hordágyat hevenyésznek, ráfektetik sebesült bajtársukat s szomorúan indulnak vele állomáshelyükbe, a kis bosnyák faluba, vissza. . .

Egyre sötétebb lesz. A sziklák, bokrok alakjai mind jobban elmaradnak, lassanként teljesen elfedi őket a beálló éj. . . A kis csapat lassan, szinte tapogatózva halad tovább, s az élén firkésző szemek előtt azt a bűntudat, hogy ember vagy állat rejtezik mögötte. . . De a bokorban meghúzódó lény is észre-

veszi, hogy figyelik. . . Hirtelen egy fő bukkan elő az ágak közül, velen egyidejűleg egy puskacsó s a következő pillanatban egy vilámlás, egy éles döbbenés s az egyik katona melléhez kapva tántorogni kezd. . .

„Tűzet!” hangzik e káplár kétségbeesett verényszava. Négy puskacsó dörög el majdnem egyszerre s a bokor mögött egy szálas montenegrói alakja ugrik talpra, majd hirtelen előre bukva végig terül a bokor mellett. . . Vége! . . .

A katonák, nem törődve többé az ellen-séggel, társukhoz rohannak, ki kinos vergődéssel vonaglik a földön. . . A káplár odatérdel mellé, tábori kulacsából vízzel locsolja a sebesült arcát, majd föltépve ruháit jól, rosszul bekötözi a tátongó sebet. A legények ezalatt fegyvereikből s galyakból hordágyat hevenyésznek, ráfektetik sebesült bajtársukat s szomorúan indulnak vele állomáshelyükbe, a kis bosnyák faluba, vissza. . .

Egyre sötétebb lesz. A sziklák, bokrok alakjai mind jobban elmaradnak, lassanként teljesen elfedi őket a beálló éj. . . A kis csapat lassan, szinte tapogatózva halad tovább, s az élén firkésző szemek előtt azt a bűntudat, hogy ember vagy állat rejtezik mögötte. . . De a bokorban meghúzódó lény is észre-

Felsőmagyarországi Mészművek
Schönfeld Lipót és társai
betéti társaság — PÁSZTÓN.
Szállítanak kiváló minőségű
Bódvavendégi fehér
FALI MESZET
jutányos ár mellett bármely vasúti állomásra.
Árajánlattal szolgálunk.

sereg ellen. Németek Elzászból való kitűritésével Turenne győzött.

Buda-i 1686 évben. Magyar és német egyesült seregek Szávójai Jenő alatt a török várvédők ellen. Buda visszavétele s Szávójai Jenő főherceg győzedelmeskedett a törökökön. Narva-i 1700 évben Kr. u. XII. Károly és a svédek, I. Péter és az oroszok. Egész Lengyelország elfoglalásával XII. Károly győzött. 80000 harcos.

Fantenoy-i 1745 évben Kr. u. A szász marsall és a franciák, Pumberland herceg és az angolok. Németalföld elfoglalásával a szász marsall győzött. 110000 harcos.

Lissa-i 1757 évben Kr. u. II. Frigyes és a poroszok, Daun és az osztrákok. II. Frigyes győzött s kora első taktikusának ismertett el. Harcosok száma 123000, halott 40000.

Rivol-i 1797 évben. Bonaparte és a franciák, Alvinci és az osztrákok. Az olasz hadjárat sikerével Bonaparte győzött. 56000 harcos. 10000 halott.

Ziczik-i 1799 évben. Massena és a franciák, Károly főherceg és az osztrákok. Franciaország felmentett az osztrákok betörése alól. Massena győzött. 165000 harcos.

Marengo-i 1800 évben. Bonaparte és Desaix, Mélas és az osztrákok ellen. Bonaparte győzelmével a franciák Olaszországot visszafoglalták. Harcosok száma 65000.

Austerlitz-i 1805 évben. I. Napoleon és Lannes, Károly főherceg és az osztrákok ellen. Napoleon győzött és a három császár csatája után Ausztria aláírta a pozsonyi békét, 180000 harcos, 25000 halott.

Trafalgar-i 1805 évben. Nelson és az angolok az egyesült francia-spanyol tengeri haderővel, hol hétezer ágyú szórta gyilkoló tűzét a küzdő felekre. Nelson életével fizetett. Trafalgar mellett kivívott győzelemre minden angol büszke, mert ezideig ez léven a világot bámulatba ejtő tengeri diadal.

Eylau-i 1807 évben. I. Napoleon Benningsen oroszai ellen. A csata eldöntetlen maradt. 150000 harcos, 20000 halott.

Aspern-Asslingen-i 1809 évben. I. Napoleon és Lannes, Károly főherceg és az osztrákok ellen. Lannes halála miatt a csata eldöntetlené vált. 170000 harcos, 40000 halott.

Moszkva-i 1812 évben. I. Napoleon az orosz Barclay de Tolly ellen. I. Napoleon Moszkva bevételével győzött. 305000 harcos, 80000 halott.

(Folytatjuk.)

A könyvnyomda Bélyegzők

október 1-étől a község háza és kasszinó épületek mellett lévő özv. Pethös arjegyzéki minta és árak szerint megrendelhetők a könyvnyomdában.

GYÖNGYÖSI BANK RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG JÁSZÁROKSZÁLLÁSI FIÓKJA

Értesítés.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudására hozni, hogy az 1831-ben alakult és 346 millió korona alaptőke és készpénzbeli tartalékok felett rendelkező

cs. kir. szb. triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali)

valamint a Magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság (alaptőke és készpénzbeli tartalékok 7 millió korona) és az Első általános baleset ellen biztosító társaság (alaptőke és készpénzbeli tartalékok 22 millió koronán felül) ügynökségét átvettük. Ennek feladatára elöljáró feladatunkat minden módzat szerint, ugyancsak betöréscsökkentési, valamint jég- és baleset ellen való biztosítási ajánlatokat a lehető legelőcsőbb és legjobb feltételek mellett becses feladványait kérve és várva vagyunk

kiváló tisztelettel

Gyöngyösi Bank r. l. fiókjá.

Jászárokszállási Téglá és Cserépgyár Schvarcz és Társai Jászárokszálláson

Telefon: Iroda 6, gyártelep 7. sz.
Távíratcím: Schvarcz, Jászárokszállás.

Értesítés.

Van szerencsénk a tisztelt építők közönség szives figyelmét a mult év folyamán létesített

gőzüzemű téglá és cserépgyárunk

készítményeire felhívni.

Gyártmányaink a legmodernebb gépezetekkel és szabadalmazott égető körkörösben, igen szép s jó minőségben készülnek és a m. kir. József műegyetem által teljesen fagyállóknak vannak elismerve.

Készítünk:

1. Sajított sima tetőcserepet a zombolyai minta szerint, célszerű hófogóval ellátva természetes színben és tartósan kátrányozva.
2. Francia sajított tetőcserepet szintén természetes színben és kátrányozva.
3. Gerinc illetve szegélycserepeket ugyanolyan kivitelben.
4. Géppel gyártott téglát fali és diszes kivitelben.
5. Kézzel gyártott téglát egyszerű és diszes kivitelben.
6. Négyzetletes fasztergtéglát.

Készítményeinket a legújanyosabb aszfalt mellett becsátjuk a tisztelt közönség rendelkezésére. Egyben pedig kérjük a t. közönséget, hogy vállalatunkat jóindulattal támogatni szivesek legyenek.

Tisztelettel

Schvarcz és Társai
gőztéglyagyárosok.

Nigrinyi-könyvnyomda, Jászárokszállás

Jászárokszállás és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden vasárnap.

18. szám.

1909. szeptember 26.

I. évfolyam.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:	
Egész évre	8 korona.
Félévre	4
Negyedévre	2
Egyes szám ára 16 fillér.	

FELELŐS SZERKESZTŐ:
NIGRINYI FERENC.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Jászárokszállás, könyvnyomda,
hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előzetesek és hirdetések küldendők.

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

En lettem e lap felelős szerkesztője Plebános ur! Nem volt nagy kedvem azzá lenni, de hogy Plebános ur e lap szentégtelen előéletére való tekintettel megtagadta Pál István tanító ur azon kérelmét, hogy e lap felelős szerkesztője lehessen, hát én vettem az ígát a nyakamba.

Ísa látja Plebános ur, így lett köznök egymáshoz. Mert hát csak nem gondolja olyan bügrinak egy lap szerkesztőjét, hogy be sem mutassa magát az egyház helyi fejének, s bár tudom, hogy arisztokratikus érzelme borzong e merészség felett, mégis vagyok bátor hozzáfogni egy kis diszkurzushoz.

Ha Plebános urnak kifogása volt e lap irálya ellen, akkor örömmel kellett volna Pál István tanító ur vállalkozását támogatni, mert Pál miat jó keresztény, mint alapos, komoly gondolkozású ember, s mint olyan is aki alantasa önnök Plebános ur, a kereszténység ügyének csak jó szolgálatokat tehetett volna ezzel az — ön

nagy bánatára — olyan szépen támogatott helyi sajtóval.

Bocsásson hát meg Plebános ur, ha azt mondom, hogy itt egyenesen kárára járt el a keresztény vallásnak, s hogy megbizonyosodjék erről, majd az egri érsek ur Ö eminentiájának kűldök fel e lapból egy példányt s ha Önt valamikor kinevezik kanonoknak, mosolyogja le e kishitt cikkezgetőt, ha pedig egész életén keresztül hiába várja azt, akkor nekem adnak igazat ott a földi magasságban.

Tudjuk mindnyáján, hogy a „Szövetkezet“ című mult héten megjelent cikk oldalba találta Plebános urat. De hát a szövetkezetnél pénzről van szó, ilyen intézmény csak nyereségre dolgozik — hátratéve a vallást s a biblia tanait. Az újság azonban lehet egyenesen a vallást védő fegyver, milyen az Alkotmány, Magyar Állam stb. című újságok.

S mégis Plebános ur szerint az egyházzal került volna összetűzésbe Pál István tanító ur, ha szerkeszti a lapot.

Hát ezt nem értem Plebános ur!

A szövetkezet miatt az egyházzal? Milyen fogalom ez? Ezt méltóztassék megmagyarázni, mert én, bárhogy töröm is a kobakom, csak azt tudom kiokoskodni, hogy a Plebános ur az egyház alatt a — pénzt érti.

Ergo az egyéni érdekeit.
— — — — Honnan jöttem, ki vagyok? — méltóztatik kérdezni — mert helyi hívők nem ragadtathatják el magukat: ilyen istentelenségeket beszélni? — Hát bizony én csak atéle jött-ment szegény ember vagyok. Pásztón ez előtt 4. évig szolgáltam nyomdámmal és munkámmal a kultúrát s hosszabb ideig szerkesztettem közmegelegedésre a Pásztói Hirlapot. Ne örüljön tehát Plebános ur, hogy szemét rontó lapunk az Ön kerékkötő munkája folytán eltűnik a föld színéről, mert a családom fentartásáért folytatott lázas munkám után, mikor megpihenni hazatérek, kéjesen dőlök neki íróasztalomnak és — akár tetszik, akár nem — beszélgetni fogunk.

Letárgyalunk mindent. Az iskola és szövetkezeti igazgatóságot, mun-

pal ez előtt a B. H.-ban. „Keresték egy jó családból való fiatal leány, egy beteg hölgy kíséreléssel délvidékre.“ Csak egy nyelvismeret volt kívánatos és kölcsönös tetszés mellett az aránylag magas fizetés s tartamosabb állás elfogalható. Margit rögtön jelentette anyjának. — Margit meglehetősen birta az angol s francia nyelvet s valaminnt tanulatott olaszul is atyjával együtt, mikor az olaszországi utat tervezték, melyből aztán nem lett semmi. Apja, az ezredes, egy vadászaton hirtelen meghalt és családját — Margiton kívül volt még egy fiú — nagyon is zavart viszonyok között hagyta. Géza katona volt — szüksége volt pótükre. A kaukáz, melyre szülei egymásé lehettek, már-már elfogyott. Ily körülmények között Margit határozott köteletségének tartotta, hogy megélhetéséről gondoskodik. Anyja még erőteljes, s ő reá föltétlenül még nem volt szüksége. Az anyai akarati ellenszegül Margit tervének, mert mint mondá, lealacsonyító egy ajtai Szabó ivadéknak kenyérgyűrés után nézni.

Margit azonban néhány év múlva teljesen jóalakott a „cifra nyomorúsággal.“ Úgy szólván éheztek egész télen csakhogy a divattoileteket megszerezzék s a sok meghívást viszonzhassák. Hogy anyját szükségtelenül ne iz-

gassa — jelentkezésére post restante választ kért, mert így is sokat szenvedett anyjának nézeteltérései miatt. Hisz meg csak 22 éves volt s oly unott — nem tudta a látszólagos szerepet játszani a társaságban. Jellemével összeférhetetlen volt adni az előkelőt, a jómódot, mialatt valóságban csaknem éheznek. Az állás elnyerése elégséges lenne, hogy anyja kedvezőbb életviszonyok közé jusson. Géza is, ki gyakran nélkülözött, könnyebben mozoghatna. A különben derék, takarékos hadnagy testvérét Margit gyöngyében szerette. Azután a borzasztó Tóth Bélától is megsabadulna két kiállhatatlan nénével együtt. Ez egy hatalmas lovagbirtok tulajdonosa volt, de notorius üresfejű s az ezredesné ezt kívánta, hogy Margit ennek legyen a felesége. E miatt folytatott örökös harcok is elősegítették a fiatal leány unottságát.

Gondterhelten nyomottan sétálgatott Margit, Vágyott, sóvárgott egy ember után, kinek ki-panaszolhatná magát. A sok társadalom érintkezés ellenére is, Margit egyedül állott. — Meséjének nyilvánították tőrtényes gondolatában. Ö a fiatal s egészséges leány szegélyelté azt, hogy napjait tennis — tánc — s más kellemes szórakozásokkal volt kénytelen kitölteni, hogy házasságváására hagyja magát.

TÁRCA.

Post restante.

— Németből szabadon. —

Van nekem post restante levelem? Szabó Margit kisasszonynak? — A fiatal leány elpirult, mialatt a kérdést feltette s úgy látta, mikor a postás elbámulva nézett a rács mögött, mintha egy ideig habozna, mielött a post restante küldeményeket átnézné. Természetesen — mikor egy fiatal s csinos leány — és hogy nem volt csunya naponkint jelezte azt neki a tükör — post restante levelet vár, mindjárt tudja az ember, hogy „titkos kedves“ forog szóban. A postás, kit ma látott először, s aki különösképen civilben volt, magától értetődően azt fogja gondolni is. Margit gyöngéd teremtés volt s nem is tetszett neki a post restante levelezés. Levél már nem jött. Más háromszor ment hasztalanul. — Oh, ha az az asszony tudná akitől feleletet vár, jelentkezésére mily rettenetes hosszú neki a várakozás!

Egy keresztlet olvasott Margit néhány nap-

kun-Szolnok megyei Népoktatás. A lapot a kir. tanfelügyelőség hivatalos lapjaul fogadta s értesülésünk szerint a Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei Tanító Egyesület is legközelebbi közgyűlésén hivatalos lappá avatja. Az első szám szép programmal és tartalommal indult meg. Most csak vármegyénk tanítósaán mulik, hogy ezen életrevelő, modern pedagogiai iránynak hódoló lapot kellő szellemi és anyagi pártfogásban részesítse, felvirágoztassa.

A belrendőr ur figyelmébe. Több ízben tapasztaltam, hogy heti és országos vásárok alkalmával egyszerű paraszt emberek bejárvák a piacot és vásárt és hangos szóval hirdetik gyógyszerüknek csalhatatlan gyógyító erejét. Árulnak nekik állat tápport tyukszem irtóf stb. Miután pedig az 1876 évi XIV. törvénycikk szerint a gyógyszerekkel való kereskedés gyógyszerészre, tehát ahhoz értő egyénre van ruházva, valamint az 1888. évben kiadott Pharmacopea szabályrendelete szerint szintén akár egyszerű akár összetett gyógyszer is az, csakis gyógyszerész által árusítható el, sőt annak egy igen nagy részét csupán orvosi rendeletre adhatja ki a gyógyszerész. Így kofák, szenzálok s más ilyen avatatlan egyének gyógyszerekkel nem kereskedhetnek. Tessék ezt a belrendőr urnak figyelemmel kísérni s jelentést a feleltes hatóságánál megtenni, nehogy a milyen viszonyok vannak Jászárokszálláson valami élelmes üzlet embernek eszébe jusson vásár alkalmával a helybeli rendőrségi intézményt részlet fizetésre árulni.

Aesculapius.

Gyanus haláleset. F. hó 23-án meghalt Terenneyi János 41 éves ácsmester. — Életében, egészséges korában gyakran mondogatta, hogy ha ő meghal boncoltassák fel, mert ő nem fog természetes halállal meghalni. — A közvélemény mérgezést nevezget, lehet, hogy az elhult balsejtelmei alapján. Lapunk zártáig nem tudjuk, vajjon a hatóság elrendeli-e a boncolást?

Tisztelettel felkérjük azon vidéki előfizetőinket, kik előfizetéseikkel hátulálékban vannak, hogy mielőbb megújítani sziveskedjenek azt, nehogy lapunk szétküldésében ezáltal akadályozva legyünk.

Ősz. A hivatalos ősz is beköszöntött e hó 23-án. — Az első őszi napon szép eső esett, csalogatva ki a pályájuk előtt álló buzát, Szerencsésebb utat nekik, mint a tavalyiaknak volt.

Értesítés.

A nagyvendéglő épületén levő könyvnyomdát

Értesítés. A nagyvendéglő épületén levő ötv. Pethes Antalné-féle házába helyezem át. Ezen változtatást azon körülmény teszi szükségessé, hogy a betűszedés nagy figyelmet kívánó munkáját a Fő-tér különféle zaja állandóan zavarja, valamint a gépek és betűnyak szaporodásával a mostani helyisége kicsinek, s több ok miatt nyomdahelyiségnek teljesen alkalmatlannak bizonyult.

Alkalmos bolthelyiség hiányában ideiglenesen fenti helyen helyeztem el tehát a nyomdát.

Kérem a n. é. közörséget, hogy eddigi szives támogatását ezután sem vonja meg tőlem, s én ismert szolid árammal, tökéletes munkáimmal igyekszem megérdemelni.

Jászárokszállás, 1909. szept. 25. Tisztelettel Nigrinyi Ferenc.

Allatkiállításunkról.

A folyó hó 12-én tartott tenyészállatkiállításról következő tudósítást vettük:

Az állatok díjazására megalakult bizottságok:

Lódíjazásra: Szapáry György gróf elnöke alatt Rónay Ferenc, Haraszi Oszkár, Pethes Mihály, dr. Cseh József méntelep főhadnagy, Koczka István, Faragó Émán, Nemoda Ignác, Csikós Balázs, Farkas János urakból. — A szarvasmarha díjazásra kétbizottság: Antal Sándor és Pethes Antal elnökeite alatt: Bay Ferenc, Haraszi Emil dr. Varga István, Utassy Zsigmond, Meleg B. Ferenc, Csikós József, Horváth Ignác, Móczár Sándor, Padár Lajos, Farkas F. Ferenc, Terjéki István urakból.

A bizottságok mindenekelőtt általános szemlélt tartottak a felhajtott pompás anyag felett. Feltűnést keltett Pethes Mihály versenyen kívül álló csoportos kiállítása, való-

ban remek tehenei és borjúhöl és jól kiérdemelt tetszésben részesült a többi kiállított anyag is. Erdékesse tette a kiállítást az a körülmény, hogy Jászárokszállás az első község megyénkben, mely haladva a korrál, ezelőtt 6 évvel kezdte meg állományát tarka marháva átváltoztatni és mondhatjuk, már is jelentékeny sikert ért el. A lóállomány is nagyon szép példányokkal volt képviselve és e tekintetben Jászszentandrás, a leány község tuzsárnyalta az anyát.

Midőn azonban a részletes elbírálásra került a sor, iszonyú zápor zavarta meg a bizottságok munkáját. A könnyű nyári ruhája esernyőtlen urak egymás után menekültek a buffet sátorba és csak időrel-időre, midőn kevesbedett az eső, mentek ismét ki a bírálókat folytatására. Csak Szapáry György gróf maradt kint a szabadban és bámulatos kitartással bíróg ázva folytatta az osztályozást, hangsúlyozva, hogy ha a nép és állatok itt szenvednek, nem illik könnyebbséget keresni. Kitarítottak veje dr. Cseh József és Haraszi Oszkár.

Azután összehívték a bizottságok és szarvasmarhatulajdonosok között 900. a lótulajdonosok között 600 koronát osztottak szét.

Lódíjazás.

I. Pénzdíjat nyertek a) anyakancáért:

Table with 3 columns: Name, Age, Prize. Includes Tóth Ferenc, Tóth Antal, Kara Károly, Barócsi István, Morvai János, Kovács Ferenc, Pataki Vince, Répás János, Tóth József, Juhász Sándor, Morvai József, Turi Mátyas, Farkas Béla, Rédei József.

b) 3-4 éves csikókért:

Table with 3 columns: Name, Age, Prize. Includes Répás János, Turi János, Horváth László, Juhász Sándor.

c) 2 éves csikókért:

Table with 3 columns: Name, Age, Prize. Includes Urban Márton, Ruvai Pál, Farkas József, Tóth János.

d) 1 éves csikókért.

Table with 3 columns: Name, Age, Prize. Includes Barócsi János, Répás István, özv. Fehér Emánne, Barócsi János.

II. Diszoklevelet nyertek:

Móczár testvérek gyűjteményes (6 darab) anyakancák kiállításáért arany diszoklevelet.

Szarvasmarha díjazás.

I. Pénzdíjat nyertek a) Tehenekért:

Table with 3 columns: Name, Age, Prize. Includes Ballagó Mátyas, Csikós József, Szabó Alajos, Csikós Balázs, Kovács Balázsne, Kaszab József, Bobák Sándor.

Table with 3 columns: Name, Age, Prize. Includes Tóth Ferenc, Urbancsik Alajos, Kócs Imre, Barócsi István, Szabó Ferenc, Sándor József, Kovács József, André Balázs.

b) Tiszókért:

Table with 3 columns: Name, Age, Prize. Includes Kovács Sándor, Füleki István, Barócsi István, Kókai Balázs, Sándor József, Szabó Alajos, Kócán Ignác, Dóka Imre, Dóka Sándor, Tóth János, Faragó Sándor.

II. diszoklevelet nyertek:

a) Csoport kiállításért: Pethes Mihály, Móczár testvérek, Meleg B. Ferenc.

b) Tenyészbikáért:

Budai Balázs, Gulyás Gábor, Sándor Jászszentandrás.

A díjazás előtt Antal Sándor jászapáti földbirtokos és a gazdasági egyesület alelnöke tartott beszédet, melyben a most díjazott tarka marhákkal szemben a magyar marha előnyeit fejtegette. Erre Pethes Mihály mondott egy kontra beszédet. Azután a társaság kocsiakra ült és a városba hajtott, hol a Nagyvendéglő dísztermében tiszteletére a közbirtokosság fényes bankettet rendezett. Kiváló izletes ételekből álló gazdag menü, kitűnő borok, kitzogástalan szolgálát különösen élvezetesé tette ezt az összejövetelt, mely alkalmat nyújtott a vendégeknek népünk uri tulajdonságai megismerésére. A harmadik fogásnál Pethes Mihály köszöntötte fel a távozó főispáni elnököt és felolvasta a közbirtokosságnak hozzá intézendő sürgönyét, mi általános lelkesedést keltett. Utána dr. Móczár Lajos, a kösbirtokosság ügyésze igen tartalmas

beszédben éltezte Szapáry grófot és Antal Sándor alelnököt, majd dr. Cseh József nagyon szép beszédben a közbirtokosságot méltatta és végre dr. Kele József mondott beszédet. — Öt órakor sürgöny érkezett dr. Gorove László megyei közgazdasági tudósítótól, a melyben meg nem jelenését mentette ki és jó kívánságait küldte a közbirtokosságnak. A bankett csak az esti órákban ért véget és mindenekiben a közélet egy szép napnépelyének kellemes emlékét hagyta meg.

Hirdetmény.

Az I-ső kerület 159 házszám alatt levő korcsma és kávéházhöz kimerőt (itcést) keresek f. év november hó 1-ig. Feltételek megtudhatók a tulajdonosnál: özv. Szabó Sándornénál.

CSARNOK.

EPELKÁMHOZ...

Esz nekem egy icipici Csinos feleségem. Aki lesz az én életem. S minden reménységem. Aranysóke haja, Cukor edes ajka, Hej, be csinos, hej, be kedves, Aranyos kis baba.

Esz nekem egy hamisszemü Bajos feleségem, Nem lesz párja, nem lesz párja. A föld keresgéljen. Gombolyú kis harja, Hőfehér az arca, Rajta ragyog az égboltnak Két legszebb csillaga.

Esz nekem egy menyországom: Egy kis feleségem, Ugyis az én boldogságom. Ó már réges-régen. Ha megcsókol olykor, Visszaadom sokszor,

Eszem a kis pofikáját Ezer-milliószor. OLATI.

Az emberiség nagy csatái.

Közli: Zagypartai. (Folytatás.)

Lipce-i 1813 évben. Napoleon Schwarzenberg (Ausztriá), Blücher (Poroszország), I. Sándor (Oroszország) ellen. A csata 3 napig tartott, győzött Schwarzenberg, Blücher, mi Napoleon romlásának kezdete lett. Harcosok száma 445000, Halottak sz. 120000.

Waterloo-i 1815 évben. Napoleon az angol Wellington és a porosz Blücher ellen. Wellington győzött. Napoleon detronizálva s másodszor száműzve lett. Harcosok száma 192000, Halottak száma 45000.

Világos-i 1849 évben. A magyar szabadság harcosai az osztrák hadak segítségére jött oroszok (Paskievics) előtt Világosnál leteszik a fegyvert s abszolutisztikus uralom következett be.

Inkermann-i 1854 évben. Bosquet tábornok és lord Raglan Mentcsikov oroszai ellen. Sebasztopol ostroma. Bosquet és lord Raglan győzött. Harcosok száma 115000. Halottak száma 10000.

Solferino-i 1859 évben. III. Napoleon és Victor Emánuel I. Ferenc József: ellen. III. Napoleon győzött. a zürichi béke (1859)- megkötetett, az olasz egység megalapították. 310000 harcos, 40000 halott.

Szadova-i 1866 évben. Moltke és a poroszok, Benedek és az osztrákok ellen. Moltke győzött. Poroszország tulsulya Németországban. Harcosok száma 450000. Halottak száma 30000.

Sedan 1870 évben Kr. u. III. Napoleon Mac Mahonnal, továbbá Ducrot, Wimpfen megeretik I. Vilmos által, kit Moltke segít. I. Vilmos és Moltke előtt a francia sereg 1870 szept. 2-án kapitulált. 374000 harcos, 25000 halott,

Piaciárkimutatás az 1909. szept. 2-án tartott hetivásárról.

Table with multiple columns showing market prices for various goods like wheat (Sertés kilója), flour (Burgonya kilója), oil, and other commodities.

egy kis nyílást tenni. A föld izzó része és a földkéreg közt gázok nem képződhetnek, mert a szilárd föld belsejére gyakorolt nyomása oly nagy, hogy az izzó rész s a szilárd rétegek közt űr nem támadhat.

Azonban a föld alatt a felső körtegek torlódása miatt erős surlódás áll elő s az érintkező lapok közt oly magas fokú hő fejlődik, hogy az összemosorzott közetek izzó folyóssá lesz, és a sziklarétegek nyomása által szorítva a felette levő földet, kőzetet is némileg felolvasztva kiszorítatják, kilövelletik a tevegőbe. A földkéreg összehúzódása legtöbbször nagymennyiségű kőzetet és sziklaréteget mozdit ki előbbi helyéből, mely alkalommal összezuzott és izzó folyóssá tett anyag képzhetetlen mennyiségbeu tör ki. Izlandban a Skaptar Jökull kitörésekor 1873-ban 15 és 7 angol mértföld széles, 50 és 40 angol mértföld hosszú nyíláson annyi tüzest látványt ki, hogy a megejtett számítás szerint a láva tömör mérete akkora, mint a Mont Blanc-e s a láva némely helyen 500 láb magas volt.

Folytatjuk.

Lapkiadótulajdonos: Nigrinyi Ferenc.

Felsőmagyarországi Mészművek
Schönfeld Lipót és fia
betéti társaság — PASZTÓN.

Szállítanak kiváló minőségű Bótvavendégi fehér
FALI MESZET
juttányos ár mellett bármely vasuti állomásra.

Aránylattal szolgálunk.

Egy cipő-felsőrész **tűzőnő** azonnal felvétetik.

Jelentkezni lehet

STRASSER K.

börkereskedő üzletében.

A főtér közelében igényeknek megfelelő lakás, mely áll

két szoba, konyha és kamrából;

ugyanott különváltan egy szoba, konyha és kamrából álló kisebb lakás, sertesól és fásfűszerrel azonnal kiadó. Értékezni lehet özv. Farkas F. Jánosné tulajdonosnál az izr. templom mellett.

A könyvnyomda Bélyegzők

október 1-étől a község háza és kaszinó épületek mellett levő özv. Pethes Antalné-féle házban lett elhelyezve.

pecsétnyomók

árjegyzéki minta és árak szerint megrendelhetők a könyvnyomdában.

GYÖNGYÖSI BANK RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG JÁSZÁROKSZÁLLÁSI FIÓKJA.

Értesítés.

Van szerencsénk értesíteni, hogy működésünket 1909. július hó 1-én megkezdjük.

Üzlethelyiségünk a Fő-téren, Nagy Sándor-féle házban van.

Üzleti órákat naponként d. e. 9-12 óráig, birálatokat pedig hétfőn, kedden, csütörtökön és szombaton tartunk.

Foglalkozunk a banki szakmába vágó minden üzletéggel. Különösen folyósítunk kölcsönöket váltóra, kötvényre, folyó számlára, értékpapírra stb., stb.

Nyújtunk jelzálogkölcsönöket és pedig úgy kamatozó, mint törlesztéses kölcsönöket.

A hitelnyújtásnál a legelőnyösebb feltételeket szabjuk. Elfogadunk betéteket a legmagasabb kamatozás mellett. Ez idő szerint 5%. A betétkamatadót intézzük fizeteli.

Anyaitételezünk 22 év óta áll fenn. Alaptőkéje 300.000 korona, a tartalékok pedig az 500.000 koronát meghaladják. A fiók az anyaitételezett felelősége alatt áll.

Főtörzsrészesünk lesz üzletfeleink minden igényét kielégíteni, miért is kérjük bizalommal hozzánk fordulni.

Tisztelettel

Gyöngyösi Bank r-t. Jászárokszállási fiókja.

Jászárokszállási Tégla és Cserépgyár Schwarcz és Társai Jászárokszálláson

Telefon: Iroda 6, gyártelep 7. sz.
Táviratcim: Schwarcz, Jászárokszállás.

Értesítés.

Van szerencsénk a tisztelt építető közönség szíves figyelmét a múlt év folyamán létesített

gőzüzemű tégla és cserépgyárunk

készítményeire felhívni.

Gyártmányaink a legmodernebb gépezetekkel és szabadalmazott égető körkemencében, igen szép s jó minőségben készülnek és a m. kir. József műegyetem által teljesen fagyállónak vannak elismerve.

Készítünk:

1. Sajtolt sima tetőcserepet a zombolyai minta szerint, célszerű hófogóval ellátva természetes színben és tartósan kátrányozva.
2. Francia sajtolt tetőcserepet szintén természetes színben és kátrányozva.
3. Gerinc illetve szegélycserepeket ugyanolyan kivitelben.
4. Géppel gyártott téglát fal és díszes kivitelben.
5. Kézzel gyártott téglát egyszerű és díszes kivitelben.
6. Négyzetleteres fasztértéglát.

Készítményeinket a legjuttányosabb napiárak mellett lecsátjuk a tisztelt közönség rendelkezésére. Ezzel együtt kérjük a közönséget, hogy vállalatunkat jövedelmével támogatni szívesek legyenek.

Tisztelettel.

Schwarcz és Társai

gőzüzemű tégla- és cserépgyárak.

Nigrinyi-könyvnyomda, Jászárokszállás

Jászárokszállás és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden vasárnap.

21. szám.

1909. október 17.

I. évfolyám.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 8 korona.
Félévre 4 " "
Negyedévre 2 " "
Egyes számn ára 16 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

NIGRINYI FERENC.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Jászárokszállás, könyvnyomda,

ahová a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetések küldendők.

FICZEK FERENC †

1811—1909.

Az öreg törzs kidült. Az őszi napfényben a vénhadt, sárguló falevelekkel játszó szellőnek dolga akadt. Elvinni hírvil szerte a környéken, szerte az országban, hogy az öreg törzs kidült. A sok távol levő rokon, a sok szerte levő jóbarát, ismerős s a napfényen sűtkérező öreg 48-asok, valamint volt kartársai a tanítók, mind érdekelték e hírnél és kitudja, hogy a melankolikus őszi hangulat alatt, az elmúlást jelző ez időszakban kánynak szokik könyű a szeméibe, ha meghallja e hirt.

Elköltözött tehát ő is, a már öreg és fiatal fákkal s csemetékkel körül vett, védett apatörzs! — Elköltözött s itt hagyott egy felbukkanó gondolatot, hogy hiába, akármeddig húzódik életünk, a halál közös sorsa közös sors marad, vesszünk tehát számot vele!

Egy kis világ nézte érdekléssel élete folyását s minden eltöltött nap után haláson felsohajtott, ha keresztül élte azt az öreg törzs. Nyújtottuk volna az életét, hogy jövőre, 100-ik évfordulóján napjait a rokonok és rengeteg számu tisztelői szeretete nyilvánításával egy nagy ünneppé tettük volna, hogy az a megnyilvánult szeretet sugara hadd aranyozta volna be azt a kort, amelynek halláta szeretetet és tiszteletet gerjeszt az emberben.

Az Úr akarata jött azonban közbe. 1909. október hó 12-én reggel 8 órakor magához szólította az Úr, hogy a menyországban a szentek ünnepejének egy százados áldásdus földi munkásságát. Hiszen gyermekkorában, alig 16 éves korában már a kultura erős munkása lett és a teljesen műveletlen talajon, az őserdőben a legnehezebb munkát, a nép művelését tűzte ki feladatául! S hogy munkája áldásos volt, tanítványai, a már most intelligens öreg urak a tanubizonyságai.

Megremegtetta szívünket az öreg törzs halálhíre. Élete aranyásvént úszik szemünk előtt az őszi napfényben, folt nélkül, sértetlenül, gyönyörűen, s ahogy végig-végig nézünk rajta, szívünkbe vág a fájdalom, mert a sáv végét fekete posztóval látjuk behorította.

Mélyen tisztelt gyászoló közönség!*)

Egy hosszú és érdemekben gazdag munkás élet hátköve e koporsó!

A gyász és szomorúság e pillanatában enyhíti fájdalomunkat az a mély részlet az elismerés, mely a nagy

*) Habott beszéd; a koporsó felett tartotta áll. Raesico, János

közönség részéről száll e koporsó felé, s amely elismerésnek tiszta fénye, tündöklő ragyogásban világítja meg immár Istenhez tért öreg kartársunk érdemeit. . . . Hired, neved, önzetlen munkásod itt maradt csak szűkebb hazámban, a nagy világ nem vett, — vagy legalább nem akart tudomást venni létedről, munkásodról és hervadtan érdemeidről. . . . 42 hosszú esztendőn keresztül lobogtattad a tudás világító faklyáját a gondjaidra bizott gyermekek előtt — s nemes és nagy lelked önzetlen egyszerűségével csepegtetted tanítványaid lelkebe az istenfélelmet, becsületességet és szívjóságot. — Hosszú, fárasztó és kitaró munkásságod, — amelyben sem testedet, sem szellemedet nem kímélted, — csak kartársaid s tisztelőid részéről talált méltó elismerésre. . . . De te öreg jó Ferus bátyánk, megelégedtél ezzel az egyszerű elismeréssel, mert szived-lelked ennél egyebet nem kívánt, egyéniségednek, puritán egyszerűségednek nem tetszett az ünneplés. Mig munkabíró voltál tevékenyen működött a közjóért, nemcsak közsegélyekben, — de sok más helyütt is díszlenek még a fák, melyeket a te gondos kezűd nevesített s ápolt a mi faiskola kertünkben. Halhatatlan érdemeid elismerésüel e téren több kitüntetőt is nyertél. Mikor a nehéz fárasztó munkát nem bírta már, az édes Ödvözítő példájára a kisdedekhez húzódtál, a kik az ovodába mindig örömmel várták a jó öreg elnök bácsit s te szeretettel ölelted őket magadhoz.

Fáradtál, dolgoztál a míg bírta a munkát és fáradtál sokáig, mert a jóságos Isten kegyelméből 99-ik életévedet töltötted be, — mondhatni csaknem végig jó erőben és szellemi frissességben. —

És most jó öreg kartársunk nemes lelked porhüvelyét átadjuk az édes anyaföldnek. . . . Közel egy évszázadon át tartó önzetlen, egyszerű élet és munkásság után pihenj meg, nyugodjál a sír-mélyén, aludj és almodj át csendben — hosszú és néma siri éjszakádát. A tudomány géniusza, amelynek hosszú életemen keresztül annyi hasznos szolgálatot tettél — önzetlen és igaz tisztelőid ezreinek részvéte, kegyelete és elismerése itt lebeg majd síró felett s örködik, hogy nyugovásod csendes, zavartalan legyen. . . .

Ez a szív mélyéből fakadó igaz kegyelet fonja majd sírodra a legszebb — soha el nem hervadó elismerés ékes babékoszorúját. — A kegyelet e szép virágaival ékesített göröngyök alatt nyugodjál békén, csendben. . . . Isten veled!

Jászárokszállás és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden vasárnap.

23. szám.

1909. október 31.

I. évfolyam.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:		FELELŐS SZERKESZTŐ: NIGRINYI FERENC.	SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL Jászárokszállás, könyvnyomda, hova a lap szellemi részét illető közlemények, va- lamint előfizetések és hirdetések küldendők.
Félsz évre	8 korona.		
Félévre	4 „		
Negyedévre	2 „		
Egyes szám ára 16 fillér.			

Halottak napja.

Holnap is csak olyan napra virradunk, mint a mai. Külsőleg csakugy lesz derűs vagy borús, esetleg szomorú borús, mint amilyenekhez hozzászoktunk már ősz közepén. Mégis a ma-rajtunk levő ünnepi ruhát vesszük fel holnap is és megyünk a holtak tanyájára. Akinek kedvese fekszik, pihen ott, az gyertyával is telerakja zsebeit, koszorút is akaszt karjára és azzal megy ki lenni a kegyelet adóját. Mert a halottakra emlékezés ünnepe lesz holnap.

— Mementó mori! kiáltja a keresztény világ.

Emlékezz, de ne félj tőle. Mert az örök nemesség nem jár érzéssel, nincs ott szenvedés. A gyertyák suhanó illata, a candelaberrá helyezett fáklya szaga, a halálra való gondolás, az elhagyott sírhantok között lábadd alatt ücsögő roppanó avar, a távolabbról a táktól megsűrten hallható ének, a megborzongató szél nem bánthat, mert a férjét sirjánál sirató özvegy zokogásán megrendült szived nem ér-

zékenykedhet az ember életében egy hajszálnyit változást sem jelentő minden kicsiség felett.

Nem kell az élet százezer baját keresztül szenvedni ott, s nem reszketsz arra a gondolatra, hogy mi lesz gyermekeddel, mi lesz unokáiddal?

Mert nagy igazságtalanság van a földön s senki sem, adjon bár vagyont gyermekének, taníttassa azt ki, nem nyugodhat maradéki sorsa feletti gondolatul meg soha, mert egy ferde lépés következtében egész életén a becsületes munka fényével beragyogtatott nevéf bemocskolja a fiú vagy unoka.

Igazságtalanság van a földön, kár hogy szegény emberek hirdetik azt, érzik azt. Mert a gazdagnak, a magát hivatala után gazdagnak vélt, vagy akinek olyan hatalom adatott a kezébe, hogy hozzá hasonló, sokszor nemesebb embertársainak ura, parancsolója, sokszor zsarnoka, azoknak van igazság s bizony nem gondolnak arra, hogy aki továbbra nevüket viseli, annak már lehet, hogy nem lesz igazság!

Mert például az-apci jegyző fiának, aki mult héten Szilasi ügynököt legyilkolta, hogy nyomorult testét ruhával betudja fedni, annak már alig lehetett igazság a földön, míg apja bizonyosan alig emelt szót a társadalmi rend ellen.

Erről azonban mi nem tehetünk, nem is akarunk tenni. Csak ez okból önzésnek tartjuk, ha valaki szeretője siratja. A gyermekét sirató anyának a szive fáj gyermekéért, az ő szive fájdalma okozója könnyeinek, mert öröme, boldogsága, büszkesége volt a gyönyörű gyermek, ki az anyai fél szívet magával vitte a sírba milyen boldogság is volna, ha élne!

A legnagyobb téhetőtől, a földi életől megszabadult gyermek pedig árusza örök álmát, minnek háborgatjátok azt szegény emberek.

Emlékezz a halálra, de ne reszkess tőle! Igazságos ő, nem felejt itt senkit. Ha megrokkantak térded, inkább kérjed jövedelét, hogy mielőbb kiszabadulj ebből a zsigvársárból, ahol tesztelket vehetsz egy darab kenyérről.

TARCA.

Egy modern Pestalozzi.

I. Exportustól.

A XVII-ik század elején egy derült napon, mikor még nem Amerika volt az elégedetleneinek, kényelmes megelölést keresők „Eldóradó”-ja, mikor még az életfenntartására hazája porait eszkélyneá, semminek tekintők száma oly nagy arányokat tüntetett fel, a tavasz, enyhe levegőtől, mosolygó kék égű Itáliában ujhaza keresésére kelt több tagu család, hogy a toskánai földesur, s közöttük levő jobbágyi viszonyból származott ur dolgától, a föld rögehez fűző kötelektől megszabadulva, saját egyenlő szabad eszelekvésük urai icsésenek.

Minden fölényesnek mutatkozó ártek háttérhájasával keltek utra, mint olaszok megszokván a víz sima felületének kényelmetlenítő s hűvös voltát, sarkába ültek azon elhatározással, hogy annak irányítását teljesen a velelenre bízva, sorsától hajlatul engedik.

Elérték az ismert tengeri világuk véghatárait a Dsibraltar (Gibraltár) szorosát, melyen átsikított sajkájuk az Atlanti tenger nyílta-terébe s előtűnik teljesen ismeretlen tengeri világba jutottak. Itt a szoros legnagyobb pontjánál egész éjszaki irányt nyert sajkájuk. Árújuk, értékük nem lévén, kalózkától nem retektek. A mai kor félelmes, uszó torpedó okozta borzalmai nem nyugtalanították, mert azon időben a torpedó a tenger fenekén nyugodtan várta megsemmisítő ereje közlekedő mérhetőségének idejét. Iránytűként használták a tengerpartot, így Európa nyugoti, éjszaki-nyugoti s s éjszaki szélén levő bevágódások vonalát tekintve, többszörös V-t irt sajkájuk az összefutó víztükrön.

Kedvező tengermozgás, valamint erejük némi kifejtése mellett haladtak, elérve a Nordropot, hol az északi sarktól jövő alant délféle húzóó légáramlat ereje sajkájukat a Fehér-tengerbe sodorta innen a Dvina folyón a Valdai fűsikon át Szarmját alföldre juttották.

Itália kellemes levegőjétől elkényeztetett érzékük e tájon zordnak, dermesztőnek találván a levegőt s a naponként a keletről jövő, napfényű levegőt a világjuk meghatározásában az irányítójuk, melytől vezettetve,

délnek tartottak s a Kárpátok szoros koszorujának indulva azon át a mi Hazánkba értek, olasz hajúk által hajtatva vizet keres-tek, míg végre Balaton mellett letelepédtek, s az életfenntartási biztosítói munkába fogtak. A jövedvények hetedik ága élt a XIX-ik században az új hazában. Az egyik családnak több gyermeke lévén az Egy modern Pestalozzával: két már anyyira, klimatizált olaszok, hogy csak szigorú vizsgálat fedez fel arczukban egy gyenge elsimult olasz vonást. A család öregebb gyermekei mind nyilvános pályán levének, csak még az Egy modern Pestalozzi, a természet ölen az anyai nevelésben gyengéd szeretetűl körülveve női, erősen fejlődött fizikailag a család „kicsiny”-je, míg az atya egy belső gondolattól nyugtalanítva a nagyon természete fiát iparostanoncnak adta.

A távoli városban nehezen tudta megszokni a mester ur által gyakorolt, akaratának szabad folyást nem tűző házi fejelemét, melytől többször szorongással kívánt menekülni, de mindannyiszor szép ígéretil s frissen sült pogácsa szép mennyiségével édes anyja visszatartotta.

Folytatjuk.

JÁSZÁROKSZÁLLÁS ÉS VIDÉKE

Felsőmagyarországi Mészművek
Schönfeld Lipótesisi
betéti társaság — PASZTÓN.

Szállítanak kiváló minőségű
Bódvavendégi fehé

FALI MESZET

jutányos ár mellett bármely va-
suti állomásra.

Arajlattal szolgálunk.

ÉRTESÍTÉS. Kemény Ödön

Jászárokszálláson, a Nagyfogadó
épületében

lisztraktárát

megnyitotta. — Raktáron tart ke-
nyérlisztet, süteménylisztet és kor-
pát s a legjutányosabb árbán
árusítja azt.

A főtér közelében igényeknek megfe-
lölő lakás, mely áll

két szoba, konyha és kam- rából;

azonnal kiadó.

Értekezni lehet özv. Farkas F. Jánosné
tulajdonosnál az izr. templom mellett.

Bélyegzők

pecsétnyomók.

árjegyzéki minta és árak szerelt meg-
rendelhetők a könyvnyomdaiban.

A könyvnyomda

október 1-étől a községháza és ká-
szinó épületek mellett levő özv. Pethes
Antalné-féle házban lett elhelyezve.

Kiadó lakás.

Egy bútorozott szoba külön bejáráttal
azonnal kiadó.

özv. Leitersdorfer Gyuláné
házába.

Értesítés.

Van szerencsénk a tisztelt épített közönség szives figyelmét
a mult év folyamán létesített

gőzüzemű tégla és cserépgyárunk

készítményeire felhívni.

Gyártmányaink a legmodernebb gépezetekkel és sza-
badalmazott égető kőrkemencében, igen szép s jó minő-
ségben készülnek és a m. kir. József műegyetem által
teljesen fagyállónak vannak elismerve.

Készítünk:

1. Sajtoltsima tetőcserepet a zombolyai minta sze-
rint, célszerű hofogóval ellátva természetesen színben és tar-
tósan kátrányozva.
2. Francia sajtoltsima tetőcserepet szintén természetesen
színben és kátrányozva.
3. Gerinc illetve szegélycserepeket ugyanolyan kiví-
telben.
4. Géppel gyártott téglat fali és diszes kivitelben.
5. Kézrel gyártott téglat egyszerű és diszes kivitelben.
6. Négyszegletes fasztertéglat.

Készítményeinket a legjutányosabb napárak mellett bocsáj-
tuk a tisztelt közönség rendelkezésére. Egyben pedig kérjük a
közönséget, hogy vállalatunkat jóindulattal támogatni szivesek le-
gyenek.

Tisztelettel

Schwarcz és Társai

gőzüzemű gyárak.

GYÖNGYÖSI BANK RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG JÁSZÁROKSZÁLLÁSI FIÓKJA.

Értesítés.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására
hozni, hogy az 1831-ben alakult és 346 millió korona alaptőke és
készpénzbeli tartalékok felett rendelkező

cs. kir. szb. triesti általános biztosít- tó társulat (Assicurazioni Generali)

valamint a Magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság (alap-
tőke és készpénzbeli tartalékok 7 millió korona) és az Első o. ál-
talanos baleset ellen biztosító társaság (alaptőke és készpénzbeli
tartalékok 22 millió koronán felül) ügynőiségét átvették. Ezenélfog-
va tisztelettel kérjük az előforduló mindennemű tűzbiztosítási be-
vallásokat épületek, malmok takarmány- és aratási készletekre, va-
lamint egyéb ingóságokra nekünk beküldeni. Elfogadunk továbbá
közvetítésre életbiztosítási ajánlatokat minden módozat szerint, ugyszintén betörésslopás elleni, valamint jég- és baleset ellen való
biztosítási ajánlatokat a lehető legelőcsöb és legjobb feltételek mellett
becsés feladványait kérve és várva vagyunk

kiváló tisztelettel

Gyöngyösi Bank r. t. fiókja.

Hirdetéseket

lapunk részére
jutányos árért felvesz
a kiadóhivatal.

Nigrinyi-könyvnyomda, Jászárokszállás

Nyitlter *)

Nyilatkozat.

Előfordulhat ilyen eset is. Hazafelé tartok. Egy jó barát a vendég előtt megállít s hív be. Nem volt kedvem, de az erősebb kapacitációnak engedtem. Benn a „jó barát” az első poharak után kijelenti, hogy nincs pénze, de hitele van. (Majd kifizetem gondoltam nem vagyok a hitelváshoz szokva.) Még több pohár kiürülése után a „jó barát” bizalmasan akart velem beszélni. A bizalmas beszéd után 30 koronával könnyebb

*) E rovat alatt közlőtekért nem felelős a szerkesztő.

lett a zsebem, s mely összeg a „jó barát” közönségével együtt zenéért a gyöngyösi fáraók zsebébe vándorolt. Csuda nagy szerelem lehetett, amiért 30 korona adósságba veri magát az ember, olyan nagy ami tetőpontját érte akkor és hirtelen visszacsatt. Mert mikor a 30 koronát kértem a szerelmes „jó barát”-tól; letagadta, hogy adtam neki, s még neki állt feljebb. Láttam azt, hogy egy közönséges csalóval, egy jellemtelen gazemberrel van dolgom, hagyjam veszni a 30 koronámat, s most megelégszem azzal, hogy a közönséget figyelmeztetem az ilyen időnkint itt lézengő „jó barát”-ra, nehogy felüljön neki.

M. Ö.

Értesítés.

Szives tudomására adom a közönségnek, hogy ezután mindenkor a legmagasabb árran vesznek nyersen és szárazon

juh, bárány, ló és marhabőrt.

Tisztelettel

Boros Alajos.

ÉRTESÍTÉS. Kemény Ödön

Jászárokszálláson, a Nagyfogadó épületében lizstraktárát megnyitotta. — Raktáron tart kenyérlisztet, süteménylisztet és korpát s a legjutányosabb árban árusítja azt.

SZÜCS DEZSŐ

gyógyszertára.

Raktára bel és külföldi különlegességeknek. Parfümök, szappanok nagy választékban. Ipolyacrem. Liliomcrém, Gyöngyvirágerem és hozzá való szappanok. Illusió és Ideál parfüm. Parfüm doboz igen csinos kivitelben ajándékul koszos lányoknak 2 és 3 korona. Puderpapír. Kölni víz -Legfinomabb puderek dobozokint 20 fillértől 3 koronáig

Felsőmagyarországi Mészmltvek Schönfeld Lipótés tsi betéti társaság — PÁSZTÓN.

Szállítanak kiváló minőségű Bódvavendégi fehér

FALI MESZET

jutányos ár mellett bármely vasuti állomásra.

Árajánlattal szolgálunk.

GYÖNGYÖSI BANK RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG JÁSZÁROKSZÁLLÁSI FIOKJA.

Értesítés.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az 1831-ben alakult és 340 millió korona alaptőke és készpénzbeli tartalékok felett rendelkező

cs. kir. szb. triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali)

valamint a Magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság (alaptőke és készpénzbeli tartalékok 7 millió korona) és az Első o. általános baleset ellen biztosító társaság (alaptőke és készpénzbeli tartalékok 22 millió koronán felül) ügynökségét átvették. Ezenfelölva tisztelettel kériük az előforduló mindennemű tűzbiztosítási bevéllásokkal épületek, málnok takarmány- és aratási készletekre, valamint egyéb ingóságokra nekünk beküldeni. Elfogadjuk továbbá közvetítésre életbiztosítási ajánlatokat minden módozat szerint, ugy-színtén betöréslopás elleni. valamint jég- és baleset ellen való biztosítási ajánlatokat a lehető legolcsóbb és legjobb feltételek mellett becses feladványait kárve és várva vagyunk

kiváló tisztelettel

Gyöngyösi Bank r. t. fiókja.

Jászárokszállási Téglá és Cserépyár Schwarz és Társai Jászárokszálláson

Telefon: Iroda 6. gyártalep 7. sz. Táviratcim: Schwarz, Jászárokszállás.

Értesítés.

Van szerencsénk a tisztelt építető közönség szives figyelmét a mult év folyamán létesített

gőzüzemű téglá és cserépyárunk

készítményeire felhívni. Gyártmányaink a legmodernebb gépezetekkel és szabadalmazott égető körkemencében, igen szép s jó minőségben készülnnek és a m. kir. József műegyetem által teljesen fagyállóknak vannak elismerve.

Készítünk:

- 1. Sajlolt sima tetőcserepet a zombolyai minta szerint, célszerű hófogóval ellátva természetes színben és tartósan kátrányozva. 2. Francia sajltolt tetőcserepet szintén természetes színben és kátrányozva. 3. Gerinc illetve szegélycserepeket ugyanolyan kivitelben. 4. Géppel gyártott téglát fali és diszes kivitelben. 5. Kézvel gyártott téglát egyszerű és diszes kivitelben. 6. Négyzetletes fialsztertéglát. Készítményeinket a legjutányosabb napirak mellett bocsájtjuk a tisztelt közönség rendelkezésére. Egyben pedig kériük a t. közönséget, hogy vállalatunkat jáindulattal támogathá szivesek legyenek.

Tisztelettel

Schwarz és Társai gőztéglagyárosok.

Jászárokszállás és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden vasárnap.

27. szám.

1909. november 28.

I. évfolyam.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Table with 2 columns: Subscription type, Price. Rows: Egész évre 8 korona, Félévre 4, Negyedévre 2, Egyesszám ára 10 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ: NIGRINYI FÉRENC.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Jászárokszállás, könyvnyomda, hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetéssajk küldendők.

A megbízható hely.

Az országgyűlés elég jó conditióban van. Pezseg az életerő benne s a válság az oka, hogy nem csinálhat semmit. Természetes, hogy ha nem rendes utján halad, mindjárt akad ember, aki feloszlatja az országgyűlést. Sok embernek álmjai netovábbja a választók által adott utlevéllel menni abba a pesti cifra házba, mind repiti aztán e hírt. Így keit most is ennek híre.

A tőre választások lesznek, írják a lapok, s ezen hirre megmozdult a nagy érdeklőség. A cél szentesíti az eszközt, — mondják, és minden eszközt igénybe véve támadják meg a szegény, a Nemzeti Kaszinóban gyanutlanul kártyázgató képviselő kerülete polgárságát.

Nem avatkozunk a dolgukba, tudjuk, hogy egyik olyan, mint a másik, s nyomorult helyi viszonyainkon egyik se ronthat már, csak segíthet. Az eszközök továbbra is tekintetes jelölt írák állatnak nézni a népet, akiknél ellenvetés nélkül érvényesültek az eszkö-

zök ezideig, s akikkel választásokkor ugy bántak, mint sajtójuk hangoztatta, hogy „falkában tartották őket,” meg „éjjelre bezárták az istállóba a szavazókat, hogy az ellentáborba ne szökjenek.” Az a világ már elmúlt, tessék az újabbat tanulmányozni egy kissé.

Mert nincs most semmiféle eszközre szüksége annak, akit a nép alkalmasnak tart arra, hogy bizalmát helyhelyezze, azaz megválassza képviselőnek. Az ilyen „közökhaj” — ha kérdés van arról — karikacsapásra fejeződik ki az egész vonalon, s felesleges ezen akarat kifejezéséhez például a — szuggeráció.

Alant egy szomszéd városban megjelenő lap hírét közöljük. A lap a jászárság legelterjedtebb lapja s mely a jákóhalmi kerületben is sok uri ember asztalára kerül. Községünk választói véleményét akarja e hír szuggerálni a kerületben. A régi világ egyik kortes eszköze volt az ilyen hírszolgálat is, most azonban mosolyogva nézzük ezt, ép ugy, mint a falon lomhán, fáradtan, a természettel még dacoló vén legyek erőlködését.

A szóban levő hir a következő:

Megbízható helyről vesszük azon értesítésünket, hogy a kerület választó polgárai dr. Okolicsányi László képviselő működésével sehogy sincsenek megelégedve és már most afelől tanácskoznak, hogy a legközelebb megejtendő országgyűlési képviselő választáson ellenjelöltet állítsanak. Az új ellenjelölt személyére nézve is történt már megállapodás, még pedig Márkus József volt országgyűlési képviselő, jelenleg árokszállási ügyvéd személyében. Nagyon szerencsésnek tartjuk a választást, mert Márkus József kitünő egyéni kvalitásai mellett a jászárság gyermeke, aki a kerület érdekeit a választó polgárok érdekeivel együtt méltóan tudja képviselni. Mint híriük Márkus József a jelölést elfogadja, mely esetben megválasztása kétséget nem szenved.

Lelketlen „megbízható hely” illetve tudósító az, aki olyan hírt küld be lapjának, amelyben a lényeg valótlan-ság. Itt ezideig sem Márkus, sem más jelöléséről szó sem volt, itt semmiéle megállapodás nem történt, tehát ez a dicsérettől szagos közlemény feltétlenül azért iródott meg, hogy foglal-kozzatok már e dologgal, gondolatok már a jelölésre, s ha gondoltok, itt

TARCA.

A hold regéje.

Egyszerű, máladalmi történetet mondok el, így kezdőregét a hold. Régóta járom utamat s midő a tájakat álmódozni látszanak, betérek a fenyves palták vagy az elhagyatott utszéll kutyárok lakóházhoz, mert kíváncsi vagyok az emberek sorsára s azért nagy köpének tartanak, a mért kiléssem őket. Sok jótudót arat láttam, sok palkos öröme nek voltam tanuja, de könyvtől ázott szemekkel is tanulókozott tekintetem, sok szenvedőt láttam, ifjút, aggót, szegényt és gazdagot, akik almatammi vergő lkek éjjelen. Szegény, vigasztalatlan emberek, szegény reménytelenül halálók részvételt bucsuztam el tőlük, s tovább folytattam utamat. Sok szép vilóket bejártam, fnyit, arany-sugárt hintve mindenütt a hegyek ormaira s a házak hívogató ösvényeire. Szép völgytőz értem, ahol az utakát fehér lepelként borították be a lassan leluuló virágok ezrei. Amint barangolok a vaduráros utban, egy

szerelem pár beszélgetésnek voltam tanuja. Hozzjuk lopózkodtam valamint elleni, mert nagyon érdekelték — és kíváncsi is voltam, hogy a vidám, csevegő lányka vajjon miért egyszerre olyan durcás, vajjon miért?

Az ifju hiába térdel a lábai előtt, hasztalanul kéri imádvá, esdve — könyörtelen marad.

— Válgunk el? — Tehát ez hozzám az utolsó szava?

— Oh nem, felel a lány, az utolsó az, hogy Isten önnel Károly s felelje el a szegény Luizt.

Elváltak. Az egyik jobbra ment, a másik balra távozott, — de még voltak még néhány lépésnyi távolság, a lány nem folytathá el tovább névetését.

— Elhítte. Egy kissé erős volt a tréfa, de nem hívom vissza, háldl higye hnapig, hogy igazán nem szeretem.

Másnap még korábban elindultam, uti társam az alkony, egyre siettetett. Fényes, nagy páloták után egy vén, szürke épülethez juttottunk: Omadozó korhadó oszlopok s megszeletlen odah falak álltak. Kíváncsi voltam, hogy kik lakják e házat s becsésem az egyik

nyitott ablakon. Barátságatlan fenyves szoba volt. Egy lámpa pislogott a szegényes felkopott emberek körül. Az aig, derengős felhomályban süpárt arcud, kislátán, becsétt szemekkel vézna, fetyeges alakok tüntek elő. A fájdalom legszámánódó helyéhez, a körházhoz tévedtem.

Megszólat a kápolna harangoskaja csengve-bongva, a szelid, átható hangok az Istenhez hünbocsanatot esdélkelnek, egy hők utolsó küzdélniét hirdelve.

Egy ifjuért száll fel a fohász, egy ifju szívtel akar-lezámolni a halál. Nem akar élni. Most ott fekszik a rideg kőgyőron, adót mellé, lázban érve nyöszörög.

Hörgő mellett, a szíve tájékán gondos, fehér kötes takarja, melyen az átszivárgó, vérpiros rózsákat fest. A haldokló ifjúkán Károlyt ismereni fel, a tegnapi esti történet jutván eszembe — megéretteltem éti.

Agya mellett egy sápadt, zikógó lány ül, Luiz Mikor végre felnyitja szemét a sebészt, szenvedélyvel, reszkettve borult rá, mint egy tört virág.

— Károly — édes Károlyom! A sebészt felnéz, de nem mozdul. A lány inátra kúcsolt kezékekkel várja minden moz-

Hirdetéseket lapunk részére jutányos árért felvesz a kiadóhivatal.

Jászárókszállás és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden vasárnap.

29. szám.

1909. december 12.

I. évfolyam.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	8 korona.
Félévre	4
Negyedévre	2
Egvenszám ára 16 fillér.	

FELELŐS SZERKESZTŐ:
NIGRINYI FERENC.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL
Jászárókszállás, könyvnyomda,
hova a lap szellemi részét illető közlemények, valamint előfizetések és hirdetések küldendők.

A munkások győztek!

A szombaton megejtett községi képviselő választások után a munkások kibontott zászlója is a község háza ormára került. Kibontották a zászlót az egyik napon és feltűzték oda a másik napon, ahonnan eddig szerénységük távoltartotta őket.

A választott képviselők közül két munkás rendes tag s négy póttagulat választott. Az eddigi 0-val szemben 6 az eredmény a munkások javára. A győzelem tehát kétségtelen s okulásul szolgálhat annak, aki számba se vette őket, megnyugtatóul annak, aki a munkás uralom veszedelmétől reszketett. Mert habár a munkások első lépése után jöhet a második és mind-nagyobbá válhatik tétőfogadásuk, azon örvendetes jelenséggel találkozunk mindkét részről, hogy ezután nem fogják érdekeiket szembeállítani egymással s nem vivnak azért késhegyig menő harcot, hanem a munkások elismerik a gazdák vezető jogait, s a gazdák elismerik a munkásoknak a vezetésben való részvételét.

De midőn elismerjük a munkások győzelmét, nem ringat az bennünket abban az örömmámorban, amit a gyengébb fél győzelme szokott okozni, hanem a rossz vezetés okozta azon taktikai hibákra esik szemünk, amely a gazdák méltatlankodását vivta ki, s mely a munkások győzelmét feltétlenül kisebbítette. Tisztán látva ezeket a hibákat, szinte szeretne odasuhintani az ember, ahonnan kiindult az, ha nem látná azt, hogy mindkét párt e választáson a tisztító tűzön ment át, mely megtisztítva mindkét felet előítéleteitől, a legjózanabbul nem nyújtának egymásnak a békejobbát. E fenéséges kialakulás győgyir az ejtett sebekre, amelynek fájdalma ha szisszenésre készítne is az embert, fogai közé szorítja azt, mert, ezáltal lett jobbaráttá a munkaadó és munkás s ezután tudta azt meg, amit előbb is megtudhatott volna, hogy tulajdonképpen egyet akarnak.

Mi tehát ezután a diadalmas zászlók közül a fehér zászlót ragadjuk ki, s meglobogtatjuk azt a győzők s legyőzöttek felett, hogy hirdesse a bé-

két, — adja tudtára országnak-világnak, hogy béke az ur a mi sáros, a mi kedves falunkban.

A választás a legnagyobb rendben folyt le minden kerületben. Az elnökök példás pártatlansággal vezették a választásokat, s a szavazók is a jász népet jellemző nyugodtsággal mentek az urnához. Az utca azonban mozgalmassabb volt a régi választásokhoz képest. Ezelőtt 20—30 ember választott egy-egy kerületben képviselőt, most azonban 168 a legkissebb szám. Még a tanyát is megmozdította a kortes vészkiáltás s ha egyebet nem is, de legalább az alkotmányos joggal való élésre buzdította polgártársunkat.

Kaptak illetve leadtak szavazatot

L. kerület.

(x-el jelölték megválasztattak.)

Rendes tagok

x Farkas Pál 202.

x Csikós Balázs 201.

Dósa Antal 37.

Tócsér István 37.

Póttagok.

x Melegh b. Ferenc 199

x Ossik Ignác 199.

mát. Hamleti kérdések nem foglalkoztatták elméjét, hogy vigye-e, ne vigye... Elhatározta, hogy mint tisztességes emberhez illik lebonyolítja simán a megbízásokat.

Föltette magában, hogy igenis felbontatlanul elviszi nejának a levelét. Nem volt kíváncsi a tartalmára, nem volt kíváncsi a többire. Beönyitott a saját lakása ajtaján. Felesége a divánon feküdt és regényt olvasott.

Itt lakik kérem Kovács Ignác? kérdő a hordár a legkomolyabb ábrázattal.
A felesége néz, bámul nem sejt semmit.
— Igen kérem. — folytatta a hordár — mert neki egy levelet hoztam egy úrtól, a ki ezentul ő nagyságát eltartani fogja.
Szólt a hordár, átnyújtotta a levelet és sarkon fordult.

(KATHEDRA.)

Mikor Zachariás proféta meghalt, egészen új életet kezdett élni.

Julius Caesárt egészségére nézve igen káros módon gyilkolták meg.

Caesar nem halt meg, csak megölték.

A 215-ös szorgalmasan állott a posztján és azon törpéngelt, vajjon mikor érkezik el az ideje annak, hogy annyit kereshet, hogy letesse a hordári sápkát. Egy úr jött felé, levelet és egy koronát nyomott a kezébe, hogy vigye a borítékban jelzett címre.
Az úr elment; ő meg megnézte a címet. Megtántorodott... Feleségének szólt a levél.
Csakhamar azonban vissza nyerte önural-

TARCA.

A hordár szerelme.

Kovács Ignác, szül. Elek Róza hajadon korában legelőször is egy horcogól ábrándozott. Minden este álomban igényelt némiképp fejebb szállítást és 24 éves korában férjhez ment egy jómódú kereskedőhöz. Őszintén szólván férjhez Kovács Ignácot nem igen vonzódott, amíg maga volt a megtévesztültség, becsületesség és nejt Rózát báványa. Kovács Ignác nem vonzódott még jobban megcsappant, mikor férje a rossz üzlet menet folyamán becsületlenül kénytelen a boltját és más foglalkozását hordár lett, csak hogy tisztességesen eltartsa szeretett nejét, aki ettől fogva teljesen megtántorodott urától, de azért nem hagyta ott, mert hát kellett valaki, aki eltartsa.

Szegény Kovács Ignácól tehát hordár lett, vagyis 215-ös. Egész nap lótot-futott, szaglott csomagokkal, levelekkel, miközben hát lütyücsköl a kalendok után futkosott és nem eredménytelenül, mert hát Kovács Ignác és csutyanak nem volt mondható. Mit törődött ő-

Bélyegzők pecsétnyomók

árjegyzéki minta és árak szerint megrendelhetők a könyvnyomdában.

A könyvnyomda

október 1-étől a község háza és kaszinó épületek mellett levő özv. Pethes Antalné-féle házban lett elhelyezve.

Kókai Mátyás

okl. tánc tanító

JÁSZÁROKSZÁLLÁS.

Tanítja december hó 6-tól a nagyvendéglő dísztermében a legmodernebb táncokat.

BOR nyilvántartási nyomtatvány kapható a könyvnyomdában

SZÜCS DEZSÓ

gyógyszertára.

Raktára bel- és külföldi különlegességeknek. Parfümök, szappanok nagy választékban. Iboyacrem. Lilomcrem, Gyöngyvirágcrem és hozzá való szappanok.

Illusió és Ideál parfüm. Parfüm doboz igen csinos kivitelben ajándékul koszos lányoknak 2 és 3 korona.

Puderpapír. Kölni viz. Legfinomabb puderok dobozokint 20 fillértől 3 koronáig.

ÉRTESÍTÉS.

Kemény Ödön

Jászárókszállás, a Nagyfogadó épületében

lisztraktárát

megnyitotta. — Raktáron tart kenyérlisztet, sítteménylisztet és korpát s a legjutányosabb árban árusítja azt.

Értesítés.

Szives tudomására adom a közönségnek, hogy ezantán mindenkor a legmagasabb árban veszek nyersen és szárazon

juh, bárány, ló és marhabőr.

Tisztelettel

Boros Alajos.

Felsőmagyarországi Mésziművek
Schönfeld Lipót és társai
betéti társaság — PÁSZTÓN.

Szállítanak kiváló minőségű Bódvavendégi fehér

FALI MESZET

jutányos ár mellett bármely vasúti állomásra.

Árajánlattal szolgálunk.

GYÖNGYÖSI BANK R.-T. JÁSZÁROKSZÁLLÁSI FIOKJA.

Értesítés.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az 1831-ben alakult és 346 millió korona alaptőke és készpénzbeli tartalékok felett rendelkező

cs. kir. szb. triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali)

valamint a Magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság (alaptőke és készpénzbeli tartalékok 7 millió korona) és az Első o. általános baleset ellen biztosító társaság (alaptőke és készpénzbeli tartalékok 22 millió kororon felül) ügyénkségét átvettük. Ennélfogva tisztelettel kérjük az előforduló mindenemű tűzbiztosítási bevallásokat épületek, malmok takarmány- és gratási készletekre, valamint egyéb ingóságokra nekünk bekvülden. Elfogadunk továbbá közvetítésre életbiztosítási ajánlatokat minden módozat szerint, ugyanintén betóreslepás elleni, valamint jég- és baleset ellen való biztosítási ajánlatokat a lehető legolcsóbb és legjobb feltételek mellett becses feladványait kérve és várva vagyunk

kiváló tisztelettel

Gyöngyösi Bank r. t. fiókja.

Hirdetéseket

lapunk részére jutányos árért felvesz a kiadóhivatal.

Jászárókszállási Téglá és Cserépgyár Schwarcz és Társai Jászárókszálláson
Telefon: Iroda 6. gyártelep 7. sz.
Táviratcim: Schwarcz, Jászárókszállás.

Értesítés.

Van szerencsénk a tisztelt építető közönség szives figyelmét a mult év folyamán létesített

gőzüzemű téglá és cserépgyárunk

készítményeire felhívni.

Gyártmányaink a legmodernebb gépezetekkel és szabadalmazott égető körkemencében, igen szép s jó minőségben készülnek és a m. kir. József műtegyetem által teljesen fagyállóknak vannak elismerve.

Készítünk:

1. Sajtolt sima tetőcserepet a zombolyai minta szerint, célszerű hófogóval ellátva természetes színben és tartósan kátrányozva.
2. Francia sajtolt tetőcserepet szintén természetes színben és kátrányozva.
3. Gerinc illetve szegélycserepeket ugyanolyan kivitelben.
4. Géppel gyártott téglát fali és díszes kivitelben.
5. Kézrel gyártott téglát egyszerű és díszes kivitelben.
6. Négysegeletes fasztértéglát.

Készítményeinket a legjutányosabb napiárak mellett becsajítjuk a tisztelt közönség rendelkezésére. Egyben pedig kérjük a t. közönséget, hogy vállalatunkat jóindulattal támogatni szivesek legyenek.

Tisztelettel

Schwarcz és Társai
gőzüzemű téglagyárak.

Értesítés.
Szives tudomására adom a közönségnek, hogy ezután mindenkor a legmagasabb árban veszek nyersen és szárazon

**Bélyegző
pecsétnyomók**
árjegyzéki minta és árak szerint megrendelhetők a könyvnyomdámban.

A könyvnyomda
október 1-étől a községéháza és kaszáló épületek mellett levő özv. Pethes Antalné-féle házban lett elhelyezve.

Kókai Máttyás
okl. táncitanító
JÁSZÁROKSZÁLLÁS.

Tanítja december hó 12-től a nagyvendéglő disztermében a legmodernebb táncokat.

BOR nyilvántartási nyomtatvány kapható a könyvnyomdámban.

SZÜCS DEZSÓ
gyógyszerháza.

Raktára bel és külföldi különlegességeknek. Parfümök, szappanok nagy választékban. Iboljacrem. Liliomcrém, Gyöngyvianagerem és hozzá való szappanok.
Illusió és Ideál parfüm. Parfüm doboz igen csinos kivitelben ajándékul koszorus lányoknak 2 és 3 korona.
Puderpapír. Kölni víz Legfinomabb puderek dobozonként 20 fillértől 3 koronáig

Jászárokszállás és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden vasárnap.

30. szám. 1909. december 19. I. évfolyam.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:		FELELŐS SZERKESZTŐ: NIGRINYI FERENC.	SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL <i>Jászárokszállás, könyvnyomda,</i> hova a lap szellemi részét illető köztémények, valamint előfizetések és hirdetések küldendők.
Egész évre	8 korona.		
Félévre	4 "		
Negyedévre	2 "		
Egy ésszám ára 16 fillér.			

Gondolkozzunk.

Ne egyébről, ha időnk van reá, mint az országgyűlési képviselő választásról. Talán százszor sem ébredünk fel addig, amikor ismét a polgárok vállaira ültetik reá az ország vezetésének gondját. Megjön a legfelsőbb helyről a rendelet, hogy intézzétek országotok ügyeit; választatok magatok közül egyet, aki akaratomat megmondja, aki az ország kátyuba jutott szekerét kihuzza, céljaitoknak megfelelő irányban elindítja. A nép hatalma, hogy érvényesüljön, mert hát a népe a hatalom, tetszése szerint élhet azzal, csak jó kezekbe helyezze le, emberre bizza reá e hatalommal való élést.

Gondolkozzunk kell tehát azon, hogy polgáraink kinek adják meg azt az alkotmány adta hatalmat. Gondolkozzunk kell, mert anélkül helyesen tennünk nem lehet. Gondolkozzunk kell azért, mert ezt a bizalmat hűtlenül kezelte az, kinek most is kezében van és gondolkozzunk kell azért, mert mindig olyanokra ruházták azt, aki a polgárok gondolkodását nem tarthatta

irányadónak, mert hisz ő sokkal tudományosabb ember volt s polgáraink bagatel dolgai csak nem térítik el olyan fontos dolgok tanulmányozásától, mint hogy milyen is az az angol parlament.

Különösen ez utóbbin kell gondolkozzunk. Nép képviselőtről van szó ugyebár? Hát hogy lehet elképzelni, hogy olyan emberek tudják képviselni a népet, akiknek gyermekkorukban már azt mondták, hogy ne pajtáskodj azzal a paraszttal, mert — elront. Hogy képviselheti az a népet, aki olyan Isten teremtényeinek tartja őket, akiknek dolgozni kell és aki bűdös is azért, hogy ő annak a keserves keresetének egy részéből urasan éljen? Az olyan ember, megengedem, szeretheti a népet, miként a riska tehenet szeretjük, de a nép érdekét csak addig s olyan irányban képviseli, még hasznót hoz az neki.

Azt mondhatjuk, hogy e választókerület e számottevő községe, Jászárokszállás az államtól 1867 óta egy fillért sem kapott. Más községünkhöz hasonló, de ötszörte kisebb közsé-

geknek is van több megyei és állami intézményük, nekünk nincsen. Most ha veszük, hogy az állami adónk 90 százaléka a katonaságra, bíróságra, iskolákra stb. megy, s ezáltal az adóban fizetett pénz ismét a néphez megy vissza, hát elmondhatjuk, hogy e nagy adót fizető községbe e pénzből egy krajcár sem jön vissza. Nincs katonaság, nincs járásbíró, nincs középiskola, de még elemi iskola sincs; — mert 180 gyereket egy lyukba beszorítani, az nem iskola, hanem játék a község lakóinak egészségével! Pedig 10 százalék iskolaadót fizetünk e bacillus telepekért!!

Hát kérdezzük most, hogy kit képviseltek azok a megbízott urak 67 óta? Gondoljuk el, hogy olyan e község helyzete máma, hogy ennél rosszabbra ezt céltudatosan sem lehetett volna irányítani, aztán káromkodjunk egy nagyot és menjünk tovább.

Az ország politikai helyzetét illetőleg mi sem nem ronthatunk azon, sem nem javíthatunk azon a mi képviselőinkkel, mert olyan ember, akinek ennek kormányzásában része van

TÁRCA.

Közegészségügyi értesítő.

Közli a gőzfertőtlenítő.

Mámeg az tanügyvel kezd a bajom meggyülekezni, mintha nem vóna nekem ügyis elég bajom. Múltkoriban az Gyula bátyja mellett átam, nézdegetem hivatalbú hát mellátom, hogy az egyik tanyitó gyün kifélé jár templombú, oszt az iskolának tart egyeneset. Egy kis hivatalos meppirongatnyi valóm vót vele, hát utána kijátok, hogy tejjésür, tejjésür, állyon meccsak! De kérem alássan nem át me, hanemcsak hátravetyi a fejit, oszt megy tovább.

No, megá, gondótam magamiba, üsse szalace ki a kórmóm közü. Utána kocorásztam jó szivesen, ahocsak bírám, a nagy menőbe meg az hivatalos veres keresztet is lecsuszkorált vállamtól az kezemfejére. Mikor a sarkába értem, szóttam neki, hogy tesszen megányi! Meg is át. Asztány én előbb kesztem összeszenyi magam, a vereskeresztet feltótam az vállambó, azután homlokombó se neki, se senkinek. Aszt mongya erre a tanyitó, hogy eszt csak bizzam rá. Jóvan,

borzasztón kimelegettem a szaladásba. Kerestem nálam veres zsebkendőm, oszt nem tanátam, bizomósan othon, a marha felesigem kivette, hát osztam a terenymhe, kezemfejibe, meg az karom kabátjába törölköztem me.

Oszt, hogy készen lettem, odaszólok a tanyitónak, hogy tejjésür, kérem alássan, ne tesszen máskör ügy cselekennyi! — Mit ne cselekegyek? — kiját rá. Azt, mondok, hogy jaz én beleegyezésem nélkül ne tesszen az járványos gyereket az iskolába eresztenyi aggyik, amíg én el nem engedem neki az járvánt, hanem tesszen kirügnyi úgy, hogy a temelőné állyon meg. Aszt mongya, hogy ő aszt nem teszi meg. No, ha nem teszi, majd mehánya, mer a müt héten is hallottam, hogy az Ördög János neví járványos gyereket beengette, pegyig még annak se engtem el a járvánt, mer a cédulája Tekintetes Margonyay doktor urtó még itt van a zsembembe, körülbelü má négy hetyi. Az gyerek apja, meg az annya régen rimánkodnak a céduláé, ide nem adom oda nekik, amé eszt merték velem cselekenyi. Má pegyig amíg a cédula az én zsembembe lesz, ha még itéletnapig is, aggyig a gyerek midég járvánba lesz. Osztán aggyig me nem vóna szabad iskolába járnai se neki, se senkinek. Aszt mongya erre a tanyitó, hogy eszt csak bizzam rá. Jóvan,

mondok, de ha baj lesz, én akkor nem felelek.

Az után aszongya a tanyitó, hogy aggyam oda neki az Ördög céduláját. Má, minthogy én tejjésür, mondok. Aszongya, hogy igen. Abbú se eszik, senki tejjésür, mondok. Rám ripakogják a tanyitó, mint valami járványos gyerekre, hogy ne járjam az bolongyáit! Szitta a várost, hogy ilyen hülyére, mint én vagyok, bizza az közegészség ügyet. Aszondom neki, hogy maga ahó tejjésür nem ért. Osztán mé járnám én a bolongyát, mikor én a járvánt járom. Csak annyit tanulok mondanyi, hogy nem jó vége lesz ennek tejjésüram. Mé jobban rám ripakogják, hogy ó nem tejjésür, van neki tisztas cimere, úgy mongyam neki. Mondok neki, kérem alássan, én még nem láttam se nem hallottam a cimereét, mer nagyon elgyugja, hát tesszen, mondanyi, hogy mongyam máskép. Aszongya, hogy mongyam neki, tanyitó úr, ne tejjésür.

Gondolkoztam ekkis darabig, asztán mondok, kérem alássan tejjésür vagy tanyitó úr, én közegészség hivatal vagyok, nekem tunnyi kell, hogy kinek, minék mije ite ki. Én velem nem szabad sértenyi senkit, különösen az egészség embereket. De ha én aszt mondanám Tekintetes Margonyay doktor úrnak,

Felsőmagyarországi Mészművek
Schönfeld Lipóétsi
betéti társaság — PÁSZTÓN.
Szállítanak kiváló minőségű
Bódvavendégi fehér
FALI MESZET
jutányos ár mellett bármely vasúti állomásra.
Árajánlattel szolgálunk."

ÉRTESÍTÉS.
Kemény Ödön
Jászárokszálláson, a Nagyfogadó épületében
lisztraktárát
megnyitotta. — Raktáron tart kenyérlisztet, süteménylisztet és korpát s a legjutányosabb árban árúsítja azt.

**GYÖNGYÖSI BANK R.-T.
JÁSZÁROKSZÁLLÁSI FIOKJA.**

Értesítés.
Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az 1831-ben alakult és 346 millió korona alaptőke és készpénzbeli tartalékok felett rendelkező
cs. kir. szb. triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali)
valamint a Magyar jég- és vízbiztosító részvénytársaság (alaptőke és készpénzbeli tartalékok 7 millió korona) és az Első. ál. általános baleset ellen biztosító társaság (alaptőke és készpénzbeli tartalékok 22 millió koronán felül) ügynőségét átvettük. Ennélfogva tisztelettel kérjük az előforduló mindennemű tűzbiztosítási be vallásokat épületek, malmok takarmány- és aratási készletekre, va amint egyéb ingóságokra nekünk beküldeni. Elfogadunk továbbá közvetítésre életbiztosítási ajánlatokat minden módozat szerint, ugyszintén betörésselopás elleni, valamint jég- és baleset ellen való biztosítási ajánlatokat a lehető legolcsóbb és legjobb feltételek mellett becses feladványait kérve és várva vagyunk
kiváló tisztelettel
Gyöngyösi Bank r. t. fiókja.

Hirdetéseket
lapunk részére
jutányos árért felvessz
a kiadóhivatal.

Jászárokszállási Téglá és Cserépgyár Schwarz és Társai Jászárokszálláson
Telefon: Iroda 6, gyártelep 7. sz.
Távíratcim: Schwarz, Jászárokszállás.

Értesítés.
Van szerencsénk a tisztelt építteő közönség szives figyeiméet a mult év folyamán létesített
**gőzüzemű
tégla és cserépgyárunk**

készitményeire felhívni.
Gyártmányaink a legmodernebb gépezetekkel és szabadalmazott égető körkémencében, igen szép s jó minőségben készülnenek és a m. kir. József műegyetem által teljesen fagyállónak vannak elismernve.

Készítünk:
1. Sajtolt síma tetőcserepet a zsombolyai minta szerint, célszerű hófogóval ellátva természetes színben és tartósan kátrányozva.
2. Francia sajtolt tetőcserepet szintén természetes színben és kátrányozva.
3. Gerinc illetve szegélycserepeket ugyanolyan kivitelben.
4. Géppel gyártott téglát fali és díszes kivitelben.
5. Kézzel gyártott téglát egyszerű és díszes kivitelben.
6. Négyzetleges flasztertéglát.

Készitményeinket a legjutányosabb napriák mellett bocsájtjuk a tisztelt közönség rendelkezésére. Egyben pedig kérjük a közönséget, hogy vállalatunkat jóindulattal támogami szivosek legyenek.
Tisztelettel
Schwarz és Társai
gőzüzeműgyárosok.

Értesítés.

Szives tudomására adom a közönségnek, hogy ezután mindenkor a legmagasabb árban veszek nyersen és szárazon

juh, bárány, ló és marhabőrt.

Tisztelettel
Boros Alajos.

Felsőmagyarországi Műszervek
Schönfeld Lipót és társaság — PÁSZTÓN.
Szállítanak kiváló minőségű Bódvavendégi fehér
FALI MESZET
jutányos ár mellett bármely vasúti állomásra.
Árajánlattal szolgálunk.

Bélyegző pecsétnyomók

árjegyzéki minta és árak szerint megrendelhetők a könyvnyomdában.

A könyvnyomda

október 1-étől a községháza és kaszinó épületek mellett levő özv. Pethes Antalné-féle házban lett elhelyezve.

ÉRTESETÉS.
Kemény Ödön
Jászárokszálláson, a Nagyfogadó épületében
lisztraktárát
megnyitotta. — Raktáron tart kenyérlisztet, süteménylisztet és korpát s a legjutányosabb árban árusítja azt.

Kókai Mátyás

okl. táncztanító
JÁSZÁROKSZÁLLÁS.

Tanítja december hó 12-től a nagyvendéglő dísztermében a legmodernebb táncokat.

BOR nyilvántartási nyomtatvány kapható a könyvnyomdában

SZÜCS DEZSŐ
gyógyszertára.
Raktára bel és külföldi különlegességeknek. Parfümök, szappanok nagy választékban. Ibolyacrem. Liliomcrém, Gyöngyvirágcrem és hozzá való szappanok.
Illúzió és Ideál parfüm. Parfüm doboz igen csinos kivitelben ajándékul koszorus lányoknak 2 és 3 korona.
Puderpapír. Kölni víz. Legfinomabb puderek dobozonként 20 fillértől 3 koronáig.

GYÖNGYÖSI BANK R.-T.
JÁSZÁROKSZÁLLÁSI FIÓKJA.

Értesítés.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az 1831-ben alakult és 346 millió korona alaptőke és készpénzbeli tartalékok felett rendelkező

cs. kir. szb. triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali)

valamint a Magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság (alaptőke és készpénzbeli tartalékok 7 millió korona) és az Első o. általános baleset ellen biztosító társaság (alaptőke és készpénzbeli tartalékok 22 millió koronán felül) ügynökségét átvettük. Ennélfogva tisztelettel kérjük az előforduló mindennemű tűzbiztosítási be- vallásokat épületek, malmok takarmány- és aratási készletekre, va- amint egyéb ingóságokra nekünk beküldeni. Elfogadunk továbbá közvetítésre életbiztosítási ajánlatokat minden módozat szerint, ugy- szintén betöréscsopás elleni, valamint jég- és baleset ellen való biztosítási ajánlatokat a lehető legelőszőbb és legjobb feltételek mellett becses feladványait kérve és várva vagyunk

kiváló tisztelettel

Gyöngyösi Bank r. t. fiókja.

Hirdetéseket

lapunk részére jutányos árért felvesz a kiadóhivatal.

Jászárokszállási Tégla és Cserépgyár - Schvarcz és Társai Jászárokszálláson
Telefon: Iroda 6, gyártelep 7. sz.
Távíratcím: Schvarcz, Jászárokszállás.

Értesítés.

Van szerencsénk a tisztelt építető közönség szives figyelmét mult év folyamán létesített

gőzüzemű tégla és cserépgyárunk

észítményeire felhívni.

Gyártmányaink a legmodernebb gépezetekkel és szabadalmazott égető körkemencében, igen szép s jó minőségben készülnek és a m. kir. József műegyetem által teljesen fagyállónak vannak elismerve.

Készítünk:

1. Sajtolt síma tetőcserepet a zombolyai minta szerint, célszerű hófogóval ellátva természetes színben és tartósan kátrányozva.
2. Francia sajtolt tetőcserepet szintén természetes színben és kátrányozva.
3. Gerinc illetve szegélycserepeket ugyanolyan kivitelben.
4. Géppel gyártott téglát fali és díszes kivitelben.
5. Kézzel gyártott téglát egyszerű és díszes kivitelben.
6. Négyzetleges flasztertéglát.

Készítményeinket a legjutányosabb napirak mellett bocsáj- tjuk a tisztelt közönség rendelkezésére. Egyben pedig kérjük a t. közönséget, hogy vállalatunkat jóindulattal támogathat szivesek legyenek.

Tisztelettel

Schvarcz és Társai
gőztégla- és cserépgyárak.

Jászárokszállás és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági hetilap. — Megjelen minden vasárnap.

31. szám.

1909. december 26.

I. évfolyam.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egész évre	8 korona.
Félévre	4 "
Negyedévre	2 "
Egyszám ára 16 fillér.	

FELELŐS SZERKESZTŐ:
NIGRINYI FERENC.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Jászárokszállás, könyvnyomda,
hova a lap eszelmi részét illető közlemények, va- lamint előzetesek és hirdetések küldendők.

Szeretet.

A villanyosság korszakát éljük. Soha nem remélt, nem hitt csodák ragyog- nak fejünk felett, fényt és világossá- got szóró csodák, melyeknek csak egy a hibájuk, nem adnak meleget.

Fény és világosság vesz körül ben- nünket. Hatalmas, nagy problémák lük- tetnek agyunkban, csak úgy zsonga- nak benne mélységes bölcsességű kér- dések, de szívünk az üres és hideg.

Az emberiség megy előre a maga útján. És e vándorlásába egyre ma- gasabb régiókba ért. Fellegeket szánt homlokával, csillagsugarakat fonhat koszoruba, övé az erő, és a hatalom.

Célját javarészen elérte. S boldog e most vajjon?

Amikor fáradságos, küzdelmes utjá- ban megáll, hogy kissé megpihenjen, hátrapillant, visszatekint hosszú pályá- jára visszanez oda ahonnan elindult, a virágos, mosolygó völgybe.

Himes pillék játszadoznak odalen, mosolygó napsugár csokolgatja a nyíló vadvirágokat. Futó patak kacagva csör- gedez. Melegség, boldogság hona e

táj's tüzzirma rózsaként virit benne a szeretet.

És mikor ez a kép elevenedik meg az egyre előbbre törtető emberiség szeme előtt, mély fájdalom és szomorúság ejti hatalmába.

Szembekerült egymással nagy ha- talmas küzdelemben a szív és az ész. Az ész maradt a győztes. Van tudomá- nyunk és bölcsességünk, tömördek, de jeges lehelet tette bénává szí- vünket.

A szeretet birodalma többé vissza nem tér soha.

Gyűlölködő harcok tombolnak kö- röttünk szilaj forgatagban. Ami hara- gos indulat csak van, az mind féke- vesztett üvöltéssel kavargó. Az ész világát éljük, mindent tudunk, de sem- mit sem érzünk.

Csak egyetlen napja van az eszten- dőnek, amikor valami jótékony álom borul szemünkre, amikor melegen márkol szívünkbe a felejtett szeretet.

A mostani ünnep ez a nap, kará- csony mosolygó ünnepe.

Tartós lesz-e az a derű, melyet az ünnep maga köré áraszt, vagy pedig

az ünnepi harangok elkongtával me- gint reánk borul a sivár, fagyos, zor- don éjszaka?

Nincs jogunk ennek ellenkezőjét re- mélni.

Minden jel arra mutat, hogy a nagy emberi közösségek feloszlóban van- nak, annélkül, hogy helyükbe kis me- leg közösségek lépnek.

Egymás ellen törtét a társadalom minden osztálya, minden felekezete. A nagy társadalmi egységek keretei összeomlanak s khaotikus zürzavar lép helyükbe.

Semmiféle emberi érzés nem tud segíteni ezen az állapoton, csak egy, a szeretet. Állítsuk vissza a szeretet uralmát. Ne hideg tudományokért ál- dozzuk fel meleg érzelmeinket, hanem ellenkezőleg, ha már összeütközésbe kerül a kettő egymással, inkább az értelem zsigorodjék össze az érzelem javára.

Többet higyjünk és kevesebbet tud- junk.

És mikor megkondulnak az ün- nepi harang ércnyelvei és zengő szo- lozsmák szárnyain száll magasra imánk,

TÁRCA.

Karácsony Viktor Hugónál.

Irta: Tolnai József.

Viktor Hugó minden karácsonyra magához szokta hívni a szegény gyermekeket, hogy őket megvendégelje és velük ünnepelje a szent estét.

Kint a dermesztő hideg, de nála, a nagy teremben két nagy kandalló szolgáltatta a jóleső meleget s a gazdagon terített asztal körül 30—40 gyermek tolongott, akik alig bir- tak valamit enni az izgatottságtól, melylyel a meglepetést várták.

Vacsora után a kis vendégeket egy mel- lékterembe vezették, hol a csemegét szolgál- ták fel. És milyen csemegét. A legfinomabb angol és francia sütemények, a puddingtól kezdve a legfinomabb bonbonig, s ehhez még szőlő, alma, szilva, füge, datolya, man- dola voltak ott felhalmozva, minden, ami egy gyermek szívet megörvendezhet. Ezalatt a fel- nőttek a biliárd-teremben sürgölődtek, hogy a teke asztalra lerakják a gyerekek ajándé-

kait. Ruhát, könyveket, és játékszereket.

S most behitták a kicsiket, kiknek boldog- ságán nemcsak a költő és családja, hanem a meghitt gyermekek szülőik is, kivéve az árvákat, szívből örültek.

Ezekhez egy alkalommal ezen beszédet intézte a költő az ünnepély végével.

„Több lap megemlékezik rólam, hogy minden karácsonykor megszoktam vendé- gelni és megajándékozni a szegény gyerme- keket s ezért nemes lelkűnek neveznek. De ez nem helyes elnevezés, mert ez még nem is csak egy jót tett sem, hanem ez egyse- rűen a kötelesség teljesítése, egy kötelesség, melyet mindenki tartozik teljesíteni azok iránt, kiknek semmiük sincsen. Még csak az eszme sem az enyém e cselekedethez; én azt a Megváltó példájából merítettem, aki mondá: „Engedjétek a kicsinyeket hozzám jönni.” Mintegy azt akarta evvel mondani: Engedjétek a szegények gyermekeit a gaz- dagokhoz bemenni. Különbben is nincsennek tulajdonképen gazdagok. Isten semmit sem ad az embereknek, csak kölcsönöz. Csak az ő jótétményei folytán vagyok képes arra, hogy adhatok a szegényeknek.

Kétféle gazdagság van. A külső és a belső. A külső gazdagság a pénz; a belső

gazdagság a test egészsége és a lélek erköl- cse. A külső gazdagság mulandó és eltűnik, a belső marad. A szegényeknek nem adhat- juk oda az egész külső gazdagságunkat, de kötelességünk nekik egészséget és erköl- csöt adni. Ha anyagi helyzetüket javítjuk, erkölcsileg is emelkedni fognak, mert a lélek növekedik a test erejével. Minden vallásnak van közös hite: az Istenben. Minden em- berben megvan a közös szeretet: a gyerme- kek iránt. Ez a hit és ez a szeretet a karácsony lelke. Csak a születés véletlene tette ezeket a gyermekeket szegényekké — s a karácsony ünnepe csak a gazdag embe- rek számára létezik. De ennek nem szabad így lenni.

Ha a gyermek életében nincs öröm, ak- kor ür marad a földi létében s a mi földá- tunk, hogy azt kiültsük.”

Ezen szavak után a költő megint vidám volt, mint egy gyermek a gyermekek közt. Bár követnék példáját minél többen.

100 korona

jutalomban részesítették az, aki a folyó évi november hó 11-én éjszaka Bódis Balázs és Gulyás Ferencnél történt betöréses lopás tetteseinek nyomára a csendőrséget rávezeti. Megjegyeztetik, hogy a feljelentő neve titokban marad és tanuskodni sem kell neki.

Felsőmagyarországi Mészművek
Schönfeld Lipó és társai
betéti társaság — PÁSZTÓN.

Szállítanak kiváló minőségű
Bódvavendégi fehér

FALI MESZET

jutányos ár mellett bármely vasúti állomásra.

✿ Áránlással szolgálunk. ✿

Bélyegző pecsétnyomók

árjegyzéki minta és árak szerint megrendelhetők a könyvnyomdában.

A könyvnyomda

október 1-étől a községháza és kaszinó épületek mellett levő özv. Pethes Antalné-féle házban lett elhelyezve.

ÉRTESETÉS.

Kemény Ödön

Jászárokszálláson, a Nagyfogadó épületében

lisztraktárát

megnyitotta. — Raktáron tart kenyérlisztet, süteménylisztet és korpát s a legjutányosabb árbán árúsítja azt.

Kókai Máttyás

okl. táncitanító
JÁSZÁROKSZÁLLÁS.

Tanítja december hó 12-től a nagyvendéglő disztérmeiben a legmodernebb táncokat.

BOR

nyilvántartási nyomtatvány kapható a könyvnyomdában

ÉRTESETÉS.

Sok földbirtok eladó valamint birtokvételelt közvetít

FARAGÓ ISTVÁN

vendéglős

JÁSZAPATIN.

GYÖNGYÖSI BANK R.-T. JÁSZÁROKSZÁLLÁSI FIÓKJA.

Értesítés.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az 1831-ben alakult és 340 millió korona alaptőke és készpénzbeli tartalékok felett rendelkező

cs. kir. szb. triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali)

valamint a Magyar jég- és vízontbiztosító részvénytársaság (alaptőke és készpénzbeli tartalékok 7 millió korona) és az Első o. általános baleset ellen biztosító társaság (alaptőke és készpénzbeli tartalékok 22 millió koronán felül) ügynökségét átvettük. Ennélfogva tisztelettel kérjük az előforduló mindennemű tűzbiztosítási bevallásokat épületek, malmok takarmány- és aratási készletekre, valamint egyéb ingóságokra nekünk beküldeni. Elfogadunk továbbá közvetítésre életbiztosítási ajánlatokat minden módozat szerint, egyúttal betöréseslopás elleni, valamint jég- és baleset ellen való biztosítási ajánlatokat a lehető legolcsóbb és legjobb feltételek mellett becses feladványait kérve és várva vagyunk

kiváló tisztelettel

Gyöngyösi Bank r. t. fiókja.

Hirdetéseket

lapunk részére
jutányos árért felvesz
a kiadóhivatal.

Jászárokszállási Téglá és Cserépgyár Schwarcz és Társai Jászárokszálláson

Telefon: Iroda 6, gyártelep 7. sz.

Táviratcip: Schwarcz, Jászárokszállás.

Értesítés.

Van szerencsénk a tisztelt építető közönség szives figyelmét a múlt év folyamán létesített

gőzüzemű tégla és cserépgyárunk

készítményeire felhívni.

Gyártmányaink a legmodernebb gépezetekkel és szabadalmazott égető körkemencében, igen szép s jó minőségben készülnek és a m. kir. József műegyetem által teljesen fagyállónak vannak elismerve.

Készítünk:

1. Sajtolt sima tetőcserepet a zombolyai minta szerint, célszerű hófogóval ellátva természetes színben és tartósan kátrányozva.
2. Francia sajtolt tetőcserepet szintén természetes színben és kátrányozva.
3. Gerinc illetve szegélycserepeket ugyanolyan kivitelben.
4. Géppel gyártott téglát fali és diszes kivitelben.
5. Kézzel gyártott téglát egyszerű és diszes kivitelben
6. Négyzetleges flasztertéglát.

Készítményeinket a legjutányosabb napiárak mellett bocsájtjuk a tisztelt közönség rendelkezésére. Egyben pedig kérjük a t. közönséget, hogy vállalatunkat jóindulattal támogatni szivesek legyenek.

Tisztelettel

Schwarcz és Társai
gőztéglagyárosok.

JÁSZÁROKSZÁLLÁS ÉS VIDÉKE

1909- 1917. /1-9.évf./ Jászárokszállás. Megj.:hetenként.

Társadalmi, szépirodalmi s közgazdasági
hetilap.

Melléklet: KIS JÁSZÁROKSZÁLLÁS ÉS VIDÉKE 1911.

A felvételeket az Országos Széchényi
Könyvtár H 1407.számú anyagáról készítettük.

1909. /1.évf./

máj. 29.-dec. 26.

1-31.szám.